

Ліс зруйновано, його серце знищено.
І ніщо вже не буде таким, як раніше.
Та навіть після найтемнішої ночі настає
світанок. Варто лише вірити і йти вперед
за своєю провідною зорею.

|| КОТИ-ВОЯКИ ||

Цикл
«ПРОРОЦТВА ПОЧИНАЮТЬСЯ»

- «На волю!»
- «Вогонь і крига»
- «Ліс таємниць»
- «Здіймається буря»
- «Небезпечний шлях»
- «Темні часи»

Цикл
«НОВЕ ПРОРОЦТВО»

- «Північ»
- «Сходить місяць»
- «Світанок»
- «Стожари»
- «Сутінки»
- «Захід»

СПЕЦВИДАННЯ

- «Шлях Вогнезора»
- «Таємниці Кланів»

ISBN 978-617-7660-41-4

ASSA
ВИДАВНИЦТВО

ІНТЕРНЕТ-МАГАЗИН
www.assa.ua

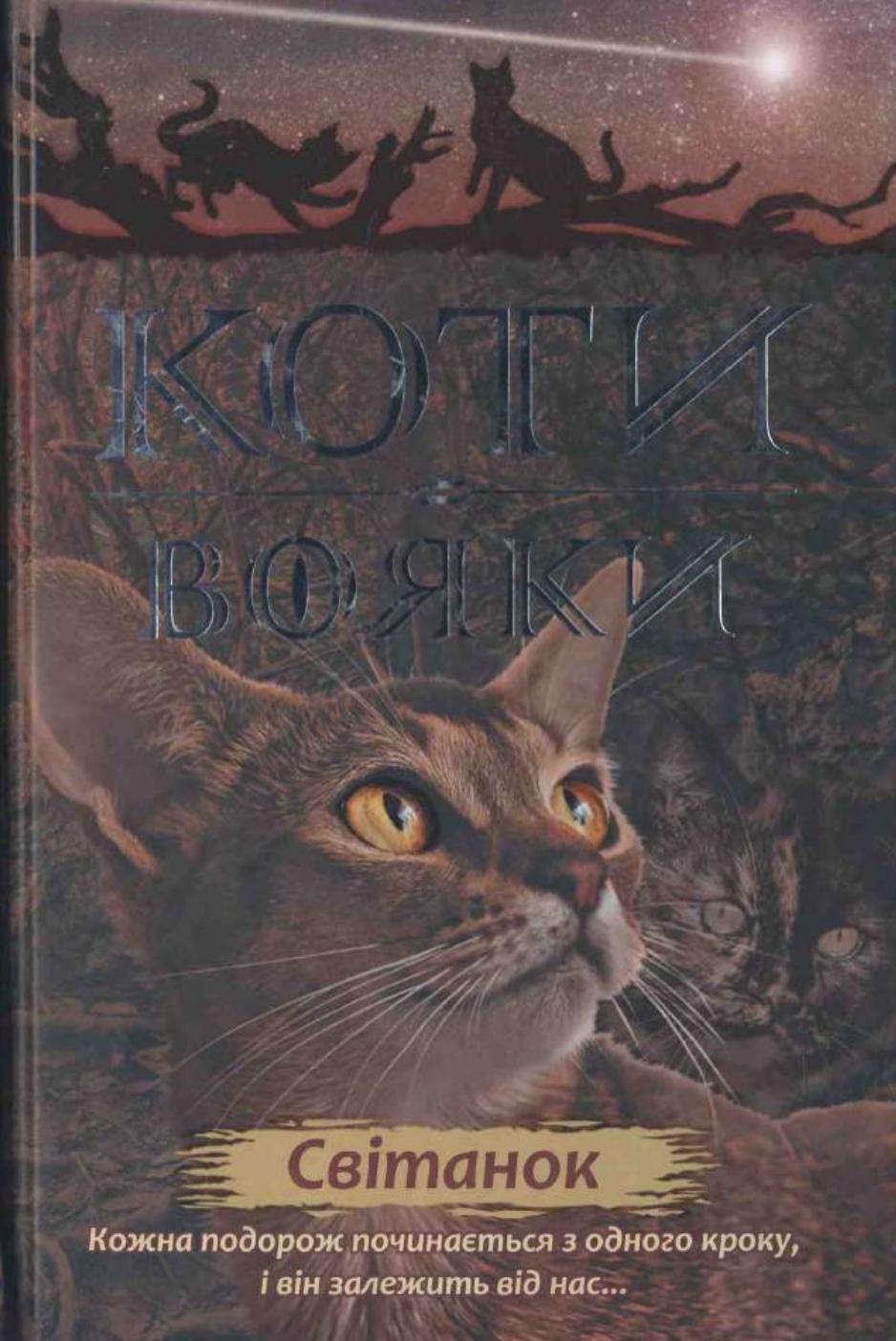
warriors.com.ua

Ерін
Гантер

|| КОТИ-ВОЯКИ ||

Світанок

Ерін Гантер

Світанок

Кожна подорож починається з одного кроку,
і він залежить від нас...

Ерін
Гантер

Ерін Гантер

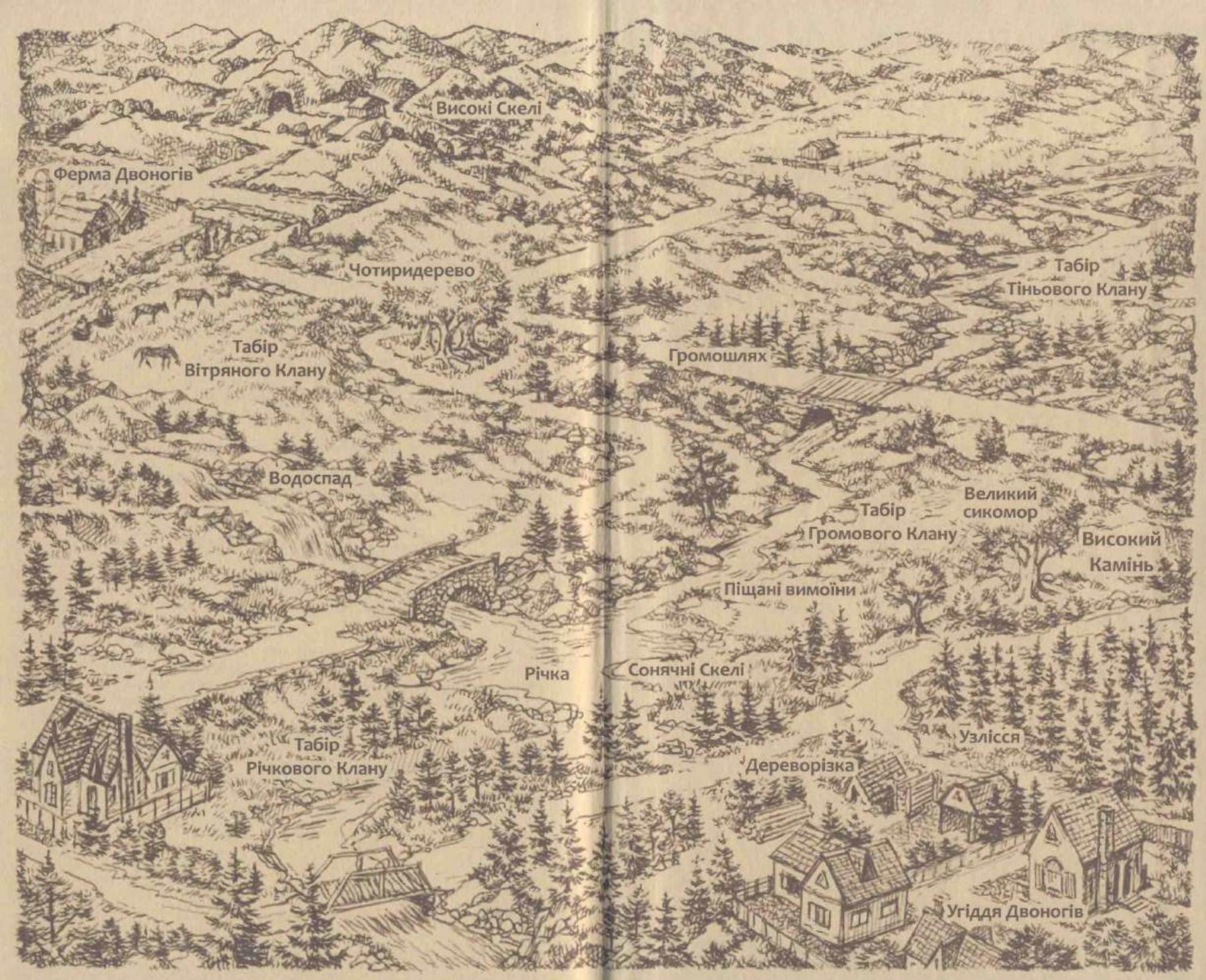
КОТІВ-ВОЯКІ

КОТІВ
ВОЯКІ

Світанок

Світанок

Кожна подорож починається з одного кроку,
і він залежить від нас...

С Е Р І Я

КОТИ-ВОЯКИ

WARRIORS
by
Erin Hunter

The New Prophecy

Book Three
DAWN

*Special thanks
to Kate Cary*

Ерін Гантер

КОТЫ — ВОЯКИ

Світанок

Переклад

Катерини Дудки та Остапа Українця

Оформлення

Олега Панченка

2 0 1 9

УДК 82-053.2(410)

ББК 84 (4Вел)

Г19

Erin Hunter

WARRIORS

The New Prophecy

Book Three: Dawn

Published by arrangement with The Van Lear Agency LLC

При перекладі тексту українською
для опису загального устрою котячих кланів
та громадянства була використана термінологія
Національної скаутської організації України «Пласт».

Г19

Гантер Ерін

Світанок / Пер. з англ. К. Дудки, О. Українця /
Худ. О. Панченко. — Х.: АССА, 2019. — 352 с.
(Коти-вояки).

ISBN 978-617-7660-41-4

Повернувшись до лісу, обрані коти мають переконати Кланів об'єднатись і вирушити на пошуки нової домівки. Але як це зробити, якщо ніхто не знає, куди саме треба йти і що чекає попереду? Хіба довіряться досвідчені провідники словам юних котів і борсучих?

Небезпека вже зовсім поруч, і у знесилених, голодних Кланів обмаль часу. А Зореклан чомусь мовчить і не дає їм більше жодного знаку...

УДК 82-053.2(410)

ББК 84 (4Вел)

ISBN 978-617-7660-41-4

© Working Partners Limited, 2001

© ПП «АССА», 2019

© Панченко О. І., дизайн, 2019

Громадянство

ГРОМОВИЙ КЛАН

Провідник

Вогнезір — вродливий яскраво-рудий кіт.

Воєвода

Сіросмут — великий пухнастий сірий кіт.

Медикицька

Попелюшка — сіра пухнаста кіця з пораненою лапкою.

Вояки

Мишошубка — маленька густо-коричнева кіцька.

(дорослі коти
і кіцьки без
кошенят)

ПорохоБуб — темно-бурий смугастий кіт.

Піскощорма — блідо-руда кіця.

Хмарохвіст — білий пухнастий кіт із впертою вдачею.

Шипокіготь — золотисто-карий смугастий кіт.

Золошуб — сірий плямистий кіт із синіми очима.

Ожинокіготь — темний брунатний кіт із бурштиновими очима.

Сажошуб — світло-сірий кіт.

Дощовус — сірий кіт із блакитними очима.

Карохвістка — плямиста кішка з бурштиновими очима.

Ясносерда — біла кішка з рудими плямами.

Новаки
(коти старші
шести повень,
які готовуються
стати вояка-
ми)

Королеви
(кицьки, які
виношують
або догляда-
ють кошенят)

Старійшини
(колишні воя-
ки і королеви,
які пішли
на спочинок)

Листолапка — світло-кара плямиста
кицька з бурштиновими очима та бі-
лими лапками. Учениця медикішки.
Вивірколапка — яскраво-руда
кицька із зеленими очима.

Косариколап — довголапий котик
із коричневим животиком та жов-
тими очима.

Мідиколап — темно-коричневий
котик із бурштиновими очима.
Білолапка — струнка зеленоока
киця.

Папоротехмарка — дрібненька
киця із плямистою сірою шубкою.

Крапохвістка — світла плямиста
кицька.

Довгохвіст — білий кіт із чорними
смугами.

Морозошубка — красива біла кіш-
ка з блакитними очима.

ТІНЬОВИЙ КЛАН

Провідник

Чорнозір — великий білий кіт із
чорними як смола лапами.

Воєвода

Бурошубка — темно-руда кіцька.

Медикіт

Дрібнохмар — мурий дрібненький
кіт.

Вояки	Вохрошубка — норовлива темна кицька із зеленими очима. Кедросерд — темно-сірий кіт. Дубошуб — невеликий коричневий кіт. Ночекрила — чорна кішка.
Королеви	Маківка — довгоноса світло-коричнева кішка.
Старійшини	Носошморг — невеликий сіро-блій кіт, колишній медикіт Клану. Валун — худий сірий кіт.

РІЧКОВИЙ КЛАН

Провідник	Леопардозірка — могутня войовниця зі строкатою шубкою.
Воєвода	Мрячконіжка — струнка, граційна кішка зі сріблястим хутром.
Медикіт	Багношуб — довгошерстий світлобурий кіт.
Вояки	Шуліокриг — сильний кіт із лискучим темним хутром та синіми очима. Бурешуб — темно-сірий кіт із бурштиновими очима. Діжкохвоста — оглядна темно-коричнева кішка із зеленими очима. Чорнокіготь — димчастий чорний кіт.

Новаки	Мільгокрила — вродлива кицька із золотистим хутром. Учениця медикота. Шуваролап — чорний невеличкий котик.
Королеви	Мохощубка — муруга кішка. Світоквітка — блідо-сіра кішка.
Старійшини	Тінешубка — темна сіра кішка. Гучнопуз — темно-коричневий кіт.
Провідник	Високозорий — чорно-білий кіт із дуже довгим хвостом.
Воєвода	Багнокіготь — темно-брунатний котяра.
Медикіт	Короморд — короткохвостий темно-бурий кіт.
Вояки	Одновус — смугастий кіт. Клаптевух — смугастий темний кіт. Павотеніг — темно-сірий смугастий кіт. Вільшанокрила — світло-коричнева кішка із блакитними очима.
Новаки	Воронолап — дрібний темно-сірий кіт із блакитними очима. Ласколап — рудий кіт із білими лапками.

ВІТРЯНИЙ КЛАН

Королеви	Золоніжка — сіра кішка. Білохвістка — невелика біла кішка.
Старійшини	Ранньооквітка — муруга кішка. Віссовус — кремово-коричневий смугастий кіт.

ПЛЕМ'Я СТРІМКОЇ ВОДИ

Цілитель	Провидець Шпилястих Каменів
Племені	(Скелевидець) — коричневий смугастий кіт із бурштиновими очима.
Звіролови (коти та кішки, відповідальні за полювання)	Сіре-Небо-Перед-Світанком (Сірий) — блідо-сірий смугастий кіт. Студня-Де-Пірнають-Рибки (Студня) — коричнева смугаста кішка.
Вартові печери (коти та кішки, відповідальні за охорону печери)	Пазур-Стрімкого-Орла (Пазур) — темно-коричневий смугастий кіт, колишній очільник вигнанців. Щербатий-Камінь-Де-Сидить-Чапля (Щерб) — темно-сірий кіт (колишній вигнанець). Камінь-Під-Стоячою-Водою (Камінь) — коричневий кіт (колишній вигнанець). Птаха-Вечірнього-Співу (Птаха) — сіра смугаста кішка (колишня вигнанка). Щовб-на-Якому-Гніздяться-Орли (Щовб) — темно-сірий кіт. Стрімкий-Хід-За-Водоспадом (Стрімкий) — темно-коричневий смугань.

Вартові печери (коти та кішки, відповідальні за охорону печери)	Ніч-Без-Зірок (Ніч) — чорна кішка.
Мамки (кішки, які виношують або нещодавно народили кошечку)	Тінь-Крила-Понад-Водою (Тінь) — сіро-біла кішка. Лет-Сполоханої-Чаплі (Лета) — коричнева смугаста кішка.

КОТИ ПОЗА КЛАНАМИ

Ячмінь — чорно-білий кіт, який мешкає на фермі неподалік від лісу.

Круколап — гладкий чорний кіт, який мешкає на фермі з Ячменем.

Коді — смугаста кицуня з блакитними очима.

Саша — руда самітниця.

Пролог

Зорі холодно миготіли над голим лісом, де вже запанував гіркий падолист. У підліску ворушилися тіні — худі постаті з прилиплим від морозної вечірньої роси хутром прослизали між стерням, наче вода між очеретом. Під кошачими шубками вже не вигравали м'язи, як колись: крізь тонке хутро просвічувалися кістки.

Вогнисто-рудий кіт, який вів мовчазний загін, підвів голову й занюшив повітря. Хоч увечері потвори Двоногів стихали, їхній сморід уже намертво вчепився до кожного відмерлого листка і гілки.

Кота заспокоювала постійна присутність запаху його подруги; знайомий аромат просочувався крізь ненависний сморід Двоногів і трохи пом'якшував його. Вона вперто трималася за його швидким темпом, хоча її слабка хода зраджувала давно порожній шлунок і недоспані ночі.

— Вогнезоре, — засапано сказала кішка, коли вони рушили далі. — Як ти думаєш, наші доњинки знайдуть нас, коли прийдуть додому?

Вогнистий кіт сникнувся, неначе наступив на шпичку.

— Ми можемо лише молитися, Піскоштормо, — тихо мовив він.

— Але як вони дізнаються, де шукати? — Піскошторма озирнулася на широкоплечого сірого кота. — Сіросмуже, як думаєш, вони зрозуміють, куди ми пішли?

— О, вони нас знайдуть, — пообіцяв Сіросмуг.

— Як ти можеш бути такий впевнений? — прогарчав Вогнезір. — Нам треба було відправити ще один патруль на пошуки Листолапки.

— І втратити ще більше котів? — нявкнув Сіросмуг.

Очі Вогнезора затьмарилися болем, і він поспішив уперед тінистою стежкою.

Піскошторма сникнула хвостом.

— Це було найважче рішення, яке йому коли-небудь доводилося робити, — прошепотіла вона до сірого кота.

— Він мусив спершу подбати про Клан, — пропшипів Сіросмуг.

Піскошторма на мить заплющила очі.

— Ми втратили багатьох котів за цю повню, — нявкнула вона.

Мабуть, вітер приніс її слова, тому що Вогнезір повернув голову і суворо глянув на подругу.

— Тоді, можливо, на цьому Збориці інші Клани нарешті погодяться, що нам треба об'єднатися проти загрози, — гаркнув він.

— Об'єднатися? — долинув викличний нявкіт смугастого кота. — Ти забув, як Клани востаннє відреагували на цю пропозицію? Вітряний Клан уже ледь не помирає від голоду, але ти міг з та-

ким самим успіхом запропонувати їм поїсти своїх кошенят. Їхня гордість ніколи не дозволить їм віднати, що вони потребують чиєсь допомоги.

— Тепер усе ще гірше, Порохощубе, — заперечила Піскошторма. — Як будь-який Клан може залишатися сильним, якщо помирають його кошенята? — її голос раптом затих, коли вона усвідомила, що щойно сказала. — Порохощубе, пррабач.

— Модринка, може, й загинула, — зашипів Порохощуб. — Але це не значить, що я дозволю, аби Громовим Кланом командував хто-небудь чужий!

— Ніхто не збирається нами командувати, — пояснив Вогнезір. — Я все ще вірю, що ми можемо допомогти один одному. Ось-ось настане гололист. Двоноги зі своїми потворами відлякують нашу здобич усе далі, а те, що залишилося, їсти вже небезпечно. Ми не можемо боротися поодинці.

Раптом шепіт вітру між гіллям зріс до реву, і Вогнезір стишив ходу, нагостривши вуха.

— Що це? — прошепотіла Піскошторма, широко розплющивши очі.

— Щось діється біля Чотиридерева! — закричав Сіросмут.

Він кинувся бігти, а за ним помчали Вогнезір та решта котів Клану. На верхівці звору всі вони вмить спинилися, задивившись у лощину внизу.

Яскраві неприродні проміні світла, гостріші за сяйво місяця, продиралися між стовбурами чотирьох могутніх дубів, які охороняли це священне місце, відколи тільки з'явилися Великі Клани. Ще більше світла било з очей велетенських потвор, які повсідалися на краю галівини. Великий Камінь — широкий і гладкий сірий кругляк, з якого провідники Кланів щоповні зверталися до

Збориша, — здавався дрібним і зневаженим, як мале кошеня, що скрутилося на Громошляху.

Галявиною гасали Двоноги і щось одне одному кричали. Раптом повітря прорізав новий звук — скреготливий високий вереск, — і один із Двоногів підняв величезну лапу, яка збліснула в яскравому свіtlі. Двоніг приклав її до стовбура найближчого дуба, і з дерева полетів пил, ніби кров, що бризнула з рани. Та блискуча лапа верещала, люто впиваючись у столітню кору, заглиблюючись усе далі в серце дуба, аж доки Двоніг знову не крикнув, і лощовина задзвеніла гучним тріском. Могутній дуб почав хилитися — спершу повільно, тоді швидше, швидше, аж доки не повалився на землю. Його гілля затріщало, вдарившись об замерзлу землю, а тоді запанувала мертвa тиша.

— Зореклане, зупини їх! — нявкнула Піскошторма.

Але предки-вояки не подали жодного знаку, що вони бачать ці жахливі події біля Чотиридереva. Зорі холодно миготіли на синьому небі, а Двоніг тим часом перейшов до іншого дуба, готовчи свою верескливу лапу до наступного вбивства.

Коти нажахано дивилися, як Двоніг переходив галявиною, аж доки не повалився останній дуб. Чотиридереva — місця, де чотири Клани збиралися впродовж незліченних поколінь, — більше не було. Потвори Двоногів гарчали на краю галявини, готові кинутись розділяти здобич, а коти ніби застигли на верхівці схилу, нездатні поворушитися.

— Тепер ліс мертвий, — промурмотіла Піскошторма. — У нас більше не залишилось надії.

— Май відвагу, — очі Вогнезора замерехтили, коли він повернувся до свого Клану. — У нас досі є наш Клан. Завжди є надія.

Розділ 1

Першим запах вересового пустиря почув Воронолап, щойно ранкове сонце освітило зрошену траву. Він не видав ні звуку, проте Вивірколапка помітила, як нагострилися його вуха, і відчула, як з нього трохи спала журба, що переслідувала його від самої смерті Перохвостої. Темний Вітряний кіт пришвидшив ходу, поспішаючи вгору схилом, де туман усе ще стелився над високими травами. Вивірколапка розтулила рота і глибоко вдихнула, а тоді нарешті відчула знайомий запах ялівцю й вересу в холодному ранковому повітрі. Вона ринула за Воронолапом, а за ними побігли Ожинокігть, Бурешуб та Вохрошубка. Тепер вони всі відчували запахи вересовища; вони всі знали, що вже надходить кінець їхній довгій виснажливій подорожі.

П'ятеро котів мовчки спинилися на межі Вітряного Клану. Вивірколапка глянула на свого побратима Ожинокігтя, а тоді на Вохрошубку — Ті-

ньову воячку. Поруч із нею Бурешуб, сірий вояк Річкового Клану, примружив очі від холодного вітру. Проте Воронолап найпильніше вдивлявся у порожнє поле, де він народився.

— Ми б не дійшли аж сюди без Peroхвостої, — промурмотів він.

— Вона загинула, щоб нас усіх врятувати, — погодився Бурешуб.

Вивірколапці боляче було чути гіркий жаль у голосі Річкового вояка. Peroхвоста була Бурешубовою сестрою. Вона загинула, рятуючи їх від кровожерного хижака, коли вони зустріли групу незнайомих котів у горах. Плем'я Стрімкої Води жило за водоспадом і слухало власних предків — не Зореклан, а Плем'я Вічного Полювання. Один гірський кіт полював на котів Племені ось уже багато повень, виловлюючи їх одне за одним. Коли він зновуувірвався до печери Племені, Peroхвоста зуміла збити гострий кам'яний шпиль, що звисав зі стелі, й скинути його на ненажерну потвору. Проте під час падіння Річкова воячка важко поранилася і тепер спочиває під камінням на території Племені, неподалік від водоспаду, що його невпинний шум води доправить хоробру кішку до Зореклану.

— Це була її доля, — тихо додала Вохрошубка.

— Її доля була закінчити з нами подорож, — прогарчав Воронолап. — Зореклан обрав її, щоб піти з нами до Сонцеспаду й почути, що скаже Північ. Вона не повинна була загинути через про роцтво іншого Клану.

Бурешуб підійшов до Воронолапа і підштовхнув його мордою.

— Хоробрість і самопожертва — це також частина вояцького правильника, — нагадав він. — Чи ти б хотів, щоб вона вирішила інакше?

Воронолап задивився на скуйовдану вітром вересову пустку й не мовив ні слова. Його вуха смикалися, ніби він намагався виловити з леготу голос Перохвостої.

— Ходімо!

Вивірколапка побігла вперед по траві, раптом відчувши нестерпне бажання чимшвидше закінчити цю подорож. Перед тим як піти, вона посварилася зі своїм батьком — Вогнезором, і тепер дуже переживала, як він сприйме її повернення. Коли вони з Ожинокітєм покидали ліс, то не сказали ні кому, ні куди йдуть, ні для чого. Лише Листолапка, Вивірколапчина сестра, знала, що Зореклан обрав по одному коту з кожного Клану й уві сні наказав їм іти до Сонцеспаду, аби послухати пророцтво Півночі. Ніхто з них не сподівався, що Північ виявиться старою мудрою борсучихою, і ніхто й не уявляв, якими доленочними новинами вона поділиться.

Воронолап промчав повз Вивірколапку наперед, адже він знов зімкнув ці землі краще за будь-кого з них. Новак побіг до заростей ялівцю і зник на кролячій стежці; від нього не відставала Вохрошубка. Вивірколапка пригнула голову, щоб не зачепитися вухами за колючки, біжучи вузьким тунелем. Ожинокіт з Бурешубом мало не наступали їй на п'ятирі, вона відчувала, як під їхніми лапами двигтить земля.

Коли ялівець зімкнувся навколо неї, у пам'яті враз затріпотіли темними крилами спогади про сни, які її непокоїли — про темряву і замкнуте

місце, сповнене паніки та переляку. Вивірколапка була певна, що ті жахливі сни якимось чином були пов'язані з її сестрою. Вона заспокоїла себе тим, що після повернення додому зможе точно дізнатися, де Листолапка. Але відчувши нову хвилю тривоги, руда новачка поспішила до світла.

Вона сповільнила рух, коли вибігла на відкриту галевину. Ожинокіготь та Бурешуб з'явилися прямо за нею, їхнє хутро було подерте гострими ялівцевими шпичками.

— Не знат, що ти боїшся темряви, — підначив подругу Ожинокіготь, порівнявшись із нею.

— Я не боюся, — заперечила Вивірколапка.

— Я ще ніколи не бачив, щоб ти бігла так швидко, — муркнув він і смикнув вусами.

— Я просто хочу швидше дістатися додому, — вперто відповіла Вивірколапка. Вона проігнорувала те, як Ожинокіготь з Бурешубом багатозначно перекинулися поглядами, проходячи повз неї. Вони втрьох подалися за Вохрошубкою та Воронолапом, які вже зникли в морі вересу.

— Як думаете, що скаже Богнезір, коли ми розповімо йому про Північ? — вголос міркувала Вивірколапка.

Ожинокіготь смикнув вухами.

— Хтозна.

— Ми ж лише передаємо повідомлення, — нявкнув Бурешуб. — Все, що ми можемо, — це передавати нашим Кланам, що нам сказав Зореклан.

— Думаєш, вони нам повірять? — спитала Вивірколапка.

— Якщо Північ мала рацію, то навряд чи нам доведеться довго їх переконувати, — понуро зauważив Бурешуб.

Враз Вивірколапка збагнула, що останнім часом не думала ні про що, окрім повернення додому. Вона витіснила з пам'яті всі думки про загрозу, яка нависла над лісом. Та від Бурешубових слів її серце стиснулося зі страху, а в голові прогунала жахлива пересторога Півночі: «*Двоноги будують новий Громошлях. Скоро вони прийдуть із потворами. Вони викорчуєть дерева, потрощать каміння, земля розверзнеться від їхніх діянь. Для котів не буде більше місця. Якщо залишитесь — вас теж роздеруть, або загинете від голоду без здобичі.*

А якщо вони спізнилися? Чи є ще їм взагалі куди повернатися?

Вивірколапка намагалася заспокоїтися, пригадавши решту пророцтва Півночі: «*Але ви не залишитесь без проводу. Коли повернетесь, станьте на Великому Камені, над яким сяє Срібносмуга. Вмируючий вояк вкаже шлях.*

— Я чую Вітряних вояків! — вигук Ожинокіття повернув Вивірколапку назад на пустир.

— Нам треба наздогнати Воронолапа із Вохрошубкою! — крикнула вона. Потреба ставати перед загрозою пліч-о-пліч з товаришами за цю подорож стала вже інстинктивною, так що Вивірколапка й забула, що Воронолап сам із Вітряного Клану і що його Клан не завдасть йому шкоди.

Вона кинулася з вересу на галявину й мало не налетіла на худорлявого Вітряного новака. Вивірколапка завмерла і з подивом на нього глянула.

Новак був дуже маленький, ніби тільки-но покинув ясла. Він стояв посеред галявини, вигнувши спину й найжачивши хутро, хоч очевидно про-

гравав у силі Воронолапові та Вохрошубці. Коли з'явилася Вивірколапка, він стрепенувся, але хоробро залишився на місці.

— Я так і знав, що почув чужинців! — прошипів він.

Вивірколапка примружила очі. Невже цей жалюгідний клубок хутра насправді збирався побороти трьох дорослих котів? Воронолап і Вохрошубка спокійно дивилися на Вітряного новака.

— Совоньку! — нявкнув Воронолап. — Ти що, не впізнав мене?

Новак схилив голову набік і розтулив рота, щоб покуштувати повітря.

— Це я, Воронолап! Що ти тут робиш, Совоньку? Ти хіба не маєш бути в яслах?

Юний новак смикнув вухами.

— Тепер я Соловап, — форкнув він.

— Але ти ще не можеш бути новаком! — вигукнув Воронолап. — Тобі ж іще нема шести повень.

— А ти не можеш бути Воронолапом, — прогарчав смугань. — Воронолап утік.

Проте він таки розслабив м'язи і підійшов до Вітряного кота, який спокійно стояв, доки новак його обнюхував.

— Ти пахнеш чужинцем, — заявив Соловап.

— Ми пройшли довгий шлях, — пояснив Воронолап. — Але тепер ми вдома, і мені потрібно поговорити з Високозорим.

— Кому це потрібно поговорити з Високозорим? — раптом пролунав агресивний нявкіт, від якого Вивірколапка аж підстрибнула. Повернувшись, вона побачила Вітряного вояка, який підійшов з-за вересу, підіймаючи лапи, аби не поколотися. За ним брели ще двоє котів. Вивірколапка

занепокоєно поглянула на них. Вони здавалися настільки худими, що можна було перелічити їхні ребра. Ці коти останнім часом взагалі здобичі не бачили?

— Це я! Воронолап! — нявкнув Вітряний новак, посмикуючи хвостом. — Павотеноже, невже й *ти* мене не впізнаєш?

— Звісно, впізнаю, — холодно нявкнув вояк. Він прозвучав настільки байдуже, що Вивірколапці стало шкода її друга. Це був зовсім не теплий прийом — а Воронолап ще ж навіть не розповів своєму Кланові погані новини.

— Ми думали, що ти помер, — нявкнув Павотеніг.

— Ну, але я живий, — Воронолап моргнув. — У Клані все гаразд?

Павотеніг примружив очі.

— Що ці коти тут роблять? — запитав він.

— Вони подорожували зі мною, — відповів Воронолап. — Я зараз не можу пояснити, але я все розповім Високозорому, — додав він.

Павотенога наче й не зацікавили Воронолапові слова. Вивірколапка відчула, як по ній ковзнув погляд миршавого вояка, і він зашипів:

— Нехай забираються з нашої території! Вони не мають тут бути!

Вивірколапка не могла не зауважити, що Павотеніг навряд чи був у стані вигнати їх, якби вони відмовилися піти, але Ожинокіготь виступив наперед і схилив голову перед Вітряним вояком.

— Звісно, ми підемо, — нявкнув він.

— Нам все одно треба повернутися до наших Кланів, — зауважила Вивірколапка, але Ожинокіготь застережливо на неї глянув.

— Тоді ворушітесь, — форкнув Павотеніг. Він перевів погляд на Воронолапа. — Пішли, — гаркнув він. — Я поведу тебе до Високозорого.

Він розвернувся й рушив у дальній бік галяви-ни. Воронолап смикнув хвостом.

— Але ж до табору в той бік, — нявкнув він, показуючи в іншому напрямку.

— Ми тепер живемо у старих кролячих но-рах, — сказав Павотеніг.

Вивірколапка побачила сум'яття й занепокоєн-ня на обличчі Воронолапа.

— Клан переселився?

— Поки що, — відповів Павотеніг.

Воронолап кивнув, хоч у його погляді досі було безліч запитань.

— Можна мені попрощатися з друзями?

— Друзями? — промовив один із вояків, блідо-карий кіт. — То ти тепер вірний котам з інших Кланів?

— Звісно, ні! — вигукнув Воронолап. — Але ми подорожували разом понад повню.

Вітряні вояки непевно перезирнулися, але не сказали ні слова, коли Воронолап підійшов до Вохрошибки й торкнувся до неї носом. Він з любов'ю потерся об Ожинокігтя й Бурешуба, а коли витягнув шию, щоб торкнутися Вивірко-лапки, новачка неабияк здивувалась такому щи-рому прощенню. Воронолапові найважче з них усіх давалося бути частиною групи, але після всього, що вони разом пережили, навіть він від-чував ту нитку дружби, яка пов'язувала їх п'ятьох.

— Треба незабаром знову зустрітися, — сти-шено промурмотів Ожинокіготь. — Біля Велико-го Каменя, як казала Північ. Ми маємо побачи-

ти вмирущого вояка, щоб дізнатися, що робити далі, — він сникнув хвостом. — Може бути нелегко переконати наші Клани в тому, що Північ каже правду. Провідникам не сподобається те, що вони повинні залишити ліс. Але якщо ми побачимо вмирущого вояка...

— А чому б нам не привести наших провідників? — нявкнула Вивірколапка. — Якщо вони теж побачать вмирущого вояка, то повірять Півночі.

— Сумніваюся, що Леопардозірка погодиться прийти, — попередив Бурешуб.

— Як і Чорнозір, — додала Вохрошубка. — Ще не повня, тож між Кланами нема перемир'я.

— Але ж це так важливо, — наполягала Вивірколапка. — Вони *мусять* прийти!

— Ми можемо спробувати, — вирішив Ожинокіготь. — Вивірколапка має рацію. Це може бути найкращий спосіб розповісти їм новини.

— Гаразд, — нявкнув Воронолап. — Зустрічаємося завтра вночі біля Чотиридерева, з провідниками чи без.

— Чотиридерева! — вигук Павотенога знову змусив Вивірколапку підстрибнути. Вітряний вояк, вочевидь, почув їхню розмову. Вона відчула укол провини, хоч і знала, що в їхніх планах не було жодного натяку на зраду Кланам — якраз навпаки. Утім, у Павотенога, мабуть, були на гадці інші страхи.

— Ви не зможете зустрітися біля Чотиридерева. Бо від нього нічого не лишилося! — крикнув він.

У Вивірколапки кров застигла у венах.

— Про що ти? — запитала Вохрошубка.

— Усі Клани бачили, як Двоноги зруйнували його дві ночі тому, коли ми прийшли на Зборище.

Двоноги і їхні потвори позрізали все до останнього дуба.

— Вони позрізали дуби? — луною прозвучало питання Вивірколапки.

— Так, я ж сказав, — гаркнув Павотеніг. — Якщо ви достатньо мишомізкі, щоб туди тепер піти, то самі побачите.

Вивірколапчине жагуче бажання повернутися додому, побачити свій Клан, тата, маму й сестру враз пронеслося над нею, наче хвиля, і її лапи засвербіли від потреби чимдуж бігти до лісу. Інші, вочевидь, відчували те саме; погляд Ожинокіття посуворішав, а Бурешуб нетерпляче переминається з лапи на лапу.

Воронолап глянув на котів зі свого Клану, а тоді знову на друзів.

— Щасти вам, — тихо нявкнув він. — Я все одно думаю, що нам треба зустрітися там завтра, навіть якщо дубів уже немає.

Ожинокітъ та Бурешуб кивнули, а Воронолап розвернувся і подався за Павотеногом у верес.

Коли Вітряні коти зникли з виду, Ожинокітъ покуштував повітря.

— Ходімо, — наказав він. — Вохрошубко, ми будемо йти через стару борсучу нору до річки, але я думаю, що тобі варто залишатися з нами, принаймні доки не перейдемо кордон Вітряного Клану.

— Але мені було би швидше піти одразу направці до Громошляху, — заперечила Тіньова воїчка.

— Безпечноше буде триматися разом, доки не перейдемо вересовище, — нявкнув Бурешуб. — Ти ж не хочеш, щоб тебе саму впіймали на Вітряній території?

— Я не боюся Вітряного Клану, — прошипіла Вохрошубка. — Та й судячи із цих вояків, вони навряд чи готові битися.

— Але ми не повинні їх провокувати, — застеріг Ожинокіготь. — Ніхто ще не знає, ні де ми були, ні що ми маємо їм сказати.

— А ми ще не знаємо, що Двоноги тут наробили, — додав Бурешуб. — Якщо натрапимо на їхніх потвор, то краще, щоб ми все-таки були разом.

Вохрошубка якусь мить дивилася на товаришів, а тоді кивнула. Вивірколапка полегшено моргнула. Вона не хотіла так швидко прощатися з подругою.

Ожинокіготь рушив через пустир, а решта котів подалася за ним. Слабке падолистове світло ледь-ледь прогрівало хутро на спині Вивірколапки. Коти бігли мовчки, і вона відчувала, як їхній настрій затъмарювався, наче небо хмарами. Від самих гір вони думали лише про те, як дістатися до лісу, мріючи опинитися вдома. Тепер Вивірколапці здавалося, що легше було би далі подорожувати, вічно мандруючи невідомими землями, ніж постати перед відповідальністю розповісти Кланам, що вони мусять або покинути свій дім, або зустрітися із жахливою смертю. Але попереду ще знак вмирущого вояка — і вони повинні довести це пророцтво до кінця.

Коли коти наблизилися до кордону, в їхній ніздрі вдарив сморід потвор Двоногів. Навколо — жодного сліду здобичі: ані пташини в небі, ані зайця в ялівці. На території Вітряного Клану завжди було важко полювати, але в повітрі чи в піщаному ґрунті відчувалися запахи здобичі. Тепер же зникли навіть канюки, які часто ширяли над широким вересовищем.

Четверо котів дійшли до верхівки, і Вивірколапка нервово ковтнула, борючись із нудотним рефлексом від все сильнішого смороду потвор. Вона глибоко вдихнула і змусила себе глянути вниз. Цілий шмат землі було вирвано з долини. Замість гладкого зеленого поля, яке вони завжди пам'ятали, зяяла коричнево-сіра рана. Вдалини ревіли потвори двоногів, пережовуючи землю своїми важезними лапами й залишаючи за собою саме багно.

Вивірколапка прошепотіла, тримячи:

— Не дивно, що Вітряний Клан переселився до кролячих нір! Напевно, Двоноги зруйнували їхній табір.

— Вони зруйнували все, — зітхнув Ожинокіготь.

— Ходімо звідси, — прошипіла Вохрошубка. Вивірколапка почула в її голосі злість і побачила, що вона вчепилася в траву своїми довгими закрученими кігтями.

Ожинокіготь усе ще дивився на спаплюженій пейзаж.

— Не можу повірити в те, що вони накоїли.

Вивірколапці стиснуло горло. Настрій Ожинокігтя був не кращий за поруйновану долину.

— Ходімо, — сказала новачка. — Треба дістатися додому й дізнатися, що трапилося з нашими Кланами.

Ожинокіготь кивнув і напружив плечі, ніби те повідомлення, яке вони мали передати Кланам, фізично прибивало його до землі. Не кажучи більше нічого, він подався вниз схилом, остерігаючись потвор Двоногів, а решта котів пішла за ним, бабраючись в розораній землі. Вивірколапка

була рада, що в нічних приморозках хоча б застигло болото; якби пішов дощ, це все перетворилося б на густу коричневу ріку, надто небезпечну навіть для довгоногих вояків, не кажучи вже про кошенят.

Коли вони дійшли до кордону Вітряного Клану, де починається ліс, Вохрошубка спинилася.

— Тут я вас залишу, — нявкнула вона. Її голос був спокійний, але очі зраджували сум. — Зустрінемося завтра біля Чотиридерева, що б там не зробили Двоноги.

— Щасті з Чорнозором, — нявкнув Ожинокіготь і потерся мордою об шоку сестри.

— Щастя не поможе, — понуро відповіла вона. — Я зроблю все, щоб переконати його піти зі мною. Наше завдання ще не закінчилося. Ми повинні дійти до кінця заради наших Кланів.

Плямиста воячка рушила до Тіньового кордону, а Вивірколапка, дивлячись на неї, відчула новий приплив енергії.

— А ми переконаємо Вогнезора! — гукнула вона навздогін.

Ожинокіготь, Вивірколапка та Бурешуб рушили далі. Близче до кордону Річкового Клану трава м'якшала. Невдовзі Вивірколапка відчула запах поміток й почула віддалене гуркотіння ріки у звороті. По той бік простягалася територія Річкового Клану, а прямо за звором був міст Двоногів, яким Бурешуб міг перейти річку до свого табору.

Ожинокіготь спинився, чекаючи, що Бурешуб залишить їх там, та Річковий вояк натомість лише підвів очі.

— Я йду з вами до Громового табору, — тихо нявкнув він.

— Ідеш з нами? Нашо? — вигукнула Вивірколапка.

— Я хочу розказати татові про Перохвосту, — відповів він.

— Але ми самі можемо йому сказати, — запропонувала вона, бажаючи полегшити Бурешубові біль — йому мало би бути невимовно важко розповісти Сіросмугові, Громовому воєводі, про загибель доньки. Багато повень тому Сіросмуг захочався у Срібнострумку — кішку з Річкового Клану. Вона померла під час пологів, і, хоч Бурешуб із Перохвостою зростали у Річковому Клані, вони були знайомі зі своїм батьком з Громового.

Бурешуб похитав головою.

— Він уже якось втратив нашу маму, — сказав він. — Я хочу сам розповісти йому про Перохвосту.

Ожинокіготь кивнув.

— Тоді ходімо з нами, — лагідно нявкнув він.

Вони утрьох рушили стежкою, що вела зі звору до лісу. Вивірколапці від нетерпіння мороз пробіг поза спиною, коли вона вдихнула запах прілого листя. Вони були вже майже вдома. Кішка наддала ходи, аж доки мало не полетіла над м'якою лісовою долівкою. Невдовзі її наздогнав Ожинокіготь, і вони побігли пліч-о-пліч.

Проте Вивірколапка бігла не від захвату чи радості. Щось кликало її додому — і це було щось більш нагальнє, ніж загроза Двоногів та їхніх потвор. Зловісні видіння, які тривожили її сон, знову заполонили думки й відлунювали в серці, наче кигикання орла. Сталося щось жахливе.

Розділ 2

— Плямолистко! — відчайдушно гукала Листолапка в порожній ліс. Відповіді не було. Мудра медикішка багато разів допомагала їй у снах, та зараз її поміч була потрібна найбільше.

— Плямолистко, де ти? — гукнула вона знову.

Дерева навіть не захиталися від вітру. У тінях не зашелестіла здобич. Цятиша краяла Листолапці серце, наче гострий кіготь.

Раптом пролунав вереск, пробившись у її сон. Листолапка стрепенулась і розплющила очі, не розуміючи, де вона опинилася. Її хутро скуювдив холодний вітер, а замість м'якого імшаного кубельця вона лежала у дивній холодній і блискучій павутині. Кішка панічно підхопилася й зачепила вухами павутину згори. Де б вона не опинилася, там було дуже мало простору, так що заледве вдавалося підвистися. Листолапка глибоко вдихнула і змусила себе роззирнутися, а тоді враз усе згадала.

Вона була замкнена у крихітному гнізді, стіни, підлога і стеля якого повністю були зроблені з холодної твердої павутини. Місця вистачало лише на те, щоб підвистися й потягнутися. Навколо всі стіни невеликої дерев'яної гаври Двоногів були заставлені такими самими гніздами.

Листолапка прагнула побачити зорі, вдихнути заспокійливу присутність Зореклану, знати, що вони дивляться на неї, та коли підводила погляд, то не бачила нічого, крім крутой стелі. Єдиним джерелом світла була місячна смужка, що пробивалася крізь невеликий отвір у стіні. Листолапчине гніздо стояло над усіма іншими; найближче нижнє було порожнє, але під ним виднівся клаптик темного хутра. Ще один кіт? Очевидно, не лісовий, адже його запах був їй незнайомий. Тварина не рухалася — напевно, спала. «Якщо вона взагалі жива», — понуро подумала Листолапка.

Вона почала наслухатися, але кіт, який кричав, уже замовк, і до Листолапки долинало тільки тихе нявкотіння і шубання котів, замкнених у інших гніздах. Вона понюхала повітря, але не впізнала жодного запаху. Гавру наповнював кислий сморід Двонога, змішаний зі страхом. Листолапка випустила кіті й відчула, як вони зачепилися за блискучу павутину.

Зореклане, де ж ви? У медикицьки було промайнула думка, що вона вже померла, але Листолапка відкинула її, здригнувшись і випадково протягнувши кітятами по долівці гнізда.

— Нарешті ти прокинулась, — прошепотів хтось.

Листолапка від подиву аж підскочила, а тоді вигнула шию, щоб подивитися через плече. У су-

сідньому гнізді заворушилася купа смугастого хутра, і вона відчула запах, який ні з чим неможливо було сплутати — запах кицюні Двоногів. У голосі кішки чулася доброта, але Листолапка була надто подавлена, щоб відповісти. Її думки снували навколо гірких спогадів про те, як Двоноги спіймали її, коли вона полювала з Карохвісткою, і принесли в це жахливе місце. Її відірвали від рідного Клану й замкнули в темряві. Переповнена відчаем, вона зарилася носом в лапи і заплющила очі.

Раптом з дальнього гнізда почувся інший голос. Він був надто тихий, щоб розібрати слова, але дуже знайомий. Листолапка підвела мордочку й покуштувала повітря, але все, що вона відчула — то кислий запах, схожий на аромат трав, якими Попелюшка промивала рані. Голос заговорив знову, і Листолапка нагострила вуха й прислухалась.

— Треба звідси вибиратись, — нявкнув кіт.

Здалеку озвався інший:

— Як? Звідси нема виходу.

— Але ми не можемо просто сидіти і чекати смерті! — наполягав перший голос. — Тут були інші коти — я відчуваю їхні запахи, їхній страх. Я не знаю, що з ними сталося, але що б це не було, воно їх до сраки перелякало. Нам треба вибратися звідси, доки від нас не лишився самий запах страху!

— Нема як звідси вибратися, ти, мишомізкий, — почувся жорсткий нявкіт. — Заткнись і дай нам поспати.

На цих словах Листолапці стало зле від страху й жалю. Вона не хотіла тут померти! Кішка прищутила вуха й заплющила очі, намагаючись забутися й заснути.

— Прокидайся! — зашипів голос Листолапці на вухо, вихопивши її з неспокійного сну.

Вона підвела голову й роззирнулася. Водянисте сонячне світло прокрадалося крізь дірку в стіні, хоч воно ніяк не допомагало позбавитися від дрижаків. У тьмяному світанковому мареві новачка могла трохи краще роздивитися смугасту кішку в сусідньому гнізді. Незнайомка була чиста й охайна, і, побачивши її, Листолапка враз згадала про власне заброхане хутро. Кішка вочевидь була кицюнею, пухкою й розніженою.

— Ти як? — спитала кицюня, її очі були широко розплющені від хвилювання. — Мені здалося, що в тебе щось болить.

— Просто щось насnilося, — охрипло відповіла Листолапка. Її голос звучав дивно, наче вона вже кілька днів не говорила. Раптом її охопили спогади кошмару: образи бурхливої ріки, червоної від крові, і великих птахів, що шугають з неба, випустивши гострі пазурі. На якусь мить Листолапка побачила Перохвосту, заховану в темряві, а тоді окутану зоряним сяйвом, і її лапи безпричинно затремтіли.

Надворі прокинулася й загарчала потвора Двоногів, повернувши Листолапку думками назад у тісну дерев'яну гавру.

— Ти погано виглядаєш, — мовила кицюня. — Спробуй поспідати. У кутку твоєї клітки є трохи їжі.

Клітки? Листолапка зачудовано подумки повторила незнайоме слово.

— Це гніздо так називається?

Крізь павутину, яка розділяла дві «клітки», кицюня кивнула на напівпорожню виймку зі смер-

дючими кульками. Листолапка з огидою глянула на їжу Двоногів.

— Я це їсти не буду!

— Тоді принаймні вмийся, — відповіла кицюня. — Відколи робочі тебе принесли, ти тут забилася, як поранена миша.

Листолапка смикнула плечима, але не поворухнулася.

— Вони ж не зробили тобі боляче, коли спіймали? — спитала кицюня. Судячи з голосу, її це справді непокоїло.

— Ні, — буркнула Листолапка.

— Тоді вставай і помийся, — вже різкіше мовила та. — Якщо будеш далі так дутися, то нікому краще не зробиш.

Але Листолапка не хотіла вставати і вмиватися. Сітчана підлога дерла їй лапи, і з-під одного кіття сочилася кров. Її очі пекли від смороду потвори, який просочувався у гавру. І Зореклан не посилив жодного знаку, щоб заспокоїти той жахливий страх, який стискав їй серце.

— Вставай! — повторила кицюня, цього разу ще суворіше.

Листолапка крутнула головою і кинула на неї злий погляд, але кицюня його витримала.

— Ми знайдемо, як звідси вибратися, — нявкнула вона. — Але якщо ти зараз не встанеш, не розімнеш м'язи і не поїси щось, то так і не вийдеш. А я не залишаю тут нікого, якщо можу допомогти!

Листолапка здивовано кліпнула.

— Ти знаєш, як звідси вийти?

— Ще ні, — зізналась кицюня. — Але ти зможеш мені допомогти в цьому, якщо припиниш жаліти себе.

Листолапка розуміла, що вона має рацію. Їй не вдається нічого вирішити, якщо вона просто ляже і чекатиме смерті. Зрештою, вона ще не була готова приєднатися до Зореклану. Вона — новачка медикішки, і вона потрібна Кланові тут, у лісі, що б від нього не залишилось.

Відкинувши журбу, яка висмоктувала її сили, Листолапка зіп'ялася на лапи. Її зведені м'язи заволали, коли вона розкрутила хвіст і потягнула ноги.

— Це вже краще, — муркнула кицюня. — Тепер повернись в інший бік. Так буде більше місця, щоб розімнутись.

Листолапка слухняно розвернулась і витягнула лапи в куток клітки, тримаючись за павутину, щоб підтягнутись. Доки потягувалась, опускаючи груди й напружуючи плечі, вона відчула, як заціпнілі м'язи потроху розслабляються. Тепер їй стало краще, і вона почала вмиватися.

Кицюня тим часом присунулася ближче до сітки і стежила за нею ясними блакитними очима.

— Я Коді, — нявкнула вона. — А тебе як звати?

— Листолапка.

— Листолапка? — перепитала Коді. — Що за дивне ім'я? — вона знизала плечима і заговорила далі: — Ну, Листолапко, тобі не пощастило, що ти сюди потрапила. Ти теж загубила свій ошийник? Мене б тут не було, якби я свій не стягнула — що за огидна штука! Я думала, що вся така розумна, можу його зняти, але якби він був на мені, то робочі віднесли би мене додому, а не сюди, — вона втягнула шию і лизнула розтріпане хутро на грудях. — Мої домашні, мабуть, збожеволіють від хвилювання. Якщо я не повернуся до

півночі, вони почнуть рискати по саду, термосячи тарілкою з їжею й гукаючи мене. Це добре, що домашні про мене турбуються, але я можу й сама про себе подбати.

Листолапка не стрималася й видала смішок.

— Кицюня, що може про себе подбати? Та якби твої Двоноги тебе не годували, ти б померла з голоду!

— Двоноги?

— Вибач, — Листолапка виправилася, щоб кицюня її зрозуміла. — Домашні.

— Ну, а ти де береш їжу? — спитала Коді.

— Я на неї полюю.

— Одного разу я зловила мишу... — нявкнула Коді на свій захист.

— Я ловлю всю свою їжу, — відрубала Листолапка. На мить вона забула, що сидить у клітці, і побачила перед собою лише зелений ліс, сповнений шурхотінням дрібної здобичі. — Я і для старійшин можу наловити.

Коді примружила свої блакитні очі.

— Ти одна з тих лісових котів, про яких розповідав Ляпко?

— Я кішка з Клану, — відповіла Листолапка.

Коді глянула спантеличено.

— З Клану?

— У лісі є чотири Клани котів, — пояснила Листолапка. — Ми маємо окремі території та власні звичаї, але всі живемо разом під Зорекланом, — вона побачила, як поширюються очі Коді, і продовжила: — Коти Зореклану — це наші предки-вояки. Вони живуть у Срібносмузі, — новачка підняла хвоста, показуючи на стелю. — Одного дня всі коти Кланів приєднаються до Зореклану.

— Ляпко ніколи не згадував ніякі Клані, — промурмотіла Коді.

— Хто такий Ляпко?

— Кіт із сусіднього саду. Колись давно в нього був друг, який пішов жити до лісових котів... Тобто до *Кланів*.

— Мій тато народився кицюнею, — нявкнула Листолапка. — Він залишив своїх Двоногів і приєднався до Громового Клану.

Коді притиснулася до близкучої павутини, що їх розділяла.

— А як твого тата звати?

Листолапка витріщилася на неї.

— Ти думаєш, що він — той кіт, з яким дружив твій товариш?

Коді кивнула.

— Можливо! То як його звати?

— Вогнезір.

Коді похитала головою.

— Ляпкового друга звали Рудько, — зітхнула вона. — Не Вогнезір.

— Але він не завжди був Вогнезором, — нявкнула Листолапка. — Його так назвали у Клані. Це провідницьке ім'я. Він повинен був його заслужити, так само, як і вояцьке ім'я перед тим.

Коді замислено глянула на неї.

— Імена настільки важливі для Кланів?

— Дуже. Ну тобто кожному кошеняті дають ім'я, яке щось означає і яке відрізняє його від інших котів Клану, — вона замислилась. — Гадаю, можна сказати, що нам дають ті імена, яких ми заслуговуємо.

— А що зробив твій тато, щоб заробити ім'я Вогнезір?

— Його хутро помаранчеве, як вогонь, — сказала Листолапка. — Тож, коли він прийшов у Громовий Клан, провідниця назвала його Богне... — вона увірвала мову. Коді ошелешено дивилася на неї.

— Це точно друг Ляпка! — вигукнула вона. — Ляпко завжди казав, що в Рудька було найяскравіше помаранчеве хутро з усіх, які він бачив. І тепер він провідник твого Клану! Нічого собі! Треба точно розповісти Ляпкові!

Листолапка із жалем подумала, що ще невідомо, чи побачить Коді знову Ляпка, а вона — тата. *Ох, Зореклане, допоможи нам!*

Коді опустила погляд, неначе почула нажахані думки Листолапки.

— Твої вухам не завадив би ще один сеанс вмивання, — нявкнула вона, переводячи на іншу тему.

Листолапка лизнула свою лапу і провела над вухом, а тим часом Коді знову заговорила:

— Твій тато, мабуть, зараз намагається з'ясувати, куди ти зникла. Думаю, він переймається за тебе так само, як за мене мої домашні.

— Ага, — погодилася Листолапка, хоча в думках вона сумнівалася, що у Двоногів з їхніми котами такий самий тісний зв'язок, як у неї з родиною. Та Коді здавалася дуже відданою своїм домашнім: вона переймалася за них так само, як Листолапка — за Громовий Клан. — Треба знайти звідси вихід, — її голос звучав рішуче. Вогнезір уже достатньо нахвилювався через Вивірколапку, йому тільки не вистачало, щоб іще одна донька пропала.

Вона задивилася на отвір високо в стіні гаври, звідки долинало сонячне світло, і почала міркувати, чи достатньо він широкий для кота. Може, їй би вдалося туди прописнутися, навіть якби довелося залишити тут жмут хутра. Але як вилізти з клітки? Вона обдивилася клямку, яка замикала двері.

— Без сенсу, — нявкнула Коді, простеживши її погляд. — Я пробувала просунути лапу, але ніяк не могла вхопитися за клямку.

— Ти не знаєш, навіщо Двоноги нас замикають? — спитала Листолапка, відволячи погляд від дверей.

Коді знизала плечима.

— Може, вони думають, що ми завадимо їм робити щось у лісі, — нявкнула вона. — Вони зловили мене, коли я погналася за білкою і зайшла значно далі, ніж зазвичай. Одна з потвор загарчала десь між деревами, і я запанікувала. Я була така ошелешена, що не помітила навколо робочих. Один із них підібрав мене і запроторив сюди. Ну нехай я й була без ошийника, але ж це треба бути дурним, як щеня, щоби прийняти мене за лісову кішку! — вона обурено наїжачила хутро, але раптом зустрілася поглядом з Листолапкою і принишкла. — Пробач, я не подумала. Ну тобто ти значно краща, ніж я очікувала, — ніяково додала кицюня.

Листолапка знизала плечима. Хоч лісова кішка, хоч кицюня — вони однаково були у пастці.

— Зазвичай я теж не заходжу на той край лісу, — нявкнула вона. — Я шукала Хмарохвоста з Ясносердою, вони з моого Клану.

Коді схилила голову набік.

— Вони пропали нещодавно, — пояснила Листолапка. — Дехто з Клану думає, що вони просто втекли, але я знаю, що ці двоє ніколи б не залишили своє кошеня.

— Тож ти вирішила, що твоїх друзів спіймали Двоноги, і виrushila на пошуки, — припустила Kodі.

— Я навіть не знала, що Двоноги ловлять котів, — нявкнула Листолапка. — Я просто пішла за слідом і натрапила на запах Річкової кішки, яка теж зникла.

Вона раптом замовкла, відчувши, як спиною пробіг мороз. Якщо Хмарохвоста, Ясносерду і Мрячконіжку спіймали Двоноги, то вони могли бути тут! Новачка почала гарячково роззиратися гаврою, де вже було значно світліше. Нарешті вона побачила знайому постать із плямистим рудим хутром, яке впізнала би навіть у сутінках.

— Ясносердо! — Листолапка спробувала погукати товаришку, але її крик заглушив новий звук. Двері відчинилися, і всередину полилося світло. Доки Двоніг заходив у гавру, Листолапка швидко оглянула клітки, шукаючи ще когось знайомого.

Двоніг почав по черзі відчиняти клітки і кидати щось всередину. Коли він дійшов до її клітки, Листолапка відскочила назад. Вона тремтіла від страху, спостерігаючи, як Двоніг кидає свіжий корм у мисочку спереду і наливає смердючу воду у виїмку збоку. Та коли Двоніг відчинив клітку Kodі, кицюня замуркотіла й потерлася об його здоровенну лапу, а він погладив її м'яке хутро.

Двоніг зачинив клітку Kodі й вийшов із гаври. Навколо знову запали сутінки.

— Як ти могла дозволити йому до себе торкнутися? — зашипіла Листолапка.

— Робочі — це наш найкращий шанс звідси вибратися, — сказала Коді. — Якщо зможу переконати його, що я всього лише бідна кицюня, можливо, він мене відпустить. Тобі теж варто спробувати.

Листолапка здригнулася від самої думки, щоб дати Двоногу до себе доторкнутися, і вона знала, що коти з її Клану почувалися б так само. Но-вачка спробувала знову відшукати клітку, в якій упізнала хутро Ясносердої.

— Ясносердо! — загукала вона, нетерпляче по-смикуючи хвостом.

— Так, — долинула схвильована відповідь. — Хто це?

Листолапка притиснулася до своєї клітки, відчуваючи, як тверда й холодна павутинна залазить їй під хутро.

— Це Листолапка!

— Листолапко! — долинув інший голос звідкись із гаври, і новачка замуркотіла, упізнавши нявкіт Хмарохвоста. Вона розширнулася між клітками і нарешті знайшла густе біле хутро.

— Ви обое живі! — вигукнула Листолапка.

— Це ті коти, яких ти шукала? — спитала Коді.

Листолапка кивнула.

— Листолапко? — пролунав ще один голос із темряви. — Це я, Мрячконіжка.

— Мрячконіжко! — крикнула Листолапка. — Мені здалось, що я знайшла твій запах, перш ніж мене впіймали! Що ти робила так далеко від Річкового кордону?

— Я б не потрапила в ту лисячу Двоножачу пастку, якби не гналася за крадієм із Вітряного Клану, — прогарчала кішка.

Звідкись ізнизу долинув тремтливий нявкіт.

— Я не знав, що це пастка, коли заховався там.

— Хто це? — спитала Листолапка, зазираючи вниз.

— Дрокохвіст із Вітряного Клану, — почулася відповідь.

— Тут є ще коти з Кланів? — крикнула Листолапка, лише частково сподіваючись почути відповідь. Добре було дізнатися, що її друзі живі, але краще би нікого з лісових котів не зловили — і її теж. Проте замість відповіді вона почула лише монотонне хрускання корму, який їли інші бранці.

— Тут приблизно стільки ж бродяг, скільки й котів із Кланів, — прошипіла Мрячконіжка.

— Що таке «бродяги»? — занепокоєно прошепотіла Коді.

— Це коти, які вирішили не жити з Кланом, — пояснила Листолапка. — І з Двоногами теж.

— Вони думають лише про себе, — додала Мрячконіжка.

— Ой, і що, дуже вам допомогло думання про інших котів? — буркнув докірливий голос десь ізнизу.

Листолапка напружила очі й побачила старого пошарпаного кота з подертим вухом, який сидів у клітці на підлозі.

— Не слухай його, — форкнула Коді. — Це без сенсу.

— Ти його знаєш? — здивовано спитала Листолапка.

— Він колись порпався у смітнику моїх домашніх, — відповіла Коді. — Хай називає себе бродягою чи ще як-небудь, але для мене він не більше, ніж щур.

— Ти живеш в угіддях Двоногів? — вигукнув Хмарохвіст до Коді. — Ти знаєш кішку, яку звати Принцеса?

— Смугасту і з білими лапками?

— Так, — очі Хмарохвоста заблистили із затінку. — Це моя мама! Як вона?

— Чудово, — відповіла Коді. — У сусідньому будинку оселився пес — гаркітливий, що страшне, але Принцеса швидко дала йому зрозуміти, що то її територія. Вона сиділа на паркані й сичала на нього, доки той не побіг ховатися!

— Слухайте, — встряла Мрячконіжка. — Це все дуже прекрасно, але, може, спробуємо з'ясувати, як звідси вибратися?

— А хтось знає, що Двоноги планують із нами зробити? — нажахано спітала Ясносерда.

— А як ти думаєш? — пробурмотів бродячий кіт. — Вони точно не з любові до котів зловили і закинули нас у цей смердючий сарай.

— Принаймні вони нас годують, — швидко нявкнула Коді. — Хоча це й не зовсім той смак, до якого я звикла.

Листолапка глянула на неї.

— Нам треба зосередитися на пошуках виходу звідси, як і сказала Мрячконіжка, — нявкнула вона.

— Чому б вам усім не заткнутися? — прошипів бродяга. — А то зараз своїм ниттям вернете Двонога.

На його словах ззовні почулися важкі кроки, і Листолапка завмерла. Вона притислася до задньої стіни своєї клітки, спостерігаючи, як Двоніг заносить іще одну. Судячи із запаху страху, Листолапка зрозуміла, що всередині була кішка, але не могла її впізнати. Із провиною й водночас з полегшенням вона зрозуміла, що останньою жертвою Двонога була точно не кішка із Клану.

«Ще одна бродяга, — вирішила новачка, коли Двоніг поклав клітку зверху на ту, де сидів Хмарохвіст. — І, зважаючи на інших бродяг тут, вона ніяк не допоможе нам звідси відратися».

Але щойно Двоніг вийшов, вона почула здивуваний вигук Мрячконіжки:

— Сашо!

Розділ 3

Вивірколапка бігла перед Ожинокігтем та Бурешубом до лощовини, в якій лежав табір Громового Клану. В повітрі висів сморід потвор Двоногів. Раптом почувся гуркотливий рев, і її серце стало важке, мов камінь.

— Вони вже тут! — прошепотіла вона. Між деревами, що росли біля звору, з'явився якийсь неизнайомий їм досі просвіт. Раніше ліс був густий і тягнувся аж до краю стрімкого схилу, який вів до тaborу.

Вивірколапка відчула дотик Ожинокігтевого хутра — він підкрався ближче й визирнув з-за дерев.

— Іди обережно, — промурмотів кіт, не дивлячись на неї.

У лісі з'явилася нова просіка. Земля, яка колись була прихована під папороттю і яку багато років топтали котячі лапи, тепер стала багниста і розорана. Дорогу до схилу їм заступали потвори,

що гарчали й ревіли, проламуючись між деревами. Вивірколапка скулилася назад у зарості орляка, прищуливши вуха.

— Північ попереджала, що все буде погано, — нагадав їй Ожинокіготь. Його голос був на диво спокійний, і Вивірколапка притулилася ближче, шукаючи заспокоєння в теплі Ожинокігтевого хутра. — Ми не можемо перейти тут, — продовжив він. — Це надто небезпечно. Треба обійти, зайдемо в табір з іншого боку.

— Тоді веди, — попросив Бурешуб. — Ти знаєш тут ліс краще, ніж я, — він глянув на Вивірколапку. — Ти як?

Новачка підвела голову.

— Добре. Я просто хочу дістатися назад до свого Клану.

— Тоді ходімо, — нявкнув Ожинокіготь і поспішно рушив подалі від Двоногів.

Усі троє розвернулись від потворів і помчали між деревами. Біжучи до піщаної лощовини, де вони колись тренувалися з іншими новаками, Вивірколапка понуро міркувала, як Кланові вдалося вижити, коли Двоноги з потворами підійшли так близько. Сонце вже піднялося високо і кидало на тренувальну лощовину смуги холодного світла. Вивірколапка запустила лапи у м'який ґрунт і кинулась поперед Ожинокігтя й Бурешуба. Її серце стискалося від страху, доки вона пробиралася стежкою, що вела до ялівцевого тунелю. Не вагаючись, новачка пригнула голову і побігла прямо в колючки.

— Богнезоре! — загукала вона, увірвавшись на галявину.

Але табір був порожнім. Навколо панувала тиша. Ніхто не поворухнувся, а запах Клану був старий.

На тремтячих лапах Вивірколапка підійшла до батькового кубла під високим сірим каменем, із якого він зазвичай звертався до Клану. На якусь шалену мить вона подумала, що Богнезір досі може бути там, незважаючи на небезпеку, яка ревіла на краю звору. Але його імшана піdstилка була вологою й залежалою, і на ній очевидно ніхто не спав уже кілька днів. Вивірколапка вислизнула з ущелини в камені й подалася до ясел. Кошенята і старійшини зазвичай останніми залишили табір, і ніде не було так безпечно, як посеред ожинових заростей, що захищали багато поколінь Громових котів.

Усередині не було нічого, окрім лисячого смороду, який майже перебивав ледь чутний запах безпорадних кошенят і їхніх матерів. У грудях Вивірколапки здіймалася сліпа паніка. Раптом зашурхотіли гілки і біля неї з'явився Ожинокіготь.

— Л-ліс! — затнулася вона.

— Усе гаразд, — заспокоїв її Ожинокіготь. — Запах старий. Мабуть, він зайшов сюди на удачу, сподіваючись, що Клан залишив тут незахищених кошенят. Немає жодних слідів кр... битви, — поспішно виправився він.

— Але куди подівся Клан? — заскімлила Вивірколапка. Вона знала, що Ожинокіготь збирався сказати *крові*. Їй здавалося неможливим, щоб цілий Клан кудись зник без кровопролиття. *Ox, Зореклане, що тут трапилося?*

Очі Ожинокігтя блистили від страху.

— Я не знаю, — сказав він. — Але ми їх знайдемо.

До друзів приєднався Бурешуб.

— Ми спізнилися? — охрипло прошепотів він.

— Треба було повернутися швидше, — дорікнула Вивірколапка.

Бурешуб оглянув спорожнілі ясла і похитав своєю великою сірою головою.

— Нам взагалі не треба було нікуди йти, — прогарчав він. — Ми мали залишитися і допомогти своїм Кланам!

— Ми *мусили* піти! — зашипів Ожинокіготь, випустивши кігті й загнавши їх у мох. — Це була воля Зореклану.

— Але куди подівся наш Клан? — вигукнула Вивірколапка. Вона проштовхнулася повз котів назад на галявину. Вони подалися за нею трохи повільніше, і вона почула, як Бурешуб вилася про себе, зачепившись за пагін ожини.

Річковий вояк підійшов ближче і став біля Вивірколапки. Він довго роззирається табором, незважаючи на подряпину на задній лапі.

— Ніде немає ні крові, ні сліду битви, — промурмотів сірий кіт.

Вивірколапка простежила його погляд і побачила, що Бурешуб мав рацію. Ніде не було й настяку, що на Клан напали. Це ж очевидно означало те, що Громові коти були в безпеці, коли пішли звідси.

— Мабуть, вони просто переселилися в безпечніше місце, — з надією нявкнула вона.

Ожинокіготь кивнув.

— Треба пошукати ще сліди, — сказав Бурешуб. — Може, вони підкажуть, куди пішов Клан.

— Я перевірю кубло Попелюшки, — запропонувала Вивірколапка. Вона побігла папоротевим тунелем, що вів до галявини медикішки, але там було так само порожньо й тихо, як і в решті табору.

Новачка обійшла збоку й засунула носа в папороть. Іноді Попелюшка влаштовувала тут маленькі кубельця для хворих котів, але зараз там не було жодного свіжого запаху. Вивірколапка розвернулася й підійшла до розколотого каменя, що стояв на іншому краю галявини. Там було Попелюшине кубло і її запаси трав.

Різкий запах коріння й трав у затінку залишився так само сильним, але слід Попелюшки був ледве вловимий і старий, як і в кублі Вогнезора.

Вивірколапка розчаровано позадкувала з розколини і у відчайї роззирнулася галявиною. Раптом у неї всередині щось стиснулося від жахливого усвідомлення: запах Попелюшки був слабкий, але запах її сестри — ще слабший. Куди б не пішов Громовий Клан, Листолапка, вочевидь, пішла ще раніше.

Зненацька десь згори пролунав котячий вєреск, повертаючи її до реальності. Вивірколапка встигла лише помітити зблиск темного хутра, як лапи зігнулися під вагою кішки, яка важко приземлилася на її спину. Від люті хутро наїжачилося, і вона почала несамовито хвищати лапами. Під час подорожі до Сонцеспаду Громова новачка стала сильнішою й витривалішою. Вона чула, як кішка важко дихає, намагаючись вчепитися їй в хутро. Вивірколапка інстинктивно перекотилася на бік. Вона відчула, як по її шкірі проїхались кігти; її суперницея гепнулась на землю.

Вивірколапка злісно зашипіла й розвернулася до нападниці, вищиривши ікла і здибивши хутро на загривку.

Інша кішка теж уже підвелася і вирячилась на неї, настовбурчиваючи хвоста.

— Хотіла вкрасти мої запаси? — гаркнула вона.

— Попелюшко! — зойкнула Вивірколапка.

Очі медикішки поширилися від здивування.

— Вивірколапко! Ти повернулася! — затнулася вона. Медикішка кинулася вперед і притиснулася мордочкою до Вивірколапчиної щоки. — Де ти була? Ожинокіготь з тобою?

— Де всі? — запитала Вивірколапка. Вона надто переймалася за свій Клан, щоб відповідати на потік питань Попелюшки.

Її перебили гучні кроки, що донеслися з папоротяного тунелю, і на галявину вибігли Ожинокіготь із Бурешубом.

— Ми почули бійку, — засапано сказав Ожинокіготь. Він здивовано моргнув, побачивши Попелюшку. — З вами все гаразд?

— Ожинокіготю! Я така рада тебе бачити!

Раптом Попелюшка помітила Бурешуба, і це її спантеличило.

— Що ти тут робиш?

— Він із нами, — коротко пояснив Ожинокіготь. — Хто на вас напав? — він почав роззиратися навколо, його хутро досі стояло дібки. — Ви їх відігнали?

— Взагалі-то це була я, — зізналася Попелюшка. — Я не впізнала Вивірколапку з каменя, подумала, що то хтось хоче вкрасти мої трави. Я повернулася сюди за деякими припасами...

— Повернулася? — перепитав Ожинокіготь. — А де всі?

— Ми мусили піти, — пояснила Попелюшка, нервово блимаючи очима. — Потвори підходили все більше. Вогнезір наказав нам залишити табір.

— Коли?

Очі Ожинокігтя були величезні від подиву.

— Дві ночі тому.

— Куди ви пішли? — запитала Вивірколапка.

— До Сонцескель, — Попелюшка відсторонено роззирнулася галявиною. — Я тільки прийшла за деякими запасами. Тепер, коли нема Листолапки, щоб допомагати мені збирати свіжі трави, я весь час запізнююся...

У Вивірколапки серце тъхнуло.

— Що з нею сталося?

Попелюшка глянула на новачку, і смуток у її погляді ледь не змусив Вивірколапку розвернутися і втекти від того, що вона мала почути.

— Двоноги розставляли на нас пастки, — сказала медикішка. — Листолапка потрапила в одну з них за день до того, як ми покинули табір. Ка-рохвістка все бачила, але не змогла допомогти.

Вивірколапці здалося, що лапи її більше не тримають, і вона заточилася. У ту ж мить новачка із жахом зрозуміла всі свої сни про страх, темряву і замкнутий простір.

— Куди Двоноги її забрали? — голос Ожинокігтя долинав ніби з дуже великої відстані. Вивірколапка обтрусила, намагаючись перебороти шок, який охопив її, наче бурхлива течія.

— Ми не знаємо.

— Вогнезір вислав пошуковий загін?

— Він вислав рятувальний загін, щойно повернулася Карохвістка. Але те місце, де Листолапку спіймали Двоноги, кишіло потворами, що виривали дерева, а її сліду ніде не було, — Попелюшка підійшла ближче й притулилася щокою до Вивірколапки. — Після того шукати її було небезпечно, — промурмотіла вона. Вивірколапка відсторонилася, але Попелюшка пильно глянула їй в очі. Медикішка дуже хотіла, аби новачка все зрозуміла.

— Твій батько мусив думати про весь Клан, — нявкнула вона. — Він не міг ризикувати життями інших котів, щоб шукати Листолапку, — Попелюшка відвела погляд, і в її голосі Вивірколапка почула гіркий жаль. — Я хотіла сама піти її шукати, але я знала, що з цього не буде користі, — вона розлючено глянула на свою задню лапу, яка ослабла після нещасного випадку на Громошляху. Попелюшка, як ніхто, знала, яку шкоду можуть завдати потвори Двоногів вразливим котячим тілам.

Аж тоді Вивірколапка помітила, що хутро медикішки наче звисало з неї, а під ним просвічувалися кістки. Ожинокіготь, вочевидь, також це побачив.

— Як справи у Клані? — спитав він.

— Погано, — відповіла Попелюшка. — Модринка померла — у Папоротехмарки не вистачало для неї молока. Здобич дуже поміліла, ми всі голодуємо. — Від горя її голос тремтів. — Рябохвоста теж померла. Вона з'їла одного з кролів, яких Двоноги потруїли, щоб позбутися Вітряного Клану, — раптом в її очах промайнула тривога. — Виж не єли ніяких кролів?

— Ми жодного не бачили, — відповів Бурешуб. — Навіть на Вітряній території.

Попелюшка смикула хвостом.

— Двоноги все зруйнували! Ясносерда з Хмарохвостом також зникли — ми думаємо, що вони потрапили до пастки Двоногів, як і Листолапка.

Ожинокіготь опустив погляд на холодну багнисту долівку.

— Я не думав, що все буде настільки погано! — промурмотів він. — Північ нас попереджала, але...

Вивірколапка хотіла би якось його заспокоїти, але ніщо зараз не допомогло б.

Попелюшка спантеличено витріщилася на Ожинокігтя.

— Північ вас попереджала? — перепитала вона. — Що це означає?

— Північ — це борсучиха, — пояснила Вивірколапка. — Ми ходили з нею зустрітися.

— Ви ходили зустрітися з *борсучихою*? — Попелюшка почала гарячково роззиратися, ніби чекала, що розлючений чорно-білий звір от-от з'явиться з чагарів позаду них.

Вивірколапка розуміла її реакцію. Коти ніколи не довіряли борсукам, які були відомі своєю злою й неперебачуваною вдачею. Вивірколапці та її товаришам теж знадобився деякий час, щоби змиритися з тим, кого їх насправді послали зустріти.

— Біля Сонцеспаду, — продовжила Вивірколапка.

— Я не розумію, — промурмотіла Попелюшка.

— Нас послав туди Зореклан, — вст्रяв Бурешуб. — По одному коту з кожного Клану.

— Вони сказали нам піти до місця, де сонце вночі падає у воду, — додав Ожинокіготь.

— Вас послав туди Зореклан? — зойкнула Попелюшка. — Я... ми думали, що вони нас покинули, — вона глянула на Ожинокігтя. — Зореклан говорив до тебе?

— Уві сні, — тихо відповів Ожинокігть.

Бурешуб переминав лапами землю, його хутро було скуйовдане.

— У Peroхвостої був такий самий сон.

— А ще у Воронолапа і Вохрошубки, — додала Вивірколапка.

Попелюшка ошелешено оглянула їх трьох.

— Ви повинні піти і все розповісти Вогнезорові. Ми не чули ні слова від Зореклану, відколи вони послали пророцтво про вогонь і тигра.

— Вогонь і тигра? — заворожено перепитала Вивірколапка.

— Скоро про все дізнаєтесь, — Попелюшка не відповіла на її погляд. — Ходімо зі мною. Клан мусить почути вашу розповідь.

Розділ 4

— Сонцесклі були найбезпечнішим притулком, — сказала Попелюшка, петляючи між папоротями.

Вивірколапку це здивувало.

— Але ж там немає де сховатися!

Сонцесклі являли собою широкий кам'яний схил біля кордону з Річковим Кланом, абсолютно голий, якщо не рахувати кілька миршавих кущів трави. Згадавши, що Бурешуб іде всього за кілька кроків позаду, Вивірколапка стишила голос.

— А як щодо Річкового Клану? Вони вже раніше заявляли про свої права на цю територію. Вогнезір не боявся, що вони можуть напасті на Клан?

— Останнім часом Річковий Клан не погрожував, — відповіла Попелюшка. — Сонцесклі — це найдальше від Двоногів та їхніх деревожерних поговор місце на нашій території, і звідти зручно ходити на полювання, хоча здобичі в лісі вже зовсім обмаль.

Незважаючи на хвору ногу, Попелюшка швидко вела їх через ліс, хоч Вивірколапка й помітила, як схудлі боки медикішки важко надимаються від вторми. Вона глянула на Ожинокігтя. Він також оглядав Попелюшку, стурбовано примруживши очі.

— У нас значно кращий вигляд, ніж у неї, — прошепотіла до нього Вивірколапка.

— Ця подорож нас загартувала, — відповів Ожинокігтоть.

Вивірколапка почувалася трохи винуватою через те, що у їхній довгій та складній подорожі вони насправді мали вдосталь здобичі й були у більшій безпеці, ніж коти, яких вони залишили. Сонце тонуло в чистому блакитному небі, а вгорі між гіллям гуляв холодний вітер, обтріпуючи останнє листя. Новачка спинилася і прислухалась. Кілька пташок приглушеного цвірін'якали, а вдалині весь час чулося монотонне гудіння потвор, наче якихось розлючених бджіл. Їхній ядучий сморід висів у повітрі та чіплявся до хутра, і Вивірколапка усвідомила, що повернулася до лісу, який більше не пахнув і не звучав, як її дім. Він перетворився на зовсім інше місце, де коти не могли вижити. *Для котів не буде місця. Якщо залишитеся, монстри розірвуть вас також, або ви загинете від голоду.* Пророцтво Півночі спрваджувалося в неї на очах.

За деревами забовваніли блідо-сірі брили Сонцескель, і Вивірколапка почала розрізняти постаті котів, що снували між камінням.

Її перелякав раптовий крик, і вона побачила плями чорного й рудого хутра, що наблизжалося крізь чагарі. За мить із кущів прямо перед ними вискочили Карохвістка та Орлякошуб.

— Я думала, що відчуваю якийсь знайомий запах, — засапано нявкнула Карохвістка.

Вивірколапка оглянула обох вояків. Вони були такими ж обшарпаними, як Попелюшка. Біля неї широко розплющеними від здивування очима Ожинокіготь дивився на їхні змарнілі тіла.

— Ми не думали, що ви вернетесь, — нявкнув Орлякошуб.

— Звісно, що ми б вернулись! — відповіла Вивірколапка.

— Де ви були? — запитала Карохвістка.

— Дуже далеко, — промурмотів Бурешуб. — Далі, ніж будь-хто з лісу колись був.

Орлякошуб підозріливо зиркнув на Річкового вояка.

— Ти вертаєшся додому?

— Мені треба спершу поговорити зі Сіросмутом.

Орлякошуб примружив очі.

— Нехай піде, — порадила Попелюшка. — Вони мають багато чого нам розповісти.

Орлякошуб сникнув вусами, але схилив голову й повернувся, щоби провести їх лісом до скель.

— Ходімо, — нявкнула Карохвістка, ступаючи за Орлякошубом. — Інші захочуть вас побачити.

Вивірколапка пішла поруч із нею, намагаючись не зважати на хвилювання, що бурунилося в неї в животі, ніби напади голоду. Починало здаватися, що вся їхня подорож минула марно, а повідомлення від Півночі прийшло надто пізно, щоб допомогти Кланам. Вона молилася, щоб знаку вмирущого вояка було досить, аби їх врятувати. Новачка скоса поглядала на Карохвістку, яка

йшла з опущеним хвостим, втомлено вступившись у землю.

— Попелюшка розповіла мені про Листолапку, — промурмотіла Вивірколапка.

— Я ніяк не могла її врятувати, — автоматично відповіла Карохвістка. — Я не знаю, куди вони забрали Листолапку. Я хотіла подивитися, але ми перенесли табір наступного дня, і не було як, — вона замовкла і глянула на Вивірколапку, а в її очах була безпорадна надія. — Ви бачили її під час подорожі? Ви знаєте, де вона?

У Вивірколапки стиснулося серце.

— Ні, ми її не бачили.

У повітрі чувся сильний знайомий запах Громового Клану. Вивірколапка так хотіла побігти й привітатися з товаришами, але інстинкт підказував їй, що із цим треба бути обережною. Вона завмерла на мить, сподіваючись, що стукіт її серця не почує кожен кіт на Сонцескелях.

Перед нею виріс гладкий кам'яний схил, порізаний жолобами й ущелинами. З одного боку височів ліс, а з іншого, дальнього боку, де був стрімкий схил, Вивірколапка бачила верхівки інших дерев, що тягнулися вздовж річки аж до Чотиридерева — чи до місця, яке колись називали Чотиридеревом. Холодне каміння, відкрите для холодних падолистових вітрів, було не найкращим притулком для Клану. Вивірколапка глянула на лапи Карохвістки і побачила плями засохлої крові на білому хутрі навколо її кігтів. Вона згадала, як тверде каміння в горах натирало її власні лапи, коли вони жили із Плем'ям Стрімкої Води.

Тут у котів не було жодної центральної галевини для зборів, як у лісі. Вони всі позбивалися

невеликими групками; Вивірколапка помітила темне хутро її виховника Порохощуба, який сидів під навісом поруч із Мишошубкою. Він неначе зменшився, відколи вона востаннє його бачила, його кістляві плечі випирали з-під недоглянуто-го хутра. Морозощубка та Крапохвістка, Кланові старійшини, тулилися одна до одної у найглиб-шому жолобі. Навіть у затінку їхнє хутро було тьмяне й померхле, заваляне клаптями моху і за-сушеною багна. Нижче, там, де жолоб розширяв-ся, над двома кошенятами скулилася сіра Поро-хощубова партнерка, Папоротехмарка.

— Там знизу краще укриття, — пояснила По-пелюшка, простеживши Вивірколапчин погляд. — Але королеви й досі почиваються дуже незахи-щеними після звичної ожинової огорожі в яслах. Новаки nocturne у тій ущелині, — продовжила вона, показуючи мордою на заглибину в скелях. Вивірколапка упізнала скуйовдане коричневе хутро Мідиколапа, сина Папоротехмарки з пер-шого приплоду.

Вона глянула на Ожинокіття, і той ледь по-мітно кивнув, але в його погляді читалася явна тривога, а плечі вояка були напружені, коли він почав підійматися схилом. Новачка схвильовано пішла за ним. Коли вони проходили повз Папо-ротехмарку, королева підвела погляд, і її зелені очі аж потемніли від зlostі.

Вивірколапка здригнулася. Невже Клан звину-вачував їх у тому, що сталося?

Дехто з інших вже також їх помітив. Шипокі-готь підвівся з жолоба біля верхівки схилу, при-щуливши вуха; Дошковус із загрозливим шипінням вийшов із розколини на краю скелі. Очі темно-

сірого вояка блищають, але точно не від приязні до подорожніх котів.

Бурешуб роздивляється скелі, шукаючи Сіросмуга. Вивірколапка теж почала його виглядати, але ніде не було ані сліду Громового воєводи, як і її власного батька. Вона намагалася перебороти бажання розвернутися і втекти назад до лісу, а може, й узагалі в гори. Новачка безпорадно глянула на Ожинокіття.

— Вони нам зовсім не раді, — прошепотіла вона.

— Вони зрозуміють, коли ми все пояснимо, — пообіцяв Ожинокіт. Вивірколапка сподівалася, що так і станеться.

Почувши чийсь швидкі кроки позаду, вона різко обернулася. Блідо-сірий вояк Золошуб спинився прямо перед нею. Вона глянула йому у вічі, боячись побачити там лютъ, але помітила лише здивування.

— Ви повернулись! — він підняв хвоста і потягнувся до неї мордою, щоб привітатися.

Вивірколапка відчула хвилю полегшення. При наймні один кіт зрадів, що вони повернулись.

Мідиколап вип'явся зі своєї ущелини й побіг по камінню до них, а за ним помчала Білолапка.

— Мідиколапе! — вигукнула Вивірколапка, намагаючись звучати так, ніби вона ходила не далі, ніж на Високі Склі, і не довше, ніж на кілька світанків. — Як тренування?

— Ми дуже стараємося, — засапано відповів Мідиколап, добігши до неї.

Білолапка загальмувала біля нього.

— І ми б мали побачити наше перше Зборище, якби Двоноги не знишили Чотири...

Золошуб кинув на білу кішку застережливий погляд.

— Вони про це ще не мали би чути, — зашипів він.

— Усе гаразд, — сказав Ожинокіготь. — Ми знаємо про Чотиридерево. Павотеніг розповів.

— Павотеніг? — Золошуб примружив очі. — Ви були на Вітряній території?

— Ми поверталися з того боку, — пояснила Вивірколапка.

— Звідки поверталися? — нявкнув Мідиколап, але Вивірколапка не відповіла. Вона побачила Порохощуба й Мишошубку, які вийшли зі свого імпровізованого кубла. Сажошуб виліз із ущелини біля них. Усі вояки тепер підходили ближче, ніби привиди, що прослизають крізь тіні. Вивірколапка з усіх сил намагалася не затремтіти, дивлячись, як вони спускаються скелею. Вона позадкувала й наткнулась на Ожинокігтя; Бурешуб також підсунувся ближче, так само стривожений. Це нагадало їй про їхню першу зустріч із котами Племені Стрімкої Води. Серце новачки пронизав страх, коли вона усвідомила, що змінився не лише ліс. Її власний Клан теж змінився.

— То що? Куди ви ходили? — прогарчав знайомий голос. Морозощубка вилізла із жолоба старішин над ними. Її сніжно-біле хутро втратило свій блиск, але Вивірколапка досі щулилася від її крижаного погляду.

— Ми ходили у довгу подорож, — почав Ожинокіготь.

— На те не виглядає! — Папоротехмарка залишила своїх кошенят і протиснулася вперед. — Ви краще нагодовані, ніж ми.

Вивірколапка намагалася притгумити почуття провини за те, скільки свіжини вона наловила під час подорожі.

— Папоротехмарко, я чула про Модринку, мені так шкода...

Та Папоротехмарка не мала настрою її слухати.

— Як нам знати, що ви просто не покинули Клан, бо злякалися голодного гололисту і не хотіли залишатися з нами? — прошипіла вона.

Вивірколапка почула, як Мишошубка та Шипокіготь згідливо занявчали, але цього разу злість у ній подолала страх.

— Як ви могли таке подумати? — гаркнула вона, настовбурчуючи хутро.

— Ну, ти, вочевидь, не вважаєш за потрібне зберігати відданість Клану! — прогарчала Мишошубка, кинувши погляд на Бурешуба.

— Ми завжди були віддані Клану, — спокійно відповів Ожинокіготь. — Тому ми й пішли.

— То що тоді з вами робить Річковий вояк? — запитав Порохощуб.

— У нього є новини для Сіросмуга, — нявкнув Ожинокіготь. — Він піде, як тільки з ним поговорить.

— Ні, він піде негайно, — зашипіла Мишошубка і зробила один крок уперед.

Попелюшка стала між нею та Ожинокігтем.

— Розкажіть їм про пророцтво Зореклану, — сказала вона.

— Пророцтво? Зореклан щось промовляв?

Клан витріщився на Вивірколапку та Ожинокігтя, як голодні лисиці.

— Ми повинні спершу розповісти Вогнезорові, — тихо нявкнула Вивірколапка.

— Де Вогнезір? — вигукнув Ожинокіготь.

— Він на полюванні, — почувся голос Піскошторми.

Вивірколапка чекала, затамувавши подих від радості й хвилювання, доки руда кішка підійшла і спинилася за хвіст від доньки.

— Ми повернулись, — Вивірколапка роздивлялася материне обличчя, шукаючи хоч натяку на привітність.

— Ви повернулись, — зачудовано повторила Піскошторма.

— Ми мусили піти. Зореклан не залишив нам вибору, — сказав Ожинокіготь на захист подруги, і та була вдячна, що відчувала тепло його тіла, коли він притулився ближче. Вивірколапка хотіла зізнатися мамі, що Зореклан не посилив їй сни, що вона сама напросилася піти з Ожинокігтем, хоч той і не хотів забирати її від Клану, але від страху слова застригли в горлі.

Та раптом вуса Піскошторми затремтіли, і вона вибігла вперед.

— Одне з моїх кошенят повернулося! — нявкнула кішка і з шаленою любов'ю потерлася щокою об мордочку Вивірколапки.

Новачка відчула невимовне полегшення.

— Пробач, що я пішла, не сказавши тобі, але...

— Ти вдома, — нявкнула Піскошторма. — І це все, що мені треба, — її тепле дихання оповило Вивірколапку. — Я боялась, що ніколи тебе не побачу.

Вивірколапка почула, як груди її мами затремтіли від м'якого муркотіння. Це нагадало їй часи, коли вона була ще кошенятм і лежала, скрутыв-

шись, у яслах поруч із сестрою. *Oх, Листолапко!*
Де ж ти?

Їх перервав гучний нявкіт.

— Здається, до мене повернулася новачка, — мовив Порохощуб. Він мав такий само виснажений і схудлий вигляд, як і решта вояків, але його погляд повнився теплом, коли він підійшов привітатися. — Де б ти не ходила, там точно не бракувало їжі, — зауважив виховник, здивовано оглядаючи міцні м'язи і лискуче хутро Вивірколапки.

Ожинокіготь смикнув кінчиком хвоста.

— Нам пощастило. Там, де ми проходили, було багато здобичі.

— Здобич — це те, що нам зараз потрібно понад усе, — нявкнув Порохощуб. — Якщо ви знайшли хороші мисливські угіддя, Кланам треба про них дізнатися.

— Це дуже далеко, — застеріг Ожинокіготь.

Порохощуб смикнув вухами.

— Тоді це не для нас, — нявкнув він. — Ми вже оселилися тут. Ми не дозволимо Двоногам і їхнім потворам знову нас вигнати.

Інші коти тихо замурмотіли на підтримку його слів.

Вивірколапка нажахано на них подивилася. Але ж вони мусили піти! Північ сказала, що Клани повинні знайти собі новий дім — вмирущий вояк мав показати шлях, — тож новачка очікувала, що вимушене переселення Громового Клану допоможе їх переконати.

Тоді вона побачила на верхівці скелі постать, що темніла на тлі рожевого вечірнього неба. Хоч у сутінках і неможливо було визначити колір

хутра, та могутні плечі й довгий хвіст, задертий на знак привітання, не залишили сумнівів.

— Вогнезоре! — крикнула Вивірколапка.

— Вивірколапко!

Вогнезір збіг скелею й різко спинився. Він смикув вусами, а тоді подався вперед і лизнув Вивірколапчине вухо. Вона заплющила очі й замуркотіла, на мить забувши весь той жах, який накрив ліс. Вона була вдома, і все інше не мало значення.

Вогнезір відступив на крок.

— Де ти була? — запитав він.

— Ми маємо стільки тобі розказати, — поспіхом відповіла вона.

— Ми? — перепитав Вогнезір. — Ожинокіготь з тобою?

— Так, я тут.

Ожинокіготь протиснувся між котами і став біля Вивірколапки, з повагою схиливши голову. Решта Клану чекала, тільки блимаючи очима в сутінках, і навіть вітер затих, неначе весь ліс затамував подих.

— Вітаю з поверненням, Ожинокігто.

Вивірколапці здалося, що вона помітила сторожкий вираз на обличчі батька, і в неї пробіг мороз по спині.

Раптом на скелі промайнуло сіре хутро — не більше, ніж тінь, що спускається чорним схилом. То був Сіросмуг. Він зупинився і став біля Вогнезора.

— Ого, вогонь і тигр повернулися! — замуркотів він.

— Вогонь і тигр? — перепитала Вивірколапка. Що він мав на увазі?

— Ще буде час розповісти їм про це пізніше, — промурмотів Вогнезір, окинувши поглядом весь Клан.

— Так, звісно, — нявкнув Сіросмуг і схилив голову. Раптом його очі знову проясніли. — Ви бачили моїх двох кошенят? — він з надією дивився то на Вивірколапку, то на Ожинокіття.

Вивірколапка кивнула.

— Вони ходили з нами, — відповіла вона. — Бурешуб...

— Я тут, — Бурешуб протиснувся між котами.

Сіросмуг здивовано і водночас радісно запряв вухами.

— Бурешубе!

Щасливо муркочучи, він поспішив привітатися із сином.

— Ти живий! — воєвода озорнувся на Вивірколапку та Ожинокіття. — Ви всі живі. Не можу повірити.

— А де Перохвоста? — Сіросмуг майнув поглядом повз Бурешуба, наче очікував побачити блідо-сіру кішку.

Вивірколапка вступилася в свої лапи. Бідолашний Бурешуб! Він приніс найгірші новини з можливих як для Річкового, так і для Громового Кланів.

— Де вона? — збентежено спитав Сіросмуг.

— Вона не з нами, — відповів Бурешуб. Він глянув прямо батькові у вічі. — Вона загинула під час подорожі.

Сіросмуг дивився на сина, не в змозі йому повірити. Вогнезір підвів голову.

— Сіросмугові та Бурешубові потрібно побути наодинці для жалоби, — мовив він до Клану.

Вивірколапка відчула приплив вдячності батькові. Принаймні вони зможуть пояснити все Сіросмугові без пильних поглядів решти. Доки Богнезір відвідав котів Клану вгору схилом, вона притулилася ближче до Ожинокіття.

Сіросмуг вдивлявся у камінь під лапами, ніби тримав там гадюку і не наважувався її відпустити, щоб вона його не вкусила.

— Ми не змогли її врятувати, — сказав йому Бурешуб. Він лагідно торкнувся носом батькового плеча.

Сіросмуг повернув голову до Ожинокіття.

— Вам не слід було забирати її! — його погляд був сповнений люті.

Вивірколапка смикуна хвостом.

— Це не його провина! Зореклан обрав Перохвосту для цієї подорожі, а не Ожинокіготь!

Сіросмуг заплющив очі. Його плечі зіщулилися, і він неначе удвічі зменшився.

— Пробач, — промурмотів він. — Просто це так несправедливо. Вона була така схожа на Срібнострумку...

Голос Сіросмуга стих, і Бурешуб притулився до нього мордою.

— Перохвоста загинула хороброю й шляхетною смертю, гідною найкращої воячки, — сказав він. — Зореклан обрав її для цієї подорожі, а тоді Плем'я Вічного полювання обрало її сповнити їхнє власне пророцтво. Ти би нею пишався. Вона врятувала нас усіх, а не лише Плем'я.

— Плем'я? — перепитав Сіросмуг.

Вивірколапка чула, як інші коти топталися на місці вище схилом. Їхнє мурмотіння ставало все гучнішим і нетерплячішим, аж доки Богнезір не

змусив усіх замовкнути. Його голос пролунав над скелею:

— Я знаю, що ви всі хочете почути, де були Ожинокіготь з Вивірколапкою, — нявкнув він. — Нехай спочатку вони розкажуть мені. Обіцяю, я вам усе розповім.

— Я хочу почути, чому пішла моя новачка, — прогарчав Порохощуб.

— І що то за пророцтво, яке вони згадували? — запитала Мишошубка. — Ми повинні знасти, що це!

Ожинокіготь зашепотів Вивірколапці на вухо:

— Здається, краще нам до них приєднатися, — він глянув на Бурешуба. — Ти з нами?

— Дякую, Ожинокігтю, — відповів Бурешуб, — але я краще піду додому. — Він глянув на Сіросмуга. — Вони розкажуть решту історії, але я просто хотів, щоб ти знову знав: ти можеш пишатися Перохвостою. Вона померла, щоб нас врятувати.

Сіросмуг моргнув, але не відповів. Бурешуб повернувся до Вивірколапки та Ожинокігтя.

— Я знаю, що буде складно, — промурмотів він, — але нам потрібно далі робити те, що ми вважаємо правильним. Пам'ятайте, що нам сказала Піvnіч. Ми робимо це для наших Кланів.

Ожинокіготь сумово відкинув. Вивірколапка нахилилася і торкнулася мордочкою щоки Бурешуба.

— Зустрінемося завтра біля Чотиридерева, — прошепотіла вона. Її лапи трималися від болю прощання з одним із найближчих друзів. На цілу повнню вона забула про те, що Бурешуб — з Річкового Клану, а вона — з Громового; вони були

всі одним Кланом, намагаючись повернутися додому і врятувати лісових котів.

Вивірколапка глянула вслід Бурешубові, який уже попрямував до піdnіжжя схилу, і водночас відчула на собі докірливі погляди Мишошубки та Шипокіття. Новачка розуміла, що її дружба з Річковим вояком для них була майже зрадою, але вона була надто засмучена і виснажена, щоб давати собі клопоту пояснювати, що ця подорож означала для шістьох котів, які вирушили до Сонцеспаду, і п'ятьох, які повернулися додому.

— Гаразд, — нявкнув Вогнезір. — Старші војаки разом із нами послухають, що Вивірколапка та Ожинокітъ мають розповісти. Попелюшко, ти також, — він показав носом на навіс, де перед тим сиділи Порохощуб із Мишошубкою. — Зустрінемося там.

Мишошубка форкнула, обернулася й почала піdnіматися до навісу. Сіросмут та Порохощуб пішли за нею. Вогнезір, Попелюшка і Піскошторма також рушили, а Вивірколапка так і стояла на місці, відчуваючи, як вітер куйовдить її хутро. Вона не боялася холоду — якоюсь мірою, що холодніше, то легше їй було зрозуміти страждання, через які проходив її Клан. Їхнє обріділе хутро легко пропускало навіть найлегший подув.

Раптом ззаду почувся гаркіт Шипокіття. Вона стривожено обернулася й побачила Бурешуба, який стояв біля піdnіжжя скелі із товстою рибиною в зубах.

— Що таке? — загарчав Шипокітъ. — Твій Клан тебе не приймає?

Річковий вояк поклав рибину на землю.

— Я приніс подарунок від Річкового Клану.

— Нам не потрібні ваші подарунки! — гиркнула Морозошубка.

Позаду Вивірколапки почулися тихі кроки.

— Він із добрими намірами, Морозошубко, — сказав Вогнезір із ноткою застороги. — Дякую, Бурешубе.

Вояк не відповів, лише глянув на Громового провідника сповненими смутку очима. На мить він перевів погляд на Вивірколапку, а тоді кивнув і зник у комишах, що вели до води, залишивши рибу на березі.

У Вивірколапки забурчало в животі. Вона не йла, відколи вони вийшли з угідь Двоногів на дальньому кінці пустиря.

— Тобі треба буде поочекати і пізніше спробувати впіймати собі мишку, — нявкнув Вогнезір, також почувши її живіт. — Спершу треба нагодувати Папоротехмарку і старійшин. Тобі доведеться призвичайтися до голоду, якщо вже ти знову в Клані.

Вивірколапка кивнула. За цей час вона вже звикла полювати, як тільки почувалася голодною, і ділитися лише з друзями.

Вогнезір гукнув Шипокігтя.

— Розділіть рибину між Папоротехмаркою та старійшинами, — наказав він, а тоді знову рушив до навісу.

Прослизнувши під кам'яним виступом, Вивірколапка побачила, що він заходив значно далі, ніж вона думала. Гладкі кам'яні стіни обгороджували печеру, але крізь отвір вривався холодний вітер, перемішуючи запахи багатьох котів. Її серце стислося від думки про затишок старого табору, і вона заплющила очі, mrіючи відкрити їх і по-

бачити навколо себе густе переплетіння гілок над новацьким кублом, а не холодне тверде каміння.

— У цьому кублі живуть усі вояки, — промурмітів на вухо Порохощуб, неначе прочитав її думки. — Тут не так багато підхожих місць для спання.

Вивірколапка розплющила очі й роззирнулась печерою, а в її лапах запульсувала лютъ. Це Двоноги довели її Клан до такого! І найменше, що вона могла зробити, — це привести котів у безпечне місце, де будуть гарні спальні та вдосталь здобичі для всіх.

— Тут принаймні якийсь сховок, — промурмітіла Піскошторма, хоч її здіблене хутро кричало, що вона промерзла до кісток.

Вогнезір сів у глибині печери. Піскошторма та Сіросмуг розташувалися обабіч нього. Громовий воєвода схилився у власній жалобі; Попелюшка сіла поруч, її погляд був затуманений від сум'яття.

— Що ж, — промовив Вогнезір, обгорнувши лапи хвостом. — Розкажіть мені все від початку.

Вивірколапка враз відчула, як запитання в очах котів пропікає її крізь хутро. Ожинокіготь погладив її хвостом, а тоді глянув на Вогнезора.

— Зореклан прийшов до мене уві сні й сказав піти до Сонцеспаду, — мовив він. — Я... я не знав спершу, чи варто цьому вірити, але виявилося, що Зореклан послав такий самий сон одному коту із кожного Клану: Воронолапу із Вітряного Клану, Перохвостій із Річкового та Вохрошубці з Тіньового.

Вогнезір схилив голову набік, а Ожинокіготь вів далі:

— Нам усім було сказано вирушити в дорогу, щоб почути, що скаже Піvnіч.

— Що вам скаже *Північ*? — збентежено перевипав Порохощуб.

Зелений погляд Вогнезора спинився на Вивірколапці, і вона ледве змусила себе не відвернутися.

— У тебе також був цей сон? — спитав він.

— Ні, — зізналася вона. — Але я мусила... Я хотіла піти...

Вивірколапка шукала слів, які б могли все пояснити, але вона не хотіла казати Вогнезорові, що втекла від їхньої сварки. Новачка замовкла, повісивши голову.

— Я радий, що вона пішла з нами! — вигукнув Ожинокіготь. — Вона була не гіршою за будь-якого вояка!

Після довгої паузи, яка тривала ніби цілі дев'ять життів, Вогнезір кивнув.

— Продовжуй, Ожинокігто.

— Ми вирушили до Сонцеспаду завдяки допомозі Круколапа. Він чув про місце безкрайніх вод від інших бродячих котів.

— Це було так далеко, — встрияла Вивірколапка. — Ми вже стільки разів думали, що загубилися.

— Круколап указав нам, в якому напрямку йти, але ми не знали точно, як туди дістатися, — пояснив Ожинокіготь. — Та нас послав Зореклан, тож ми мусили йти далі.

— Хоч ми й не знали, чому вони нас послали, — додала Вивірколапка.

Ожинокіготь випустив кіті й почав тихо шкрябати кам'яну долівку.

— Ми лише намагалися сповнити наш обов'язок перед Кланом, — промурмотів він.

— Через угіддя Двоногів нам поміг перейти самітник, — продовжила Вивірколапка, при-

гадуючи дешо дивне орієнтування у просторі Мурка.

— І врешті-решт ми дійшли до Сонцеспаду. Це місце не схоже ні на що на світі, — нявкнув Ожинокіготь. — Там є піщані скелі з підземними печерами, і темно-синя вода, яка простягається, доки сягає око, без упину омиваючи берег. Спочатку прибій нас дуже злякав, він був такий гучний.

— Тоді Ожинокіготь упав. Я врятувала його, ми потрапили до печери і там знайшли Північ, — слова Вивірколапки здавалися якимись незв'язними.

— У сенсі — «ви знайшли північ»? — запитав Порохощуб.

Ожинокіготь перемнувся з лапи на лапу.

— Північ — це борсучиха, — зрештою нявкнув він. — Зореклан хотів, щоб ми знайшли її, бо вона могла нам передати те, що ми мали дізнатися.

— І що вона вам сказала? — смикнув вухами Вогнезір.

— Що Двоноги знищать цілий ліс і залишать нас вмирати з голоду, — нявкнула Вивірколапка. Її серце почало раптом стукотіти так сильно, ніби вона щойно вперше почула засторогу Півночі.

— Вона сказала нам вивести вас з лісу і знайти новий дім, — додав Ожинокіготь.

— Новий дім? — глянула на нього Піскошторма, не в змозі повірити.

— То ми повинні покинути ліс, бо якась борсучиха, про яку ми ніколи не чули, вважає, що так треба? — нявкнув Порохощуб.

Вивірколапка заплющила очі. Невже Громовий Клан проігнорує пересторогу Півночі? Невже вся їхня подорож і смерть Перохвостої були марні?

— А вона сказала, як ми маємо знайти це місце?

Слова Півночі знову пролунали у Вивірколапки в голові, і вона отямилася, вже коли промовляла їх вголос. «Ви не залишитесь без проводу» — так вона сказала. «Коли повернетесь, станьте на Великому Камені, над яким сяє Срібносмуга. Вмирущий вояк вкаже шлях».

— Ви ходили до Великого Каменя по цей знак? — спитав Вогнезір.

Ожинокіготь похитав головою.

— Ми збиралися зустрітися там завтра із Вохрошубкою, Бурешубом та Воронолапом. Ми хотіли привести наших провідників, якби вдалося переконати їх піти...

— Ти збираєшся піти? — прищутила вуха Мишошубка.

— Не бачу нічого, що може мені завадити, — відповів Вогнезір.

Порохощуб витрішився на свого провідника.

— Ти ж не думаєш насправді забрати Клан з лісу?

— Зараз я ще не знаю, що мені робити, — вінав Вогнезір. — Але я не впевнений, що Клан переживе цей гололіст.

Він зустрівся з поглядом Порохощуба, і на мить Вивірколапка побачила блиск у його очах.

— Я не дозволю, щоб мій Клан страждав, якщо є спосіб цьому запобігти. Ми не можемо проігнорувати повідомлення Зореклану, як би воно до нас не дійшло. Це може бути наша єдина надія. Якщо там є знак, я хочу сам його побачити.

Він випростався і глянув на Ожинокігтя.

— Завтра я піду з вами до Чотиридерева.

Розділ 5

— Сашо! — знову вигукнула Мрячконіжка. — Це ти?

Відповіді не було.

Листолапка притулилася мордочкою до сітки і спробувала визирнути. Вона чула про Сашу багато разів і хотіла нарешті побачити цю бродячу кішку, яка стала партнеркою Тигрозора й народила Мільгокрилу та Шулікокрига, доки жила з Річковим Кланом. Але в напівтемряві дерев'яної гаври вона розрізняла тільки Сашине помаранчеве хутро десь у кутку клітки, яку щойно заніс Двоніг.

— Сашо, як ти там? — вже наполегливіше гукнула Мрячконіжка.

— Дай їй час, щоб оклигатися, — порадила Коді. — Новенькі завжди мовчать.

— Мені не треба часу, щоб оклигатися, — прогунало розлючене шипіння. — Як вони посміли мене сюди затягти? Якби я могла звідси вибратися, я б порвала того Двонога на шмаття!

— Що ти робила в лісі? — спитала Мрячконіжка.

— Хотіла побачити своїх кошенят, — відповіла Саша. — Я почула про те, що Двоноги руйнують ліс, і хотіла переконатися, що мої діти в безпеці.

— Я недавно бачила Мільгокрилу! — нявкнула Листолапка. — У неї все добре. Вона скоро стане медикішкою.

— Це хто говорить? — спитала Саша.

— Я Листолапка, новачка-медикішка з Громового Клану, — відповіла Листолапка. — Ми з Мільгокрилою — подружки.

— Ти знаєш Шулікокрига також? — запитала Саша. — Він у безпеці?

Листолапка не відповіла. Від згадки про друге кошеня Саші в неї пробігли мурашки. Шулікокриг мав крижаний блакитний погляд, як небо в гололист, а його широкі масивні плечі пасували би воякові, вдвічі старшому й досвідченішому за нього. Востаннє, коли Листолапка його зустрічала, він пригрозив затягти Карохвістку в Річковий табір, бо вона випадково перейшла кордон. На щастя, Мільгокрила тоді переконала його відпустити воячку.

Мрячконіжка вигукнула зі своєї клітки:

— Коли я востаннє бачила Шулікокрига, з ним було все гаразд.

— Дякувати небесам, — видихнула Саша.

Таке полегшення в її голосі здивувало Листолапку.

— Вона переживає так само, як будь-яка королева з Клану! — прошепотіла вона до Коді крізь сітку, яка їх розділяла.

— Ну звісно, — Коді весь цей час тихо слухала. — Вона ж говорить про своїх кошенят — і, зрештою, вона така сама кішка, як і всі інші.

— Але вона віддала їх на виховання у Річковий Клан! — вигукнула Листолапка, забувши стищити голос.

— А чому вона не залишила їх на виховання у власному Клані? — спантеличено спитала Коді.

— Саша не має свого Клану, — пояснила Листолапка. — Вона бродяга.

— О так, правильно, обзвивай мене тільки тому, що я не хотіла жити з вами всіма, — прогарчала Саша, почувши її відповідь. — Але мене це не обходить; головне, щоб мої кошенята були в безпеці.

— Пробач, — сказала Коді. — Це така маленька гавра, важко не вмішуватися, — вона скоса глянула на сусідню клітку, де сидів подертий чорний бродяга, скулившись і не подаючи жодного натяку на те, що він чув їхню розмову. — При наймні декому, — демонстративно додала кішка. Листолапка вже знала, що Коді намагалася затоваришувати з чорним котом, але не витягнула з нього жодної відповіді, окрім його імені — Вугіль.

— Ти кицюня, так? — напряму спитала Саша. — Ти говориш надто ввічливо, як для бродяги, і ти надто товста, як для кішки з Клану.

Листолапка побачила, як здіблюється хутро Коді.

— Вона хоче, як краще! — нявкнула Громова кішка, скочивши на захист Коді.

— Я й не казала, що не хоче, — відповіла Саша. — Просто намагаюся з'ясувати, хто тут хто.

— Більшість бродяги, але є кілька лісових котів, — пояснила Мрячконіжка, і з різних боків пролунали привітання Дрокохвоста, Ясносердої та Хмарохвоста. — Коді тут єдина кицюня, наскільки я знаю.

— А хтось із вас уже з'ясував, як вибратися із цієї лисячої нори? — спитала Саша.

— Ще ні, — відповіла Мрячконіжка.

— Навіть Зореклан не дав нам підказки, — додала Листолапка.

— Зореклан! — десь у напівтемряві Саша закоптили губу. — Ви досі вірите в цю дурню навіть після того, що сталося з лісом?

— Звісно, віримо! — зашипіла Листолапка.

— Ну тоді помолись і за мене, маленька, — несподівано зітхнула Саша. — Я думаю, нам знадобиться будь-яка поміч, яку можна дістати.

***

Сонцепік уже минув, і ледь відчутне тепло пообіднього сонця потроху спадало.

— А ось і наш Двоніг, — гукнула Коді до інших котів.

Крізь віддалене гуркотіння потвори Листолапка почула кроки й інстинктивно забилася в куток своєї клітки. Двері гаври відчинилися, і всередину зайшов Двоніг, несучи із собою корм для котів.

— Навряд чи ти переконаєш цього Двонога випустити нас, муркочучи до нього, — прошепотіла Листолапка до Коді, коли Двоніг почав по черзі відчиняти клітки й досипати їжу.

— Мабуть, ні, — знизала плечима Коді. — Але не завадить, якщо він мені довірятиме.

Раптом із сусідньої клітки почулося різке шипіння. Двоніг відскочив від відчиненої клітки Вугля. По його передній лапі потекла кров, і він заметався гаврою, бризкаючи слинаю від зlosti. Листолапка витягнулася, щоб глянути на Вугля крізь клітку Kodі. Вона побачила його темний силюет, прищулений до підлоги. У вухах стугоніла кров; вона озирнулася на Двонога. Той уже припинив рахкати і загрозливо глянув на Вугля. Раптом, люто скрикнувши, він запустив свою лапу в клітку, і Листолапка почула, як кіт скрикнув від болю. Двоніг щось пробурмотів і зачинив дверцята.

Новачка здригнулася. Що той Двоніг зробив?

Коли він відчинив клітку Kodі й почав насипати корм, кицюня відсторонилася. Тепер вона вже не муркотіла.

Як тільки Двоніг вийшов надвір, Листолапка крикнула:

— Вуглю, ти як?

Із клітки позаду Kodі пролунало невиразне гарчання:

— От смердючий Двоніг!

Листолапка принюхалася і відчула теплий запах крові.

— Вигляд у нього не дуже, — прошепотіла Kodі до Листолапки. — На підлозі його клітки кров.

— Де він тебе поранив? — спитала Листолапка Вугля.

— Я порізав ногу, — відповів бродяга. — Той борсучий Двоніг вдарив мене об щось гостре.

Листолапка швидко згадувала: що Попелюшка використовувала для зупинки кровотечі?

— Хтось може дістати павутину? — вигукнула вона. — Ну ж бо, ми мусимо йому допомогти!

— Тут є біля мене, — відповів Дрокохвіст. — Думаю, я зможу дістати. Чекай.

Листолапка глянула вниз і побачила руду лапу Дрокохвоста, що стирчала назовні. Від підлоги гаври до стелі його клітки простягалася велика павутинна. Він потягся до неї крізь дірку, аж поки йому врешті-решт вдалося встремити лапу в плетиво і потягнути його вниз. Тоді він повернув лапу в інший бік, з усіх сил намагаючись подати павутину Листолапці.

Новачка притислася якомога ближче до підлоги клітки й протягнула лапу крізь блискучу сітку. Вона боляче впиралася їй у шкіру, але кішка зціпила зуби й подалася ще нижче, аж доки змогла зняти липку павутину з лапи Дрокохвоста. Листолапка швидко піднялася й передала її Коді.

— Дай це йому! — попросила вона, віддираючи павутиння з лап.

Коді кивнула, не в змозі говорити, адже тримала павутину в зубах. Вона затягнула її до себе в клітку, але кілька павутинок по дорозі прилипли до країв отвору.

— Обережно! — зойкнула Листолапка.

Із низньої клітки пролунав тривожний голос бродяги:

— Тут крізь мою стелю капає кров. Того кота важко поранили.

У Листолапки серце забилося швидше.

— Вуглю! Як ти?

— Кров не стає, — відповів кіт тримтячим голосом.

— Візьми у Коді павутину! — наказала Листолапка. — Притисни її до рани і тримай якомога довше.

Вона почула важке дихання Коді, доки та передавала павутину в наступну клітку, а звідти почалося шкряботіння кігтів Вугля об закривлену підлогу.

— Вуглю, не панікуй! — нявкнула вона. — Просто притисни павутину до рані.

— Вона вже вся просякла кров'ю! — задихано сказав Вугль.

— Це нормально, — заспокоїла його Листолапка. — Вона все одно зупинить кров. Просто тримай на місці!

Вона чекала. У гаврі запанувала тиша. У Листолапки вже почало паморочитися в голові, й вона змусила себе дихати повільно і глибоко.

— Як він? — за якийсь час спитала Ясносерда.

— Кров перестала на мене капати! — відповів бродяга з-під клітки Вугля.

— Вуглю? — гукнула Листолапка. — Ти як?

З його клітки долинуло уривчасте зітхання.

— Уже краще, — промурмотів він. — Навіть не пекло.

Листолапка відчула полегшення.

— Потримай павутину ще трохи, — сказала вона. — А тоді зможеш потихеньку вилизати рану. Але не надто сильно, бо може знову закривоточити.

— Молодчина, Листолапко, — прошепотіла Коді зі своєї клітки.

Новачка моргнула. Оце вперше, відколи її спіймали, вона не почувалася геть безпорадною. Заплюшивши очі, вона подумки помолилася й подякувала Зорекланові. Листолапка ще ніколи раніше не допомагала бродячому коту, але знала, що предки-вояки схвалили б її вчинок. Вірність

одному Кланові більше не могла залишатися способом життя.

Раптом її живіт забурчав від голоду. Треба було нарешті послухати пораду Коді й трохи поповнити сили. Намагаючись не вдихати жахливий сморід, вона підхопила кілька огидних гранул, які їй насипав Двоніг. «Гадаю, я повинна бути вдячна за легку їжу», — подумала вона, змушуючи себе розкусити сухі шматочки.

— Це так огидно, — пробурмотіла Листолапка.

— Не найкраще з того, що я куштувала, — погодилась Коді. — Мої домашні колись намагалися підсунути мені щось схоже, але я швидко дала їм знати, що про це думаю, і вони більше ніколи мені таке не давали.

Листолапка мало не подавилася.

— Ти можеш змусити своїх Двоногів робити, що ти хочеш?

— Їх не так важко натренувати, — нявкнула Коді, а тоді сіла й почала вимивати лапки.

— А ти можеш натренувати ту мацапуру, що поранила Вугля, поводитися лагідніше? — гукнула Саша з іншого боку гаври.

— Сумніваюся, — відповіла Коді. — Ці робочі зовсім не схожі на моїх домашніх.

Листолапка побачила обличчя Ясносердої, що з'явилося в отворі клітки. Руді плями на її білому хутрі здавалися чорними в тьмяно освітленій гаврі, а з такої відстані неможливо було роздивитися жахливі шрами на одній половині її обличчя, що залишилися від нападу собак.

— Як думаєш, що вони з нами зроблять? — прошепотіла вона.

— Może, вони збираються зробити з нас кицюнь? — припустила Листолапка. Хоч як їй ця ідея не подобалася, але так вони принаймні мали би шанс утекти й повернутися до Клану.

Із Сашиної клітки почулося форкання.

— Не думаю, — сказала вона. — Ми не дуже скидаємося на тих гарних пухнастиків, на яких ведуться Двоноги.

Листолапка глянула на Коді, сподіваючись, що та не образиться, але, на її подив, кішка кивала.

— Саша має рацію, — погодилася вона. — Їх не турбують коти — ні з Клану, ні бродячі, ні кицюні. Повірте, я знаю, якими мають бути ці — як ви їх називаєте? Двоноги? — щоби з них вийшли хороші домашні. А ці просто хочуть нас позбутися.

Листолапка спробувала ковтнути, але в неї в роті раптом пересохло, а корм наче став посеред горла. Щоб він не вернувся назад, вона відпила кілька ковтків масної води. Все, чого їй зараз хотілося, — це скрутитися в кутку своєї клітки і забутися уві сні. Зореклан ніяк не міг витягнути її із цього місця. Вона вірила, що її предки-вояки спостерігають за зруйнуванням лісу, але інстинкт підказував, що вони були безпорадні перед жорстокістю Двоногів. Тепер новачка могла покладатися лише на власний розум. Йй потрібно було знайти вихід. Вона не могла підвести Коді та свій Клан.

Листолапка пригадала, як Дрокохвіст витягував зі своєї клітки лапу, щоб досягти павутину.

— Коді, — нявкнула вона, — ти якось казала, що пробувала дотягнутися до клямки, що зачиняє клітку.

— Так, але мені не вдалося її схопити, — сказала Коді.

— А решта вас? — гукнула Листолапка до інших котів. — Хтось може підчепити свою клямку?

— Моя надто тugo засунута, — відповів Дрохвіст.

— У мене розірвана павутина, — мовив Хмарохвіст. — Я майже можу висунути дві лапи, але до клямки не дотягуюся.

— Ви всі тільки гаєте час, — прогарчала Саша. — Змиріться, звідси нема виходу.

Надворі загуркотіла потвора Двонога, змусивши гавру здригнутися. Листолапка не могла повірити, що звідти не було як вибратися, що б там не казала Саша. Якщо вона здасться, то надії зовсім не залишиться. Наслухаючи, як Двоноги різко перекрикуються десь там у сутінках, новачка просунула лапу крізь павутину клітки й почала кігтями ворушити клямку.

Розділ 6

Щербатий місяць над безлистим гіллям кидав якраз достатньо світла, аби ліс замерхтів магічними срібними переливами. Засохлі стебла папороті вже вкрила паморозь. Вивірколапка крохувала між деревами слідом за Ожинокігтем.

— Біля Чотиридерева буде холодно, — хвилювалася вона, сподіваючись, що її сестрі зараз тепло, де б вона не була.

— Принаймні сьогодні ясно, — тихо відповів Ожинокігть. — Срібносмуга світиться яскраво.

Вони йшли лісом за Вогнезором та Попелюшкою. Їхній темп був повільніший, ніж той, до якого Ожинокігть і Вивірколапка звикли за довгу подорож, але Попелюшці все одно було помітно важко встигати за ними. Від холоду і голоду вона стала накульгувати ще більше, ніж зазвичай.

— Якщо там є знак, — вголос міркувала Вивірколапка, — як думаєш, через скільки ми зможемо піти?

Вона хотіла хоча б спробувати знайти свою сестру, перш ніж Клани залишать ліс.

— Не знаю, — відповів Ожинокіготь. — Ти сама бачила, що сталося вчора. Вогнезір не може змусити Клан піти. Він зв'язаний вояцьким правильником так само, як і будь-хто, і хоч він наш провідник, але теж має коритися волі Клану.

У Вивірколапки всередині все стиснулося, коли вона згадала реакцію Громових котів. Зібравши всіх під зорями і скулившись від крижаного вітру, що шмагав скелі, Вогнезір переповів їм повідомлення, яке вони з Ожинокігтем принесли від Зореклану. З натовпу вирвався шокований крик.

— Ми не можемо піти з лісу! — завила Морозощубка. — Ми всі помремо.

— Ми помремо, якщо залишимось! — заперечила Карохвістка.

— Але тут наш дім, — проскрипів голос Краховістки.

Принаймні Косариколап був зацікавлений.

— Коли ми йдемо? — спитав він.

Та від спогаду про жалісливий нявкіт Ясенівки у Вивірколапки знову пробіг мороз по шкірі.

— Нам же не треба нікуди йти, правда? — заплакало тоді кошеня.

— А якщо Порохощуб має рацію? — зашепотіла Вивірколапка до Ожинокігтя, коли вони перестрибули через покинуту лисячу нору, що зяяла з тіней чорним ротом. — Те, що він сказав тоді у кублі, має сенс — чому би хто-небудь послухав поради якоїсь борсучихи, яку він ніколи не бачив?

— Але Зореклан послав нас до Півночі, — відповів Ожинокіготь. — Те, що вона сказала, мусить бути правою.

Вивірколапці здалося, що він намагався перевонати себе не менше, ніж її.

— Нам треба просто сподіватися, що сьогодні біля Чотиридерева побачимо знак, — сказала вона. — Якщо Зореклан має що сказати Кланові — будь-якому з Кланів, — то не нам це доводити, — новачка тремтіла від самої гадки про те, що ж Північ мала на увазі під «вмирущим вояком». Але якщо цей знак укаже їм, що робити далі, то вони матимуть шанс врятувати Клани.

Дорога до Чотиридерева займала більше часу, ніж зазвичай — не лише через повільну ходу, а й тому, що їм доводилося обминати ті частини лісу, які понищили Двоноги, і обережно обходити багно та повалені дерева. Через деякий час Вивірколапка припинила оглядати порожні зруйновані терени.

— Як хтось може все ще думати, що це наш дім? — промурмотіла вона.

Ожинокіготь лише похитав головою і пішов за Вогнезором на пагорб, що вів до Чотиридерева.

На якусь мить це стало схоже на всі звичайні Зборища, на які ходила Вивірколапка, і коли вона заплющила очі, то майже почула знизу мурмотіння котів, які ділилися язиками, мирно зустрівшись під повним місяцем. Тільки от повного місяця не було, і це було не Зборище. Вона розплющила очі й зазирнула через гребінь схилу. Скоро її очі пристосувалися до темряви, і від побаченого у новачки забило подих. Хоча Павотеніг попереджав їх про те, що Двоноги зрубали чотири могутні дуби, Вивірколапка все одно не могла уявити цього. За всі дев'ять життів вона не змогла б уявити щось настільки жахливе.

Чотири кремезні дуби, які колись захищали Великий Камінь, тепер повністю зникли; навіть пні викорчували із землі. Їхні стовбури були порубані на частини велетенськими кігтями. Вивірколапка ще досі чула гіркий запах соку, що точився з кожної частини пошматованого дерева, наче кров.

Серце лісу — корінь життя чотирьох Кланів — видерли до основи. Нішо вже не буде таким, як раніше.

Вивірколапка не могла уявити, як їхні предки-вояки могли витримати це видовище поруйнованої галявини.

— Павотеніг сказав нам, що Двоноги зруйнували Чотиридерево, але я не думала... — батько співчутливо глянув на неї, і вона примовкла.

— Ходімо, — шепнув Богнезір і повів їх униз.

Вивірколапка почала пробиратися поміж порубаними деревами. До її хутра чіплявся липкий сік, а від деревного пилу пекли очі й лоскотало в горлі. Часто кліпаючи, вона оглянула галявину і раптом із подивом на щось витріщилася.

— Великий Камінь пропав!

Ожинокіготь завмер і глянув туди ж, куди вона.

— Як це могло статися? — зойкнув він і підбіг заглянути у величезну яму, що зяяла на тому місці, де колись стояв камінь.

— Я... я думала, що в нього було коріння, як у дерева, — ошелешено сказала Вивірколапка, заираючи в яму. — Я думала, що воно сягає так глибоко, що його неможливо пересунути.

— Сюди! — гукнув Богнезір із краю галявини.

Вони з Попелюшкою стояли майже по пузо в багні біля широкого сірого каменя, який здавався неоковирним і недоладним, його форма була

незнайома. За кілька секунд Вивірколапка усвідомила, що він лежав догори дригом, але це точно був Великий Камінь.

Ожинокіготь хльоснув хвостом.

— Це Двоноги зробили! — гаркнув він. — Мабуть, вони перетягнули його зі своїми потворами.

У холодному бездушному сяйві місяця Вивірколапка бачила глибокі порізи, що залишилися на камені від пазурів потвори. Це було гірше, ніж втратити всі дерева в лісі до одного. Кожен кіт знат, що дерева — це живі істоти, які так само старіють і помирають, але Великий Камінь стояв там задовго до того, як прийшли перші коти, і мав простояти ще незчисленні повні.

Тишу над гаяльвиною розітнув різкий голос:

— Збориш більше не буде.

Вивірколапка впізнала нявкіт Чорнозора, а тіністі порухи на колодах навколо них відкрили те, що приховував запах соку — інші коти вже були тут. Пригадавши застереження Мишошубки про засідку, вона пильно придивилася і з полегшенням помітила між них Вохрошубку, Воронолапа та Бурешуба.

— Вохрошубко! — Ожинокіготь підбіг привітатися із сестрою. Вивірколапка почула несхвальне гарчання Вогнезора, і в ней аж хутро настовбурчилося від роздратування. Як він міг ставити під сумнів їхню вірність, коли знат, що вони разом працювали на порятунок Кланів?

Усі вони привели своїх провідників та медикотів. Але Вивірколапка здивувалася, побачивши, що до них приєдналися іще двоє котів: Багношуб — старий медикіт Річкового Клану — привів свою новачку, Мільгокрилу, а з ними прийшов

і її брат Шулікокриг. Вивірколапка упізнала їх за описами Листолапки. Темно-коричневий кіт не дивився на Великий Камінь, а спостерігав за іншими котами своїми крижаними безвиразними очима.

— Це неможливо! — зашипів Багношуб, дивлячись на Великий Камінь. Кожна шерстинка на ньому стояла дібки, а хвіст тріпотів, як піймана миша. Мільгокрила намагалася заспокоїти його, лизнувши йому плече, але він все одно тремтів. Попелюшка незgrabно подибала між колодами, майже не торкаючись землі хворою лапою, і притулилася до Багношуба.

Вивірколапка пішла за своїм батьком до інших котів, що сиділи біля піdnіжжя Великого Каменя. Вона глянула по черзі на Воронолапа, Бурешуба та Вохрошубку; їй не терпілось дізнатися, як їх зустріли Клани, але друзі тихо стояли поруч зі своїми провідниками.

— Як нам тепер на нього залазити? — спитав Високозорий тремтячим голосом, глянувши на щербатий камінь, що височів над ними. Навіть у темряві було видно, наскільки змарнів чорно-білий Вітряний провідник, тож Вивірколапка дивувалася, як йому взагалі вдалося дійти сюди.

— Можна чіплятися за ці виступи, — сказала Леопардозірка й потягнулася передніми лапами до прорізів від кігтів потвор у гладкому камені.

Вона відштовхнулася задніми лапами від багна і полізла вгору. Чорнозір подерся за нею. Він здавався сильним і рішучим, але його потъмяніле біле хутро помітно звисало зі скелета. Високозорий спостерігав за ними.

— Я піду за тобою, — сказав Вогнезір.

Високозорий кивнув і поліз до найнижчого виступу, чіпляючись кігтями за слизький камінь. Вогнезір скочив за ним і підтримав Вітряного провідника плечем, щоб той не зіслизнув.

— Може, нам теж треба залізти на Великий Камінь, щоб побачити вмирущого вояка Півночі? — прошепотіла Вивірколапка, коли провідники зникли за верхівкою, а медикоти перейшли на інший бік.

— Не думаю, що є різниця, хто його побачить, — відповів Ожинокіготь, але його погляд був тривожний.

— Вона не казала, що це маємо бути ми, — додав Бурешуб. — Вона просто сказала «станьте на Великому Камені».

— Принаймні ми можемо поговорити, — промурмотіла Вохрошубка. — Чорнозір каже, що він готовий піти з лісу.

Вивірколапка здивовано кліпнула.

— Справді? Це чудово! — якби ж її власне повернення додому було таким успішним. — Вогнезір ще не вирішив.

Вохрошубка смикунула вухами.

— Якщо чесно, мені здається, що Чорнозір вже й так вирішив піти ще раніше, ніж я повернулася з повідомленням від Півночі.

— Але що він сказав, коли ти йому розповіла? Він тобі повірив? — запитала Вивірколапка.

Плямиста воячка не відповіла.

Ожинокіготь притулився ближче до сестри.

— Вони тобі дорікали?

Вохрошубка похитала головою.

— Вони так поводились, ніби взагалі мене не знають, — сумно глянула вона. — Кошенята Маківки мене боялися.

— Нам теж було нелегко, — нявкнула Вивірколапка. — Здавалося, що ми вже не частина Клану.

— Звісно, що ми частина Клану, — запевнив її Ожинокіготь. — Просто доведеться трохи почекати, доки все владнається.

Бурешуб форкнув.

— Ніщо вже не буде таким, як було! — сказав він. — Я бачив, що Двоноги зробили з Вітряними і Громовими землями, і можу припустити, що таке саме й на Тіньовій території, — сірий вояк глянув на Вохрошубку, і та понуро кивнула. — Навіть якщо вони ще й не дісталися до Річкової території, все уже змінилося, — провадив Бурешуб, вимахуючи хвостом. — Мрячконіжка зникла, а воєводою став Шулікокриг.

— Мрячконіжка зникла? — зойкнула Вивірколапка.

— Її забрали Двоноги? — спитав Ожинокіготь. Бурешуба це спантеличило.

— Чому би її забирали Двоноги?

— Вони забрали Листолапку! — сказала Вивірколапка. — Ми знаємо, що сталося, бо там була Карохвістка. Їй вдалося втекти.

— Дрокохвіст також зник, — нявкнув Вороно-лап, дивлячись то на одного, то на іншого кота.

— Із Тіньового Клану нікого не забрали, але я думаю, що це лише справа часу, — нявкнула Вохрошубка. — Двоноги вже забрали в нас стільки території, що ми всі голодуємо. Здобичі майже не лишилося, а гололист тільки почався.

Ожинокіготь обережно сів на багнисту долівку.

— Вже немає значення, що прожене нас звідси — пророцтво Півночі чи голод, — але залишається в лісі ми далі не можемо.

— Але ж Двоноги не зачепили Річкової території, — нагадав йому Бурешуб. — А Шулікокриг думає, що вони й не збираються цього робити. Він уже називав мене зрадником за мою турботу про інші Клани і сказав, що мені не слід було йти у цю подорож, — бурштинові очі вояка сповнилися сумом. — Шулікокриг сказав, що Перехвоста була би досі жива, якби я не дозволив їй втрутитися у проблеми інших Кланів.

— Перехвоста загинула не через подорож, а через те, що ми так довго жили з Племенем, — прошипів Воронолап.

Бурешуб здригнувся й опустив погляд.

— Ми мусили їм допомогти! — Вивірколапка збентежено глянула на Воронолапа. На початку подорожі він здавався їй нахабним і нетерплячим, але із часом із ним ставало все легше, а до кінця їхньої пригоди вона взагалі почала вважати його одним із найближчих друзів. Тепер же Воронолап знову став нестриманим, як раніше. Невже вся їхня подорож, те повідомлення, яке вони повинні були передати своїм Кланам, нічого для нього не значили?

— Воронолапе? — нявкнув Ожинокіготь. — Що сказав Вітряний Клан, коли ти їм розповів?

— Вони прийняли слова Півночі без питань, — пробурмотів він. — Це наша остання надія на порятунок, — голос новака був безбарвний і холодний, як камінь. — Я не думав, що мій Клан страждатиме ще більше, ніж тоді, коли я йшов, але так сталося. На вересовищі більше не зали-

шилося їжі. На пташку ще має пощастити. Іноді трапляється миша — одна на весь Клан. Наші кошенята ще ніколи так не голодували.

— То Високозорий хоче піти?

Воронолап підвів очі й глянув на Ожинокіття.

— О, так. Він хоче вирушати якнайшвидше. Але найбільше він боїться, — Воронолап затнувся і нервово глитнув, — найбільше він боїться, що ми не зможемо осилити подорож.

— Ох, Воронолапе! — вигукнула Вивірколапка, миттю пробачивши йому різку відповідь Бурешувові. — Я вам так співчуваю.

— Нам не потрібне твоє співчуття, — прогарчав Вітряний новак. — Я буду боротися з усією силою, щоб мій Клан вижив, — він глянув на неї крижаним поглядом.

Вивірколапка відчула, як у грудях зростає злість.

— Про що ти говориш? Ти так поводишся, ніби лише ти мусиш рятувати свій Клан! Уже забув, що це наша спільна проблема? Чи забув, що в тій подорожі нас було шестеро?

— Вивірколапко! — перебив її Ожинокіготь, смикнувши хвостом. — Не варто зараз сваритися.

Вивірколапка ображено замовкла. Воронолап підвів погляд, але випустив кігті, вчепившись у холодну землю.

Вохрощубка глянула на камінь. Їхніх провідників не було видно: вони ховалися за вершиною.

— Усе було би простіше, якби ми знали, що нам треба робити, — нявкнула вона. — Як думаете, знак з'явиться?

— Може, ми спізнилися, — промурмотів Бурешуб. — Ми так довго пробули в горах, — він гля-

нув на Воронолапа. — Повір, я теж шкодую, що ми залишилися.

— Ми *всі* тоді погодилися, — нагадав йому Ожинокіготь.

Воронолап утупив погляд в лапи й нічого не відповів.

Раптом над ними пролунав крик, а за ним — вигук Вогнезора:

— Треба почекати ще трохи!

— Нашо? Який сенс? — прогарчав Чорнозір. Його кістлява постать з'явилася на тлі зір. — Ми лише згаяли час, прийшовши сюди. Сьогодні не буде ніякого знака. І невже нам справді потрібен знак про те, що ліс буде зруйновано? Просто подивіться навколо!

Вивірколапка та інші коти відступили на кілька кроків, коли Тіньовий провідник зіскочив з каменя й приземлився в багні біля них. За ним зістрибнула Леопардозірка.

— Але ще навіть не місяцепік! — гукнув Вогнезір, глянувши на них з верхівки каменя.

Леопардозірка підняла на нього погляд.

— Навіть якщо Зореклан і пошле знак про те, що треба залишити ліс, Річкового Клану це не стосується, — нявкнула вона.

Хоч як Вивірколапку дратував Леопардозірчин егоїзм, вона розуміла, чому провідниця не була така стурбована, як інші. З її лискучого хутра було видно, що Річковий Клан харчувався все так само добре, а їхній сон не тривожив страх перед поганими, що гарчать і продираються у їхній табір.

— Скоро голод змусить її передумати, — прошипів Воронолап.

— Хіба ви не хочете побачити, що нам накаже Зореклан? — не вгавав Богнезір.

— Я вже надто змерз чекати, — нявкнув Чорнозір. — Моє хутро тонше, ніж хотілося б — а це не знак від Зореклану. Це провина тих лисячосередих Двоногів, які крадуть здобич моого Клану.

— Але ви не можете ще піти! — закричав Богнезір, коли Тіньовий провідник почав пробиратися поміж колодами.

— Сьогодні не буде ніякого знаку, — кинув Чорнозір через плече. — Подивись на це місце! Воно зруйноване.

— Зореклан нас не залишить!

Вогнезір зістрибнув з каменя і незgrabно перебрався через колоди до Тіньового провідника.

Чорнозір глянув йому у вічі, настовбурчиваючи хутро.

— Я й не казав, що Зореклан нас залишив! Але мій Клан захоче покладатися швидше на свого провідника, ніж на незрозумілі чутки якихось недосвідчених вояків і борсучих.

— Але Зореклан має вказати нам шлях! — Високозорий почав злізти з Високого Каменя, чіпляючись кігтями і сповзаючи по рівній поверхні. Воронолап підскочив до нього і випростав передні лапи, щоб пом'якшити приземлення провідника. Високозорий упав у багнюку, але зіп'явся на лапи і відійшов від Воронолапа. — Вони знають, де ми можемо знайти нові землі, далеко від цих небезпек, — наполягав він.

— Ми й самі можемо знайти собі новий дім, — тверда впевненість у словах Чорнозора проймала до кісток.

— У вас, мабуть, уже є щось на думці? — підвела погляд Попелюшка, яка сиділа біля Багношуба.

— Ми збираємося оселитися в угіддях Двоно-гів, де колись правив Кривавий Клан, — відповів він. — Серед моїх старійшин досі є один із їхніх колишніх вояків. Він покаже нам найкращі місця, де є їжа і прихисток. Тепер, коли Бича вже нема, ми там будемо найсильнішими котами.

— Ви не можете цього зробити! — запротестував Вогнезір. — Тоді у лісі залишиться лише три Клани!

— Скоро не залишиться лісу, — похмуро відповів Чорнозір. — Тільки трупи котів. Це та битва, в якій нам немає сенсу об'єднуватися з іншими Кланами. Зараз ідеться не про боротьбу з ворогом, а про те, щоби прогодуватися. Вибачте, але ми підемо самі.

Він уже повернувся, щоб іти, але Вогнезір став поперед нього. Чорнозір вицирився й показав гострі зуби.

— Не можна, щоб вони побилися! — зашепотіла Вивірколапка до Ожинокіття.

— Я знаю, — погодився він. Вояк перестрибнув через колоди і став біля свого провідника. — Вогнезоре, ти повинен переконати Тіньовий Клан піти з нами! Цього хоче Зореклан. Якщо не буде знаку, то ми всі підемо до Сонцеспаду і запитаємо, чи вона знає, куди нам іти.

— Ти хочеш, щоб ми пішли не знати куди лише тому, що Зореклан начебто послав туди *vas*? — форкнула Леопардозірка. — Відколи це тебе призначили вирішувати все за всі Клани? — вона окинула поглядом Вивірколапку, Вохрошубку та

Бурешуба. — Взагалі, чому ми повинні вам вірити? Ви всі споріднені з Громовим Кланом!

Вохрошубка випустила кігті.

— Ти ставиш під сумнів мою вірність Кланові?

— Моя сестра загинула через те, що ми пішли отримати це повідомлення! — зашипів Бурешуб.

Вивірколапка міркувала, чи Зореклан зараз дивиться них? Чи ці сварливі Клани взагалі були *варті* того, щоб урятуватися?

— Припиніть! — пролунав слабкий голос, і до них підійшов Високозорий. — Якщо ми будемо сваритися, знак ніколи не з'явиться!

— Скільки ще я маю вам повторювати? Нам не потрібен знак, — прогарчав Чорнозір. — Тіньовий Клан забирається з лісу, і ми вже й так знаємо, куди треба йти.

Вогнезір вирішив із ним не сваритися і повернувся до Леопардозірки.

— А ти що плануєш робити?

— Річковому Клану не потрібно йти хтозна-куди через слова якихось сновид, — відповіла Леопардозірка. — У річці досі повно риби. Ми були би дурнями, якби пішли зараз. Проблеми інших Кланів нас не повинні хвилювати.

— Але якщо це не ваші проблеми, то чому Зореклан послав Перехвосту з іншими котами? — тихо спитала Попелюшка.

— Це лише Перехвоста могла сказати, а вона вже мертвa, — відрубала Леопардозірка.

Шулікокриг підійшов до своєї провідниці.

— Якщо ви більше не можете виживати в лісі, тоді я теж вважаю, що вам потрібно піти, — нявкнув він, окинувши поглядом усіх котів і спинившись на Високозорому. — Зрештою, який провідник дозволить своєму Клану вмирати з голоду?

Вивірколапку спантеличила нахабність, з якою цей кіт звертався до інших провідників. Урешті-решт, він був не набагато старший за неї.

Ожинокіготь зміряв поглядом Шулікокрига.

— Ви просто хочете, щоб ми пішли, бо зможете тоді вкрасти наші землі!

— Якщо вас там не буде, то вони вам все одно не будуть потрібні.

Ожинокіготь нагоройжився.

— Ти би думав інакше, якби був справжнім котом Клану.

— Ожинокігто, прояви якусь повагу! — гаркнув Вогнезір. — Шулікокриг не винен у тому, що таким народився.

Ожинокіготь розтулив рота, готовий сперечатися, а тоді наче передумав і опустив погляд. Вивірколапці здалося, що Шулікокриг вдоволено смикнув вусами, і вона обурилася за Ожинокігто. Як Річковий воєвода міг ще зловтішатися?

— Ми досі там само, де й були, — роздратовано нявкнув Високозорий.

— Чотири Клани мусять залишатися разом, — наполягав Вогнезір. — Ми жили під Срібносмугою, відколи себе пам'ятаємо. Як Зореклан зможе за нами наглядати, якщо ми розділимось?

Та Чорнозір уже зістрибнув з поваленого стовбура і крокував геть, махаючи хвостом Дрібнохмарові, Тіньовому медикоту, іти за ним.

Вохрошубка винувато глянула на друзів.

— Я мушу йти, — прошепотіла вона до Вивірколапки.

— А як же знак? — нагадала їй Вивірколапка. Вона тримтіла, і не лише від холоду. Де був той знак, який мав їх врятувати?

У погляді Тіньової воячки промайнув сумнів.

— Пробач. Я не можу чекати.

Вона поспішила за Чорнозором та Дрібнохмаром.

Без Тіньових котів гаявина здавалася ще більш порожньою та вразливою.

— Щасти, Вогнезоре, — нявкнула Леопардозірка. Вона озирнулася на Мільгокрилу, яка сиділа поруч із Багношубом. — Він вже зможе йти?

— Звісно, що зможу! — крекнув Багношуб, спинаючись на лапи. — Сюди я ж дійшов.

— Тоді ходімо, — наказала Леопардозірка і, обернувшись, повела своїх котів геть із гаявини.

Проходячи повз, Бурешуб легенько потерся об Вивірколапку.

— Я спробую невдовзі з вами зв'язатися, — шепнув він.

— Що нам робити без знаку? — гарячково зашепотіла Вивірколапка.

Бурешуб поглянув на неї з відчаєм.

— Не знаю, — сказав він, а тоді перевів погляд назад на Великий Камінь, викорчуваний зі свого древнього місця. — Може, Зореклан більше не має тут сили.

Вивірколапка нажахано глянула на нього. Невже це правда?

Вогнезір дивився вслід Річковим воякам.

— Я не можу їх переконати, — зітхнув він.

— Тоді ми повинні піти удвох, — засапано сказав Високозорий. Він сів трохи перевести подих. — Вогнезоре, — мовив він, — я мушу знайти для свого Клану нові землі до наступної повні. Ми не переживемо цей голод, — на його словах у Вивірколапки болісно стиснулося серце. — Але

ми вже надто слабкі, щоб іти самим. Ходімо з нами, Вогнезоре. Допоможіть нам зараз, як тоді, коли ви привели Вітряний Клан додому з вигнання Зорелома.

Вогнезір повів вухами.

— Ми не можемо піти без двох інших Кланів. У лісі завжди було чотири Клани, і де б нам не судилося опинитися, там їх також мусить бути чотири. Як ішо нам бути впевненими, що п'ятий Клан піде за нами?

П'ятий Клан? Вивірколапка намагалася зрозуміти, що мав на увазі її батько. Новачка глянула на Ожинокіття, але той був так само збентежений, як і вона.

— Зореклан завжди буде з нами, — відповів Високозорий, і Вивірколапка збагнула: п'ятим Кланом був Зореклан. У стомлених очах Вітряного провідника вона побачила вогник зlostі. — Ти надто гордивтий, Вогнезоре, — застеріг він. — Я бачу, що Громовий Клан так само на межі вимирання, як і Вітряний. Доки ти сидітимеш у лісі, чекаючи, коли ті двоє передумають, твій Клан загине.

Вогнезір відвів погляд.

— Пробач, Високозорий, — нявкнув він. — Я хочу тобі допомогти, але моє серце мені підказує, що Громовий Клан не може піти, доки інші Клани також не погодяться. Ми повинні й далі намагатися їх переконати.

Високозорий махнув хвостом.

— Що ж, нехай, — прошипів він. — Ми не можемо піти без вас, тож будемо чекати. Я не звинувачую тебе в тому, що ми страждаємо від голоду, але я розчарований, що ти не хочеш допомогти нам зараз.

Високозорий відвернувся і рушив геть, а поруч із ним закрокував Короморд, готовий щоміті підтримати свого провідника, якщо він раптом оступиться. Здавалося, що кіт не в силах був дійти навіть до краю галевини, не кажучи вже про далеке вересовище.

Вивірколапка повернулася до Ожинокіття.

— Чому не було знаку? — запитала вона.

Ожинокітоть глянув на неї.

— Ти думаєш, Північ помилилася? — у його великих очах відбивалося сяйво місяця. — Зрештою, хіба вона сказала нам насправді щось таке, що ми самі не можемо побачити? — він показав хвостом на поруйновану галевину і повалені дерева навколо. — Усі й так знають, що Двоноги руйнують ліс. Може, Чорнозір і має рацію, що кожен Клан повинен сам себе рятувати, не чекаючи на якісь знаки.

Вивірколапка ледве стримувала напад паніки, що наростала в неї у грудях.

— Не кажи так! Ми повинні вірити, що Північ мала рацію! — заперечила вона. — Зореклан послав нас поговорити з нею, а це мусить означати, що Зореклан призначив нас врятувати Клани.

— А якщо ми не можемо? — промурмотів Ожинокітоть.

Вивірколапка збентежено глянула на нього, і в її думках ураз постали образи повалених дерев, гаркітливих потворів і крові, що ллється із Сонцепськель у річку.

— Ожинокітю, не здавайся! — прошепотіла вона. — Ми вирушили в цю подорож не просто так. Перехвоста загинула не просто так. Ми повинні врятувати наші Клани!

Розділ 7

Вивірколапка скрутилася біля Мідиколапа й намагалася не думати про тепле, встелене мохом кубельце, в якому раніше спали новаки. При наймні та маленька печерка, де вони лежали, давала хоч якийсь прихисток від холодного нічного вітру. Їй було дивно засинати не поруч із Ожинокігтем, до якого вона вже звикла за довгий час подорожі, та принаймні Мідиколап був радий, що вона повернулася. Її лапи боліли від утоми, і новачка заплющила очі, накривши мордочку хвостом. Спочатку вона ніяк не могла відволіктися від думок про жахливу зустріч біля Чотиридерева, але зрештою поринула в сон.

Вивірколапка стояла сама між дерев і відчувала запах здобичі. Лісом гуляв холодний вітер. Вона підвела носа й покуштувала повітря. Десь у листі шаруділа товстенька миша. Це була найбільш вгодована здобич, яку вона бачила, відколи повернулася до лісу. Новачка облизнулася. Ожинокігть був би не проти розділити з нею цю трапезу.

Пригнувшись, Вивірколапка почала тихо підкрадатись до звіринки, яка нічого не підозрювала. Її голову закривав дубовий листок, тож вона не помітила кішку. Це була легка здобич. Раптом позаду почулися швидкі кроки. Миша перелякано шугнула з-під листка й зарилася під коріння. Вивірколапка рвучко обернулася, паленіючи зі злості.

Перед нею стояла плямиста кішка з лагідними бурштиновими очима.

— Привіт, Вивірколапко, — нявкнула вона. — Я хочу дещо тобі показати.

— Ти щойно злякала мою єдину здобич за весь день! — гаркнула Вивірколапка у відповідь. Вона ніколи раніше не бачила цю кішку, хоч та пахнула Громовим Кланом. Новачка спинилася і схилила голову набік. — Ти хто взагалі?

— Я Плямолистка.

Вивірколапка здивовано кліпнула. Вона багато чула про колишню медикішку Громового Клану, яка давно померла. Чому Плямолистка прийшла до неї?

Новачка підійшла ближче, щоби привітатися з кішкою, але та раптом зникла.

Вивірколапка збентежено витріщилася в порожнечу між деревами. Вона нагострила вуха, наслуховуючи будь-якого руху, але, нічого не почувши, повернулася до полювання. Запах здобичі, що витав у повітрі, був надто спокусливий. Може, Плямолистка хотіла лише привітатися з нею, та й усе.

Новачка заходила все далі в ліс стежкою, що вела до Зміїних Скель. Але, пробираючись крізь підлісок, вона помічала, що ліс змінювався, і Вивірколапка вже не впізнавала дерева навколо себе.

Вона ж уже точно мала би дійти до Зміїних Скель. Може, це не та стежка? Вивірколапка пришвидшила ходу, аж доки не помчала поміж деревами, яких вона раніше ніколи не бачила.

Тихенький голосок у голові нагадав їй, що це був лише сон і вона насправді не загубилася. Вивірколапка закліпала, намагаючись прокинутись. Та коли вона розплющила очі, то побачила, що досі стоїть у незнайомому лісі, й так розхвилювалася, що її серце почало калатати, наче дятел по стовбуру. Новачка побігла знову, сподіваючись знайти якесь знайоме місце, але в лісі ставало тільки темніше і тихіше, ніби самі дерева почали за нею спостерігати. Навколо не було нічого живого — ні звуку здобичі, ні запаху котів з її чи будь-якого іншого Клану.

— Плямолистко! — гукнула вона. — Допоможи! Відповіді не було.

Дерева тут росли густіше, а тіні між стовбурами згущувалися, і невдовзі Вивірколапка вже не бачила навіть власних лап.

— Не бійся.

Лагідний голос прозвучав ніби звідусіль водночас, і Вивірколапка закрутилася на місці, намагаючись зрозуміти, звідки він долинав. Вона відчула слабкий запах Громового Клану, а тоді побачила бліде хутро Плямолистки, що світилося між деревами, ніби далекий місяць у захмареному небі.

— Плямолистко, я загубилася! — закричала Вивірколапка.

— Ні, не загубилася, — ніжно заспокоїла її Плямолистка. — Іди за мною.

Полегшено відсапуючись, Громова новачка подалася між деревами. Коли вона підійшла більше,

тіні неначе відступили, і в лісі стало світліше, хоча місяця не було видно.

— Ходімо зі мною, — промурмотіла Плямолосистка. Вона розвернулася і впевнено побігла лісом, неначе знала якусь невидиму стежку. Вивірколапка поспішила за нею.

Плямолосистка бігла швидше за вітер, але Вивірколапка помчала так прудко, що невдовзі вже ширяла між деревами, наче пташка, майже не торкаючись лапами землі. Швидкість так ії захопила, що вона вже й не помітила, як ліс знову став знайомим. Тоді Вивірколапка впізнала Великий Сикомор, що височів аж до неба. Перед нею постали Зміїні Скелі — величезна гора піщаника, де в зеленлисти вигрівалися змії, а в холодну погоду було повно здобичі. Плямолосистка застрибнула на верхівку, тоді спустилася з іншого боку і побігла далі в ліс. Вивірколапка швидко за нею поспівала.

Так вони бігли, аж доки новачка не відчула сморід Громошляху. Раптом без жодного попередження Плямолосистка зупинилася. Вивірколапка рвучко загальмувала, мало не врізавшись у медикішку, і простежила за її поглядом. Усі дерева до одного перед ними були видерті з корінням, а земля перетворилася на суцільне багно. Галявину оточували дерев'яні гаври Двоногів, а їхні потвори тихо сиділи неподалік.

— Сюди, — нявкнула Плямолосистка і повела Вивірколапку слизькою розритою стежкою до гавр.

— Тут так тихо, — прошепотіла Вивірколапка. Як не дивно, її заспокоювала ця неземна тиша, і вона йшла за Плямолосисткою без страху.

Плямолистка спинилася біля однієї гаври, і Вивірколапка здивовано глянула на неї.

— Що це за місце? — нявкнула вона. — Чому ти привела мене сюди?

Плямолистка смикнула своїм смугастим золотисто-коричневим хвостом.

— Поглянь крізь отвір, — сказала вона. — Подивись на клітки.

Клітки? Це слово було Вивірколапці незнайоме. Вона помітила у стіні невеликий отвір десь із лисячий хвіст заввишки. Новачка вперлася передніми лапами у гавру, притуливши́сь животом до жорсткого дерева, і зазирнула всередину.

Попід стінами простягалися ряди дивних гнізд, зроблених із холодної блискучої павутини. Це, мабуть, і були «клітки». Вивірколапка побачила темні округлі постаті в кожній клітці. *Коти!* Її серце забилося швидше, коли ніздрі заполонили запахи — Річкового Клану, Вітряного Клану, бродяг. Затамувавши подих, вона придивлялася крізь отвір, і нарешті відчула знайомий теплий запах Громового Клану. В одній із кліток під самою стелею дерев'яної гаври сиділа її сестра.

— Листолапко! — зойкнула вона і почала дертися вище, відштовхуючись задніми лапами й намагаючись протиснутися крізь отвір.

— Вивірколапко, ти не зможеш туди зайти, — Плямолистка стала на задні лапи й потягнулась до неї. — Це лише сон, — промурмотіла вона. — Але коли ти прокинешся, Листолапка все ще буде тут.

— А я зможу її врятувати?

— Сподіваюся, — тихо відповіла Плямолистка.

— Але як? — крикнула Вивірколапка, зістрибуючи на землю.

— Та перестань ти крутитися, заради Зореклану! — пробурмотів Мідиколап.

Вивірколапка розплющила очі. Вона лежала у вузькій розколині на Сонцескелях. У печері було темно, і навколо виднілися тільки обриси сплячих котів. Новачка сіла і глянула назовні. На гладкому камінні виблискував іній, а вдалечині на тлі неба чорніли кістляві безлисті дерева.

— Що сталося? — сонно спитав Мідиколап.

— Я знаю, де Листолапка! — прошепотіла Вивірколапка. — Я мушу піти її врятувати.

Мідиколап розплющив очі.

— Звідки ти знаєш?

— Мені сказала Плямолистка уві сні!

— Ти впевнена?

— Звісно! — форкнула Вивірколапка.

Мідиколап смикнув вухами.

— Ти не можеш просто зникнути, не сказавши нікому, куди ти йдеш, — застеріг новак. Він не додав «знову», але Вивірколапка знала, що Мідиколап про це подумав.

— Я могла б розбудити Вогнезора, — нявкнула вона. — Тепер, коли я вже знаю, де Листолапка, він би міг вислати рятувальний загін.

— Але ж не посеред ночі, — зауважив Мідиколап. — Зараз надто холодно. І, зрештою, це був просто сон.

— Це щось більше, ніж сон, — наполягала Вивірколапка.

— Але ти не медикішка, — заперечив Мідиколап. — Ніхто не піде в рятувальний загін посеред ночі лише тому, що тобі щось наснилося. — Його погляд був лагідним. — Але вони можуть вислухати тебе вранці. Поки що лягай спати.

Вивірколапка зітхнула, хоч і знала, що він має рацію. Вона знову вмостилася, але перед очима досі стояла дерев'яна гавра, заставлена клітками.

Мідиколап ліг біля неї і заспокійливо погладив хвостом.

— Вранці ми її знайдемо, — пообіцяв він, заплющуючи очі.

Його дихання сповільнювалося, і невдовзі новак знову заснув. Вивірколапка не спала, вдивляючись у вузьку стрічку Срібносмути, що мерехтіла крізь вихід з печери. Кішка із Зореклану прийшла розповісти їй, де була Листолапка! Вона знала, що в Плямолистки були особливі взаємини з її батьком, коли він лише прийшов до лісу. Чи можливо, що вона хотіла допомогти донькам Вогнезора, бо досі його кохала?

***

Вивірколапка розплющила очі й різко сіла. Крізь отвір у скелі пробивалося яскраве світло, хоч надворі було холодно, а в печері ще холодніше, бо інші новаки вже повиходили. Вона швидко потягнулася і вийшла з розколини. Новачка досі чітко пам'ятала свій сон. Вона мусила розповісти все батькові, щоб він зібрав рятувальний загін.

Мідиколап саме вмивався на кам'яному схилі перед кублом.

— Де Вогнезір? — запитала Вивірколапка.

— Він у патрулі зі Сіросмугом, — відповів Мідиколап, натираючи лапою щоку.

Кішка роздратовано смикнула хвостом.

— Чому ти мене не розбудив?

— Ти ж погано спала вночі, — нявкнув Мідиколап. — Я подумав, що тобі варто було ще трохи

відпочити, щоб ми потім разом пішли у патруль. Вогнезір погодився.

— А ти розказав йому про мій сон? — на-
гострила вуха Вивірколапка. — Що він сказав?
Коли він висилає патруль?

— Я... я не згадував про сон, — затнувся Міди-
колап. — Я думав, ти забудеш про нього. Зреш-
тою, це ж справді був лише сон.

Вивірколапка зирнула на Мідиколапа.

— Це було послання від Зореклану!

— Пробач, — він почав незручно переминати-
ся на лапах, вступивши погляд у землю.

Вивірколапка трохи заспокоїлася.

— Ні, це ти пробач, — зітхнула вона. — Ти не
винен, що я проспала.

— Усе гаразд, — знізав плечима Мідиколап. —
Ти справді бачила уві сні Листолапку?

Вивірколапка кивнула.

— А ще інших котів, які пропали з лісу. При-
наймні я точно чула запахи Вітряного і Річкового
Кланів.

— Це чудово! — Він глянув кудись повз неї
і смикнув вусами. — Здається, комусь сьогодні по-
таланило на полюванні. Думаю, це підбадьорить
Вогнезора.

Вивірколапка обернулася й побачила Ожинокіття, який підіймався схилом, тримаючи в зубах
мишку. Він поніс її до Папоротехмарки — кішка лежала на сонечку й дивилася, як граються її
кошенята. У відповідь на гостинець Ожинокіття вона лише моргнула, ніби не мала сили навіть
подякувати. Вивірколапка з тривогою зауважила, наскільки малими були її кошенята. Вони не
готові навіть залишити ясла, не те що дійти аж

до Сонцеспаду. До гололисту всі кошенята за-
звичай підростали і міцніли, готуючись пережи-
ти найжорстокішу пору року. Якщо Вивірколап-
ці й Ожинокітю таки вдасться переконати Клан
піти з лісу, скільки котів не дійдуть до їхньої но-
вої домівкі?

Новачка потрусила головою. Зараз вона все
одно не хотіла нікуди йти, не врятувавши спершу
Листолапку.

— Ожинокітю! — Вивірколапка побігла вниз. —
Я знаю, де Листолапка! Зореклан приходив до
мене уві сні! Двоноги зачинили її у невеликій гав-
рі за Змійними Скелями. Ми мусимо піти її вря-
тувати.

Ожинокітоть нагострив вуха.

— Справді? — він роззирнувся Сонцескеля-
ми. — Ти сказала Вогнезорові? Він збирає ряту-
вальний загін?

Вивірколапка похитала головою.

— Він ще в патрулі. Але якби ти пішов зі мною,
ми могли би удвох її врятувати.

Ожинокітоть кліпнув.

— Ти здуріла? Врятувати її з гаври Двоногів?
Нам самим це ніколи не вдасться.

Вивірколапка починала дратуватися.

— Але Зореклан точно хоче, щоб ми вже її вря-
тували! — не вгавала вона. — Чому інакше Пля-
молистка не приходила раніше? Напевно, Листо-
лапка зараз у небезпеці.

— Почекаймо хоча б, доки вернеться Вогнезір.
Він знатиме, що робити.

Вивірколапка не могла повірити власним ву-
хам.

— То це значить, що ти мені не допоможеш?

— Ні, це значить, що я не дам тобі піти самій на таке небезпечне завдання! — гаркнув Ожинокіготь.

Вивірколапці від зlostі хотілося пошматувати йому вуха.

— Та ти боїшся!

Ожинокіготь нагороджився.

— А що, як ми підемо рятувати Листолапку і попадемося самі? — зауважив він. — Хто ще знає дорогу через гори? Хто поведе Громовий Клан до нової домівки?

— У нашій подорожі ти був зовсім не такий! Ти погодився повернутися і врятувати Бурешуба!

В очах Ожинокігтя спалахнула злість.

— Так, і подивися, що через це сталося з Порохостою!

— Але це моя сестра! — Вивірколапка заметляла хвостом. — Як ти не розумієш?

Ожинокіготь знову кліпнув.

— Я лише прошу тебе почекати на Вогнезора...

— Але ти не хочеш допомогти мені вже! — Вивірколапка не могла приховати відчай у голосі.

Погляд Ожинокігтя пом'якшав.

— Почекаймо, коли повернеться Вогнезір. Він вишло патруль. Нам потрібно більше вояків...

Вивірколапка більше не могла його слухати.

— Я думала, що от хто-хто, а ти мене ніколи не підведеш, — кинула вона, вже прямуючи до лісу.

Новачка дійшла до чагарів, коли раптом спинилася, почувши за собою швидкі кроки. Вона сподівалася, що то Ожинокіготь передумав і наздогнав її, але це була Карохвістка.

— Я чула, про що ти говорила! — засапано сказала кішка. — Якщо Зореклан показав тобі, де

Листолапка, то вони точно хочуть, щоб ми її врятували якнайшвидше!

— І я так думала, — прогарчала Вивірколапка. — Але Ожинокіготь не хоче мені допомогти.

— Я хочу, — сумно відповіла Карохвістка. — Я не могла зупинити Двоногів, коли вони забирали Листолапку, але я готова на все, щоб їй допомогти.

— Справді? — Вивірколапка намагалася ігнорувати приступ ревнощів, що кольнув її зсередини: чому Листолапка не мала би подружитися з кимось ішче, доки її не було в лісі?

— Звісно!

— Чудово! — гукнула вона. — Тоді ходімо!

Вивірколапка поспішила до лісу — хотіла звати звідти якомога швидше, перш ніж хтось зі старших вояків помітить її та накаже йти на полювання або, що гірше, підслухає їх і розповість Вогнезорові про її план. Вона чула кроки Карохвістки, яка бігла за нею. Кішки промчали звором, навіть не заглядаючи на покинutий табір, і рушили до Великого Сикомору. Потвори досі були там, затоптуючи під себе все більше лісу. «Якщо вони будуть неуважні, то покотяться прямо до звору і розіб'ються на друзки на Високих Скелях», — з надією подумала Вивірколапка.

— Пригнись, — застерегла вона, коли ревіння погучнішало, але Карохвістка вже плазувала за нею через засохлу папороть.

— Слава Срібносмузі, що вони нам хоч кілька дерев лишили! — зашипіла воячка.

Кішки почали підійматися на Зміїні Склі. Вивірколапка хотіла йти тією дорогою, яку їй увісні показала Плямолистка, тож сподівалася, що

жодним зміям не забагнулося виповзти полежати на тъмяному сонці. Безпечно перейшовши скелі, вони попрямували через ліс до Громошляху.

Ненависний сморід потвор Двоногів вдарив їй у ніздрі за мить до того, як попереду почулося ревіння. Новачка ледь встигла перебігти на інший бік до багнистої галявини; вона важко дихала і вся тремтіла. Страх скував її від вух до кінчика хвоста.

Карохвістка загальмувала поруч і визирнула з-під густого куща ожини.

— Що тепер робити?

— Я ще не знаю, — зізналася Вивірколапка.

Галявина кишіла галасливими Двоногами та їхніми потворами, що снували в усі боки, перериваючи землю. Усе було зовсім не так, як у її сні, хоч новачка була впевнена, що вони з Карохвісткою прийшли у правильне місце. Там не було і сліду від тиші та спокою, крізь які вона впевнено крокувала за Плямолисткою. Але від всього того галасу й метушні її лапи сповнилися рішучістю. Зореклану добре було відомо, що тут небезпечно, але її все одно прислали сюди. Отже, вони в неї вірили.

— Листолапка он там, — вона вказала хвостом на дерев'яну гавру, яку бачила уві сні. Біля її дверей сиділа потвора й тихо бубоніла собі під ніс. Вона була значно меншою за деревожерних потвор, а її круглі чорні лапи наполовину погрузли в багні.

— Дивись, — раптом шепнула Вивірколапка. — Вони лишили двері відчиненими!

Із гаври вийшов Двоніг, несучи із собою клітку, і кішка застигла на місці. У клітці скутився облізлий смугастий кіт і дивився на все величез-

ними від страху очима. Двоніг заштовхнув його в нутро потвори, а тоді повернувся до гаври і вийшов з наступною кліткою.

Вивірколапка із жахом побачила купку хутра, що згорнулася у клітці.

— Листолапко!

Не вагаючись, вона вискочила з піdlіску.

Листолапка, вочевидь, помітила її, бо коли Двоніг зібрався заштовхувати клітку в потвору, вона закричала:

— Вивірколапко, тікай звідси!

Її вереск налякав Двонога, він рвучко повернувся й одразу помітив Вивірколапку. Переможно блиснувши очима, Двоніг поклав Листолапчину клітку й побіг за рудою кішкою. Вивірколапка різко загальмувала, і її лапи сковзнулися, коли вона спробувала повернути назад, до безпечного прихистку дерев. Двоніг погнався за нею, простягнувши свої передні лапи, його довгі ноги легко наздоганяли її, поки вона намагалася знайти опору в слизькому багні. *Зореклане! Поможи!*

Коли її серце, здавалося, вже готове було розірватися від страху, з кущів із лютим сичанням випорснула Карохвістка. Вона кинулася на Двонога, шматуючи кігтями його чіпку лапу, аж поки той не завив від болю. Тоді вона вхопила Вивірколапку за карк і помчала з нею до кущів. Вивірколапка, зітхнувши, нарешті знайшла опору під лапами — Карохвістка її відпустила. Обидві кішки помчали в ліс. Коли вони опинилися в безпеці, в ожиннику, Вивірколапка різко загальмувала.

— Не зупиняйся, — прошипіла Карохвістка. — Вони так просто не відчепляться, — вона сильно

турнула Вивірколапку, штовхаючи її глибше в нетрі ожини.

Вивірколапка спіткнулася, коли шипи почали плутатися в її хутрі.

— А як бути з Листолапкою?

— Ти до неї хочеш? — відрізала Карохвістка. — Біжи!

Надто налякана, щоби притомно думати, Вивірколапка послухалась і кинулася за воячкою.

Тільки коли вони добігли до Змієскель, Карохвістка нарешті сповільнилась, її боки важко здіймалися від утоми. Вивірколапка стояла біля неї, надто шокована, щоб говорити.

— Що, заради Зореклану, тут відбувається? — низький нявкіт Сіросмуга відлунив від скель, а потім він і сам вибрався із папороті. З ним ішли Шипокіготь і Дошловус. Громовий воєвода пильно глянув на двох наляканіх кішок. — Що з вами? Ви ніби побачили привид Тигрозора!

— Там Листолапка! — вигукнула Вивірколапка. — Ми її знайшли, але Двоноги запхнули її в черево потвори. Вони заберуть її кудись, я точно знаю, заберуть!

Сіросмуг примружився і вже відкрив було рота, щоб заговорити, але спинився і глянув на кущі позаду себе.

— Ожинокігто? — гукнув він. — Це ти?

— Так, — гілки затремтіли, і до них вийшов Ожинокіготь. — Я шукаю Вивірколапку, — він кліпнув, побачивши її біля Карохвістки. — З тобою все гаразд?

— Я знайшла Листолапку! — зашипіла Вивірколапка. — Двоноги заберуть її кудись! Ми мусимо врятувати її *вже*, інакше ніколи не знайдемо.

Сіросмуг глянув на Ожинокігтя, а тоді на Дошовуса й Шипокігтя. Громові вояки стояли, підвівши голови й напруживши свої могутні плечі.

— Ми не дозволимо Двоногам забирати наших котів, — прогарчав Дошовус.

— Не можна здаватися без бою, — погодився Шипокіготь.

Їхні слова були однозначні. Це був їхній ліс. Може, їм не вдалося захистити його від усіх тих Двоногів та їхніх потвор, але цю битву вони повинні виграти.

Сіросмуг глянув на Вивірколапку, примурживши очі.

— Що ж, гаразд, — нявкнув він. — Покажи нам, де вона.

— Сюди, — засапано сказала новачка і побігла назад до Змієскель, а за нею помчала Карохвістка. Сіросмуг, Шипокіготь, Дошовус та Ожинокіготь рушили за ними. Їхні кроки позаду додавали Вивірколапці впевненості. Разом із п'ятьма Громовими вояками вона точно зможе врятувати свою сестру!

Коли вони добігли до ожинника на узлісся, Сіросмуг наказав усім зупинитися.

— Пригніться! — просичав він.

Вивірколапка з полегшенням побачила, що мала потвора досі чекала біля дерев'яної гаври, а Двоніг усе ще виносив до неї клітки.

— Листолапка вже всередині, — прошепотіла вона.

— Ага, — пробурмотів Сіросмуг. — Шипокігтю, ми з тобою нападемо на Двонога. Треба його відволікти, щоб Карохвістка, Ожинокіготь і Дошовус повипускали інших котів.

— А мені що робити? — спітала Вивірколапка.

— Ти стій на чатах, — коротко відповів Сіросмут. — Крикнеш нам, якщо будуть підходити ще Двоноги.

Вивірколапка шоковано на нього подивилася.

— Але ж... — почала було вона, але Сіросмут це проігнорував.

— Більшість із них уже, мабуть, у потворі, — продовжив він. — Ожинокігтю, Карохвістко, ви маєте залісти всередину і витягнути звідти котів. Доштовусе, ти йти у гавру і допоможи тим, хто лишився.

Вивірколапка рішуче глянула на Сіросмуга.

— Я витягну свою сестру з тої потвори!

Сірий воєвода зміряв її пильним поглядом, і Вивірколапка на мить аж забула дихати.

— Ну гаразд, — нарешті погодився Сіросмут. — Але якщо щось піде не так, повертайся до лісу якомога швидше.

Вивірколапка кивнула. Вона глянула на Ожинокігтю й побачила, що той мав стривожений вигляд. «Я зіштовхувалася і з більшою небезпекою, коли ми ходили до Сонцеспаду! — хотіла сказати новачка. — Припини ставитися до мене як до кошеняти».

— Отож, — нявкнув Сіросмуг, повернувшись до потвори. — Зараз Двоніг піде за наступним котом. Коли він вийде, ми захопимо його зненацька.

Воєвода ринув із підліску й побіг багнюкою, пригинаючись якомога нижче. Шипокігтю, Карохвістка, Доштовус та Ожинокігтю вискочили з-під ожинника і помчали за ним. Вивірколапка подалася слідом, відчуваючи, як багно засмоктує її лапи і липне до хутра на животі.

За кілька хвостів від прочинених дверей Сіросмут зашипів:

— Стійте!

Коти загальмували у липкому болоті.

Двоніг вийшов із дерев'яної гаври. Він виніс ішле одну клітку й не помітив шістьох котів, які чекали у засідці.

— Вперед! — крикнув Сіросмут і скочив на Двонога.

Він вчепився йому кігтями в ногу, і Двоніг випустив клітку. Її дверцята з тріском розчахнулися. Вивірколапка здивувалася, відізнавши сіре хутро, що майнуло перед нею. Це була Мрячко-ніжка! Річкова воячка люто зашипіла й кинулась на Двонога з іншого боку. До нападу приєднався Шипокіготь; він вхопився за Двонога й подерся на нього, наче на дерево. Двоніг завив від болю, намагаючись струсити котів, які вчепилися йому в обидві ноги.

— Вивірколапко, давай! — загорлав Ожинокіготь. Він заскочив у відкрите нутро потвори, а за ним стрибнула Карохвістка. Вивірколапка відчула, як у вуха шугнула кров. Тим часом Дошовус прослизнув у відчинену гавру. Новачка сподівалася, що всередині не було ще одного Двонога. Глибоко вдихнувши, вона кинулась у потвору слідом за Ожинокігтем та Карохвісткою.

У темному нутрі стояли ряди кліток. У ніздрі вдарив запах страху, і Вивірколапка на мить застигла. Заради Зореклану, як вони мали врятувати всіх цих котів? Та тоді вона помітила Листолапку, яка притислася до отвору в своїй клітці.

— Вивірколапко! Сюди! — закричала вона.

— Іду! — Вивірколапка підбігла до сестри і почала гризти зубами клямку на клітці. — Воно попускається! — прошипіла вона, коли клямка почала відриватися, ніби крило голуба. Вона потягнула з усіх сил; клітка рвучко відчинилася, і Вивірколапка впала на підлогу нутра потвори.

Листолапка зістрибнула вниз і швидко потерлася щокою об мордочку сестри.

— Це справді ти! — видихнула вона.

— Плямолистка показала мені, де ти була! — відповіла Вивірколапка, підвояччись.

Листолапка здивовано кліпнула й обтрусила.

— Розкажеш усе пізніше. Ходімо, треба випустити всіх цих котів! — вона поспішила до найближчої клітки й почала тягнути за клямку.

Вивірколапка взялася за наступну, але вона так важко давалася, що новачка вже приготувалася випльовувати зламані зуби. Проте зрештою клямка таки піддалася, і з клітки вискочив тъмянний бродяга. Не кажучи ні слова, він кинувся навтьо-ки з потвори і зник у лісі.

— Нема за що, — буркнула Вивірколапка і почала відчиняти наступну клітку.

Навколо неї зістрибували незнайомі коти, вириваючись з кліток, які одну за одною відчиняли Ожинокіготь, Карохвістка та Листолапка. У клітках були переважно бродяги; вони зникали в ту ж мить, як їхні двері прочинялися. Раптом Вивірколапку хтось відштовхнув, і вона побачила Мрячконіжку, яка побігла глибше в нутро потвори. Річкова воячка прямувала до клітки, що стояла в самому кінці.

— Сашо! — закричала Мрячконіжка і почала кігтями дряпати клямку.

— Так буде краще, — сказала Вивірколапка й відсунула її, взявшись зубами. Клямка миттю піддалася, і Саша вискочила назовні.

— Тікай звідси! — крикнула Мрячконіжка.

Саша завагалася, оглянувши клітки, які були досі зачинені.

— Ми тут впораємося! — пообіцяла Мрячконіжка.

Хутро Саші стояло дибки, а її блакитні очі були сповнені страху. Вона так сильно тремтіла, що не змогла би відчинити жодної клітки, навіть якби спробувала. Зрештою кішка кивнула і вискочила з потвори.

Залишалося всього кілька кліток. Листолапка оглянула нутро потвори і гукнула до Вивірколапки:

— Хмарохвіст із Ясносердою досі в хижі! Піди допоможи їм. Я мушу випустити Коді.

— Це хто? — спитала Вивірколапка.

— Пізніше розповім. Швидко! Випусти Ясносерду і Хмарохвоста!

Вивірколапка вистрибнула з нутра потвори і помчала до дерев'яної гаври. Раптом вона побачила, що на допомогу першому Двоногу прийшов ще один, і її серце впало у п'яти. Шипокіготь уже відчепився від нього. Громовий вояк важко приземлився в багнюку, але швидко підвівся і поспішив допомогти Сіросмугові.

На вході до гаври Вивірколапку мало не збив з ніг коричневий смугастий бродяга, який прожогом тікав на волю. Миршавий кіт летів прямо на неї, тож вона притьмом забралася з дороги. Тоді вона роззирнулася гаврою, шукаючи Хмарохвоста і Ясносерду.

Як виявилося, Хмарохвіст був уже на свободі. Він саме допомагав Дошовусові відчиняти клітку Ясносердої.

— Ми не можемо відчинити! — панічно закричав Хмарохвіст.

— Спробуй зубами, — гукнула Вивірколапка.

Вояк міцно вчепився у клямку й аж затремтів, з усієї сили тягнучи за неї, але вона так і не піддавалася. Ззовні почулися голоси Двоногів, і в гавру забіг Сіросмуг.

— Їх надто багато! — загорлав він. — Ми мусимо тікати звідси! — Він підштовхнув Вивірколапку до виходу. — Повертайся до лісу!

— Але Ясносерда ще в клітці!

— Я про неї подбаю! — пообіцяв Сіросмуг і штовхнув носом лапу новачки. — Тікай звідси!

Він застрибнув до Дошовуса і Хмарохвоста, які все ще вовтузилися з кліткою Ясносердої, і розштовхав їх.

— Тікайте до лісу! — крикнув він. — Негайно!

Хмарохвіст не поворухнувся. Він застиг на місці й з жахом дивився на клітку Ясносердої, притуливши обличчям до отвору.

— Ходімо! — зашипів Дошовус і потягнув білого вояка до дверей. Вивірколапка озирнулася на Сіросмуга, який схопився за клямку своїми могутніми щелепами, а тоді побігла геть за рештою котів.

Коли новачка випорснула з гаври, на неї кинувся Двоніг, але вона крутнулася й помчала вздовж стіни. Навколо снували Двоноги і розлючено верещали. Вона помітила Хмарохвоста і Дошовуса, які вже бігли до лісу, і ринула за ними, зарившись у зарості ожини. Дошовус побіг далі,

а Хмарохвіст зупинився й озирнувся, щоб подивитися, що діялося біля гаври. Вивірколапка присіла біля нього і визирнула на галевину. Листолапка і ще якась незнайома смугаста кішка бігли до них.

— Швидше! — крикнула вона. До них кинувся Двоніг, гіантськими кроками перестрибуючи багнюку. Вивірколапка молилася, щоб кішки встигли втекти від нього, аж раптом краєм ока помітила перед гаврою біло-руде хутро Ясносердої. Сіросмуг таки відчинив її клітку!

Громова кішка прожогом кинулася до лісу. Її обличчя заляпала багнюка, так що шрамів було майже не видно. Вона промчала повз Двонога, який гнався за Листолапкою, збивши його з ніг. Він заревів і впав у болото.

Листолапка і смугаста кішка тим часом добігли до кущів і сховалися між колючок.

— Не можу повірити, що ви нас врятували! — засапано вигукнула незнайомка.

Вивірколапка радісно потерлася носом об щоку Листолапки, вдихаючи рідний запах.

— Пробач, що так пізно, — прошепотіла вона.

— Я думала, що вже ніколи тебе не побачу! — Листолапка важко дихала. — Де Ожинокіготь?

Вивірколапка стривожено покуштувала повітря й відчула свіжий запах страху — то були Шипокіготь із Карохвісткою. Раптом вона помітила клапоть темного хутра, що зачепився за колючку ожини; на ньому була свіжа кров. Вивірколапка полегшено затремтіла. Якщо Ожинокіготь дістався сюди, отже, він точно врятувався.

— З ним все добре, — нявкнула вона. — Мряч-коніжка встигла втекти?

— Щойно ми випустили останнього кота, вона побігла до лісу, — відповіла Листолапка.

— Виходить, усі вибралися! — вигукнула Вивірколапка.

На цих словах у кущ залетіла Ясносерда. Її очі були величезні від жаху.

— Сіросмуг! — зойкнула вона.

— Де він? — запитала Вивірколапка.

Хмарохвіст мало не збив Ясносерду, забігши слідом за нею.

— Не треба було тебе лишати! — закричав він і почав гарячково облизувати її мордочку.

— Де Сіросмуг? — повторила Вивірколапка.

— Двоноги! — перелякано крикнула Ясносерда, відсторонившись від Хмарохвоста.

У Вивірколапки мало серце не вискочило.

— У сенсі?

— Один із них його схопив!

Вивірколапка визирнула з-під куща. Один із Двоногів зачиняв нутро потвори. Він шипів і плювався на інших Двоногів, які дико роззиралися галявиною, а тоді сам заліз усередину. Потвора ожила і, розбризкуючи багно з-під своїх жирних чорних лап, подалася геть. Раптом Вивірколапка побачила дещо, від чого в неї в грудях усе перевернулося. Із потвори виглядало самотнє обличчя — обличчя, знайоме їй з дитинства. Воно з відчаєм дивилося на дерева, а потвора все набирала швидкість, віддаляючись.

— Сіросмуже! — зойкнула Вивірколапка.

Розділ 8

Листолапка дивилася вслід потворі, розкривши рота в безгучному воланні. Ліс навколо неї закрутчився, і вона закліпала, намагаючись перебороти бажання лягти і більше ніколи не вставати.

Двоноги тим часом побігли до лісу, волаючи й махаючи лапами.

Вони ще не були в безпеці.

Ожинокіготь вискочив із підліску позаду них.

— Швидко! Побігли!

Він підбіг до Вивірколапки й підштовхнув її. Новачка відірвала нажаханий погляд від галевини і втупилася в Ожинокігтя.

— А Сіросмуг?

— Зараз ми ніяк йому не допоможемо, — зашипів він. — Швидше! Ми повинні звідси вибратись!

— Куди нам? — крикнула Коді, дивлячись кудись у ліс.

— Усі за мною, — скомандував Ожинокіготь.

Листолапка не бачила Ожинокіття ще з тих часів, коли вони з Вивірколапкою пішли з лісу. Він повернувся зовсім іншим котом — досвідченим, впевненим вояком, що спокійно віддає накази, незважаючи на жахливу небезпеку, в якій вони опинилися. Та зараз був не час розпитувати, де вони провели останню повню. Листолапка витягнула лапи з багнюки і подалася крізь піdlісок за Вивірколапкою і Коді. Повз неї промчали Хмарохвіст із Ясносердою — вони бігли майже впритул одно до одного.

Листолапка відчула полегшення, помітивши знайомі шубки Карохвістки та Дошовуса між деревами. За ними мчала Мрячконіжка. Усі спіймані коти тепер були на свободі, але вони загубили Сіросмугу.

Вона почула, як за ними крізь ліс проламуються Двоноги. Озирнувшись на мить, новачка побачила, як вони продираються крізь кущі, недолого снують між деревами й чіпляються за пагони ожини. Листолапка знала, що тепер її не спіймають. Це була її територія. Тут вона могла бігти як найшвидше, її гнучке тіло було ніби створене для того, щоби прослизати попід чагарями.

Коти почали спускатися зі Змієскель. Двоноги вже відстали, і Листолапка сповільнила крок. Її наздогнала Коді, й вони засапано забігли на вstellenу листям гаявину біля Великого Сикомору. Інші коти вже лежали тут, попадавши від утоми. Хмарохвіст вилизував вуха Ясносердої так активно, наче вони ніколи не могли стати достатньо чистими. Мрячконіжка дивилася на них, а її блідо-сірі боки важко здіймалися.

Коді схвильовано розширнулася гаявиною.

— Тут безпечно?

— Тепер Двоноги нас не зловлять, — запевнила її Листолапка.

— А як же лисиці й борсуки? — очі Коді були величезні. — Хіба в лісі не повно жахливих створінь?

— Типу диких котів? — втомлено пожартувала Листолапка і гепнулась на м'яке листя біля інших Громових котів.

Дощовус важко підвівся. Його темно-сіре хутро стояло дібки, а між кігтями на передній лапі ця-потіла кров.

— Ти впевнена, що вони зловили Сіросмуга?

Вивірколапка прищутила вуха.

— Потвора понесла його геть. Я бачила!

— Але він бився, як справжній кіт Тигрового Клану! — крикнув Шипокіготь. — Вони не могли його спіймати!

— Там було надто багато Двоногів, — пояснила Вивірколапка.

Мрячконіжка схилила голову.

— Я завдячуєй йому життям, — промурмотіла вона. — Я думала, що нам ніколи звідти не вибратися.

А тоді перевела погляд на Вивірколапку.

— Ти нас врятувала.

Вивірколапка підвелася.

— Не тільки я, — відповіла вона. — Ми всі ризикували життям. Сіросмуг повів нас у цей бій.

Листолапка пильно глянула на сестру, прімріживши очі. Це була відповідь воячки, а не новачки. Вона помітила, наскільки стрункішою й сильнішою стала Вивірколапка — сестра мала значно кращий вигляд, ніж схудлі Громові вояки. Листолапка схилила голову й почала вилизувати

своє збите хутро. Уперше в житті вона почувалася незручно біля сестри, не знала, про що говорити, адже стільки всього сталося, відколи вони востаннє бачилися.

— Що Двоноги з ним зроблять? — згорьовано завила Карохвістка.

Листолапка хотіла її якось заспокоїти, але не знала, що сказати. Якби не хоробрі коти з Громового Клану, вона би виришила в цю дорогу замість Сіросмуга.

— Нехай допоможе йому Зореклан, — промурмітів Шипокіготь.

— Проти Двоногів Зореклан безпомічний, — буркнула Вивірколапка.

— Зореклан був із нами сьогодні, — нагадала їй Листолапка. — Вони дали тобі силу протистояти Двоногам. Вони допоможуть Сіросмугові.

Карохвістка підвелася й торкнулася Листолапки мордочкою.

— Дяка Зореклану, що Двоноги не забрали і тебе, — муркнула вона. — Вивірколапка сказала, що бачила тебе уві сні в цьому місці. Вона наполягла, щоб ми пішли тебе рятувати.

— Ви врятували не лише мене, — нявкнула Листолапка, вдячно оглядаючи котів.

— Ви врятували всіх нас, — погодилася Коді, підійшовши до Листолапки.

Карохвістка відсторонилася від Листолапки і різко глянула на кицюню.

— А ти хто взагалі? — запитала вона. — Ти не лісова кішка, але й на бродягу не схожа.

— Це Коді, — нявкнула Листолапка. — Вона не давала мені жаліти себе і змусила повірити, що ми зможемо втекти звідти.

Карохвістка обнюхала її.

— Ти кицюня?

Дощовус підвівся і глянув на смугасту кішку.
Шипокіготь прищулив вуха.

— Так, я кицюня, — підтвердила Коді.

Ожинокіготь устав і підійшов до Коді. Листолапка бачила, якого зусилля її подрузі вартувало не скулитись від вигляду широкоплечого вояка, заляпаного багном і кров'ю.

— Хочеш, щоб ми показали тобі дорогу до угіддя Двоногів? — запропонував він.

— Зараз туди небезпечно ходити, — застерегла Листолапка. — Двоноги можуть досі прочісувати ліс.

Ясносерда сіла і нервово роззирнулася узліссям.

— Усе гаразд, — заспокоїв її Хмарохвіст. — Звідси ми їх точно зможемо перегнати.

— А в таборі нам всім буде ще безпечніше, — нявкнула Вивірколапка. — Чому б Коді не піти зараз із нами?

Кицюня непевно зиркнула на котів. Усю її хоробрість як вітром здуло. Тепер їй було просто страшно серед стількох диких котів, про яких вона чула лише кровожерні історії.

— Тебе ніхто не вижене, — нявкнула Листолапка. Вона глянула на Ожинокігтя та Дошовуса, сподіваючись, що так і буде.

— Вогнезір не відвернеться від того, хто в біді, — погодився Ожинокіготь.

— А твої Двоноги не будуть за тобою сумувати? — спитала Карохвістка. Листолапка здивовано перевела на неї погляд.

— Звісно, будуть, — Коді переминалася з лапи на лапу. В її блакитних очах знову спалахнули маленькі вогники. — Але зараз мені небезпечно йти самій через ту частину лісу, а нікого з вас я не хочу підставляти під небезпеку.

— Ми відведемо тебе додому, як тільки стане спокійніше, — пообіцяла Листолапка.

— Гадаю, треба вже йти, — зітхнула Карохвістка. Вона глянула на Ожинокігтя. — Що ми скажемо Вогнезорові про Сіросмуга?

Листолапка нервово ковтнула. Сіросмуг був воєводою Громового Клану, одним із найхоробріших та найдосвідченіших вояків і до того ж найкращим другом Вогнезора. Як Громовий Клан зможе без нього?

Коти пішли далі у гнітючій тиші. Раптом Листолапка помітила, що Шипокігть веде їх не до звору, а до Сонцескель. Чому вони не йдуть до тaborу? Вона збентежено глянула на Вивірколапку.

— Клан мусив залишити старий табір, — пояснила сестра. — Двоноги підібралися аж надто близько.

У Листолапки став клубок у горлі.

— Усе настільки погано?

— Боюсь, що так, — похмуро відповів Шипокігть.

— Але ж для нас усіх недостатньо місця на Сонцескелях, — нявкнув Хмарохвіст.

— Як кошенята? — стурбовано спитала Ясносерда.

— Не так добре, як мало би бути, — визнала Вивірколапка.

— Ми мусимо піти, доки вони не ослабли ще більше, — промурмотів Ожинокігть.

Листолапка здивувалася його словам, та раптом Шипокіготь кинув на нього різкий погляд, і це її спантеличило ще більше. Ожинокіготь з Вивірколапкою щойно повернулися до лісу. Чому вони вже говорять про те, щоб кудись іти?

— Ми вже близько? — гукнула Коді позаду.

Листолапка почула мурмотіння річки крізь безлисті дерева. Вони вже наблизалися до кордону з Річковим Кланом, отже, й до Сонцескель було недалеко.

— Так, ми майже прийшли, — вигукнула вона у відповідь.

Шипокіготь ішов далі, а за ним крізь зарості папороті просувалися інші. Нарешті вони вийшли на верхівку схилу, що вів до Річкового кордону. Листолапка вже бачила воду, що мерехтіла внизу. Її неочікувано заспокоїло те, що річка була досі на місці, незважаючи на все, що Двоноги накоїли в лісі.

Мрячконіжка спускалася до річки разом з ними. На березі вона зупинилася і гукнула до Громових котів:

— Я не забуду хоробрість вояків Громового Клану, які мене врятували. І я оплакую втрату Сі-росмуга разом з вами.

Її блакитні очі на мить затьмарились. Тоді вона розвернулась і подалась на протилежний берег наперекір течії.

Громові коти рушили до Сонцескель. Листолапка прискорила ходу — їй не терпілось повернутися до свого Клану й дізнатися, що сталося з їхньою старою домівкою біля звору. Коді йшла з нею лапа в лапу, тулячись усе ближче. За тим, як посмикувались її вуха, Листолапка бачила, що

кицюня водночас була захоплена і боялася зустрітися з Кланом.

— Ти впевнена, що вони не будуть проти, якщо я прийду з тобою? — прошепотіла вона.

Та Листолапка її не почула. Вона щойно помітила Вогнезора, який сидів біля вершини широкого сірого схилу. Сонце підсвічувало вогнiste хутро, підкреслюючи худорлявість провідника. Він здавався змарнілим і стомленим, а його очі були примружені. Як вона могла сказати йому, що Сіросмуг зник, рятуючи її? Ця думка пронизала Листолапчине серце, ніби тернина.

Мабуть, вітер доніс їхній запах, бо Вогнезір раптом розвернувся і глянув униз. Він миттю підскочив і побіг до них, високо піднявши хвоста.

— Листолапко, — видихнув провідник, зупинившись перед донькою. — Ти жива!

Він почав облизувати її вуха, голосно муркуччи.

— Я так за тобою сумувала, — нявкнула Листолапка, занурившись мордочкою в таке рідне й тепле хутро.

— Дяка Зорекланові, тепер ви обидві в мене є, — Вогнезора переповнювали емоції.

Ожинокіготь із Вивірколапкою чekали біля підніжжя схилу разом з іншими Громовими вояками, а Коді затрималася позаду них між деревами.

Повз них на Сонцескелі побігли Хмарохвіст із Ясносердою, гукаючи своє кошеня.

— Білолапко! — кричав Хмарохвіст. — Ми вернулися!

Сніжно-біла новачка дрімала в розколині між камінням. Почувши їхні голоси, вона підвела голову, а тоді враз підскочила на лапи.

— Ви втекли! — закричала вона й кинулася вниз до мами й тата. Вона мало не збила їх з ніг і, спинившись, радісно замуркотіла. Хмарохвіст обійняв її хвостом, а Ясносерда почала так палко її вилизувати, що Білолапці аж довелося ухилитися з придушенним нявкотом.

З-під навісу на скелі вибігла Піскошторма. Вона помчала вниз і посунула Вогнезора з дороги.

— Листолапко! Вони тебе ображали?

— Ні, — відповіла Листолапка, а Піскошторма тим часом почала активно вимивати її від смороду Двоножачої гаври. — Зі мною все добре, чесно.

— Як ви вибралися? — запитав Вогнезір.

— Нас врятувала Вивірколапка, — Піскошторма з таким запalom вмивала Листолапку, що та ледве тримала рівновагу.

— У мене вчора був сон, — мовила Вивірколапка, ступивши крок уперед. — Плямолистка показала мені, де тримали Листолапку.

— Чому ти мені не сказала? — здивовано глянув на доньку Вогнезір.

— Ти був у патрулі, — пояснила Вивірколапка. — А це не могло почекати. Тож ми з Карохвісткою самі знайшли Листолапку...

— І в нас не було часу повернутися до табору за допомогою, — встрияла Карохвістка. — Двоноги вже починали забирати всіх котів геть з лісу.

— Ми не могли врятувати їх самі, — сказала Вивірколапка. — Але ми знайшли Сіросмуга й Ожинокіття біля Змієскель.

— А ще Шипокіття і Дощовуса, — додав Ожинокітъ.

— Сіросмуг повів наш загін. Він оцінив небезпеку і вирішив, що варто спробувати визволити всіх котів, яких зловили Двоноги.

— Сіросмуг, — промурмотів Вогнезір. — Я мав би здогадатися, що він вирішить щось божевільне, — він почав роззиратися навколо, шукаючи старого друга. — А де він?

Листолапка враз відчула, як каміння вислизає з-під лап. Піскошторма припинила її вмивати, наче відчула, що щось не так.

Вогнезір глянув на неї, схиливши голову набік.

— Чому він не повернувся з вами?

Листолапка відчула, як він читує її вираз обличчя. Батько раптом спохмурнів.

— Двоноги його спіймали, — заледве вимовила вона, кидаючи слова, наче каміння в морозне повітря.

— Вони засунули його в потвору і повезли геть, — охрипло сказала Вивірколапка.

— Сіросмуг пропав? — прошепотів Вогнезір і сів, обгорнувшись хвостом. Листолапка відчула, як затремтіли її ноги. Тато ще ніколи не був таким відстороненим, таким далеким, що до нього неможливо було заговорити і заспокоїти.

— Нам... нам треба було піти за підмогою, перш ніж нападати, — сказав Ожинокігть, зблено дивлячись на провідника. — Я мав його зупинити. Пробач.

Вогнезір глянув на Ожинокігтя. В його очах спалахнув вогонь, і на мить Листолапка злякалася, що її батько вимістить свій біль на юному воїку. Вивірколапка, яка стояла біля неї, випустила кіті. Невже вона справді готувалася захищати

Ожинокіття від власного батька? Але вояк глянув у вічі провіднику, не здригнувшись.

— Ти повернув мені доньку і ще й Хмарохвоста з Ясносердою, — Вогнезір явно переконував себе в тому, що не повинен звинувачувати в усьому Ожинокіття. — Сіросмуг придумає, як до нас повернутися.

— Але вони засунули його в потвору, — промурмотів Дошовус.

Вогнезір звернув порожній погляд на сірого вояка.

— Він повернеться, — повторив він. — Я мушу в це вірити, інакше все пропало.

Піскошторма підсунулася ближче до Вогнезора і притулилася щокою до його плеча. Та провідник відвернувся й повільно пішов до тінистого навісу. За одну мить він наче постарів на безліч років.

Піскошторма подалася за ним.

— Нам повернули наших доньок, — відлунив її голос від скель. — Це — диво, про яке ми й не мріяли.

Вогнезір повернувся до неї.

— Сіросмуг був готовий пожертвувати собою заради них, не вагаючись, — сказав він.

— Тому він і є справжнім другом, — промурмотіла Піскошторма. Вона сіла біля Вогнезора й обгорнула його хвостом.

— Листолапко! — шепнула Коді із затінку дерев. — Усе гаразд?

Листолапка не знала, що відповісти. Новачка досі дивилася на батька, і їй було так соромно, що вона ледве дихала. Вивірколапка лагідно погладила її хвостом.

— Не хвилюйся, — промурмотіла сестра. — З Вогнезором все буде гаразд, якщо він і далі віритиме, що Сіросмуг повернеться.

— Але ж вони засунули його в потвору, — повторив Дошовус, ніби ніяк не міг позбутися цього спогаду.

Мишошубка була похмура.

— Вогнезорові треба обрати нового воєводу до місяцепіку, — нявкнула вона.

Очі Вивірколапки люто спалахнули, і вона так різко повернулася до Мишошубки, що Листолапка аж підстрибнула.

— Ти так поводишся, ніби Сіросмуг помер! — крикнула вона. — Він не помер! Ти чула, що сказав Вогнезір. Він точно повернеться. Ми не повинні втрачати надію.

Розділ 9

Листолапку збудив жалісний крик, що відлунився від скелі. На мить їй здалося, що вона досі в клітці, а її жахлива втеча була тільки сном. І тоді новачка відчула запах лісу і річки у крижаному подуві та згадала, що вона на Сонцескелях, у новому таборі Громового Клану. Листолапка розплющила очі й визирнула з печери. Її подих кублився хмаркою на морозному повітрі.

— Що сталося? — прошепотіла Коді. Кицюня спала біля неї в новацькій печері. Листолапка відчула, як на карку найжачується хутро.

— Здається, наче голос Папоротехмарки, — нявкнула вона. — Але я бачу тільки Порохощуба.

Смугастий вояк стояв на схилі, вкритому інієм, його постать бовваніла в ранковому свіtlі. З його зубів безвольно звисало кошеня.

Порохощуб поніс його геть, а Папоротехмарка знову скрикнула із печери, в якій розташувалися таборові ясла.

Листолапка вибралася назовні. Послизаючись на крижаному камінні, вона помчала до Папоротехмарки.

— Що трапилось?

— Ясенька померла! — прошепотіла Папоротехмарка. — Порохоньку пішов її поховати, — вона притулила останнє кошеня до свого живота. — Я прокинулась, а вона була холодна. Така холодна! — її голос зламався від горя. — Я її вилизувала й вилизувала, але вона не прокидалась.

Листолапчине серце стиснулося від жалю. Яка ж вона медикішка, якщо не помітила, що Ясенька була так близько до смерті?

— Ох, Папоротехмарко, — зітхнула новачка. — Мені так шкода.

Один за одним коти Клану збиралися в похмурій тиші навколо ясел. Коді стояла серед них, в її круглих очах було саме співчуття. На Листолапчине полегшення, на кицюню ніхто не звертав уваги. Зараз у них був спільний ворог — Двоноги, які ловлять котів і руйнують ліс.

Попелюшка спустилася до печери.

— Принеси трохи макових зернят, — наказала вона. — Папоротехмарці не можна витрачати сили, їх у неї й так обмаль.

Листолапка поспішила до розколини в скелі, де Попелюшка зберігала свої невеликі запаси, і дісталася звідти згорток із маковими зернятами. Вона всім серцем хотіла, щоб вони всі досі жили під звором, де медикішка завжди мала вдосталь ліків у своєму кублі. Помацавши листяний згорток, вона зрозуміла, що залишилося всього дві чи три дози макових зернят, а в гололист знайти їх було неможливо.

Вигук Вогнезора її налякав.

— Листолапко! — вона обернулася й побачила батька, який спускався схилом разом із Ожинокітєм та Мишошубкою. — Як Папоротехмарка? — спитав він.

— Попелюшка послала мене по макові зерняті, щоб трохи її заспокоїти, — відповіла Листолапка.

— Я не думав, що до цього дійде так скоро! — прогарчав Вогнезір. — Ох, Зореклане! Що мені зробити, щоб допомогти цим котам? — він звів погляд до Срібносмути, яка швидко згасала у променях світанку.

— Минулої ночі було так холодно, — зауважила Мишошубка. — А воно ж таке худеньке. Бідне маля не змогло її пережити.

— Але Березко вижив, — нагадала їй Листолапка. — І ми мусимо зробити все, щоб Папоротехмарка могла нормально його годувати.

— Але ночі стають все холоднішими, а коли піде сніг... — голос Вогнезора стих, і він задивився на верхівки дерев за Сонцескелями.

Ожинокітъ непевно глянув на Листолапку.

— Якщо ми таки хочемо піти з лісу, то мусимо зробити це якнайшвидше, — нявкнув він. — Перш ніж снігопади зроблять гори непрохідними.

Листолапка примружила очі. Відколи сестра розповіла їй про пророцтво Півночі, її терзали сумніви. Багато хто з Клану не міг повірити в те, що Зореклан справді хотів, аби вони пішли, але вона вірила, що Вивірколапка й Ожинокітъ мають зіграти велику роль у долі їхнього Клану. Листолапка не хотіла покидати свій лісовий дім і боялася, що Клан занадто слабкий для такої

подорожі, але як вона могла ігнорувати волю Зореклану?

— Ти вже знаєш, що я думаю. Ми не можемо піти без інших Кланів, — відповів Вогнезір. Листолапка мовчки з ним погоджувалася. Як би важко не було одному Клану, вони мусили залишатися разом заради Зореклану.

— Я маю віднести це Папоротехмарці, — промурмotalа вона й підібрала згорток із зернятами.

Коли Листолапка вже доходила до ущелини, повз неї пройшла Карохвістка. Її погляд був далекий і сумний, вона навіть не підвела очі. Листолапка помітила, що вона так обережно ступала по морозному камінню, ніби їй було від цього боляче. Новачка залізла в печеру і поклала згорток з маковими зернятами перед Попелюшкою. Папоротехмарка лежала з розплющеними очима й дивилась у порожнечу. Березко скрутився біля неї, надто переляканий і голодний, навіть щоб няvkati. На Листолапчин подив, Коді була біля них.

— Дякую, — прошепотіла Попелюшка й обережно відкрила згорток зубами.

— А ти не мала би бути надворі? — лагідно натякнула Коді Листолапка.

— Я думала, що зможу якось допомогти, — відповіла та. — Я колись втратила виводок.

— Цілий виводок? Це так сумно!

— Вони не померли, — поспішила пояснити Коді. — Мої домашні відіслали їх в інші будинки. Але я все одно дуже важко це пережила.

— І це ті самі Двоноги, до яких ти хочеш повернутися? — няvkнула Листолапка, не вірячи своїм вухам. — Як ти могла це пробачити?

— Кицюні зазвичай не виховують своїх кошенят. Ми більшого й не очікуємо, — Коді кліпнула. — Мої домашні лагідні й добрі. Вони обрали гарні будинки для кожного з кошенят. І як їм було знати, що я сумуватиму за ними?

Попелюшка поглядом наказала їм замовкнути. Папоротехмарці знову погіршало, вона почала звиватися на холодному камінні й тихо скімліти.

— Ясенька вже із Зорекланом, — зашепотіла до неї Попелюшка. — Вона більше ніколи не знаємо холоду і голоду.

— Я робила все, що могла, — завила Папоротехмарка. — Чому я не померла замість неї?

Біля входу пролунав глибокий нявкіт Вогнезора.

— Бо тоді не було б кому подбати про Березка. Папоротехмарко, ти повинна бути хороброю.

Листолапка підвела погляд.

Коді прищулила вуха. Вона ще поки не знайомилася з Громовим провідником.

— Папоротехмарко, мені так шкода Ясеньку, — мовив далі Вогнезір. — Ми докладемо всіх зусиль, щоб Березко вижив.

Папоротехмарка подивилася на нього.

— Березко мусить вижити, — зашипіла вона.

Попелюшка поклала біля неї макове зернятко.

— Ось, — нявкнула вона. — З'їж його, це допоможе полегшити біль.

Папоротехмарка непевно на нього глянула.

Коді витягнулася вперед і понюхала чорне зернятко.

— З'їж, — порадила вона і підсунула його лапою ближче до Папоротехмарки. — Тобі треба зберегти сили для твого кошеняти.

Вогнезір зацікавлено на неї подивився.

— Піскошторма казала, що Листолапка привела із собою кицюню. То це ти?

— Так. Я Коді. Ну ж бо, Папоротехмарко, з'їж макове зернятко.

— Ти бачиш сама, що Клан не в змозі запропонувати тобі особливо безпечне місце, — перепросив Вогнезір. — Але подорожувати самій іще небезпечніше. Коли в мене буде хтось вільний напохваті, я скажу, щоби провели тебе додому. До того можеш залишатися з нами.

— Дякую, — промурмотіла Коді.

Вогнезір перевів погляд назад на Папоротехмарку.

— З нею все буде гаразд?

— Їй просто треба відпочити, — сказала Попелюшка.

— А як Березко?

— Він завжди був найсильнішим з них трьох.

Попелюшка нахилилася й почала вилизувати маленький клубочок хутра, який вовтузився біля маминого живота, шукаючи молока.

— Зроби все, що зможеш.

Вогнезір розвернувся й подався геть.

Коді враз осіла.

— Важко повірити, що твій батько колись був кицюнею, — пробурмотіла вона до Листолапки.

— Я ніколи насправді про це не думала, — зізналася новачка. — Я ж його тоді не знала. Я народилася вже після того, як він став провідником, — вона глянула на Коді. — Тобі нормально буде тут залишатися?

— Звичайно, — Коді здивувалася, що Листолапка взагалі мала якісь сумніви щодо цього.

Вона лагідно провела хвостом по її спині, а тоді повернулася й сіла біля Папоротехмарки. — Ви йдіть, — нявкнула вона до Листолапки й Попелюшки. — У вас ще багато котів, про яких треба піклуватися. Я небагато чим можу прислужитися решті Клану, але принаймні можу подбати про Папоротехмарку.

Попелюшка невпевнено глянула на кицюню, але Коді її заспокоїла.

— Я простежу, щоб вона з'їла зерня, — пообіцяла вона. — А поки вона спатиме, я зможу подбати про Березка. Він сумуватиме за сестричкою.

— Гаразд, — погодилася Попелюшка. — Але якщо Папоротехмарці стане гірше, клич мене.

Коді кивнула, і Листолапка з Попелюшкою вийшли з кубла. Новачка лише озирнулася, щоби вдячно підморгнути подрузі.

Коти Клану невеличкими групами скупчилися на відкритому місці на скелі. Всі вони були похмури. Листолапці раптом страшенно захотілося просто побігти лісом самій. Клан, до якого вона повернулася, був переповнений таким стражданням, що вона не могла цього витримати. Новачка хотіла забратися подалі від цього, хоча б на трошки.

Листолапка почала спускатися до дерев. Пробравшись крізь підлісок, вона вдихнула землисті аромати лісу, вдячно ними насичуючись. Новачка розпізнала знайомі запахи Вивірколапки та Ожинокігтя і, схиливши голову на один бік, почула їхні неспокійні голоси. Листолапка пішла далі крізь зарості орляка і знайшла їх на невеликій галечині біля Річкового кордону.

— Я сказав Вогнезору, що нам потрібно скоро вирушати, — нявкнув Ожинокігть. — Нам не

слід намагатися перейти гори після того, як випаде сніг, а якщо залишимось тут, то до новолисту точно не доживемо.

— Але звідки нам знати, чи треба йти через гори? — сперечалася Вивірколапка. — Коли ми були біля Великого Каменя, знак так і не з'явився. Вояк мав показати нам шлях, але ніхто ж не прийшов!

— Але без цього знаку як нам дізнатися, чи ми взагалі повинні піти? — пробурмотів Ожинокіготь. — Może, Північ помилилася.

— Як вона могла помилитися? — нявкнула Вивірколапка. — Нас до неї послав Зореклан!

Листолапка завмерла, тільки її хвіст тримтів. Вона заплющила очі, благаючи про якийсь знак, що Зореклан їх чув, а тоді знову нетерпляче розплющила. Чому вона була така вутла? Якби в Зореклану був знак, вони б його послали. А до того їм потрібно вирішувати все самим.

— Вивірколапко? — гукнула вона. — Ожинокігтю, це я.

Листолапка прослизнула крізь папороть. Вони обое раптом відскочили одне від одного і перелякано на неї подивилися. Ожинокіготь почав переминати лапами.

— Ти чула, про що ми говорили?

— Так.

— Що ти думаєш? — він глянув на неї. — Північ могла помилитися?

Якась частина Листолапки хотіла, щоб Північ помилилася. Громова новачка хотіла залишитися в лісі, де народилася. Це ж був дім Зореклану так само. Але чому б іще вони наказали Ожинокігтеві та іншим піти в таку небезпечну подорож? Зоряні

предки не ризикували б котячими життями просто так.

— Ви сумніваєтесь в Зореклані чи в собі? — промурмотіла вона.

Ожинокіготь втомлено похитав головою.

— Ця подорож була нелегкою. Ми не думали, що коли повернемося, все стане ще важче. Ми були такі впевнені, що Зореклан покаже нам шлях, але вони не показали, а ми не можемо більше чекати. Забирати Клан із їхнього дому — це така велика відповіальність...

— І ми навіть не знаємо, коли нам іти чи куди, — додала Вивірколапка.

— Зрештою, це повинен вирішити Богнезір, — нагадала їм Листолапка. — Ви можете лише розповісти йому, що почули і побачили.

Ожинокіготь кивнув.

— А звідки ти така мудра? — захоплено спитала сестру Вивірколапка.

— А звідки ти така хоробра і шляхетна? — піддражнила Листолапка і легенько штурхнула Вивірколапку хвостом. Вона була щаслива знову бути із сестрою. Та тоді згадала про Папоротехмарку та Сіросмуга і спохмурніла.

— Якщо Богнезір вирішить-таки піти, — мовила вона, — то як бути зі Сіросмугом?

Вивірколапка поникла.

— Сіросмуг знайде нас, де б ми не були.

— Сподіваюся, — нявкнула Листолапка. — Але поки до того дійде, хто буде воєводою?

— Сіросмуг усе одно наш воєвода, — нявкнув Ожинокіготь.

— Але його тут нема, а зараз Кланові потрібні сильні провідники, — відповіла Листолапка.

— Вогнезір не може призначити нового воєводу, доки вірить, що Сіросмуг живий, — наполягав Ожинокіготь.

Листолапка похитала головою. Вона не могла з ним погодитися, але захоплювалася його вірністю.

— Не варто про це сваритися, — попросила Вивірколапка. — У нас і так є багато про що переживати, — вона глянула на Листолапку. — Я шкодую, що не запитала в Сіросмуга дещо перед тим, як ми його втратили.

Листолапка нахилила голову набік.

— Що?

— Просто тоді це здалося дивним, а Вогнезір наказав йому замовкнути, і він так і не встиг пояснити...

Ожинокіготь нагострив вуха.

— Коли ми лише повернулися, Сіросмуг зустрів нас і сказав: «Вогонь і тигр повернулися», — Вивірколапка кліпнула. — Ну, просто це не зовсім звична фраза.

Листолапка втупила погляд у власні лапи, не знаючи, що казати. Чи варто було розповісти Вивірколапці та Ожинокігтеві про зловісне пророчство? Чи, може, краще їм не знати про те, що нависло над ними? Урешті-решт, у них і справді було вдосталь клопоту.

— Ти точно щось знаєш, адже так? — звернулась до неї Вивірколапка.

Листолапка переминалася з лапи на лапу, дратуючись на себе через те, що ніколи нічого не може приховати від сестри.

— Попелюшка отримала повідомлення від Зореклану.

Ожинокіготь нахилився до неї.

— Але я думав, що Зореклан мовчав.

— Це було перед тим, як ви пішли, — пояснила Листолапка. — Зореклан попередив, що вогонь і тигр зруйнують Клан.

— Вогонь і тигр? — повторила за нею Вивірколапка. — А ми тут до чого?

Листолапка смикунула вухом.

— Ти — донька *Вогнезора*, — вона повернулася до Ожинокігтя. — А ти — син *Тигрозора*.

Вивірколапка поширила очі.

— То значить, ми вогонь і тигр?

Листолапка кивнула.

— Але як хтось міг повірити, що ми знищимо Клан? — запротестувала Вивірколапка. — Ми ризикували нашими життями, щоб допомогти їх врятувати!

— Я знаю, — Листолапка похилила голову. — І ніхто насправді так не думає — чесно кажучи, лише Вогнезір, Попелюшка, Піскошторма, Сіро-смуг і я знаємо про це... — вона хотіла чимшвидше заспокоїти сестру. — Ми віримо, що ви ніколи би нам не завдали шкоди, — Листолапка враз усвідомила, що Ожинокіготь промовчав. Але він уважно дивився на неї, його очі потемніли від тривоги, і вона відчула наплив якогось незбагненого страху. — Ожинокігтю?

— Ти впевнена, що ми би не зруйнували Клан? — прогарчав він.

— Що... про що ти?

— Звісно ж ні! — спантеличено накинулась на нього Вивірколапка.

— Не навмисно, — нявкнув Ожинокіготь. — Але хіба не ми — вогонь і тигр — хочемо повести

Клан геть від їхнього дому в довгу й небезпечну дорогу, хоча навіть не знаємо, куди нам іти?

Спиною Листолапки пробігла дрож. Попелюшчине пророцтво раптом стало ще зловіснішим. Якщо Клан таки залишить ліс і піде за Вивірколапкою та Ожинокігтем, яка жахлива доля може на них чекати?

***

Коли вони втрьох повернулися до Сонцескель, гололистове сонце вже хилилося до обрію. Всі троє принесли здобич: Листолапка впіймала мишку, Ожинокігточка тримав у зубах шпака, а Вивірколапка — ситенького дрозда.

Листолапка хотіла якомога швидше заснути і стерти з пам'яті лиховісне застереження Ожинокігтя. Але вона була медикішкою, тож не могла йти відпочивати, доки не переконається, що з Кланом все гаразд. Листолапка почала підійматися схилом услід за сестрою, міркуючи, чи Коді вдалося переконати Папоротехмарку з'їсти макове зерня.

Їх перестрів Орлякощуб.

— Кагат он там, — він показав хвостом на мізерну купку трохи вище. Біля неї на чатах сидів Золошуб, шукаючи в небі хижих птахів. Дні, коли кагат свіжини лежав на краю табору незахищений, давно минули.

Листолапка кинула свою частку на купу. Її шокувало те, наскільки вона була малою — там і близько не вистачало на всіх. «Сьогодні я обійдуся без вечері», — вирішила новачка. Все одно Листолапка була надто втомлена, щоб їсти.

Вона підійшла до Попелюшки й Мишошубки, які лежали під низьким навісом. Медикішка здавалася виснаженою, вона потребувала лікувальних трав не менше, ніж решта Клану.

— Як Папоротехмарка? — спитала Листолапка. Попелюшка підвела погляд.

— Відпочиває. Коді добре про неї дбає.

— Вона взагалі непогана, як на кицюню, — додала Мишошубка і смикнула хвостом. — Коли вона тільки прийшла, то була такою нервоюю; я не думала, що вона приживеться. Але, здається, їй тут буде нормальні — принаймні якийсь час.

Листолапка вдячно моргнула тъмяно-коричневій кішці, а тоді знову повернулася до Попелюшки. Вона мала дещо спитати, хоч і жахливо боялася почути відповідь.

— Папоротехмарка втратить ще й те кошеня?

— Поки що Березко достатньо сильний, — заспокоїла її Попелюшка. — І тепер, коли треба годувати лише його одного, Папоротехмарка зможе давати йому більше молока.

— Але якщо залишимося тут, зиму він не переживе, — мовила Мишошубка. Раптом вона помітила Порохощуба, який до них наблизався, і в її очах промайнула тривога. — Сподіваюся, він того не чув, — прошепотіла вона. — Він сьогодні вже вдосталь настраждався.

— Я чув, Мишошубко, — стомлено нявкнув Порохощуб. — І я згідний. Ми мусимо залишити ліс.

Листолапка шоковано на нього глянула. Здавалося, ніби смерть Ясен'ки витиснула з нього останні сили.

Порохощуб підвищив голос, так щоб його нявкіт відлунив по всій скелі. Решта котів збентежено позводила на нього погляди.

— Ми повинні піти з лісу якнайшвидше! — наполягав він. Вояк покрутів головою, шукаючи Ожинокіття. — Ваше повідомлення від Зореклану — це наша єдина надія.

Мишищубка підвелася.

— Але перш ніж ми підемо, нам потрібен новий воєвода.

На її словах із лісу з'явився Вогнезір. Він ніс у зубах худенького дрозда. Провідник явно почув її слова. Його очі заблищають. Він кинув здобич на кагат і почав підніматися схилом.

— У Громового Клану є воєвода. Коли Сіро-смуг повернеться, він не побачить на своїй посаді іншого кота, — провідник повернувся до Порохощуба. — Я радий, що ти погодився піти, — нявкнув він. — Але поки ми не можемо — не без інших Кланів.

— У мене залишилось тільки одне кошеня, — нявкнув Порохощуб. — Воно помре, якщо ми залишимось. Ми всі помремо.

— Тому нам треба сильніше переконувати інші Клани, — прогарчав Вогнезір.

— Інші Клани зможуть піти, коли будуть готові, — відрубав Порохощуб. — Ми вже готові.

Вогнезір глянув йому у вічі.

— Ми ще не можемо піти, — повторив він.

— Папоротехмарці поки потрібен спокій, — тихо додала Попелюшка.

Вогнезір вдячно кивнув їй за підтримку.

— Я знаю, що ти втратив двох кошенят, — нявкнув Ожинокіт до Порохощуба. — І що бойшся

за третє. Але Вогнезір має рацію. Зореклан не хотів би, щоб ми пішли без інших Кланів, — він повернувся до решти котів. — Зореклан обрав по коту з кожного Клану, щоби принести повідомлення від Півночі. Ми мусили працювати разом, щоб вижити, і навіть не думали про жодні відмінності між нашими Кланами. Зореклан хотів, щоб ми разом пройшли цю дорогу, щоб навчилися допомагати одне одному. Вони точно хочуть, щоб і зараз ми всі пішли разом.

Вогнезір підійшов до юного вояка.

— Нам треба вислати більше мисливських загонів, — нявкнув він. — Зараз нам не загрожують інші Клани. У Річкового є більше їжі, ніж у нас. У них нема причин нападати, — він оглянув виснажених, голодних котів. — Відтепер усі наші патрулі ходитимуть лише на полювання. У лісі буде ще вдосталь їжі, доки нам доведеться йти. Так, Порохощубе, ми будемо йти. Я піду до Річкового та Тіньового Кланів і ще раз спробую їх переконати.

Листолапка з полегшенням помітила, що коти почали схвально кивати. Та коли вперед виступила Мишошубка, її серце знову стрепенулося.

— Але як щодо Сіросмуга? — Вогнезір здригнувся, і вона продовжила: — Чи повернеться він, чи ні — нам треба знайти нового воєводу на час, доки його не буде, когось, хто виконуватиме його обов'язки.

— Так, — погодився Порохощуб. — Ти досі нікого не назував, — він перевів погляд на Ожинокіття. — Варто вибрати когось молодого. Кого точно прийме Зореклан.

Листолапка роззирнулася. Золошуб, Білолапка, Морозошубка та Папоротехмарка дивилися на Ожинокігтя. Навіть Шипокіготь неначе стежив за юним вояком, хоч насправді це він цілком міг стати замісником Сіросмуга. Тільки Мишошубка та Доштовус дивилися кудись-інде.

— Орлякошуб має достатньо досвіду, — запропонувала Мишошубка. — Він молодий, сильний і вже багато разів підтверджив своє вояцьке ім'я. Доштовус кивнув.

— Орлякошуб був би хорошим воєводою.

— Чому ви так говорите? Сіросмуг не помер! — гаркнув Вогнезір. — Він все ще наш воєвода, — хутро на його спині настовбурчилось, застерігаючи інших котів не сперечатися. Та тоді він обтрусиився і кліпнув, намагаючись заспокоїтися. — Але ви маєте рацію. Хтось повинен виконувати обов'язки Сіросмуга. Тож, доки він не повернеться, їх розділять старші вояки, — він глянув на Орлякошуба. — Ти виряджатимеш нові мисливські загони. Піскошторма може займатися таборовими роботами. Ожинокігто, ти допомагатимеш мені переконати Тіньовий і Річковий Клани, що ми мусимо піти з лісу разом, — провідник поволі рушив до навісу і, проходячи повз Листолапку, звернувся до неї: — Я хочу поговорити з тобою. Наодинці.

Листолапка непевно подалася за ним до печери. Вона озирнулася на Коді, яка досі сиділа в тимчасових яслах. Кицюня була зайнята Березком, ігноруючи його тихенькі ремствування. Папоротехмарка спала біля них. Відчувши полегшення від того, що кішка, яка найбільше потребувала відпочинку, зараз саме відпочивала, Листолапка зайшла попід навісом до тінистої печери.

Вогнезір питально глянув їй у вічі.

— Листолапко, — нявкнув він. — Ти мусиш розповісти, чи не було в тебе якогось знаку від Зореклану.

— Ні, жодного, — відповіла вона, збентежена його наполегливістю. — А що в Попелюшки?

— Теж нічого, — кліпнув Вогнезір. — Я сподівався, що вони могли заговорити до тебе.

Листолапка незручно перебирала лапами. Їй було приємно, що батько так у неї вірив, але водночас соромно за те, що він думав, наче Зореклан поділиться радше з нею, аніж із медикішкою Клану.

— Чому вони мовчать? — розлючено продовживав Вогнезір, випустивши кігті на холодну кам'яну долівку. — Вони намагаються сказати, що кожен Клан має подбати сам про себе замість того, щоб залишити ліс усім разом?

— Я почувалась так само, коли мене спіймали Двоноги, — зізналася Листолапка. — Доки я лежала в тій смердючій клітці, Зореклан ні разу не прийшов до мене уві сні. Я почувалася абсолютно самотньою. Але це було не так, — вона глянула на батька. — Мій Клан прийшов мене врятувати.

Листолапка повела далі, а Вогнезір усе ширше розплющував очі.

— Зореклан не зробить нічого, щоби втримати Клани разом. Вони й не повинні. Належність до одного з чотирьох Кланів — не двох, не трох, а чотирьох — це для нас вроджене, так само як здатність вистежувати здобич і ховатися в лісових тінях. Неважливо, що кажуть інші Клани — вони не можуть просто відвернутися від розбіжностей, відмінностей, суперечок, які нас пов'язують.

Лінія, яка відмежовує нас від Вітряного чи Річкового Клану — це та сама лінія, яка нас єднає. Зореклан це знає, а ми мусимо самі вирішувати, чи в це вірити.

Вогнезір так подивився на свою доньку, наче бачив її вперше в житті.

— Шкода, що ти не була знайома з Плямолисткою, — промурмотів він. — Ти так на неї схожа.

Листолапка була настільки зворушена, що не могла сказати й слова, і просто опустила голову. Вона відчувала, що зараз не час було зізнаватися батькові про ті всі рази, коли Плямолистка говорила з нею у снах. Було досить і того, що Вогнезір вважав її гідною дружби колишньої Громової медикішкі, яка невтомно ходила поміж зір, споглядаючи за своїм Кланом.

Вона лише сподівалася, що Плямолистка та інші предки-вояки підуть із ними, коли Клани нарешті покинуть ліс.

Розділ 10

Вогнезір вів патруль вгору проти течії, тримаючись близько до кордону, з-за якого з боку Річкового Клану долинав спокусливий запах здобичі. Вивірколапка з Ожинокігтем ішли за ним, а останнім був Золошуб. Це вперше за кілька днів вони з Ожинокігтем разом вийшли з табору. Вогнезір брав смугастого вояка із собою до Річкового й Тіньового Кланів, щоби знову просити їх залишити ліс разом. Він робив все, що міг, та Леопардозірка і Чорнозір досі відмовлялися повірити, що їхнє майбутнє лежить з іншими Кланами, далеко від їхньої лісової домівки.

Уночі небо затягнуло хмарами. Під кронами в повітрі висіла крижана мряка, відмовляючись падати дощем, але все одно промочуючи все, до чого торкалася. Вивірколапчине хутро намокло і поприлипало до тіла. Дерева блистили у тьмистому гололистовому свіtlі, на опале листя з них скrapувала вода, перетворюючи м'які хрусткі кучугури на слизькі купини.

Раптом Вогнезір зупинився і, підвівши носа, покуштував повітря. Вивірколапка глибоко вдихнула, сподіваючись вловити приємний запах мишкі, дрозда чи полівки. Але із цього боку річки не було жодного запаху здобичі — лише чогось такого, що здавалося водночас знайомим і незнайомим.

— Здається, я впізнаю цей запах, — прошепотіла вона до Ожинокігтя.

— Пахне бродягою, — гаркнув смугастий вояк.

— Тихо! — наказав Вогнезір. Він зачекав трохи, а тоді кинувся вперед, настовбурчиваючи хутро на карку. Кущі попереду зашелестіли, і звідти вискочила руда кішка та побігла геть. Ожинокігть загорлав і кинувся навпереди.

— Давай! — гукнув він, але Вивірколапка вже бігла за ним.

Руда кішка звернула й помчала до Річкового кордону. Вогнезір ринув за нею, не сповільнивши бігу. Вивірколапка раптом схвилювалася — вони наблизалися до застережних поміток. Громові коти вже впритул наздоганяли бродягу, яка тим часом встигла перебігти через кордон. У ту ж мить, як Вогнезорова лapa переступила лінію, неподалік пролунав розлючений крик, і з куща папороті вискочив коричневий Річковий вояк, близкаючи слиною.

Вогнезір обернувся, послизаючись на вогкому листі, і зупинився за крок від кордону. Ожинокігть та Золошуб мало не врізалися в нього, але вчасно загальмували.

— Шулікокриже! — зойкнув Ожинокігть.

Вогнезір відступив крок назад через кордон, не спускаючи погляду із Шулікокрига. Його очі були

такі великі, наче він дивився на вояка Зореклану. Вивірколапка здивувалася, що засідка Шулікокрига так шокувала її батька. Не було дивиною зустріти вояка, який патрулював свою територію так близько до кордону, коли всі в Річковому Клані знали, як скрутно доводиться їхнім сусідам.

— Що ти робиш на Річковій території? — запитав Шулікокриг.

Спершу Вогнезір не відповів. Йому знадобився деякий час, щоб оговтатись. Тоді хутро на його шиї вляглося, і він розслабив плечі.

— Я виганяв цю бродягу з Громової території, — відповів він і глянув на руду кішку, яка спинилася позаду Шулікокрига. — Чому ти вчепився до мене, якщо дозволив бродязі порушити твої кордони?

Шулікокриг перезирнувся з бродягою, перш ніж відповісти.

— Мою матір завжди прийматимуть у Річковому Клані, — нявкнув він.

Саша! Раптом Вивірколапка впізнала бродягу, якій вона допомогла втекти з гаври Двоногів. Нарешті її цікавість була задоволена. Усі знали, що Шулікокрига та його сестру Мільгокрилу залишили в Річковому Клані бродяга.

Та Вогнезір, здавалося, мав іще запитання, бо стояв нерухомо, пильно дивлячись на матір та сина.

Саша легенько вклонилася і привіталася.

— Я багато чула про тебе, Вогнезоре, — промурмотіла вона. — Цікаво нарешті з тобою зустрітися.

Її голос був крижаний і гордовитий, і Вивірколапка раптом усвідомила, яка вона молода й незграбна порівняно з нею.

— То це ти Саша? — тихо нявкнув Вогнезір, блиснувши очима.

— Ти наче очікував чогось іншого, — припустила Саша.

Вогнезір оглянув її охайнє хутро.

— Ти не схожа на бродягу.

— А ти не схожий на кицюню, — кинула Саша. Вивірколапка наморщилася, але її батько не розізлився. Натомість він спокійно глянув їй у вічі.

— Мені завжди було цікаво, чому бродяга захотіла би лишити своїх кошенят у Клані.

— А чому Клан захотів би обрати своїм провідником кицюню? — відповіла Саша. Вона не чекала на відповідь. — Не всі коти залишаються тими, ким народились, Вогнезоре. Деякі самі обирають свій шлях.

Вогнезір примружив очі.

— І ти одна з них?

— Можливо, — нявкнула Саша. — А може й ні. Але я сподіваюся, що мої кошенята одні з них, — вона глянула на Шулікокрига, і Вивірколапка помітила зблиск гордошів у її очах.

— Ти залишишся з Річковим Кланом на деякий час? — запростила її Шулікокриг. — Їжі у нас вдосталь, — він кинув насмішкуватий погляд на Вогнезора, але той ніяк не відреагував. Він просто спостерігав, замислено примруживши очі.

— Я не буду довго, — відповіла Саша. — Але я б хотіла побачитися з Мільгокрилою.

Шулікокриг вищирив ікла на Вогнезора.

— Я вишлю патруль, щойно доберуся до табору. Вони простежать, щоб ви не вкрали нашої здобичі, — застеріг він.

— Нам не треба нічого красти, — відрубав Вогнезір і глянув на свій патруль. — Ходімо.

Повітря досі іскрилося від напруги, та Вивірколапка знала, що небезпека вже минула. Шулікокриг та Вогнезір відвернулися один від одного і пішли геть від кордону. Новачка вже приготувалася йти за батьком, але перш ніж вони встигли заховатися серед дерев, Вогнезір спинився і гукнув Сашу. Його голос був на диво спокійним.

— Їхнім батьком був Тигрозір, адже так?

Сашу не здивувало його питання. Вона кивнула.

— Так, був.

Вивірколапка відчула, як земля почала вислізти з-під ніг. Не дивно, що Вогнезір так здивувався, коли Шулікокриг вискочив наперед нього. Напевно, йому здалося, що то був сам Тигрозір, який здобув десяте життя. Він раніше бачив Шулікокрига вночі на зборищах ще на жахливій зустрічі біля Чотиридерева одної з минулих ночей, але це, мабуть, вперше, коли вони зустрілися вічна-віч при свіtlі дня.

Тоді вона почула поруч зойк і побачила Ожинокігтя, який стояв із широко розплющеними очима.

— Але Тигрозір був і моїм батьком! — сказав він. — То це означає, що в мене є рідня у *двох* інших Кланах?

Шулікокриг зиркнув на свого зведеного брата.

— Я здивований, що ти не здогадався, — нявкнув він. Вивірколапка переводила погляд з одного кота на іншого і нарешті знайшла схожість у їхньому смугастому хутрі та могутніх плечах.

— Я думав, що ми з Вохрошубкою єдині... — промурмотів Ожинокігть.

— Принаймні ти мав шанс піznати нашого батька, — Шулікокриг смикнув хвостом. — У цьому я тобі заздрю.

— Я навчився усього від Вогнезора, а не від Тигрозора, — відповів Ожинокіготь.

— Але все ж Тигрозір тебе знав. Мене він на-віть не бачив.

Вивірколапка відчула приплів співчуття до нього, зважаючи на те, наскільки вона цінуvalа взаємини із власним батьком, але мусила його по-давити. Чомусь вона не довіряла Річковому вояку.

Погляд Шулікокрига знову став жорсткий.

— Забирайтесь від кордону, — мовив він, випустивши свої довгі загнуті кігті, схожі на пазурі тих золотисто-чорних тигрів, про яких розповідали старійшини — кігті, що дали йому вояцьке ім'я. — Я захищу свій Клан від будь-кого, якщо доведеться.

Шулікокриг відвернувся і повів матір угору, а тоді вони разом перебрели через річку і зникли в кущах на тому березі. Вивірколапка дивилася, як мовчки крокували коти, і розуміла, що погроза Річкового вояка була небезпідставною.

Розділ 11

Вогнезір вів патруль назад до табору, а дощ тим часом посилився. Вивірколапка була розчарована через те, як мало вони наловили здобичі. Ожинокігтю вдалося залізти на дуба і спіймати білку, яка дрімала на гілці, але навіть від цього йому забило дух. Новачка зрозуміла, що голодування після повернення до Клану справило ефект на них обох.

— Я думаю, буде найкраще, якщо ми не розповідатимемо іншим про Шулікокрига, — вирішив Вогнезір, ступаючи поміж дерев, з яких невпинно крапотіла вода.

— Але хіба не варто, щоб Клан був готовий на випадок... — Вивірколапка затнулася, — на випадок чого? — непевно закінчила вона.

Ожинокігтю випустив білку з рота. З його вусів стікала дощова вода.

— Я думаю, Вогнезір каже слушно, — погодився він. — Для Клану буде краще, якщо вони не знатимуть.

Вивірколапка примружила очі. Ожинокіготь хотів уберегти цим Клан чи себе? Невже він боявся того, що скажуть інші коти? Він довго й тяжко працював, щоб довести свою вірність, і все ж ніхто так ні не забув, як його батько хотів зруйнувати Громовий Клан.

— Нема сенсу збуджувати непотрібну ворожість, — продовжив Вогнезір.

— А якщо Шулікокриг поділяє амбіції свого батька захопити весь ліс? — тихо прогарчав Золошуб. Вивірколапка також цього таємно боялася.

— Ми не повинні поспішати з висновками, — застеріг Вогнезір. — Очевидно, що Шулікокриг найбільше відданий своєму Клану. Він сказав, що готовий битися на їхній захист. Невже це для тебе звучить схоже на Тигрозора?

Золошуб знехотя похитав головою, і Вогнезір продовжив:

— Шулікокриг нам не загрожує.

— І все ж, — з натяком нявкнув Золошуб.

— Доки він не доведе протилежного, немає потреби турбувати решту Клану, — мовив Вогнезір. — Нам може знадобитися допомога Річкового Клану, доки це все не закінчиться.

Золошуб роздратовано махнув хвостом, але не сперечався.

— Золошубе, не хвилуйся, — заспокоїла його Вивірколапка. Вона сподівалася, що звучить більш впевненою, ніж почувається. — Шулікокриг — це просто собі Шулікокриг. Тигрозір не залишив у цьому лісі нічого поганого, окрім спогадів.

Ожинокіготь підібрав свою білку, нічого не сказавши, і подався до Сонцескель. Вивірколапка занепокоєно глянула на батька.

— З ним все буде добре, — тихо нявкнув він, пройшовши повз неї.

Доки вони дійшли до Сонцескель, дощ уже та-
рабанив по камінню, а вода стікала струмочками,
перетворюючи ґрунт навколо скель на багно. Та
замість того, щоб шукати прихистку, коти зібра-
лися посередині схилу, сівши в колі. Шум дощу
переривало жалісне виття.

Злякано нявкнувши, Вогнезір побіг угору,
а Вивірколапка подалася за ним. Вона проштовх-
нулася поміж котів, відчуваючи, як серце хоче ви-
скочити з грудей. Посередині лежало маленьке
коричневе тільце, а з-під нього витікала червона
дощова вода. Вивірколапка безмовно вдивлялася
у безвольне промокле тіло, надто шокована, щоб
говорити. Вона впізнала вузьку мордочку. То був
Мідиколап.

Попелюшка та Листолапка сиділи біля новака.

— Його шия переламана, — промурмотіла Попелюшка. — Мабуть, він помер тієї ж миті, як
його вдарила потвора Двоногів. Він не мав від-
чути болю.

Вивірколапка заплющила очі. «Зореклане, що
ти робиш?» — подумки закричала вона.

З ясельної печери пролунав розплачливий крик,
і зі схилу побігла Папоротехмарка. Мідиколап був
її кошеням із першого приплоду. Коти розступилися,
щоб пустити її до загиблого новака.

— За що Зореклан мене так обкрадає? Що я їм
зробила? — заволала вона.

— Не звинувачуй Зореклан, — лагідно нявкну-
ла Листолапка. — Це зробили Двоноги.

— Чому Зореклан їх не зупинив? — жалісно
спитала Папоротехмарка.

— Вони безсилі проти Двоногів, як і ми, — прошепотіла Листолапка. Вона обтрусилася, а тоді випросталася і гукнула: — Коді?

Вивірколапка побачила, як кицюня почала пробиратися поміж зборище котів. Її ребра вже просвічували крізь шкіру, але вона жодного разу не наполягла, щоб когось із вояків відпустили з полювання і послали провести її додому.

— Я думаю, Папоротехмарці треба повернутися до ясел, — нявкнула Листолапка.

— Їх залило дощем, — відповіла Коді. — Я віднесла Березку до вояцького кубла під навіс. Я відвedu Папоротехмарку до нього.

— Гарна ідея, — нявкнула Листолапка. — У тебе ще є макові зернятка?

Коді кивнула, а тоді перевела погляд на Папоротехмарку, яка не тямила себе від горя.

— Березко вже голодний і просить їсти, — промурмотіла вона. — Але я думаю, що він би зміг поїсти вже щось тверде, якби я його спершу перевувала. Папоротехмарка не зможе годувати його ще деякий час. Бідолашна...

— Ожинокіготь впіймав білку. Може, візьмеш її, — запропонувала Вивірколапка.

— Я віднесу її до кубла, — сказав Золошуб.

Коді легенько підштовхнула Папоротехмарку носом і, за допомогою Листолапки, відвела її від загиблого кошеняти назад до прихистку вояцького кубла.

— Як це сталося? — запитав Вогнезір, коли вони пішли.

— Він був зі мною, — почав Шипокіготь, виходник Мідиколапа. Його хутро стояло дібки,

а очі були широкі від розпачу. — Він погнався за фазаном.

— Чому він не побачив потвори?

— Він погнався за фазаном, — повторив Шипокіготь. — Ним би найлися пів-Клану. Він забув про уважність.

— А ти не чув запаху чи звуку потвори, щоб його попередити?

У Вогнезоровому питаннічувся радше сум, ніж звинувачення.

Шипокіготь у відчай похитав головою.

— Здобичі так мало, що на полюванні краще розділятися. Я не був достатньо близько, щоб за ним простежити.

Вогнезір схилив голову. Він все розумів.

— Я посиджу з ним, — понад шумом дощу пролунав юний голос Білолапки. Вони з Мідиколапом ділили кубло з народження. Її очі були вологі від горя втрати. — Яка різниця, що ми більше не в нашому таборі. Ми все одно можемо чувати.

— Я побуду з тобою, — прохрипів Шипокіготь. Він нахилився і притулив носа до Мідиколапа.

Решта котів почала по черзі підходити, щоб по-прощатися з юним новаком. Коли дійшла черга до Вивірколапки, вона низько нахилилася до Мідиколапового тіла. Серце її боліло.

— Ти був новаком у Громовому Клані, але у Зореклані станеш вояком, — прошепотіла вона.

Кішка відвернулася й пішла до прихистку дерев. Її журба здавалася частиною дощу і втоми, які однаково пробирали її до кісток. Вона помітила Ожинокіття — він сидів під модриною й дивився на неї.

— Не можу повірити, що Мідиколап помер, — зітхнула вона.

— Знаю, — промурмотів Ожинокіготь, переплітаючи свого хвоста з її.

Вивірколапка пригорнулася ближче до нього.

— Папоротехмарка у відчай.

— Але вона має біля себе весь Клан. Вона знайде у нас підтримку, — сказав Ожинокіготь.

У Вивірколапки було відчуття, наче він має на увазі щось більше, ніж саме горе Папоротехмарки.

— Зрештою, Клан важить для кота більше, ніж родичі, — продовжив він.

— Навіть Вохрошубка?

— Вона зараз у Тіньовому Клані. Моя вірність їй на другому місці після Громового Клану, і вона це розуміє.

— А як щодо Шулікокрига і Мільгокрилої? Ти до них що-небудь тепер відчуваєш, коли дізнався, що у вас один батько?

— Те, що у нас спільний батько, нічого не змінює, — відповів Ожинокіготь. — Я не схожий на Шулікокрига, — кінчик його хвоста нервово смикається. — Адже ж ні?

— Звісно, ні, — гарячково відповіла Вивірколапка. — Ніхто так і не подумає.

— Навіть коли вони дізнаються, що нас об'еднует?

— Громовий Клан завжди вважатиме тебе хоробрим вояком, відданим своєму Клану, — запевнила його Вивірколапка.

— Дякую.

Він швиденько лизнув її щоку, а тоді підвівся і пішов до річки.

Вивірколапка подалася за ним, тримаючись за його темпом, аж доки вояк сів і глянув на той берег, де починалася територія Річкового Клану. Вивірколапка простежила за його поглядом. Ріка промивала собі шлях на невеликій галівині. Її поверхня стала нерівна, тремтіла від дощу. Новачка придивилася пильніше і кліпнула.

— Ожинокігтю, глянь! — здивовано нявкнула вона. — Глянь на річку!

— А що з нею?

— Пам'ятаєш, як Шулікокриг і Саша перебрели через неї раніше?

— Так, — Ожинокігтів смикнув вухом. — І що?

— Ну, вони *перебрели* через неї, — повторила Вивірколапка. — Вони не пливли, а брели.

Ожинокігтів здавався спантеличеним.

— Подивись на камінці на броді! — Вивірколапка підскочила і показала хвостом. — Вони стирчать прямо з води. Після такого дощу, посеред гололисту, вони мали би бути майже повністю у воді.

— Твоя правда.

Ожинокігтів сів.

— Річка ж не мала би бути такою мілкою?

— Ну, останнім часом було доволі сухо, — відповів Ожинокігтів.

— Але ж не настільки, — заперечила вона. — Сьогодні ллє весь день, але річка зовсім не наповнилася. Щось не так.

— Наприклад?

Раптом із протилежного берега їх гукнув знайомий голос:

— Що ви там робите?

Вони побачили Бурешуба, який почав перебиратися через річку.

— Вам теж важко залишатися весь час у таборі після нашої подорожі?

— Так. Усе стає важче. Мідиколап загинув, — сумно сказала Вивірколапка. — Білолапка на чуванні.

Раптом вона подумала, що їм, мабуть, теж варто бути в таборі й оплакувати члена свого Клану. Вона глянула на Ожинокігтя, і той начебто зрозумів її занепокоєння.

— Ми до них приєднаємося, — пообіцяв він.

— Хочете, щоб я зловив для вас рибу? — за пропонував Бурешуб.

— Кланові потрібна будь-яка здобич, — нявкнув Ожинокігть. — Але я сумніваюся, що вони її приймуть.

— Ти впевнений? — спитав Бурешуб. — Рибу зараз легко ловити: вода так опустилася.

— То я таки мала рацію. Рівень води нижчий, ніж зазвичай, — нявкнула Вивірколапка і знову глянула на обмілілий потік. — Щось сталося?

Бурешуб знизвав плечима.

— Просто посуха. При такому дощі вона знову скоро наповниться.

Вивірколапка вловила застояний запах Саші у повітрі. Вона глянула на Бурешуба. Таємниця річки раптом здалася не такою важливою. Її більше цікавило те, що решта Річкового Клану думає про цю кішку, яка може приходити і йти, коли за бажає, і чи її кошенята мають такий значний вплив на їхній прийомний Клан.

— Ми сьогодні бачили Сашу, — почала вона.

— Ти знаєш Сашу? — збентежився Бурешуб. — Ой, я забув. Ти ж її зустріла, коли рятувала Мрячконіжку? Коли... коли забрали моого батька.

Його голос затих, і Вивірколапка просто притулилася до нього.

— Мені так шкода, — безпорадно промурмотіла вона.

Бурешуб тицьнув її носом.

— Мені також. Я б хотів бути там, допомогти якось, — нявкнув він. — Але мій батько сам вирішив допомогти спійманим котам, — Річковий вояк глибоко вдихнув, перш ніж продовжити. — Завдяки йому до нас повернулася Мрячконіжка. Цілий Річковий Клан був здивований, коли вона з'явилася.

— Особливо Шулікокриг, напевно, — додав Ожинокіготь.

Вивірколапка застережливо на нього глянула. Шулікокрига призначили воєводою після зникнення Мрячконіжки, і тому він міг зустріти її з меншим ентузіазмом, аніж решта, але чи не виявляв Ожинокіготь зайвого інтересу до Сашиного сина? Вони ж не знали, наскільки багато Бурешувові було відомо про те, ким був батько Шулікокрига.

— Ну, я сумніваюся, що він очікував так швидко здати обов'язки воєводи, — погодився Бурешуб. — Але він зрадів її поверненню не менше за будь-кого іншого. Шулікокриг — хороший вояк. Він знає, що одного дня стане воєводою, і не проти зачекати.

— Мабуть, він дуже впевнений, — обережно зауважила Вивірколапка.

— Шулікокриг завжди такий був, — відповів Бурешуб. — Але, що важливіше, він абсолютно вірний Клану і беззастережно дотримується вояцького правильника.

Вивірколапка кліпнула. Чомусь їй здалося, що Бурешуб не має ані найменшого уявлення про те, ким був батько Шулікокрига. Вона глянула на Ожинокіття, намагаючись прочитати його реакцію, але в нього було щось інше на думці.

— Як гадаєш, є якісь шанси, що Леопардозірка змінить рішення щодо переселення?

— Леопардозірка каже, що нікуди не піде, доки в річці є риба, — відповів йому Бурешуб.

— Хіба її не турбую, щоб усі Клани залишилися разом? — запитала Вивірколапка.

— Чесно кажучи, вона питала Багношуба, чи він отримував якісь знаки від Зореклану, чисто щоб перестрахуватися, — сказав на її захист Бурешуб. — Але останнім часом Багношуб майже не виходить зі свого кубла.

— То в нього теж не було знаків? — розчаровано спитала Вивірколапка.

— Жодного, — зітхнув Бурешуб. — Мені здається, що той знак, який нам обіцяла Північ, так і не з'явиться, бо Двоноги вже зруйнували Чотирідерево.

— Може, ми бачили знак, але не усвідомили, що то він, — вголос міркувала Вивірколапка.

— Ну, ми побачили багато смертей, відколи повернулися, — похмуро пробурмотів Ожинокіття. — І не лише вояків, а й кошенят і новаків. Але знаєш що? Мені починає здаватися, що ніякий кіт не вкаже нам шлях. Куди б ми не мали піти, ми повинні самі знайти туди дорогу.

Розділ 12

Листолапка вовтузилася зубами біля хвоста, вишуковуючи докучливих бліх. Вона прокушувала їхні жирні тільця, з ноткою насолоди відчуваючи смак крові, яку вони в неї випили.

— Е!

— Тільки не кажи нікому, що тобі дісталась додаткова здобич, — пожартувала Вивірколапка. — Бо теж захочуть.

У Листолапки забурчало в животі. Тої мишки, яку вони щойно поділили із сестрою, не вистачило й на один зуб. Вони лежали поруч у неглибокій вимоїні, дивлячись, як сонце сідає за Сонцескелями. Хмари розсіялися, і у блакитному вечірньому небі зійшов ясний місячний серпик.

— Попелюшка вже вирішила, чи йдете ви сьогодні до Місяцескелі? — нявкнула Вивірколапка.

— Вона зараз говорить про це з Богнезором, — відповіла Листолапка.

Медикоти з кожного Клану в півповню збиралися біля Устя Матері, щоб поділитися язиками

із Зорекланом. Їм не потрібно було чекати повні, щоб зібратися мирно — медикоти жили поза розбіжностями та суперечками Кланів, — але це був важливий час для того, аби поділитися переживаннями та порадами щодо лікування котів своїх Кланів.

Листолапка побачила Попелюшку і зіп'ялася на лапи. Їй кортіло дізнатися, чи підуть вони до Високих Скель, незважаючи на небезпеку, що чигала в лісі. Та Попелюшка лише похитала головою. Вона підійшла і стала біля улоговинки.

— Вогнезір зі мною згоден, — сказала вона. — Ми не можемо ризикувати, коли навколо стільки Двоногів і їхніх потвор.

— Але нам зараз дуже потрібно поговорити із Зорекланом! — запротестувала Листолапка.

— Вогнезір каже, що не може ризикувати нами, і він має рацію. Що буде з Кланом без медикішки?

Листолапка зітхнула і провела кігтем по камінню.

— Зореклан сам звернеться до нас, якщо захоче, — нявкнула Попелюшка.

Листолапка знизала плечима.

— Мабуть.

***

— Ну, я рада, що ти не підеш, — нявкнула Вивірколапка, коли Попелюшка пішла геть. — Я вже один раз мало не втратила тебе через Двоногів. Навряд чи я пережила б це знову.

Листолапка з любов'ю лизнула сестру і знову вмостилася.

— Як думаєш, Річкові коти підуть до Високих Скель? — міркувала вона вголос. Їй було дивно подумати, що інші медикоти можуть піти без них. Може, Зореклан вирішить, що Попелюшка з Листолапкою — боягузки?

— Сумніваюся, що вони захочуть ризикувати, — сказала Вивірколапка. — Востаннє, коли ми з Ожинокітєм бачили Бурешуба, він казав, що Багношуб важко захворів.

— Я просто сподівалася, що, якби медикоти з усіх Кланів разом пішли до Місяцескелі, це би могло нас зблизити, — зізналася Листолапка.

Вивірколапка кивнула.

— Я знаю. Здавалося б, що такі випадки мали би нас єднати — як тоді, коли напав Кривавий Клан, але натомість ми ніби самі роздираємо ліс на частини.

— У кожного Клану є своя думка, що робити, — зітхнула Листолапка. — Якби ж то Зореклан подав нам якийсь знак!

— Ти сподівалася, що вони сьогодні з тобою чимось поділяться?

Листолапка коротко кивнула, уникаючи погляду сестри. Вона не хотіла виказувати свій страх, від якого в неї цілий день шалено билося серце — холодний жах того, що вони підуть до Місяцескелі й побачать, що Зореклан мовчить навіть там.

— Це так по-дурному, що Клани не хочуть піти разом, — нявкіт Вивірколапки перебив її думки. — У них є значно більше спільногого, ніж вони думають.

Листолапка задумано глянула на сестру, міркуючи, на що вона натякала.

— Зрештою, в Тіньовому, Річковому та Громовому Кланах навіть є родичі, — провадила далі Вивірколапка.

— Ти про Вохрошубку і Бурешуба?

— Не лише, — Вивірколапка смикнула хвостом. — Є й інші коти, споріднені з Громовим Кланом.

Листолапка здригнулася. Невже її сестра дізналася таємницю, яку вона вже повню тримала в собі?

— Ти говориш про те, що Тигрозір — батько Шулікокрига і Мільгокрилої?

Вивірколапка витріщилася на неї.

— Ти знову дивилася мої сни?

Листолапка похитала головою.

— Я це знаю вже досить давно, — відповіла вона.

— Чому мені не сказала? — спитала Вивірколапка.

— Я не думала, що це важливо. Принаймні не зараз, коли всім Кланам загрожує небезпека. Яка різниця, що Тигрозір — батько Шулікокрига і Мільгокрилої?

Листолапка розуміла, що просто намагається себе переконати. Останнє, що Кланам зараз було потрібне, — це кіт із Тигрозовою жагою до влади.

— Такому вояку, як Шулікокриг, не можна довіряти, — наполягала Вивірколапка.

Листолапка відчула, як у животі щось скрутило.

— Але Тигрозір і Ожинокігтів батько, — зауважила вона. — А Ожинокігт — відданий вояк.

— Ожинокігт тут ні до чого, — мовила Вивірколапка.

— Звісно, ні, — поспіхом погодилася Листолапка. — Я лише хотіла сказати, що бути сином Тигрозора не означає бути таким самим, як він, — новачка щиро сподівалася, що це правда.

— Добре, — кивнула Вивірколапка. — Ожинокігтій абсолютно не такий, як Шулікокриг. У них взагалі нічого спільного. Взагалі.

Листолапка скрутилася в клубочок біля сестри і занурилася носом у лапи, щоб зігрітися. Слова Вивірколапки відлунювали в неї у вухах — чи, може, то були слова Ожинокігтія?

— На добраніч, Вивірколапко, — прошепотіла вона, притулившись ближче до сестри й забувши всі суперечки. Листолапці не потрібна була підказка Зореклану, щоб зрозуміти, що Вивірколапка закохалася в Ожинокігтія. Попри все, що відбувалося, і як би Листолапка не сумувала за тим зв'язком, який єднав лише їх двох, це здавалося правильним і добрым для цілого Клану.

Вона заплющила очі. «Може, Зореклан прийде до мене уві сні», — подумала вона, перш ніж сон накрив її лагідною хвилею. Зрештою, була вже півповня; це мусило щось означати, хоч вони й не були біля Місяцескелі.

***

Листолапка прокинулась від настирного штурхання чийогось носа.

— Хто це? — сонно прошепотіла вона.

— Це я, Мільгокрила, — голос юної кішки тремтів від страху.

Листолапка закліпала й розплющила очі. Вона побачила постать Річкової новачки, освічену блідими місячними променями.

— Ходімо швидко, ти мені потрібна, — засапано нявкнула Мільгокрила.

Листолапка відчула, як біля неї засовалась сестра.

— Що там таке? — позіхнула Вивірколапка.

— Це Мільгокрила, — сказала Листолапка.

Вивірколапка вмить опинилася на лапах.

— Що ти робиш у нашому таборі? — зашипіла вона.

— Мені потрібна допомога Листолапки, — пояснила Мільгокрила. — Багношубові дуже зле.

— І ти вирішила, що можеш просто прокрасти-ся сюди посеред ночі?

— Тихо, Вивірколапко, бо зараз побудиш весь Клан, — гаркнула Листолапка. Вона хотіла сказати сестрі, щоб та припинила бачити перед собою доночку Тигрозора і побачила просто медикішку в білі, але водночас не хотіла ставити Мільгокрилу в незручне становище. — Почекайте тут обидві, — нявкнула вона. — Я піду скажу Вогнезору й Попелющі.

— Але... — почала було Мільгокрила.

Листолапка поглядом наказала їй замовкнути.

— Я піду з тобою, але спочатку мушу сказати їм, куди я йду.

І, залишивши двох кішок, новачка поспішила вгору до навісу. Вона пролізла до тінистої печери і пішла по батьковому запаху.

Вогнезір сонно підвів голову.

— Листолапко, це ти?

Біля нього уві сні завовтузилася Піскошторма.

— Мільгокрила прийшла попросити, щоб я допомогла їй з Багношубом. Йому стало дуже зле.

Раптом вона побачила, як з глибини печери підходить чиясь тінь, і відчула запах Попелюшки.

— Що вона йому давала? — задихано гукнула медикішка.

— Я не знаю, — відповіла Листолапка.

— Думаєш, безпечно туди йти? — очі Вогнезора стурбовано блиснули у тъмяній печері.

— Мільгокрила би мені не збрехала, — запевнила його Листолапка, припускаючи, що батько боявся засідки сильних Річкових котів.

— Тоді вам треба піти, — промурмотів Вогнезір. — Але якщо ви не повернетесь до світанку, я пришлю за вами патруль.

— Ми повернемося, — пообіцяла Попелюшка. Вона зловила здивований погляд Листолапки. — Я теж іду. Ми повинні зробити все, що можемо, щоб допомогти Багнощубові.

Вони з Листолапкою вийшли з печери й подалися до розколини, в якій Попелюшка зберігала свої запаси. Медикішка витягнула кілька листяних згортків. Листолапка підняла половину з них, і вони поспішили вниз, де їх чекали Мільгокрила з Вивірколапкою.

— Я йду з вами, — заявила новачка.

Листолапка похитала головою.

— Не треба, — пробурмотіла вона крізь повний рот листяних згортків.

— Я подбаю, щоб вони обидві безпечно повернулися, — нявкнула Мільгокрила.

Вивірколапка недовірливо зміряла її поглядом. Листолапка розуміла, що сестра бачить не просто Річкову кішку, а її широкі плечі й блискучі бурштинові очі. Хоч вони й народилися по багатьох повнях після Тигрозової смерті, обидві сестри

багато разів чули описи кровожерного кота й могли чітко собі уявити.

— Пам'ятай про Ожинокіття, — прошепотіла вона сестрі. Те, що в Мільгокрилій текла кров Тигрозора, не означало, що в неї було його чорне серце.

— Мільгокрило, веди, — нерозбірливо нявкнула Попелюшка через згортки ліків у зубах. Річкова медикішка кивнула і тихо побігла вниз схилом.

Вони легко перебрели через річку, тримаючи трави над водою. Листолапка згадала, як навіть менше повні тому вона перебігала річку по камінцях, щоб допомогти Річковому новаку — тоді її мало не знесло течією, і лише дух Плямолистки врятував від паводку. Тепер потік тихо дзюрчав поміж камінців, ледве прикриваючи дно.

Мільгокрила вела Громових кішок до комишів. Земля там більше не була багниста, все було сухе. Серце Листолапки забилось швидше від думки про те, що зараз їм доведеться зайди до чужого табору, але Мільгокрилу це наче не турбувало. Вона повела їх прямо до галевини поміж очерету. З тіней поблизували незнайомі очі, але в них не було нічого, крім турботи й цікавості.

— Добре, що ви прийшли, — привіталася з ними Леопардозірка. Навіть у тьмяному свіtlі місяця Листолапка побачила, що Річкова провідниця була не така плекана, як раніше. Її хутро неохайно висіло, а в очах з'явився той тупий голодний вираз, до якого Листолапка вже почала звикати.

Але чому Річкові коти мали б голодувати, якщо Двоноги так і не дійшли до їхньої території?

— Багношуб у своєму кублі, — нявкнула Леопардозірка. — Мільгокрила вас проведе, — вона глянула у вічі Попелюшці. — Зробіть усе, що зможете, але вбережіть його від страждань. Він віддано служив своєму Кланові, але якщо Зореклану він потрібен більше, ніж нам, то нехай хоча б піде з миром.

Листолапка подалася за Попелюшкою та Мільгокрилою. Вузька, оточена комишами стежка вела до невеликої галявини. Вона була настільки схожа на галявину медикішки у зворі, що на Листолапку нахлинула ностальгія.

Із затіненого кутка долинув тихий стогін.

— Багношубе, все гаразд, — прошепотіла Мільгокрила. — Я привела Попелюшку.

Попелюшка поспішила оглянути медикота. Вона обнюхала його і потиснула лапами його боки. Що б це не була за хвороба, вона вже в'їлася глибоко в його крихке тіло. Багношуб явно був в агонії, його слова були нерозбірливі та сповнені болю.

— Попе... люшко... дай... мені... піти... мирно... — заблагав він. Його голос скрипів, наче хтось тягнув кігтями по корі.

— Лежи тихо, друже, — Попелюшка глянула на Мільгокрилу. — Що ти йому давала?

— Жаливу від набряку, мед і нагідки, щоб зняти запалення, ромен від гарячки і макові зернята для полегшення болю, — Мільгокрила так швидко перераховувала всі ці ліки, що Листолапка аж здивувалася. Востаннє, коли Річкова кішка опинилася в складній ситуації (новак з Річкового Клану мало не втонув), вона застигла в паніці, а юного кота натомість врятувала Листолапка.

— Дуже добре, я би дала йому все те саме, —
погодилася Попелюшка. — Деревій пробувала?

Мільгокрила кивнула.

— Але його знудило.

— Таке іноді буває, — Попелюшка перевела погляд на Багношуба. Її блакитні очі були сповнені співчуття. — Пробач. Не думаю, що ми тут зможемо ще чимось зарадити.

— Але він страждає! — запротестувала Мільгокрила.

— Я дам йому ще макових зернят, — нявкнула Попелюшка. — У тебе ще є нагідки?

— Повно.

Мільгокрила поспішила до просвіту в комишах і витягнула купку подрібнених пелюсток. Попелюшка дісталася кілька засушених ягід із одного зортку й почала переминати їх з пелюстками. Ягоди були ще досить м'які, і невдовзі з того вийшла кашка. Попелюшка засипала туди макових зернят — Листолапка ще ніколи не бачила, щоб їх використовували аж стільки, — а тоді підсунула це зілля Багношубові.

— Це полегшить твій біль, — прошепотіла Громова медикішка. — З'їж, скільки зможеш.

Старий медикіт почав злизувати кашку, і в його очах з'явилося вдячне полегшення, коли він розпізнав, що було в тій суміші. На якусь шалену мить Листолапка подумала, що Попелюшка дала Багношубу достатньо макових зернят, щоб він проспав увесь час аж до Зореклану, але з її лагідного погляду новачка зрозуміла, що Попелюшка лише намагалася зменшити його біль. Хоч їхні предки-вояки й мовчали останнім часом,

Попелюшка все ще їм довіряла достатньо, щоб залишити долю Багношуба на їхню волю.

— Залиште нас, — промурмотіла Попелюшка до Листолапки та Мільгокрилої. — Я посиджу з ним, поки він не засне.

— Він помре? — тремтячим голосом спитаала Мільгокрила.

— Ще ні, — відповіла Попелюшка. — Але це полегшить страждання, доки Зореклан його не покличе.

Листолапка позадкувала і вийшла слідом за Мільгокрилою до тунелю.

— Як він? — запитала Леопардозірка, щойно юні кицьки з'явилися на головній галевині, залий місячним світлом.

— Попелюшка робить все, що в її силах, — діловідповіла Мільгокрила.

Леопардозірка кивнула, а тоді розвернулася й подалася геть.

— Я тут ще ніколи не була, — нявкнула Листолапка, сподіваючись якось відволікти Мільгокрилу. — Ваш табір дуже надійно захищений.

Юна кішка знизала плечима.

— Нормальний табір.

— Не дивно, що Леопардозірка не хоче його залишати, — продовжила Листолапка, обережно намагаючись звучати незагрозливо. Її цікавило, чому Леопардозірка так несподівано схудла. І, судячи з вигляду решти котів, які ходили галевиною, Річкова провідниця не єдина голодувала. — У вас поменшало риби через те, що річка так поміліла? — сміливо запитала Листолапка.

Мільгокрила кинула на неї довгий погляд.

— Так. Ми вже досить давно не єли добре.

— То це може означати, що Леопардозірка захоче йти зараз?

Листолапка розчаровано побачила, як Мільгокрила захитала головою.

— Леопардозірка каже, що ми залишатимемось тут, доки на нашій території не буде Двоногів. Вона каже, якщо річка не зможе нас прогодувати, то доведеться навчитися полювати на суші.

Листолапка дратувалася на вперту Річкову провідницю, ій хотілося закричати, що нової здобичі не з'явиться, але новачка не хотіла виявляти неповагу до Клану Мільгокрилої.

— Ти стала чудовою медикішкою, — нявкнула вона, незgrabно переводячи тему. — Попелюшка зробила би для Багношуба все те саме.

Раптом над її вухом пролунав голос Шулікокрига, і Листолапка аж підскочила.

— Твоя правда, — погодився він. — Для нашого Клану буде за щастя мати таку хорошу медикішку, коли Багношуб вирушить полювати із Зорекланом.

— Мені здається, що Шулікокриг вірить у мене більше, ніж я сама, — промурмотіла Мільгокрила.

— У тебе нема жодних підстав сумніватися в собі, — наполягав Шулікокриг. — Наш батько був великим вояком. Наша мати горда і сильна. У них була лише одна слабка риса: вони були — а Саша й досі є — вірні лише собі й нікому іншому, — він зробив паузу й розширнувся галявиною. — А ми не такі. Ми розуміємо, що означає бути вірними своєму Кланові. Ми маємо мужність жити за вояцьким правильником. І саме тому одного дня ми станемо наймогутнішими

котами у Річковому Клані, і всі повинні будуть нас поважати.

Листолапка почувалася так, ніби її хтось кинув у крижану ріку. Як би Шуліокриг не присягався жити за вояцьким правильником, такі амбіції могли зробити його небезпечним, як і його батька колись.

Мільгокрила весело муркнула.

— Не бери надто близько до серця те, що він каже, — нявкнула вона до Листолапки. — Він найхоробріший і найвідданіший кіт у Річковому Клані, але іноді його заносить.

Листолапка моргнула. Вона всім серцем сподівалася, що так воно й було. Але та зверхність, що блищала в очах Шуліокрига, змушувала її почуватися непевно. Щось їй підказувало — якийсь інстинкт, від якого мороз пробігав спиною, — що це лише початок.

Шуліокригові не можна було довіряти.

Розділ 13

Вивірколапка кинула мишу до кагату свіжини. Її скромна здобич поповнила мізерну купку, яка складалася з горобця і полівки, що їх приніс ранковий патруль. Карохвістка ходила на полювання разом з нею, але так нічого й не впіймала.

— Віднеси це до старійшин, — нявкнув Богнезір, підійшовши до них.

— Не до Папоротехмарки? — спитала Вивірколапка.

— Попелюшка каже, що вона ще не може їсти, — зітхнув Богнезір. — Але Коді ділиться їжею з Березком.

— Цій кицюні варто би повернутися до своїх Двоногів і перестати їсти нашу здобич, — роздратовано прокоментувала Карохвістка. — Вона ж навіть не вміє полювати.

— Коді сама майже нічого не єсть, — зауважив Богнезір. — А поки вона дбає про Березка, в інших котів є більше часу на полювання.

Вивірколапка співчутливо глянула на Карохвістку. Мабуть, Коді дратувала її більше за те, що займає час Листолапки, аніж за те, що вона кицюня. Новачка підняла мишу і понесла її до старішин, які ловили ледь відчутне тепло сонцепіку на верхівці Сонцескель.

Морозошубка та Крапохвістка дрімали, заплющивши очі. Довгохвіст — сліпий кіт, який був не набагато старший за деяких вояків, — підвівся.

— Чути мишу, — нявкнув він.

— Боюсь, вона не дуже велика, — вибачливо сказала Вивірколапка.

— Нічого страшного, — заспокоїв її Довгохвіст. Він поторсав мишу лапою і, відчувши маленьке тільце, захоплено смикнув кінчиком хвоста, наче жага до полювання в ньому ще не згасла.

Раптом кіт підвів голову і розтулив рота, щоб покушувати повітря.

— Вітряний Клан! — вигукнув він радше здивовано, ніж стривожено.

— Що, тут? — нявкнула Вивірколапка, роззираючись. Вона не думала, що її батько чекав на гостей.

До підніжжя скелі з лісу вийшов Високозорий, ведучи за собою невеликий патруль замусолених котів. Громові вояки стежили, як вони повільно піднімаються до Богнезора. Ніхто нічого їм не казав. Високозорий ступав так непевно, а його тіло було таке змарніле, що Вивірколапка дивувалася, як він взагалі дійшов аж сюди. Двоє вояків, які його супроводили, виглядали не краще. Одновус і Клаптевух були такі худі, що здавалося, наче вони зроблені з галузок і листків, аж Вивірко-

лапці стало страшно, що вітер може їх підхопити і віднести геть.

У кінці загону йшов Воронолап. Він був значно худішим, ніж під час подорожі до Сонцеспаду, хоч і не настільки, як його товариші. Вивірколапка збігла зі схилу, щоб привітатися з ним. Підійшовши ближче, вона побачила, що його очі були такі само тъмяні, як у котів його Клану, а хутро недоглянуте.

— Воронолапе! — вигукнула новачка. — Як ти?

— Так само, як і решта моого Клану, — прогарчав Воронолап.

Клаптевух моргнув їй.

— Воронолап сам полює, як цілий патруль. Він годує майже весь Клан, — сказав він.

Вивірколапка нагострила вуха.

— Два світанки тому він навіть спіймав яструба, — провадив Клаптевух. Хоч голод, здавалось, позбавив Вітряного вояка будь-яких емоцій, у його голосі все одно чулася нотка гордощів.

Воронолап знизав плечима.

— Я лише використав той прийом, що нас навчило Плем'я.

— Воронолапе! — Ожинокіготь прибіг згори. Вивірколапка побачила, як потемніли його очі: напевно, він не менше за неї здивувався, наскільки їхній товариш змарнів і схуд.

Її відволік голос Високозорого.

— Вогнезоре, ми прийшли просити про допомогу Громового Клану, — охрипло мовив він. І, ніби навіть говорити йому коштувало смертельних зусиль, він заточився і впав на бік. Вивірколапка кинулася йому допомогти, але Ожинокіготь затримав її, торкнувшись хвостом.

— Двоноги почали руйнувати кролячі нори, де ми хистилися, — задихано сказав Високозорий. — Ми більше не можемо залишатися на ветересовищі, але в нас немає сил, щоб іти самим. Мені байдуже, що в нас не було ніякого знаку. Я просто знаю, що ми мусимо піти. Відведіть нас до Сонцеспаду, благаю.

Вогнезір глянув на Високозорого. Вивірколапка побачила, як жаль збліснув у його очах.

— Ми багато разів ставали союзниками, — промурмотів він. — І я не можу спокійно дивитися, як ви помираєте з голоду.

Вогнезір підвів погляд на ліс, і в ту ж мить ожинник під деревами заворушився, і з кущів виплигнула темна постать.

Вохрошубка! Хутро Тіньової кішки стояло дики, а очі дико палали від страху.

— Двоноги напали на наш табір! — загорлала вона, і її голос відбився луною від скель. — Вони оточили нас зі своїми потворами! Будь ласка, допоможіть!

Вогнезір притьомом збіг зі схилу, а за ним кинулись інші. Навіть Високозорий зіп'явся на лапи й поспішив до Тіньової воячки.

— Будь ласка, врятуйте нас, — зблагала Вохрошубка Вогнезора. — Допоможіть нам, хоча би заради крові Громового Клану, що тече в моїх венах.

Вогнезір торкнувся її рота кінчиком хвоста.

— Ми прийдемо заради всього Тіньового Клану, — лагідно сказав він. — І заради всіх інших Кланів у лісі, — провідник глянув на своїх вояків. — Шипокігтю, Мишошубко, Піскоштурмо, ви поведете загони. Ми візьмемо всіх, хто достат-

ньо сильний, щоби битися, — усі троє миттю розосередилися поміж котів, віддаючи накази.

— А як же захищати табір? — вигукнув Порохощуб.

— Від кого захищати? — відповів Вогнезір. — Едині істоти, які нам загрожують, уже напали на Тіньовий Клан.

— А Річковий Клан? — пролунав згори тихий нявкіт Листолапки. Усі Громові вояки повернулися на неї, і вона затихла.

Вивірколапка відчула, як тьохнуло серце. Її сестра мала рацію. Якщо їхній табір буде незахищений, Шулікокриг може переконати Річковий Клан відібрati в них Сонцесклі.

Але вояки, вочевидь, неправильно зрозуміли засторогу Листолапки.

— Річковий Клан нам не допоможе! — гаркнула Мишошубка.

— Вони могли б, — не погодилась Попелюшка. — Річка пересихає. Вони вже не їдуть так добре, як колись.

Вивірколапка глянула на Ожинокіття. Отже, вони не єдині помітили зміни в річці. Якщо в Річкового Клану були проблеми, то вони швидше б погодилися допомогти Громовому Клану, ніж нападти на нього. Проте вона не могла позбутися підозрі щодо Шулікокрига.

Очі Вогнезора засвітилися надією.

— Ожинокітю! — гукнув він. — Піди до Річкового Клану й попроси Леопардозірку про допомогу!

— Так, Вогнезоре!

— Але спершу знайди Мрячконіжку, — шепнула Вивірколапка. — І простеж, щоб Шулікокриг

також пішов. Його не можна самого залишати в таборі.

Ожинокіготь примружив очі.

— Ти думаєш, він нападе на нас?

— Краще перестрахуватися.

Ожинокіготь форкнув.

— Ти надто підозрілива, — прогарчав він і побіг геть.

Вивірколапка відчула укол провини. Вона лише хотіла, аби Ожинокіготь не подумав, що її підозри стосуються і його.

— Вивірколапко, підеш у моєму загоні, — наказала Піскошторма. — Тримайся біля мене або Порохошуба.

Вивірколапка кивнула. Її лапи вже свербіли від нетерплячки. Настав час дати відсіч — або ж прийняти поразку, визнати, що вони втратили ліс, і піти. Навіть вояки Вітряного Клану наче прояснили від перспективи бою. Одновус схвильовано махав хвостом, а Клаптевух перед ним міряв землю кроками.

— Ми підемо з вами, — оголосив Високозорий. Його охриплій голос набув нової сили.

Вогнезір похитав головою.

— У вас недостатньо сили.

Високозорий зміряв Вогнезора впертим поглядом.

— Я йду зі своїми вояками.

Вогнезір схилив голову.

— Гаразд, — з повагою нявкнув він, а тоді оглянув свій Клан. — Мишошубко, Піскоштормо, Шипокігтю, ваші загони готові?

Усі троє кивнули.

— Це може бути наша остання битва у лісі, — тихо сказав Вогнезір. — Нам не вистачить сил повністю зупинити Двоногів, але ми можемо спробувати врятувати Тіньовий Клан, — він глянув на Листолапку. — Ти потрібна нам, щоб допомагати пораненим котам. Попелюшка залишиться тут і подбає про тих, хто буде в таборі.

Вивірколапка знала: стара травма медикішки означала, що вона буде потрібніша Кланові тут, на Сонцескелях — готова подбати про тих, хто повернеться з бою поранений. Вона відчула потяг захистити свою сестру, але тоді нагадала собі, що медикоти навчаються бойових прийомів так само, як і всі вояки.

Вогнезір повів свій Клан униз схилом, а Вивірколапка почула, як Одновус зашепотів до свого провідника:

— Високозорий, це твоє останнє життя, — гарячково сказав він. — Будь ласка, залишися тут.

— Чи перше життя, чи дев'яте, та це мій обов'язок перед лісом, — спокійно відповів Високозорий. — Я не пропущу цієї битви.

Вивірколапка побачила в очах старого кота крижану рішучість і зраділа за його честь, коли Одновус просто кивнув і подався за ним до інших котів.

Вогнезір спинився на мить перед лісом, щоб перевірити, чи всі загони готові, а тоді кинувся між дерева. Вивірколапка з Вохрошубкою побігли за ним, пружно відштовхуючись лапами від твердої землі. Вивірколапка озирнулася. Ніхто не залишився позаду; навіть Високозорий поспівав за ними. Вони пройшли вздовж річки повз галевину Двоногів біля звору, а тоді звернули до верхівки

схилу, що вів до Чотиридерева. Вогнезір, не вагаючись, повів їх прямо через вершину. Порубані дерева лежали акуратними купами в лощовині. Вивірколапку мало не знудило від вигляду Великого Каменя: він був повністю розтрощений і перетворений на простий насип колотого каміння.

Воронолап пробіг повз колону котів і пристав до Вивірколапки.

— Не дивись на це, — застеріг він. — Навіть якби Великий Камінь досі був тут, це б нікак не допомогло Тіньовому Клану.

Раптом позаду них пролунав крик, і Вогнезір різко загальмував. Коти за ним зупинились і обернулися.

На вершині схилу стояла Мрячконіжка — воєвода Річкового Клану. Біля неї були найкращі Річкові вояки: Бурешуб, Чорнокіготь та Мільгокрила, а коло них величава постать Шулікокрига. Поруч стояв Ожинокіготь, обрисами нагадуючи Шулікокрига.

— Чекайте! — гукнула Мрячконіжка. — Річковий Клан з вами!

Ожинокіготь збіг до Вивірколапки.

— Як тобі вдалось переконати Леопардозірку їх пустити? — спитала вона.

— Це було неважко, — відповів Ожинокіготь. — Вони голодні й у відчай.

До них крізь натовп котів протиснувся Бурешуб.

— Ми будемо битися разом.

— Як і належить, — прогарчав Воронолап іззаду.

Роззирнувшись, Вивірколапка збагнула, що біля неї були всі коти, які повернулися від Сон-

цеспаду: Ожинокіготь, Бурешуб, Воронолап і Вохрошубка. Вона підвела погляд на небо. *Перехвосто, ти на нас зараз дивишся?* Вона на мить заплющила очі, сподіваючись, що вони не залишили свою подругу назавжди у Племені Стрімкої Води.

— Рушаймо! — гукнув Вогнезір і, кинувши боївий клич, повів котів до земель Тіньового Клану.

Громошлях, який багато повень роздіяв Громовий і Тіньовий Клани, був моторошно тихий.

— Вони перекрили дорогу іншим потворам перед тим, як почали руйнувати нашу частину лісу, — прошепотіла Вохрошубка до Вивірколапки. — Принаймні тепер легше переходити, — сумно додала вона.

Сухе покриття Громошляху здавалося крижаним. Вивірколапка швидко перебігла через нього до лісу. Вона почула віддалене ревіння потвора і відчула їхній їдкий сморід. Її лапи затремтіли, але злість змушувала йти далі. Поруч біг Воронолап, похмуро зосередивши погляд на стежці. Вивірколапка була вражена з того, скільки сили було в такому кістлявому, змарнілому тілі.

Між деревами зблиснула потвора Двоногів. Її велетенські жовті лапи були опущені, а кігті розривали чагарі. Раптом ліс наповнив жорстокий і неприродний звук, і Вивірколапка завмерла на місці. Весь ліс задзвенів від хрускоту і стогону, що наче розітнули повітря.

Вивірколапка притислася ближче до землі і побачила потвору всього за хвіст від себе. Своїми масивними лапами вона виривала із землі дуба, витягуючи його з корінням, наче це була

травинка. Потвора перевернула дерево й почала обчімхувати стовбур, посипавши на котів град гілля і кори. Позаду них щось загарчало, і, розвернувшись, Вивірколапка побачила, що вихід їм заблокувала ще одна потвора, яка неухильно до них наближалася.

— Вони вже майже в таборі! — загорлала Вохрошубка.

Вивірколапка нажахано побачила попереду ще більше потвор, які продиралися крізь зарості ожини, що ховали Тіньовий табір.

— Доведеться піти тим боком, — гукнув Богнезір і показав хвостом на просвіт між деревами, куди ще не добралися потвори.

— Hi! — відповів Воронолап. — Сюди буде швидше! — він кинувся вперед, прямо до табору.

— Стій! Тебе вб'ють!

Вивірколапка заскочила Воронолапові на спину і притисла його до землі, вчепившись кігтями. Він упав під її вагою, закипівши зі зlostі.

— Пусти мене!

До них підбіг Ожинокіготь.

— Воронолапе, не будь дурним!

— Він збожеволів! — вереснула Вивірколапка. — Я не дам йому себе вбити!

— Я не боюся піти до Зореклану, — гаркнув Воронолап. — Усе одно ліс помирає. А в Зореклані на мене принаймні чекатиме Перохвоста!

Розділ 14

Ожинокіготь нахилився і загарчав Воронолапові в обличчя.

— Ти би краще приєднався до мертвої воячки, ніж намагався врятувати живих? — Вивірколапка відчула, як Воронолап уже послабив м'язи, але Ожинокіготь продовжував: — Ти зараз як ніколи потрібен своєму Кланові! Думай головою і виконуй накази Богнезора! Вивірколапко, можеш уже з нього злісти.

Вона обережно його відпустила, майже очікуючи, що Воронолап знову дремене до лісу, але Вітряний новак лише встав і обтрусився.

Позаду них потвора напала на в'яза. Шпичасті уламки деревини полетіли в повітря, і Вивірколапка відчула пронизливий біль, коли їй у бік уп'ялася крихітна щіпка кори.

— Пішли! — закричав Богнезір. Коти погнали вперед у ту ж мить, як потвора відламала гілку в'яза і жбурнула її на землю, туди, де вони стояли.

Добігши до ожинових заростів, Вогнезір спинився.

— Піскоштормо, візьми Листолапку і решту свого загону, виведіть кошенят і королев, — наказав він. — Мишошубко, ви з Клаптевухом, Воронолапом і твоїм загоном знайдіть старійшин.

Вивірколапка повернулася, щоб піти за матір'ю, але Вогнезір її покликав.

— Вивірколапко, ти потрібна мені тут! — сказав він. — Шипокігтю, допоможи вибратися новакам. Річкові вояки, підіть із ним, будь ласка, — Мрячконіжка кивнула і побігла із Громовим котом. — Порохощубе, ти чекай біля виходу і стеж, щоб усі вибралися. Треба, щоб ніхто не загороджував дорогу.

— А мені що робити? — запитав Одновус, коли інші коти розбіглися.

— Я скоро до тебе доберуся, — пообіцяв Вогнезір. Він повернувся до Вохрошубки, яка нетерпляче переминала ґрунт своїми довгими закрученими кігтями. — Ти знаєш цю частину лісу краще за нас. Ми не можемо повернутися тим самим шляхом, що прийшли. Як звідси найшвидше вибратися?

— Туди! — моментально відповіла Вохрошубка, киваючи на просвіт між деревами. — Якщо не будемо затягувати, то дістанемося туди швидше за потвор. Там є стежка, яка виведе нас прямо до тунелю під Громошляхом.

Вогнезір повернувся до Одновуса та Високозорого.

— Ви вдвох мусите захищати наш вихід, — нявкнув він. Це було найменш небезпечне завдання, тож Вивірколапка подумала, що так її батько

намагається зберегти останнє життя Вітряного провідника.

Вогнезір перевів погляд на Ожинокігтя та Вивірколапку.

— Ви двоє — хай Вохрошубка відведе вас до табору. Вона знає, де чиє кубло. Простежте, щоб ніхто не залишився у таборі. Якщо почуєте мій крик, миттю забираїтесь звідти. Це означатиме, що потвори наблизилися до ожинника.

Ожинокігть притулився мордою до Вивірколапчого вуха.

— Тобі не буде це важко?

— Звісно, ні! Ти за кого мене маєш — за якесь сліpe кошеня? — обурено стрепенулася Вивірколапка. Він глянув на неї сповненими турботи очима, і вона раптом зрозуміла, що він всього лише хвилювався за неї. — Усе буде добре, — пообіцяла новачка. — Це схоже на битву, і я повинна битися за ліс, навіть якщо в нас немає шансу виграти. Але ми не можемо підвести Вохрошубку.

Вона розвернулася й побігла до входу в табір. Вохрошубка вже пробиралася крізь колючий тунель, що вів на галевину. Вивірколапка вибігла за нею, і мало не застигла на місці від повсюдного смороду страху. Табором у паніці носилися Тіньові коти. Повітря розтинали нажахані верески, королеви гукали своїх кошенят, а вояки горлали накази.

Посеред цього хаосу новоприбулим воякам дивом вдалося зберігати спокій: Вивірколапка помітила Карохвістку і Клаптевуху, які з обох боків обступили групу старійшин і переводили їх через галевину; на іншому боці Листолапка допровав-

джувала Носошморга, старого Тіньового медикота, до виходу з табору.

Біла шубка Чорнозора вирізнялася з-поміж тіней. Біля нього сидів сірий новак зі здибленим хутром.

— Не бійся! — прогарчав Тіньовий провідник, підштовхуючи новака піднятися. — Я не дам тобі померти.

Він почав штовхати нажаханого новака до тунелю. Раптом із протилежного кінця галевини заскімлило кошеня. Чорнозір озирнувся на нього, і Вивірколапка простежила за його поглядом. Дрібний клубочок темно-коричневого хутра прижався до землі й міцно заплющив оченята.

Чорнозір зирнув на Вивірколапку.

— Чого стойш? Виводь Димолапа, а я побіжу за кошеням! — він підсунув новака до неї й помчав за кошеням.

Димолап витрішився на неї, не в змозі говорити. Для знайомства не було часу. Вивірколапка підхопила його за загривок і потягла через галевину. Вона заштовхнула кота до тунелю й оглянула табір. Чорнозір підняв кошеня і вже біг до неї. Вивірколапка забралася з дороги саме вчасно, щоб не потрапити під ноги Тіньовому провіднику.

Вона помчала до ясел і засунула голову до кубла. Приглядаючись до тіней, новачка покуштувала повітря, водночас наслухаючи нявкання поміж ревіння потвор. Ясла були порожні.

— Усі вийшли? — до неї підійшла Мільгокрила з найжаченим хутром.

Вивірколапка кивнула, а тоді почула, як Шулікокриг закричав до когось із своїх:

— Ми вже достатньо зробили. Треба забиратися звідси, перш ніж табір зруйнують!

— Ми залишимось тут, доки не вийде останній кіт! — миттєво наказала Мрячконіжка, і її різкий крик змусив Шулікокрига застигнути від подиву.

— Припини поводитися так, ніби ти тут головний! — розлючено зашипіла Мільгокрила до брата.

— Може, зараз і ні, — форкнув Шулікокриг. — Але одного дня буду!

Вивірколапка відчула, як спиною пробіг мороз, але зараз про це не було часу думати. Плямиста Тіньова королева намагалася перенести двох своїх кошенят через галівину. Вона несла їх по черзі, кладучи одне на землю і повертаючись за другим. Вивірколапка поспішила до неї.

— Я понесу його! — сказала вона і підхопила маля зубами.

Королева вдячно глянула на Громову новачку, і вони разом побігли до виходу. На тому боці чекав Порохощуб. Вивірколапка кинула кошеня йому і помчала назад до табору.

Галівина швидко порожніла, а тим часом оглушливий рявкіт потвор невблаганно наблизився. «Простежте, щоб ніхто не залишився в таборі», — пролунав у вухах Вивірколапки наказ Вогнезора. Вона пробігла попід стіною табору, шукаючи ще котів, але залишилися тільки Ожинокіготь, Вохрошубка та Мільгокрила.

— Мільгокрило, виходь назовні й допоможи Листолапці оглядати рані, — зашипів Ожинокіготь. — Ми обшукаємо табір, щоб нікого не забути.

Мільгокрила побігла до тунелю.

— Постішіть! — гукнула вона через плече.

Навколо хилилися й падали дерева, їхні безлисті гілки тріщали, наче сухі кістки. Та Вивірколапка ще не почула батькового сигналу, тож пропускала, що всередині досі було безпечно.

— Усі вже вийшли? — запитав Ожинокіготь.

— Треба перевірити кубла, — засапано сказала Вохрошубка.

— Я зазирала до ясел, — нявкнула Вивірколапка. — Там нікого.

— А Маківка з кошенятами вибралася?

— Я допомогла якісь королеві й кошенятам дістатися до тунелю, — сказала Вивірколапка.

Ожинокіготь смикнув хвостом.

— Я перевірю вояцьке кубло, — він глянув на Вохрошубку. — А ти перевір новацьке.

— А що на галявині медикота? — гукнула Вивірколапка до Вохрошубки.

— Дрібнохмар уже пішов.

— Але там нема ніяких хворих котів? — запи-тала Вивірколапка.

Вохрошубка кліпнула.

— Я не знаю, — сказала вона.

— Я перевірю, — пообіцяла Вивірколапка. — Де вхід?

— Он там! — Вохрошубка вказала хвостом на зарості терну біля вояцького кубла.

Вивірколапка протиснулася крізь вузький прохід. Він виводив до просторого кубла, захищеного з боку табору і з боку лісу густими заростями терну. В кублі було порожньо, тож вона вже зібралася йти назад, коли почула крик батька:

— Тікайте! Потвори вже в таборі!

Вивірколапка почала пробиратися тунелем, але колючки чіплялись їй за хутро. Вона заборсалася, але відчула, що колючки тільки впиваються глибше. Над головою застугоною дерево і, падаючи, затріщало. Із оглушливим ляском воно повалилося на землю настільки близько до табору, що Вивірколапка відчула, як під ногами задвигтіла земля.

Здичавівши від страху і намагаючись визволитися, вона заборсалася ще сильніше.

— Ожинокітю! — вереснула новачка. — Допоможи!

Вивірколапка чекала, що дерево от-от звалиться на неї. Невже вона загине тут, намагаючись допомогти Тіньовому Кланові, і так і не побачить їхнього нового дому?

Раптом Вивірколапка відчула, як її за загривок вхопили чиєсь сильні зуби і потягли вперед. Шипи роздирали її шкіру, наче кіті, але їй було байдуже. Вона скочила на лапи. Ожинокітъ дивився на неї, важко віддихуючись.

— Дякую! — видихнула новачка і притулилась до нього мордочкою.

Та вони ще не були в безпеці. Угорі заскрипіло наступне дерево, і, підвівши погляд, Вивірколапка побачила, що над табором нависла тінь. На них насувався велетенський сикомор, розкинувши свої широкі гілки.

— Де Вохрошубка? — закричала новачка.

— Я сказав їй іти, — нявкнув Ожинокітъ. — Уже всі вийшли, крім нас. Тікаймо звідси!

Вони удвох помчали до виходу і прожогом проскочили тунель, мало не врізавшись у Порохощуба, який чекав ззовні.

— Ви останні, — крикнув він. — Ходімо!

Озирнувшись через плече, Вивірколапка побачила, як сикомор звалився на табір, ламаючи все під своїми важкими гілками. Табір ще одного Клану було зруйновано. Дім, в якому Тіньовий Клан жив незчисленні повні, зник назавжди.

Порохощуб повів їх через ліс. Високозорий з Одновусом чекали на стежці й нажахано дивилися, як над ними падає ліс. Вогнезір, Листолапка та Вохрошубка були біля них.

— Швидше! — підганяв Одновус. — Інші вже виrushili до Громошляху!

— Я думав, ви не почули моого крику! — зойкнув Вогнезір.

— Я застягла, — засапано пояснила Вивірколапка.

— Де Воронолап? — запитав Ожинокіготь, розираючись навколо.

— Побіг до тунелю.

Вогнезір здригнувся, коли ще один дуб гупнувся на землю неподалік.

— Усі королеви з кошенятами вибралися? — запитала Вохрошубка.

— У Чорнозора було кошеня, — відповів Одновус. — І ще була плямиста кішка з двома кошенятами...

— А Маківка?

— Я думала, що Маківка — це плямиста! — зойкнула Вивірколапка.

— Маківка смугаста! — панічно закричала Вохрошубка. — І в неї троє кошенят, а не двоє!

Коти збентежено перезирнулися.

— Я думав, усі вийшли, — сказав Порохощуб.

— Табір точно був порожній, — відповіла Вивірколапка. — Мабуть, вони побігли в ліс!

Руда воячка нашорошила вуха, наслухаючи нявкоту кошенят.

— Он там! — крикнув Одновус. Він показав носом на галевину, оточену тендітним блідим молодняком. Вони помчали туди, і Вивірколапка впала, послизнувшись на листі.

— Швидше! — зашипів позаду них Високозорий. Вивірколапка відчула, як Ожинокіготь підштовхує її. Доки вона намагалася стати на лапи, над ними почувся ще один тріск, і всього за кілька хвостів перед ними впало дерево, відділивши їх від решти. Вивірколапка зіпнула й заплющила очі.

— Ти як? — запитав Ожинокіготь.

Вона розплющила очі й побачила дерево, що лежало прямо перед ними. Листолапка й інші врятувалися? Вона кинулася вперед і залізла на колоду, а Ожинокіготь подався одразу за нею.

— З ними все добре! — закричала новачка з полегшенням. Вохрошубка і Листолапка стояли на галевині біля Маківки. Одновус намагався зібрати докупи трьох її кошенят, які нажахано металися, задерши хвостики. Вогнезір був на краю галевини, роззирається лісом, шукаючи найкращого шляху для втечі. Вивірколапка глянула вниз і побачила Високозорого, який протискувався крізь гілля поваленого дерева і швидко шкутильгав до Громового провідника.

З усіх боків підступали потвори, пережовуючи дерева. Раптом Вивірколапка почула жахливо знайомий тріск.

— Стережіться! — вереснула вона.

На галевину хилилася старезна береза.

— Рятуйте кошенят! — закричала Вивірколапка до Вогнезора, коли дерево кинуло тінь на його руде хутро. Маківка почула її й підняла одне кошеня; Вохрошубка підхопила друге, і разом з Листолапкою та Високозорим вони побігли геть. Та Одновус затримався, піднімаючи останнє кошеня, і Вивірколапка перелякано побачила, як дерево насувається на нього.

На мить, що тривала цілу вічність, її серце зупинилося. Вогнезір вискочив і кинувся на Одновуса. Вивірколапка лише встигла побачити, як Вітряний вояк відлетів, тримаючи в зубах кошеня, а наступної миті дерево вже повалилося на землю з оглушливим тріском.

— Вогнезоре! Hi! — Вивірколапка зістрибнула з колоди і помчала до поваленого дерева. Ожинокіготь побіг за нею, а тоді звернув до коричневої смугастої постаті, що заплуталась у гіллі.

— Е! — крикнув він, витягнувши Вітряного вояка з кошеням із крони.

Листолапка розгублено вибиралася з-під молодого деревця, яке захистило її від поваленої берези. Але Вогнезора ніде не було. Поруч загорлав Двоніг, і повітря струсонув ще один ляск.

— Тікай звідси! — закричав Ожинокіготь.

— Я не піду без Вогнезора! — відповіла Вивірколапка.

— Ми його знайдемо! — пообіцяв Ожинокіготь. Він глянув на Одновуса. — Забирай інших до Громошляху!

Біля них упало ще одне дерево, і земля здригнулася.

— Ми почекаємо на вас біля тунелю, — пообіцяв Одновус.

Вітряні та Тіньові коти побігли геть, а Вивірколапка тим часом кинулась до Листолапки, яка копирсалася в гіллі.

— Я його бачу! — закричала вона, у відчаї вчепившись у землю кігтями.

Ожинокіготь протиснувся повз Листолапку, головою відсунувши заплутані гілки. Вивірколапка побачила помаранчеве хутро свого батька під важкою гіллякою. Ожинокіготь подався вперед і вхопив Вогнезора зубами. Тремтячи від зусилля, він витягнув його і поклав на всипану листям землю.

Смуга блідого світла прорізилась на галевину й освітила руде хутро Громового провідника. Він лежав нерухомо і з заплющеними очима.

— Він втрачає життя, — прошепотіла Листолапка.

— Вогнезоре... — хвіст Вивірколапки затріпottів. — Тату! — крикнула вона. Навколо них потвори стрясали землю, блимаючи між дерев своїми жовтими очима.

— Ми мусимо забрати його звідси! — зашипів Ожинокіготь.

— Його зараз не можна рухати, — застерегла Листолапка.

Вивірколапка притиснулася до землі.

— Я без нього не піду.

Над ними розкотився оглушний ляскіт, і в лісі раптом потемніло. В її думках пронеслися обrazy: Піскошторма, старий табір, Плем'я Стрімкої Води, Перохвоста... *Зореклане! Не дайте мені ще померти. Після всього, через що ми пройшли, я мушу знати, що наш Клан виживе!*

— Вивірколапко! — пролунав невиразний вигук Ожинокігтя з-під повалених гілок, що їх наростили. — Де ти?

Вивірколапка розплющила очі й протяжно вдихнула. Дерево впало на інший стовбур, утворивши невелику печеру. Темне хутро Ожинокіття виднілося з-за гілля. Вона махнула хвостом і по черзі потягнула кожну лапу.

— Зі мною все добре, — гукнула новачка. Нічого не було зламане, але шкіра пекла від порізів гілками. — Ожинокітю, ти не поранився?

Вона закректала й подалася до вояка, щоб зализати його бік.

— Усе нормально, я живий, — пробурмотів Ожинокітъ, намагаючись сісти. — Ти десь бачиш свою сестру?

Вивірколапка напружила очі в темряві.

— Листолапко?

— Я тут, — почувся голос.

Тепер Вивірколапка вже бачила її постать. Вона сиділа біля Вогнезора, захищаючи його тіло своїм.

— Кошеня... воно в безпеці?

Почувши охриплий голос батька, Вивірколапка миттю спробувала підвєстися, пригинаючи голову попід гіллям, аж доки не змогла випростатися. Вона відчула, як кров запульсувала в холодних, як крига, лапах. Новачка кинулась вперед, аж доки не відчула на своїй щоці легкий подих батька. Його очі були скляні, але розплющені.

— Ти говорив із Зорекланом? — прошепотіла до нього Листолапка.

— Їх було ледве видно, — прокректав Вогнезір. — Але я знаю, що вони були там, — він підвів голову. — Одновус врятував кошеня?

— Так, вони обое в безпеці, — Ожинокітъ протиснувся крізь гілля до Вивірколапки.

Руда новачка глянула на свою сестру.

— З Вогнезором все буде гаразд?

— Так, все буде добре, — відповіла Листолапка і притулилася носом до щоки Вивірколапки. — Не бійся. Це мусило статися.

Вивірколапка відчула, як клубок підступає до горла.

— Як нам його звідси забрати?

— Я можу йти, — нявкнув Вогнезір і, похитуючись, почав підніматися.

Раптом над ними заволав Двоніг. Він був так близько, що Вивірколапка розвернулася й загарчала. Вона підвела голову. Над гілками, що їх прикривали, нависла тінь.

— Ми мусимо тікати! — зашипів Ожинокіготь.

Двоніг заглядав крізь переплетені гілки. Листолапка притислася до землі, широко розплюшивши очі від жаху.

— Я не дам їм знову тебе спіймати! — пообіцяла Вивірколапка. Вона глянула на Ожинокіготя. — Ти зможеш їх вивести, якщо я відволічу Двонога?

Ожинокіготь кліпнув.

— Я не думаю, що це безпечно... — почав він.

— Усе буде добре, — мовила Вивірколапка. — Ну ж бо, в нас нема часу.

Не чекаючи, новачка почала пробиратися назовні. Перед нею були задні лапи Двонога. Голосно вереснувши зі злості, кішка кинулася поміж них, шматуючи хутро Двонога кігтями. Новачка почула його крик і, озирнувшись, побачила, що він почовгав за нею, подалі від котів Громового Клану.

Вивірколапка помчала всипаною трісками землею. Попереду потвора підняла свої пазурі, зва-

ливши ще одне дерево. Кішка пролізла у зарості ожини й озирнулася на котів. *Зореклане, поможи йм!* Тоді вона помітила руде хутро свого батька, що рухалося між гілками поваленого дерева, прямуючи до дальнього краю галявини. Ожинокіготь біг біля нього, а позаду маячило коричневе хутро Листолапки. Коли вони вибралися на відкрите, де їх легше було побачити, Вивірколапка задерла голову і загорлала. Вона почула, як до неї підбіг Двоніг і почав копати ожину, намагаючись її витурити звідти. Вивірколапка позадкувала, пригинаючи голову, і знову загорлала. Вона намагалася тримати увагу Двонога прикутою до себе, доки інші тікали.

Визирнувши з-за колючок, вона побачила Ожинокігтя, який глянув у її напрямку, але продовживав бігти, аж доки вони не опинилися в безпеці під деревами. Вивірколапка з полегшенням випросталася. Звиваючись між заростями, вона продерлася назовні й побігла до стежки, що вела до тунелю. Вогнезір, Ожинокіготь та Листолапка поспішли до неї.

— Ти змогла! — крикнула Листолапка.

— Біжи! — зашипів Ожинокіготь.

Вивірколапка спинилася коло них. Вогнезір захитався, спіткнувшись на нерівній долівці.

— Не зупиняйся! — крикнула вона, притиснувшись до батька. Ожинокіготь підтримав його з іншого боку, і вони удвох повели свого провідника до безпечного тунелю. Їм вдалося втекти від Двоногів цього разу, але скільки ще чекати, доки ліс не буде втраченим назавжди?

Розділ 15

Листолапка вискочила з тунелю, що проходив попід Громошляхом. Ожинокіготь із Вивірколапкою вийшли за нею, підтримуючи з обох боків Богнезора. Засліплена Листолапка на мить замрежила очі, та скоро вони пристосувалися до холодного денного світла після темного тунелю, і вона оглянула Тіньових котів. Виснажені, вони лежали на вузькій смузі трави біля покинутого Громошляху.

Кошенята Маківки, нявкаючи, тулились більше до матері. Дрібнохмар метався від одного кота до іншого, безпорадний без своїх запасів, а Чорнозір стояв і дивився на Клан, наче не міг повірити, що це відбувається з ними. Його біле хутро було заплямоване кров'ю, а чорні лапи обліплені уламками кори і скіпками.

Позаду новачки проскрипів голос Богнезора:

— Усі живі?

— Тобі треба лягти, — сказала Листолапка. — Тут нема потвор.

— Ми не можемо залишатися на видноті! — за-
перечив Ожинокіготь.

— Нам потрібно відпочити, перш ніж іти
далі, — наполягла Листолапка.

До неї пришкутильгав Високозорий.

— З Вогнезором усе гаразд? — запитав він.

— Так, але він втратив життя, коли впало дерево, — пояснила Листолапка.

Високозорий заплющив очі й здригнувся аж до кінчика свого довгого хвоста.

— Я забираю своїх вояків додому, — гукнула Мрячконіжка з краю трав'янистого моріжка, де зібралися Річкові коти.

— Допоможете спершу відвести Тіньовий Клан до Сонцескель? — спитав Вогнезір.

— Сонцескель? — Чорнозір примружив очі. — Чому ти хочеш нас туди відвести?

— Там зараз живе Громовий Клан, і там ви будете в безпеці від Двоногів, — нявкнув Вогнезір. — У Попелюшки є ліки для поранених котів, і місця для всіх вдосталь.

«Та й куди б Тіньовий Клан іще мав би піти?» — понуро подумала Листолапка. У лісі майже не залишилося місця, яке б не зайняли Двоноги.

— Гаразд, — кивнула Мрячконіжка. — Ми під демо з вами до Сонцескель. Але те, що ви прийняли Тіньовий Клан на Громовій території, не означає, що ми приймемо їх на своїй.

— Ми будемо патрулювати кордон! — застеріг Шулікокриг. Його очі були холодні як лід.

Вивірколапка зміряла його поглядом.

— Як ти можеш у такі часи перейматися кордонами? Коли ти нарешті зрозумієш, що означала наша подорож для всіх Кланів?

Ожинокіготь поглядом змусив її замовкнути.

— Тіньовий Клан не буде переходити кордону, — пообіцяв він.

— Звісно, не будемо, — форкнув Чорнозір.

Ожинокіготь повернувся до Листолапки.

— Коли ми зможемо піти?

Листолапка завагалася, та Вогнезір підвів голову.

— Я вже набираю сили, — сказав він. — Скорі виrushimo.

— Дрібнохмаре? — гукнула Листолапка до Тіньового медикота. — Усі зможуть дійти до Сонцепськель?

— Думаю, так, якщо будемо йти повільно, — відповів дрібний смугань.

Листолапка звела очі на небо. Сонце вогністим м'ячем котилося до верхівок дерев.

— Мусимо спробувати повернутися до того, як стемніє, — сказала вона Ожинокігтеві. — До того, як надто похолодає.

— Добре, — нявкнув Ожинокіготь. — Ми почекаємо, щоб усі перевели подих, а тоді вирушимо.

***

Тонкі хмари пролітали перед призахідним сонцем, а коти пробиралися все далі в ліс.

— Маківко? — Листолапка сповільнила крок, щоб Тіньова королева за нею встигала. — З кошечнятами все гаразд?

Маківка оглянула трьох кошенят, яких несли вояки, і кивнула.

— Лише подряпини, — промурмотіла вона.

— Ми можемо їх помити і полікувати нагідками, коли прийдемо до Сонцескель, — пообіцяла Листолапка.

Мрячконіжка крокувала біля Високозорого, підставляючи Вітряному провіднику плече шоразу, як він спотикався. Орлякошуб ніс одне з кошенят Маківки, а Клаптевух ішов за Тіньовими новаками, лагідно їх підштовхуючи, коли вони сповільняли ходу.

— Здається, ніби ми більше не належимо до різних Кланів, — прошепотіла Листолапка, наздогнавши Вивірколапку.

Сестра кивнула.

— Так було і в нашій подорожі до Сонцеспаду.

Але щойно коти добрели до схилів Сонцескель, старі розбіжності повернулися. Тіньовий Клан поліз до вершини скелі, а Річковий Клан зупинився на краю лісу. Орлякошуб поклав кошеня біля Маківки і приєднався до Громових котів, які повільно підіймалися схилом. Він притулився своїм золотисто-коричневим хутром до Карохвістки, в якої від втоми запліталися лапи. Високозорий ліг біля піdnіжжя скелі, надто виснажений, щоб піdnіматися далі. Одновус, Клаптевух та Вороно-лап зібралися біля нього.

— Як усе минуло? — Білолапка піdbігла до Ясносердої й притулилась до неї носом, але швидко відлинула назад. — У тебе кров іде!

— Та це просто подряпини, — заспокоїла її Ясносерда.

— Ви живі! — Коді поспішила до них від наvisу, а за нею подибав Березко. Вона торкнулася мордочкою Листолапки.

Із ясел з'явилася Папоротехмарка і спантели-
чено глянула на котів, які товпилися на скелі.

— Що сталося?

— Усі в безпеці, — Ожинокіготь протиснувся
крізь загін. — Це головне.

— Дяка Зореклану, — зітхнула Громова королева.

Попелюшка вилізла зі своєї печери.

— Де Вогнезір?

— Я тут, — крекнув провідник, пробираючись
уперед. За ним ішла Листолапка, побоюючись,
що він щомиті може впасти.

— Вогнезір втратив життя, — промурмотіла во-
на, перш ніж Попелюшка встигла що-небудь ска-
зати.

— А що з Тіньовим табором? — запитала Морозощубка. — Ви його врятували?

— Ми не можемо боротися з потворами, —
сухо нявкнув Вогнезір. — Ми нічого не могли
зробити, окрім як допомогти Тіньовому Клану
втекти, перш ніж їхній табір зруйнували.

— Вони зруйнували табір? — зойкнула Моро-
зощубка.

— Не залишилось нічого, самі повалені дер-
ева, — прогарчав Чорнозір. — У нас більше немає
дому.

— Тут ви поки що будете в безпеці, — сказав
Вогнезір Тіньовому провіднику.

На мить очі Чорнозора полегшено зблиснули.
Тоді він повернувся до медикота.

— Дрібнохмаре, — нявкнув Тіньовий провід-
ник, — полікуй наших котів.

Смугань почав швидко обходити Тіньових ко-
тів. Він нахилився й обнюхав Маківку, а тоді по-
чав вилизувати її бік.

— Тут багато скіпок, — нявкнув він, підвівши голову.

— Високозорий поранив задню лапу, — додав Одновус.

Попелюшка оглянула закривавлених котів довкола себе.

— Принеси все, що в нас є, — сказала вона Листолапці. — Я лише сподіваюся, що того вистачить.

Листолапка побігла до розколини, де вони зберігали запаси, коли це почула позаду кроки. То була Коді.

— Так багато поранень! — очі кицюні були широкі від переляку.

— Але ми живі, — наголосила Листолапка, потягнувшись лапою в ущелину. Вона витягнула перший згорток трав. — Ти можеш витягувати скіпки?

— Я можу не тільки це, — відповіла Коді. — Ходімо, Березку!

Вони удвох підійшли до групки Тіньових кошенят, які тремтіли від страху і холоду.

— Ця кицюня — медикішка? — прогарчав Чорнозір.

— Усе гаразд, — гукнула Листолапка. — Вона знає, що робить.

Коді заспокійливо лизнула по черзі кожне кошеня, а тоді, доки Березко їх відволікав, вишкувала в них подряпини і скалки.

Листолапка засунула лапу назад у розколину. Вона сподівалася, що їм вистачить ягід на мазі для всіх, кому було потрібно. На її подив, їхня комірка була наповнена краще, ніж вона очікувала.

Новачка витягнула всі нагідки, які змогла знайти, і потягнулася за ягодами.

До неї підійшла Попелюшка і кивнула, побачивши гірку траву, що все росла на камені.

— Поки вас не було, я ходила до звору і принесла все, що змогла, — пояснила медикішка. Вона замовкла й озирнулася на натовп Тіньових котів, які схвильовано збилися докупи на схилі, зніяковілі й налякані. — Спочатку поможи Тіньовому Клану, — наказала вона. — Їх забагато на одного Дрінохмара. А я впораюся з Високозорим і нашими пораненими.

— А Чорнозір не буде проти, щоб я допомогла? — спитала Листолапка. Тіньовий провідник сидів зі своїми старійшинами, не зводячи очей із Коді, яка вже оглядала наступне кошеня.

— Ти переконала його дозволити Коді допомогти, — нагадала їй Попелюшка.

— Але вона не з Громового Клану... — нявкнула Листолапка.

Попелюшка глянула на неї, примруживши очі.

— Чорнозір не дурний. Він знає, що його котам потрібна наша допомога.

Листолапка кивнула. Набравшись сміливості, вона підійшла до Тіньових котів і гукнула до Дрінохмара:

— Я можу допомогти?

Очі Дрінохмара сповнилися полегшенням і вдячністю. Та він не встиг відповісти, бо на Листолапку напався Чорнозір, який кинув на новачку погляд, твердий, як Місяцескеля.

— Ми самі можемо подбати про своїх котів, дякую.

— Але ти вже дозволив Коді допомогти, а в мене є трави, — сказала Листолапка, намагаючись звучати якомога спокійніше.

— Дрінохмар впорається сам, — наполягав Чорнозір.

Листолапка переминала лапами, розриваючись між власними обов'язками медикішки та нервозною повагою до бажань Чорнозора. Та Дрінохмар голосно нявкнув:

— Чорнозоре, нам потрібні ці трави.

Тіньовий провідник притиснув вуха, але Дріновух незмігно дивився йому у вічі.

— Завдяки Листолапці я зможу допомогти нашим котам удвічі швидше.

Чорнозір смикнув вухами.

— Гаразд, — прогарчав він.

— Можна мені теж допомогти? — до них підійшла Мільгокрила. — Мрячконіжка дозволила.

— Можна і тобі, — рикнув Чорнозір і відвернувся.

— Дякую, Мільгокрило, — прошепотіла Листолапка. Вона поклала згорток трав біля її лап і поспішила до розколини взяти ще. Попелюшка досі була там, вона почала замішувати мазь на дубово-му листі.

— Це вже можна використовувати, — промуромтіла вона з повним ротом пережованих ягід. — Приходь, коли буде треба ще.

Листолапка вернулася до котів і поклала мазь біля Дрінохмара, який саме оглядав хутро Носошморга.

— Натри його цим після того, як витягнеш скіпки, — сказала вона. — Це зупинить інфек-

цю, — новачка розширнулася між Тіньовими котами. — Із кого краще почати?

— Старійшини одужують повільно, тож їх краще оглянути якнайшвидше, — порадив Дрібнохмар, не підводячи голови.

Листолапка підійшла до Валуна, який лежав біля Носошморга з осклілими від шоку очима. Новачка ввічливо йому кивнула і, коли він не відповів, нахилилася й почала вилизувати його хутро. Старий кіт стиха зітхнув, коли вона витягла зубами скіпку і втерла трохи мазі.

Листолапка оглядала одного кота за іншим, аж доки її лапи не занили від утоми. У небі вже з'явився місяць. Вона підвела голову, виглядаючи батька.

— Коді, можеш мене замінити? Залишилося всього кілька новаків. Я хочу подивитися, як там Вогнезір.

— Звісно. Можеш іти.

Вогнезір лежав біля Піскошторми й вилизував лапи від засохлої крові.

— Як ти? — прошепотіла Листолапка, торкнувшись до нього мордочкою.

— Усе добре, — муркнув він. Його погляд був м'який і теплий.

— Ти впевнений? — доњка пильно поглянула на нього. Вона мала зв'язок із Зорекланом, але не могла уявити, як це — втратити життя. — А... Зореклан сказав тобі, що нам треба залишити ліс?

— Вони лише сказали мені повернутися і зробити все, аби захистити мій Клан, — відповів Вогнезір. — І це я й планую робити.

Листолапка почула Річкових котів, які зібралися на схилі позаду неї.

— Ми повертаємося у свій табір, — мовила Мрячконіжка до Вогнезора. — Але ми знаємо, що прийшов час вирішувати, чи покидати ліс.

Листолапка затамувала подих. Доля всіх чотирьох Кланів висіла на павутинці, готова зірватись від найлегшого подуву вітру.

— Я певна, багато хто з вас помітив, що річка пересихає, — провадила Мрячконіжка.

Одновус підійшов ближче.

— Двоноги змінили русло річки, — нявкнув він. — Наші вояки бачили, як вони виривали величезні ями на зворі, щоб повернути річку в інший бік.

Мрячконіжка лише кліпнула, наче причина зникнення річки більше не мала значення.

— Леопардозірка сказала мені: якщо табір Тіньового Клану зруйнують, то ми повинні визнати, що Двоноги насуваються, — вона сміливо глянула на Вогнезора. — Річковий Клан залишить ліс разом з іншими Кланами.

Листолапка аж осіла від полегшення. Нарешті збулося бажання Вогнезора — усі чотири Клани вирушать разом.

Вогнезір підвівся, його очі просвітліли.

— Одновусе, скажи котам свого Клану, що Громовий та Річковий Клани підуть з вами, — він повернувся до Чорнозора. — Тіньовий Клан до нас приєднається?

Чорнозір завагався, але Вогнезір не мав настрою чекати на відповідь:

— Як можна все ще хотіти жити між Двоногами після того, як ви побачили, на що вони здатні?

Чорнозір повагом кивнув.

— Тіньовий Клан піде з вами, — нявкнув Тіньовий провідник. — Зрештою, у нас більше нема ні дому, ні власної території.

Вогнезір підвів голову і звернувся до всіх котів на скелі:

— Вирушаємо на світанку!

Повітря наповнили схвалальні вигуки, і Листолапка відчула приплив ентузіазму. Що б не приготувала для них ця подорож і куди б вони не йшли, це краще, ніж залишатися тут разом із Двоногами та їхніми потворами, які оточили зусібіч. Вона глянула на Коді, яка досі возилася з Тіньовими котами. Чи знайдеться час спочатку провести її додому? Чи, може, вона вже настільки злилася з Кланом, що піде з ними?

— Куди ми підемо? — першим запитав Клаптевух, але його питання луною пробігло над зборищем.

Вогнезір очікувально глянув на Ожинокіття. Смугастий вояк опустив погляд. Вивірколапка притулилась до нього ближче. Листолапка збентежено схилила голову набік. Вони виглядали, наче пара недосвідчених новаків, яких щойно спитали, як найкраще ловити водяних мишей.

— Як ви знаєте, знак Півночі так і не з'явився, — почав Ожинокіт, тягнучи слова, наче вони застрияли в нього в горлі. — Тож ми не знаємо точно, куди нам іти. Але ми можемо вирушисти до Сонцеспаду.

— Якщо в дорозі не з'явиться жодного знаку, то ми зможемо знову знайти Північ і спитати в неї, — додала Вивірколапка.

— А як нам дійти до цього Сонцеспаду? — вигукнув Чорнозір.

— Ми йшли двома різними шляхами... — Ожинокіготь замовк і непевно глянув на Вивірколапку.

— І ви не знаєте, який обрати? — запитав Богнезір.

— Ми... — затнувся Ожинокіготь. — Спершу треба піти до Високих Скель, — нарешті нявкнув він. — Подалі від Двоногів.

— Гаразд, — погодився Богнезір. — Тоді на світанку зустрінемося на краю Вітряної території.

Мрячконіжка та Високозорий кивнули.

— Отже, вирішено, — Богнезір повернувся до Чорнозора. — Для нас усіх буде легше, якщо Тіньовий Клан переночує на Сонцескелях, — нявкнув він, обережно добираючи слова. — Ми зможемо вийти раніше, якщо ви відпочинете тут.

Чорнозір оцінив Богнезорову дипломатичність.

— Тоді ми залишимось, — нявкнув він.

— Ніби їм було куди йти! — пробурмотіла Карохвістка на вухо Листолапці.

— Але ми спатимемо окремо від Громового Клану і виставимо чати, — застеріг Чорнозір.

— Ці коти щойно врятували твій Клан! — крикнула Мрячконіжка. — Ти думаєш, що Громовий Клан привів вас сюди, щоб напасті?

— Давай спершу почуємо, чи Леопардозірка погоджується з твоїм планом покинути ліс, а тоді зможеш судити мої рішення, — відрубав Чорнозір.

Листолапка спохмурніла. Вона глянула на сестру, але Вивірколапка не слухала. Вона дивилася кудись у ліс, сповнена хвилювання. Листолапка тихо підійшла до неї.

— З тобою все гаразд?

— Я просто сподіваюся, що Зореклан скоро пошле нам знак, — нявкнула Вивірколапка.

— Я впевнена, що вони зроблять усе, що зможуть.

Вивірколапка невідривно глянула їй у вічі.

— Твоя правда. Та навіть без знаку я знаю, що Зореклан буде нас оберігати і провадити, куди б ми не пішли.

Листолапка кліпнула. Вона заздрила такій упевненості. Зореклан не подав жодного знаку навіть тоді, коли Тіньовий Клан найбільше їх потребував. Лише завдяки удачі — й відвазі інших Кланів — вони врятувалися. Зореклан здавався все більше безпорадним, а котам, щоби вижити, доводилося покладатися лише один на одного.

Розділ 16

Хмари оповили нічне небо. Листолапка спускалася твердим кам'яним схилом. Легенький вітерець обіцяв ніч без морозу, в повітрічувся дощ. Більшість Клану вже спала; Тіньові коти тулилися біля краю Сонцескель — якомога далі від Громових.

Кінцівки Листолапки нили від утоми, але в голові ройлися думки, спогади про жахіття дня змішувалися з побоюваннями щодо майбутньої подорожі. Зрозумівши, що заснути не вдастся, вона подалася до лісу. Навіть під час гололисту цей прілив запах і відчуття землі під ногами заспокоювало її.

Вона вже доходила до дерев, коли раптом почула голос Коді:

— Листолапко!

Кицюня ховалася поміж засохлими вайями папороті.

— Коді? Що ти тут робиш?

— Я маю тобі дещо сказати, — Коді почала порпатися лапою в землі.

Листолапка пильно на неї глянула.

— Що?

— Я йду, — просто нявкнула Коді. — Я вертаюсь додому.

Листолапка мусила пересилити себе, щоб не закричати: «*Hi! Залишись, будь ласка!*» Вона просто підійшла ближче й торкнулася носом вуха Коді.

— Таке життя не для мене, з цими смертями, і кров'ю, і непевністю, — провадила Коді. — Мені добре з моїми домашніми, а вони будуть за мною сумувати. Я й не збиралася залишатися так надовго, але я була потрібна Березкові, і вже почала...

— Ти почала насолоджуватися *свободою*, — пе-ребила Листолапка, раптом відчайдушно бажаючи нагадати подрузі, що вона втратить, якщо повернеться до своїх Двоногів.

— Мабуть, так, — визнала Коді. — Але сьогодні я побачила, наскільки крихка ваша свобода. Вам доводиться битися за все: за їжу, навіть за прихисток, — вона вибачливо похитала головою. — Мені подобається знати, що я матиму де спати щоночі й матиму що поїсти, коли зголоднію. І мені подобаються мої домашні. Не всі Двоноги такі погані, як ті, що руйнують ваш дім.

— Хочеш, щоб я провела тебе через ліс? — запропонувала Листолапка. — Вогнезір же пообіцяв, що хтось тебе відведе.

Коді похитала головою.

— У лісі наче досить тихо, — нявкнула вона. — Уночі потвор тут не буде. Та й тобі треба набратися сил перед дорогою, — кішка озирнулася на Сонцескелі. — Подякуй Вогнезору від мене.

Листолапка сумно притулила носа до щоки по-други. Коді заплющила очі й зітхнула, а тоді випросталася.

— Я вже попрощалася з Березком. Папоротехмарка знову єсть нормально, тож він біля неї не пропаде.

— Дякую, що подбала про мене, коли ми були в гаврі Двоногів, — прошепотіла Листолапка. — Я за тобою сумуватиму.

— І я за тобою. Я буду виглядати Сіросмуга, — пообіцяла Коді. — Якщо побачу його, то скажу, куди ви пішли і що його Клан на нього чекає.

Листолапка відчула дотик теплого язика до її вуха.

— Бувай, Листолапко, — промурмотіла Коді. — Щастя.

— Бувай, Коді.

З болем у серці, шкодуючи, що так і не переконала Коді залишитися, Листолапка дивилася, як її подруга зникає в лісових тінях.

Раптом щось зашаруділо в папороті, й Листолапка аж підскочила. З-поміж дерев вислизнула Карохвістка.

— Коді пішла додому?

— Вона сказала, що її Двоноги за нею сумуватимуть, — пояснила Листолапка.

— Я чула, — кивнула Карохвістка. — Ти як?

— Нормально, — вона вже приготувалася до якогось ядучого коментаря про те, що кицюні не місце в дикій природі, але натомість Карохвістка лише співчутливо моргнула.

— Поспімо сьогодні тут, — запропонувала вона. — Зрештою, це ж наша остання ніч у лісі.

Від думки про те, що їм не доведеться більше жодної ночі провести під цими деревами, у Листолапки забило подих, і на мить їй захотілося просто лягти, заритись обличчям у листя і забути, що це все відбувається насправді. Як вони могли піти, якщо навіть не знали, куди йдуть? Але вона таки пішла за Карохвісткою в зарості орляка. Разом вони витоптали собі клаптик землі, на якому помістилися обидві. Вмостившись, Листолапка відчула, як подруга провела своїм м'яким хвостом по її носу.

— Твій Клан досі тут, — промурмотіла Карохвістка.

— Я знаю, — Листолапка намагалася не думати про те, як Коді сама поспішає додому через ліс.

Перш ніж заплющити очі, вона глянула вгору крізь гілля і мовчки подякувала Зореклану за прихисток, який вони дали Громовому Клану на останні повні. Якби ж вона могла бути впевнена, що там, наприкінці їхньої подорожі, на них чекає такий самий безпечний дім, яким був колись цей.

***

Листолапку розбудив холодний дощ, який тарбанив по її хутру. Вона розплющила очі й побачила водянистий сірий світанок. Новачка потягнулася й обтрусилася від крапель дощу. Від її руху прокинулась Карохвістка.

— Бр-р-р, — поскаржилася плямиста кішка, підводячись на лапи. — Гарний день для мандрівки!

Та вона навіть не думала, щоб Вогнезір відклав початок подорожі, доки не закінчиться дощ. Усі коти розуміли, що в лісі більше не можна залишатися.

Кішки вийшли зі свого промоклого кубла і подалися до підніжжя Сонцескель, де вже почали збиратися два Клани. Вохрошубка ділилася язиками із Тіньовим новаком, час від часу зупиняючись, щоб обтруситися від дощу.

— Цікаво, як воно для Вохрошубки — знову бути з Громовим Кланом? — прошепотіла Карохвістка, простеживши за поглядом Листолапки.

— Мабуть, дивно, — промурмотіла та.

— Земля буде дуже мокра, — пролунав стурбований нявкіт Золошуба з боку Громових вояків та новаків. Решта котів занепокоєно глянула на Ожинокіття, і Листолапка зрозуміла, що їхнє хутро стояло дібки не через дощ. Цілий Клан переживав за дорогу, що лежала попереду.

— Мене не хвилює болото, ми вирушаємо, як тільки прийде Річковий Клан, — відповів Вогнезір. — Хіба ти не чуєш потвор Двоногів?

Листолапка прислухалася і крізь стукіт дощу почула потвор, що гуркотіли за деревами. Вона ще ніколи не чула їх так близько до Сонцескель. Думка про те, що вони прийшли знищити їхній останній притулок, викликала в неї паніку.

— Я хочу, щоб усі вояки та новаки вполовали все, що зможуть, перед дорогою, — нявкнув Вогнезір. — Ми подіlimося усім з Тіньовим Кланом.

— Тіньовий Клан організує власні мисливські патрулі! — гукнув Чорнозір через скелю.

Листолапка побачила, як її батько на мить спохмурнів.

— Гаразд. Наші вояки покажуть вам найкращі місця для полювання.

— Ми можемо самі знайти собі здобич, — прогарчав Чорнозір.

Вогнезір закотив губу, але нічого не відповів. Натомість він повернувся до Ожинокіття. Молодий вояк посмикував хвостом і нетерпляче переминав землю лапами.

— Ожинокітю, організуй два мисливчі загони, але не підпускай нікого близько до Двоногів.

— Він говорить з ним, ніби зі Сіросмугом! — прошипіла Мишошубка на вухо Листолапці. — Чому Вогнезір просто не призначить Ожинокіття воєводою та й по всьому?

— Бо цим він визнає, що Сіросмуг помер, — прогарчав у відповідь Порохощуб, підслушавши її.

Вогнезір струсив дощові краплі з вусів і повернувся до Попелюшки.

— Приготуй усім трави для подорожі, — наказав він. — У тебе їх вистачить?

— О, так, — відповіла Попелюшка. — Я лише сподіваюся, що там, куди ми йдемо, будуть рослини, якими мені треба буде поповнити запаси.

Листолапка кліпнула. Вона раніше про це не замислювалась. Чи в їхньому новому домі будуть нагідки, деревій, живокіст та інші цінні рослини, якими вона навчилася лікувати котів? Її лапи затремтіли від думки про те, що, може, доведеться дбати про Клан без них. Вона глибоко вдихнула, а тоді побігла допомагати змішувати трави, які їм знадобляться для подорожі.

Ожинокітъ повів один мисливський загін у промоклий ліс, а Мишошубка очолила інший. Чорнозір дивився, як вони зникають у лісі, а тоді щось пробурмотів своїй воєводі Бурошубці. За мить темно-руда кішка зібрала кілька Тіньових вояків і рушила вниз.

Попелюшка похитала головою.

— Тіньовому Клану слід було приєднатися до Громових загонів, — промурмотіла вона. — Вони ж не знають жодних хороших місць для полювання, а здобичі так мало, що їм би знадобилася будь-яка допомога.

— Чому Чорнозір такий упертий? — нявкнула Листолапка.

— Тіньовий Клан завжди був гордовитий, — Попелюшка почала витягувати свої запаси із розколини у скелі. — А тепер, коли їх вигнали з їхнього дому, гордість — це єдине, що в них залишилося.

— Але хіба не було б мудріше об'єднати наші сили? — спітала Листолапка. — У нас попереду довга і важка дорога.

— Межі між Кланами пролягають дуже глибоко, — нагадала їй Попелюшка. — Ми повинні дотримуватися традицій.

— То ти погоджуєшся з Чорнозором? — не могла повірити Листолапка.

— Звісно, ні, але я його розумію, — відповіла Попелюшка. — Хоч це і дратує, — додала вона. — Я запропонувала перевірити їхніх поранених котів, коли прокинулась, але Чорнозір відіслав мене назад. Він сказав, що Громовий Клан уже достатньо зробив для Тіньового вчора і що він не збирається збільшувати їхній і так немалий борг перед нами.

— Як він може говорити про борги? — вигукнула Листолапка. — Учора чотири Клани разом зіштовхнулися з Двоногами, і разом ми були проти них безсилі, як і Зореклан.

— Я знаю, — нявкнула медикішка. — Але ми не безсилі перед пошуком власного майбутнього,

тож треба швидше змішувати дорожні трави. Кожна подорож починається з одного кроку, і цей крок залежить від нас.

Дош не вщухав. Медикішки почали змішувати гіркі трави, які додавали котам сил у подорожі. Вони вже стільки часу жили надголодь, що зараз більше, ніж будь-коли, потребували цього засобу, який передавався від медикотів до їхніх новаків незліченні повні.

Коли вони закінчили з травами, Листолапка згадала, що ще не сказала батькові про Коді.

— Можна на хвилинку відпроситися? — спитала вона.

— Зараз усе одно більше нема чого робити, — відповіла Попелюшка. — Я піду гляну, як там Папоротехмарка.

Вона перевела погляд на ясла. Папоротехмарка сиділа на краю печери і вмивала Березка. Малюк роздратовано пручався — як і будь-яке нормальнє кошеня, — коли мати протягувала своїм шершавим язиком поміж його вухами. Листолапка відчула, як у ній знову відроджується надія. Вона уявила, як Березко виростатиме і тренуватиметься, щоб стати вояком, у їхньому новому домі, і глибока віра в те, що Громовий Клан виживе, осяяла її, наче сонячне проміння. Новачка швидко накрила подорожні трави від дощу листям і поспішила до батька.

Вогнезір дивився кудись за верхівки дерев, що простягнулися за Сонцескелями. Він сидів рівно, незважаючи на дош, обгорнувши лапи хвостом, нагостривши вуха і кушуючи повітря, ніби вже не міг дочекатися їхньої подорожі. Не вірилося, що лише вчора провідник утратив життя.

Листолапка погукала батька, і він повернув голову.

— Так?

— Я подумала, що маю тобі сказати: Коді вчора пішла назад до своїх Двоногів.

Вогнезір кивнув.

— Я вже почала сподіватися, що вона залишиться, — зізналася Листолапка.

— Зараз поганий час для того, щоб приєднуватися до Клану, — лагідно відповів Вогнезір.

— Але вона так добре поралася з Березком!

— Це не робить її кішкою Клану, — заперечив він. — За весь час, що Коді була з нами, лісові аромати жодного разу не витягнули її з безпечно-го табору. Вона втекла сюди з дерев'яної гаври, бо вирішила, що з нами буде безпечніше. Я знаю, що кицюні думають про лісовых котів. Коді буде краще з її домашніми.

Листолапка здивовано зауважила, що її батько вжив слово «кицюня», і вона задумалась, чи згадав він про свої колишні часи із Двоногами. У Коді не було можливості поговорити з ним про Ляпка. Може, він зараз думав про свого друга?

— Ти за нею сумуватимеш, правда? — несподівано нявкнув він.

— Так, — відповіла Листолапка. — Коді була гарною подругою. Але вона знає, що ми мусимо піти, — новачка глянула кудись у ліс. — Ми покидаємо стільки знайомих речей, — промурмотіла вона.

Очі її батька затуманились від журби.

— Так. Наприклад, Сіросмуга.

Листолапка не могла добрati слів, щоб його заспокоїти. Батько вірив, що його воєвода досі

живий, але Сіросмуг навряд чи коли-небудь зможе знайти до них дорогу.

— Я знаю, що ми мусимо піти, — продовжив Вогнезір. — І я хочу піти не менше за інших, але я не можу жити з думкою, що, можливо, ніколи його більше не побачу.

— Ти не можеш знати напевне, — нявкнула Листолапка. — Коді сказала, що буде його виглядати і в разі чого передасть, куди ми пішли.

В очах Вогнезора спалахнула надія, але вмить згасла.

— Як він втече від Двоногів? — сумно спитав він. — А тоді знайде наш новий дім?

— То ти збираєшся призначити нового воєводу? — припустила Листолапка.

— Hi! — батько скочив на лапи, і Листолапка аж відсахнулася. — Немає потреби, — тихо сказав він. — Якщо є хоч найменший шанс, що він живий, то Сіросмуг і далі буде воєводою Громового Клану.

Новачка не встигла нічого відповісти, бо позаду них пролунав нявкіт. Мисливські загони Громового Клану повернулися зі здобиччю — птахами і мишами. Здобичі було небагато, але достатньо, щоб кожен підживився. Невдовзі після них повернувся загін Тіньового Клану. Вони знайшли тільки одного дрозда.

— Ти поділишся нашою здобиччю з ними? — нявкнула Листолапка до батька.

— Чорнозір образиться, якщо я запропоную, — відповів Вогнезір.

— Думаю, вони зможуть поповнювати дорохою, — мовила Листолапка.

— Сподіваюся, що ми всі зможемо. Там має бути більше здобичі, ніж тут, — Вогнезір обтрусився. — Піди візьми собі щось поїсти, — наказав він. — Скоро прийде Річковий Клан.

— Гаразд.

Листолапка побігла вниз до Ожинокіття та Вивірколапки, які поділили між собою зяблика. Вони були промоклі наскрізь, їхнє хутро потемніло від води.

— Хочеш? — запропонувала Вивірколапка.

— Так, будь ласка.

У Листолапки в животі було порожньо, а від запаху свіжини рот наповнився сличною. Вивірколапка та Ожинокітъ посунулися і дали їй шматок.

— Не хочеш поділитися зі своєю сестрою? — спитала Листолапка в Ожинокіття. Тіньові коти ретельно ділили свою мізерну здобич. Кожен відкушував лише малесенький шматочок, а тоді передавав далі.

Ожинокітъ похитав головою.

— Я б не гаяв часу.

Листолапку здивувала гіркота в його голосі.

— Ми зустріли Вохрошибку на ловах, і Ожинокітъ запитав її, чи не хоче вона пополювати з нами, — пояснила Вивірколапка. — А вона відповіла, що Тіньова воячка не стане полювати для іншого Клану.

— Я не знаю, чому вона так чванливо про це сказала, — прогарчав Ожинокітъ. — Ніби вже забула, що народилася в Громовому Клані чи що ми разом ходили до Сонцеспаду.

— Мабуть, їй важко знову бути серед Громово-го Клану, — сказала Листолапка. — Може, вона

відчуває, ніби мусить ще більше доводити свою вірність Тіньовому Кланові.

— Листолапка має рацію, — нявкнула Вивірколапка. — Не сприймай це на свій рахунок, Ожинокігтю. Ще недавно ти сам казав мені, що відданий перш за все Громовому Клану, а потім родині. То дозволь Вохрошибці відчувати те саме до Тіньового Клану.

— Гаразд, — знехотя погодився Ожинокігтю. — Я просто хотів знову поповнювати зі своєю сестрою, — Листолапка почула сум у його голосі й подумала про те, як, мабуть, важко мати близьку родину в іншому Клані. Вона глянула на Вивірколапку, вдячна за те, що вони із сестрою ділили спільній дім, де б він не був.

— Листолапко! — гукнула Попелюшка зі свого кубла. — Ходи допоможи мені!

Листолапка побігла вгору.

— Віднесеш ці трави королеві й старійшинам?

— А як бути з Березком?

— Дай йому півпорції.

Листолапка стурбовано глянула на Чорнозора.

— Ми будемо ділитися з Тіньовим Кланом?

— У нас залишиться трохи, — нявкнула Попелюшка, зблиснувши очима. — Я запропоную Дрібнохмарові й скажу, що нам більше не потрібно. Чорнозір зможе їх узяти або залишити, як захоче.

Листолапка захоплювалася добросердістю своєї виховниці, як і її винахідливістю, — це була пропозиція, яку Чорнозір міг прийняти, не зачепивши своєї гордості. Вона підняла згорток трав і понесла його до Папоротехмарки. Кішка вдячно прийняла гіркі трави, а от Березко був не настільки вдячний.

— Це на смак, як вороняче їдло! — скаржився він.

— Ти ніколи не єв вороняче їдло, — відповіла Папоротехмарка. — Просто проковтни.

Листолапка весело замуркотіла і понесла свій пакунок до навісу, під яким лежали Морозошубка, Довгохвіст та Крапохвістка.

Як тільки вона поклала трави на землю, Морозошубка похитала головою.

— Не марнуй їх на нас, — промурмотіла вона. — Ми не йдемо з Кланом.

Листолапка збентежено кліпнула.

— Не йдете! Чому?

До них підійшов Вогнезір.

— Що сталося?

— Морозошубка каже, що вони не йдуть із нами!

— Ми вже надто старі для такої подорожі, — крекнула Крапохвістка. — Ми будемо вас лише затримувати.

Довгохвіст сникнув хвостом.

— А від мене яка користь? Я навіть не бачу, куди ступаю!

— Клан тобі допомагатиме, — лагідно запевнив його Вогнезір. Він глянув на старих кішок. — Вони допомагатимуть усім вам.

— Ми знаємо, що допомагатимуть, — нявкнула Морозошубка. — Але ми з Крапохвісткою вже застарі для таких змін. Ми краще помремо під Срібносмutoю, знаючи, що на нас чекає Зореклан.

Листолапка здригнулася. Зореклан же піде туди, куди й вони?

Вогнезір повагом кивнув.

— Морозошубко, я не можу змусити вас піти з нами, — промурмотів він. — Я знаю, що твої лапи вже слабкі, Крапохвістчині також, і що ви вжечуєте шепті Зореклану. Але, Довгохвосте, тебе я залишити не можу, — смугастий вояк розтулив рота, щоб заперечити, але Вогнезір продовжив: — Учора ти першим з усіх почув, що прийшли Вітряні коти. Може, ти й утратив зір, але твої слух і нюх не гірші, ніж у будь-якого вояка. Будь ласка, ходімо з нами.

Довгохвіст заплющив свої незрячі очі й глибоко вдихнув. Тоді розплющив і повернув обличчя до Вогнезора, ніби дивлячись прямо на нього.

— Дякую, — нявкнув він. — Я піду.

Раптом на скелю забіг Бурешуб.

— Вогнезоре! Є проблема. Річковий Клан не може вирушити сьогодні.

Вогнезір занепокоєно смикнув вухами.

— Чому?

— Багношуб помирає. Ми не можемо його залишити.

Морозошубка підвелася.

— Ми залишимося з ним.

— Ми можемо про нього подбати, доки Зореклан не буде готовий його забрати, — погодилася Крапохвістка.

Бурешуб здивовано на них глянув.

— Але він не з вашого Клану.

— Це не має значення, — відповіла йому Морозошубка. — Ми все одно залишаємося. То й зможемо подбати про Багношуба.

— Табір Річкового Клану набагато краще захищений, ніж це місце, — нявкнула Листолап-

ка. — Там в очерті ви будете у безпеці від Двоногів.

— Це правда, — нявкнув Вогнезір. — Ми приведемо Морозошубку та Крапохвістку до Річкового табору, і, якщо Леопардозірка погодиться, ми залишимо їх з Багношубом, а Річковий Клан присвіднається до нашої подорожі.

— Що відбувається? — підійшов до них Чорнозір.

— Багношуб помирає, — пояснив Вогнезір. — Ми повинні піти до Річкового табору, перш ніж переходити на територію Вітряного Клану.

Чорнозір задер губу.

— Ми підемо наперед і почекаємо вас на краю лісу.

Позаду них пролунав скреготливий голос, і Листолапка впізнала сіре хутро Носошморга.

— Я б хотів попрощатися з Багношубом, — нявкнув старий кіт. — Я знав його, ще коли був новаком.

Чорнозір глянув на старого кота, і вперше за весь час Листолапка побачила в очах Тіньового провідника повагу.

— Звісно, Носошморгу, — нявкнув він. — Піди з Громовим Кланом. Зустрінемося на краю лісу.

Вогнезір оглянув скелю.

— Усі отримали подорожні трави?

— Так, — відповіла Попелюшка. — Якщо чесно, то в нас трохи залишилося. Тіньовий Клан може їх узяти. Нема потреби нести їх із собою, — її буденний тон нічого не вдавав.

Листолапка глянула на Дрібнохмара, який від захоплення махнув хвостом.

— Чорнозоре, можна нам їх використати? — заблагав юний медикіт.

— Немає сенсу лишати їх пропадати, — прогарчав Чорнозір, і Дрібнохмар тої ж миті почав видавати згортки. Тіньовий провідник глянув на Довгохвоста, примруживши очі. Листолапка вже приготувалася почути, що вони не можуть взяти сліпого кота в таку довгу й небезпечну дорогу.

Та Чорнозір лише нявкнув:

— Сліпий вояк може піти з нами, доки ви будете у Річкового Клану. Навіщо йому йти через річку і назад? Я маю вояків, які зможуть провести його через ліс.

Вогнезір вдячно моргнув Тіньовому провіднику.

— Дякую, — він торкнувся Довгохвоста кінчиком хвоста. — Тобі так буде нормальню?

Довгохвіст кивнув і подався за Чорнозором униз до решти Тіньових котів.

— Усі готові? — звернувся Вогнезір до власного Клану.

Вигуки згоди пролунали над скелею, і коти рушили за Вогнезором до берега. Річка вже перетворилася на невеликий струмок, незважаючи на безперестанний дощ.

— Попелюшко, Листолапко, ходіть зі мною, — наказав Вогнезір, зупинившись біля річки. Носошморг, Морозошубка та Крапохвістка уже переходили камінцями за Бурешубом. — Решта Клану — чекайте тут, доки ми не повернемось, — він кивнув Ожинокігтю, залишивши його за старшого, і пішов через річку слідом за старішими.

Очерет навколо Річкового табору був коричневий і ламкий, його коріння стирчало із землі. Листолапка вийшла услід за батьком на галявину і здригнулася, коли кілька котів різко обернулися на гостей і вороже на них глянули. Біля входу до кубла медикота стояла Леопардозірка. Її очі палали.

— Що ви тут робите? Бурешуб хіба не передав вам мого повідомлення?

— Я передав, — нявкнув Бурешуб, вибігши на середину галявини. — Але Вогнезір прийшов, щоб дещо запропонувати.

— Морозощубка та Крапохвістка залишаються в лісі, — пояснив Вогнезір. — Вони запропонували подбати про Багнощуба.

Леопардозірка схилила голову.

— Це дуже сердечно з їхнього боку, — нявкнула вона. — Але в цьому не буде потреби. Багнощуб уже майже із Зорекланом.

Листолапка відскочила з дороги, коли Носошморг шоковано хріпнув і пошканчив до галявини медикота. За ним подалася Попелюшка, а Листолапка поспішила за ними. Вона глянула на Річкову провідницю, проходячи повз неї, але Леопардозірка впустила їх, не кажучи ні слова.

Коли вони вийшли на галявину, Мільгокрила підвела голову. Її очі були затуманені горем.

— Уже більше нічого не вдієш, — сказала вона Попелюшці. — Він не відчуває болю. Про це я подбала.

Багнощуб лежав посеред галявини. Дощ скrapував з гілок на його тьмяне хутро, але він не намагався встати, щоб десь заховатися. Тінешубка, стара Річкова кішка, сиділа біля Мільгокрилої і сумно спостерігала, як помирав медикіт.

Носошморг підійшов ближче і торкнувся носом Багношубового плеча.

— Іди спокійно до Зореклану, друже. Ми погданаємо про твій Клан.

Попелюшка схилилася і поклала мордочку на Багношуба. Листолапка сіла й зарилася носом у його хутро, її горло враз переповнилося запахом смерті, який ні з чим не переплутаєш. Намагаючись не відсахнутися, новачка заплющила очі. «Принаймні ти можеш бути впевнений, що Зореклан чекає на тебе», — подумала вона.

Багношуб здригнувся і востаннє вдихнув. Його живіт сколихнувся, а тоді він застиг навіки. Його дух відлинув до предків-вояків.

— Тепер він із Зорекланом, — промурмотіла Мільгокрила.

Листолапка сумно глянула на нерухому купку хутра. Це був один кіт, який ніколи не побачить їхню нову домівку, де б вона не була. Скільки ще котів не доживуть до кінця їхньої подорожі?

Розділ 17

— Як я буду без нього? — налякано зойкнула Мільгокрила.

— Усе буде добре, — запевнила її Попелюшка. — Ще буде час для жалоби, але не зараз.

Мільгокрила глянула на неї, а тоді кивнула і пішла сказати Кланові, що Багношуб помер. Листолапка дочекалася, поки Річкові коти почали заходити крізь тунель, щоб попрощатися з медиком, і вибігла на головну галявину.

Мільгокрила сиділа під дощем, похиливши голову. З її вусів стікала вода.

— Не можу повірити, що його вже нема, — нявкнула вона.

— Але він не пішов далеко, — заспокоїла її Листолапка. — Він із Зорекланом.

— Сподіваюся, — промурмотіла Мільгокрила.

Із кубла медикота вийшла Леопардозірка і рушила до Вогнезора.

— Тінешубка і Гучнопуз залишаться тут із твоїми старішинами, — нявкнула вона. — Вони вже

надто старі для подорожі й хочуть відбути нічне чування для Багношуба.

Вогнезір кивнув.

— Ми почекаємо, доки Річковий Клан буде готовий іти, — промурмотів він.

Шулікокриг та Бурешуб підійшли до Листолапки і Мільгокрилої. Погляд Шулікокрига вперше став лагідний, коли він притулився мордою до сестриної щоки.

— Я ніколи не думав, що ми будемо когось тут залишати, — зітхнув Бурешуб.

— Я теж, — погодилася Листолапка, дивлячись на Морозошубку і Крапохвістку. У її голові блискавкою промайнув образ Сіросмуга, який дивився із нутра потвори.

Леопардозірка вийшла на середину галявини і роззирнулася.

— Усі готові?

— Ми сьогодні ще не полювали, — запротестувала Річкова королева, обгорнувши хвостом своє кошеня.

— Ми можемо пополювати дорогою, — сказала їй Леопардозірка.

Час настав. Коти тихо почали рушати до виходу з табору. Морозошубка та Крапохвістка сиділи на галявині й дивилися, як відходять їхні товариши.

— Бувай, Морозошубко, — прошепотіла Листолапка. — Бувай, Крапохвістко. Гарних ловів.

— Гарних ловів, — відповіла Морозошубка.

Листолапка підвела погляд на сіре небо, по якому розплелися голі гілки. Дощ плескав її по обличчю, і вона кліпнула, струшуючи краплини, які зависли на віях. Здавалося, неначе сам Зореклан плаче, дивлячись, як Клани покидають ліс.

Листолапка подумала, чи їхні предки підуть із ними, чи це було остаточне прощання.

— Ходімо, — м'яко пролунав над вухом голос Вогнезора. — Клан чекатиме.

***

Іти лісовою стежкою було важко, від дощу все листя стало слизьке. Коти Річкового Клану йшли разом, не відстаючи від Громового Клану, а все ж тримаючись трохи віддалі. Карохвістка наздогнала Листолапку і підтримувала її щоразу, як новачка посковзалася. Коли вони дійшли до краю лісу, де перед пустирем пролягала вузька смужка Річкової території, Листолапка відчула запах Тіньових котів. Вона підвела голову й побачила їх, змоклих і тримтячих, скучених під деревами.

— Ми думали, що ви вже ніколи не прийдете, — дорікнув Чорнозір, обтрушуєчись від води.

Тіньові коти нетерпляче топталися навколо нього. Їм було ніяково під деревами, які колись належали Громовому Клану. Навіть Вохрошубка, здавалося, не могла дочекатися, щоб піти звідти. Але Листолапці хотілося побути тут довше, вона раптом відчула, що не може остаточно попрощатися з лісом.

Вогнезір оглянув свій Клан.

— Ми повинні попрощатися з усім, що нам рідне, — нявкнув він.

Листолапка відчула хутро Карохвістки, яка притулилася до неї, і помітила, як Вивірколапка підсунулася ближче до Ожинокігтя.

— Я хочу додому! — нявкнуло одне з кошенят Маківки із широко розплющеними очима.

— Ми йдемо додому, — пообіцяла Маківка, смикнувши вухами. — До нашого нового дому.

Раптом з-за дерев трохи неподалік вийшла вохриста кішка. Хоча дощ приховував її запах, Листолапка одразу впізнала незнайомку. Це була Саша.

Мільгокрила також її впізнала, бо підбігла до неї й перекотилася на живіт, ніби кошеня. Шулікокриг повагом пішов за сестрою, посмикуючи хвостом. Річкові коти терпляче дивилися, як вони йдуть, але Листолапка побачила спантеличення в очах Громових котів, які не знали Сашу, і відкриту ворожість з боку Тіньового Клану.

— Що вона тут робить? — прошепотіла Вивірколапка.

— Мабуть, знає, що ми йдемо, — припустила Листолапка.

— Але чому вона прийшла?

Саша привіталася зі своїми кошенятами і підійшла до решти котів. Золошуб загрозливо зашипів, але Вогнезір втихомирив його поглядом.

— Не думала, що ми знову тебе побачимо, — нявкнула Леопардозірка, кивнувши Саші.

— Я також, — відповіла та. — Я прийшла просити Шулікокрига та Мільгокрилу залишити Річковий Клан і піти зі мною. Я бачила, що Двоноги зробили з вашими домівками. Їм небезпечно далі залишатися з вами.

Мільгокрила опустила погляд на лапи, і в Листолапки ледь не зупинилося серце. *Невже вона справді думає піти?* Вона протиснулася повз Сашу і глянула на Річкову медикішку.

— Я знаю, що останнім часом було зовсім нелегко, але ти ж не підеш геть, правда?

Мільгокрила кліпнула.

— Я... я не знаю...

— Ти потрібна своєму Кланові, — запротестувала Листолапка. Вона перекинулась на Шулікокрига. — Хіба ти можеш покинути свій Клан?

— Це рішення лише за ними, — пролунав голос Вогнезора понад шумом дощу. — Але я погоджується, що їм варто залишитися зі своїм Кланом.

Саша примружила очі.

— Ти хочеш, щоб вони залишились? — раптом вітер стих, і всі коти наче затамували подих, коли вона сказала: — Незважаючи на те, що їхнім батьком був Тигрозір?

Листолапка оглянула шоковані обличчя Річкових котів. Вони, вочевидь, не знали, що Тигрозір був батьком Шулікокрига та Мільгокрилої, хоч і виховали цих кошенят у своєму Клані.

Запала довга тиша, але Вогнезір неухильно дивився Саші у вічі.

— Я хочу, щоб вони залишилися, тому що Тигрозір був їхнім батьком, — нявкнув він. Ожинокіготь випустив кігті в багно, а Вивірколапчині очі розширилися ще більше. — Тигрозір був великим вояком, а ці коти довели, що успадкували його відвагу, — провадив Вогнезір. — Зараз вони потрібні своєму Кланові, як ніколи, — Громовий провідник звернув погляд на Ожинокігтя та Вохрошубку. — Тигрозорові діти вже багато разів довели, що мають право бути у своїх Кланах.

Тепер уже не було жодних таємниць. Усі знали, що Тигрозорова кров текла в жилах чотирьох котів, і що його спадщину розділяли три Клани. Мільгокрила підвела погляд, вивчаючи обличчя котів свого Клану. Шулікокриг задер підборіддя так, наче його взагалі не хвилювала їхня думка.

Леопардозірка кивнула.

— Вогнезір має рацію. Річковому Клану потрібні всі наші вояки, а тим паче наша медикішка.

— Але вони — Тигрозорові діти! — зашипіла Світоквітка, перелякавши Листолапку. Річкова королева злісно дивилася на Леопардозірку, ніби та щойно запросила лисицю приєднатися до них.

Очі Вивірколапки палали.

— То й що? Це не означає, що вони не можуть бути вірними!

— Шулікокриг один із наших найкращих вояків, — додав Бурешуб. Він розширнувся між котами свого Клану. — Хтось із вас коли-небудь сумнівався у його вірності?

— Ніколи, — промурмotalа Мрячконіжка.

Леопардозірка глянула на Шулікокрига та Мільгокрилу.

— Ви залишитесь?

— Звичайно, — одразу ж відповів Шулікокриг. — Я б ніколи не покинув свій Клан.

Він пильно оглянув Річкових котів, блискаючи очима.

Листолапка відчула, як затремтів її хвіст. Чим він керувався у своєму рішенні — амбіціями чи вірністю? Вона глянула на Ожинокіття. Як двоє вояків від одного батька могли бути такими різними?

Мільгокрила подивилася на матір. Її вуха смикувалися.

— Я теж мушу залишитися зі своїм Кланом, — нявкнула вона. — Я тепер їхня медикішка. Я їм потрібна.

Саша кивнула.

— Гаразд, — вона обвела їх поглядом. — Богнезір має рацію. Я бачу вашого батька у вас обох.

Листолапка почула, як Світоквітка тихо загарчала.

Саша повернулася до Річкової королеви.

— Тигрозір ніколи так і не дізнався про цих кошенят, але він би ними пишався, — вона оглянула решту Річкових котів. — Вам дуже пощастило, що вони з вами.

Саша підійшла до Шулікокрига та Мільгокрилої й потерлася об них хутром.

— Бажаю вам гарної подорожі, — нявкнула вона, а тоді повернулася й подалася до лісу. Кущ папороті затремтів і зімкнувся за нею, а коти так і залишилися мовчки стояти.

Розділ 18

— Дивіться! — закричав Дошовус, змусивши всіх котів підстрибнути. На вершині схилу, з якого починалася Вітряна територія, на тлі сірого неба стояв Вітряний Клан. Вони чекали на ґруні, непорушні, мов каміння.

— Ходімо, — наказав Чорнозір.

Він вискочив з-під укриття дерев і поспішив угору багнистим пагорбом, а за ним рушив його Клан. Вивірколапка сумно оглянула ліс, випустивши кігті у розм'якливі доші. Усі Річкові та Громові коти затрималися на краю лісу, ніби піти звідти їм було значно важче, ніж вони могли уявити.

— Це більше не наш дім, — лагідно нагадав їм Богнезір. — Дім чекає на нас наприкінці нашої подорожі.

Він рушив уперед, опустивши голову під не-впинним дощем.

Вивірколапка приєдналася до інших котів, які поволі почали виходити з лісу за Громовим про-

відником. Біля неї Орлякошуб вигнув спину коло куща папороті, востаннє позначаючи це місце своїм запахом.

— Ми вже вирішили, що ви передумали, — прогарчав Багнокіготь, коли три Клани наблизилися до верхівки.

— Багношуб помирає, — пояснила Леопардозірка. — Ми чекали, доки він приєданається до Зореклану.

Високозорий сидів, тремтячи, біля своїх вояків. Його ребра випириали з-під шкіри, наче скручені гілки. Коли Клани дійшли до вершини, він підвівся, зморщившись від болю в кінцівках.

— Співчуваю за Багношуба, — няvkнув він.

— Принаймні він помер під Срібносмугою. Хтозна, що нас чекає, — пробурмотів Чорнозір.

Від його слів у Вивірколапки спиною пробіг дрож.

— Ми бачили Срібносмугу біля Сонцеспаду, — заперечила вона. — Зореклан чекатиме на нас, коли ми прийдемо.

Багнокіготь смикнув хвостом.

— Ви бачили зірки, але це були наші предківояки чи чужі?

Вивірколапка кліпнула, згадавши про Плем'я Вічного Полювання, яке наглядало за горами. Що, як Багнокіготь мав рацію і вони залишили не тільки свій дім, а й Зореклан?

Чорнозір випустив кігті в багнистий ґрунт.

— То ми йдемо чи ні?

— Ми готові, — відповів Високозорий.

Пустир, який простягнувся перед ними, було не впізнати: вся трава зникла, залишивши під собою голу поорану землю.

Леопардозірка тривожно глянула вдалечінь.

— Там багато потвор?

— Надто багато, — прогарчав Високозорий.

Коти перебралися лише через першу смугу переораної землі, але Вивірколапка вже почала втомлюватися. Багно засмоктувало її лапи, які й так здавалися від виснаження важкими, наче каміння.

Ожинокіготь пробрався назад до неї.

— Ну ж бо, ти можеш це пройти.

— Усе гаразд, — форкнула вона. — Я впораюся.

Вояк кліпнув.

— Я знаю, що впораєшся, — нявкнув він, і Вивірколапка пошкодувала, що так різко йому відповіла.

Порохочуб ішов за ними, несучи в зубах Березка. Хмарохвіст перебрався до нього. Його хутро було закалене багном, і лише脊на залишалася білою через дощ.

— Я візьму кошеня, — запропонував він і перейняв Березка від Порохочуба, намагаючись не впустити малого в болото. Порохочуб вдячно кивнув і зістрибнув із болотяного насипу, щоб допомогти Папоротехмарці, яка ледве трималася на лапах.

Воронолап також ніс кошеня. Здавалося, наче він от-от упаде, але його лапи продовжували рухатися, а очі зосередилися на дорозі.

Вивірколапка почула попереду гуркотіння потвори Двоногів, а їхній сморід дійшов до них на віть крізь дощ. Вона підвела голову, підставивши очі під колючі краплі, і побачила Двоногів, які скупчилися на обрії.

— Як ми пройдемо повз них? — зойкнула новачка.

— Ми можемо обійти? — крикнув Вогнезір до Багнокігтя.

— Вони всюди на пустирі, — гукнув Одновус у відповідь. — Це найтихіше місце, чесне слово.

Потвора з велетенськими круглими лапами та блискучими зубами прогуркотіла через поле, а інша перемелювала землю. За ними із багна підіймався невеликий прискалок.

— Якщо зможемо дійти туди, то на якийсь час опинимося в безпеці, — мовив Багнокігть. — Потвори Двоногів не можуть на нього залізти.

«Але можуть його розтрощити, якщо захочуть», — подумала Вивірколапка, згадавши Великий Камінь.

— Твоя правда. Це може бути наш єдиний шанс. Зачекаємо, поки ці дві потвори перейдуть, і побіжимо туди, — Вогнезір глянув на інших провідників, і ті схвально кивнули.

Вивірколапка щільніше притислася до багнистої долівки, відчуваючи, як холод просочується крізь її хутро аж до шкіри. Попелюшка присіла біля Високозорого й підштовхнула до нього жменю трав. «Останні запаси з подорожніх трав, щоб додати йому сили», — зміркувала Вивірколапка.

Щойно потвори прогуркотіли повз прискалок, Вогнезір дав наказ бігти.

Громові коти помчали вперед. Вивірколапка пробиралася через багнюку, не спускаючи очей з Ожинокігтевого смугастого хутра. Вона відчувала, що буде в безпеці, доки вояк буде в полі зору. Добігши до каменя, новачка вже ледь не задихалася від страху й втоми. Ожинокігть сягнув униз

і витягнув її на виступ, де вже зібралися інші. Вогнезір ходив між ними; його руде хутро від болота стало коричневим. Провідник пильно стежив за тими, хто ще добігав до прискалка.

Воронолап дістався каменя і подав кошеня Одновусові, а тоді виліз сам. Вивірколапка почула крик Двонога і, повернувшись, побачила, що той, спотикаючись і махаючи руками, нісся через болото. Він помітив котів, що досі бігли до скелі. Серед них була й Вохрошубка, яка намагалася витягнути Річкового новака з багна.

— Мабуть, Чорнозір та Леопардозірка запізно дали команду бігти! — прошипіла Вивірколапка.

Потвори вже повертали, витягнувши свої лапи до розкиданих по полю котів.

— Вони не встигнуть добігти! — зіпнув Ожинокіготь.

— Ми мусимо вернутись і допомогти їм! — закричав Вогнезір.

***

Розпач начисто вимив будь-які сліди втоми із тіла Вивірколапки, і вона стрибонула назад у багно. Вогнезір майнув перед нею. Новачка відчула, як Ожинокігтева шубка черкає її власну, а тоді помітила Воронолапа, котрий поспішав до Річкових котів.

Від ревища потвор у Вивірколапки аж у вухах задзвеніло. Вона чкурнула до Річкових котів, намітивши собі новака, який відчайдушно борсався, намагаючись вивільнитися з багна. Вона вчепила ся зубами в карк, витягла кота, і той миттю кинувся до скелі.

— Дякую!

Вивірколапка підвела голову і побачила, що Бурешуб дивиться на неї. Він вдячно підморгнув і кинувся витягувати ще одного новака.

— Моє кошеня! — Вивірколапка озирнулась на пронизливий крик Світоквітки. Біля лап річкової королеви лежало одне кошеня. Інше, охоплене панікою, мчало простісінько на потвору, надто налякане, аби зрозуміти, куди ж воно біжить.

— Я за ним! — Воронолап вихопився вперед і вхопив кошеня зубами. Тоді загальмував на відкосі, а з-під його лап порснуло багно.

Вивірколапка підібрала інше кошеня й енергійно підштовхнула Світоквітку.

— Швидко! — прошипіла новачка.

Вона добігла до каменя і здерлась на нього, відшукавши там затемнену розколину, невидну для Двоногів. Вивірколапка кинулась далі видолинком, тримаючи в зубах кошеня, аж поки не вийшла з іншого боку. Світоквітка мчала перед нею, попереду Вогнезора та цілої купи Річкових котів. Замикав цю процесію Воронолап, який тримав інше кошеня. Світоквітка підбігла і обережно перейняла в нього маля.

Вивірколапка поклала друге кошеня собі під лапи і роззирнулася в пошуках сестри.

— Листолапко! — гукнула вона.

Новачка сиділа біля Високозорого. Боки Вітряного провідника важко здіймались, а очі були ошалілі від жаху.

— Мене загнали на власній землі! — просипів він.

Почуввши клич Вивірколапки, Листолапка підвела голову.

— Можеш припильнувати цих кошенят? — запитала руда новачка. Листолапка невпевнено глянула на Високозорого, аж тут біля неї з'явилася Попелюшка.

— Я за ним пригляну, — промуркотіла вона.

Листолапка підбігла й обнюхала обох кошенят. Притулилася вушком до грудей одного з них, тоді до іншого.

— Вони просто налякані й втомлені, — виснувала вона. — З ними все буде добре.

— Ясно, що добре, — пропищало одне кошеня, темно-сіра дівчинка. — Та потвора ніколи не зможе зловити *нас*.

— Цить, Вербонько, — заспокоїла її Світіквітка. Вона схилилася, щоби змити бруд із личок своїх кошенят, аж тут із видолинка вийшли Тіньові коти.

— З вами всі? — гукнув Чорнозір до Високозорого.

Високозорий кивнув, не маючи сили говорити.

Клани ненадовго затрималися на прискалку, але між ними і трав'янистим схилом, що вів далі до рівнин, лежав іще один перехід поруйнованим багновищем, та й тепер Двоноги їх шукали. Небезпечно було надто довго сидіти біля потвор.

— Нам треба постійно триматися купи, — за-пропонував Вогнезір. — Подорожувати, як єдиний Клан.

— І хто буде керувати? — виклично запитала Леопардозірка. — Ти?

— Це неважливо, — похитав головою Вогнезір. — Я лише мав на увазі, що при купі нам буде безпечніше.

— Ти не уявляєш, куди ми йдемо, — заперечив Чорнозір. — Ми маємо довіряти котам, які вже здійснили цю мандрівку, а такі є в кожному Клані. Ми можемо подорожувати нарізно.

— Але ви оце щойно відстали, — зауважив Вогнезір. — Річковий Клан також. Нам треба триматися разом, принаймні поки ми біля Двоногів.

Чорнозір примружив очі.

— Триматися разом, так, — поступився він. — Але кожен Клан має залишатися під своїм проводом.

У Вивірколапки від розчарування аж у лапах закололо. Опираючись мlostі, від якої паморочилося в голові, вона дивилася на смугу землі за кам'янистим виступом на краю болота. Там на віддалі було ще більше потвор, і всі вони снували туди-сюди, ніби страхітливі прикордонні патрулі.

Ожинокіготь підійшов до неї.

— Я поговорив з іншими, — тихо промовив вояк, і Вивірколапка зрозуміла, що під «іншими» він мав на увазі Вохрошубку, Воронолапа і Бурешубу. — Ми всі погодилися йти окремо від решти, — пояснив Ожинокіготь. — Так ми зможемо виглядати небезпеки і допомагати котам, які відстануть. Ми з Воронолапом будемо замикати колону. Бурешуб поведе перед. Ти станеш з одного боку, а Вохрошубка — з іншого, — Вивірколапка кивнула. — Ми завели їх аж сюди, ми відповідальні за їхню безпеку.

Вивірколапка зачепилася своїм хвостом за його.

— Ми все правильно зробили, — прошепотіла вона. — Я досі в цьому впевнена.

— Ми готові? — гукнув Вогнезір.

Коти повільно зібралися, підходячи до краю скелі й збиваючись у зграйки зі своїми побратимами. Лише Ожинокіготь, Воронолап, Вивірколапка, Бурешуб і Вохрошубка вислизнули від своїх Кланів, аби зайняти місця обабіч загального гурту. Чорнозір першим віддав наказ виrushati, Леопардозірка, Вогнезір і Багнокіготь рушили відразу за ним, і коти почали зістрибувати з надійної, твердої поверхні назад у слизьке багно.

Вони тихо підібралися до потвор, які охороняли межу Вітряних угідь. Вивірколапка пригальмувала остронь від решти гурту, нашорошено відивляючись будь-яких неочікуваних дій Двоногів, а також пильнуючи, щоб ніхто з котів не відстав.

Листолапка трималася біля неї.

— Усе добре?

— Здається, так, — промурмотіла Вивірколапка.

— *З тобою* все добре? — наполягала Листолапка. — Знаєш, ти не зобов'язана всіх нас захищати. Ми самостійно вирішили піти в цю мандрівку.

Вивірколапка вдячно їй підморгнула.

— Я знаю.

Наблизившись до потвор, Клани сповільнілись, і всі коти припали до землі так низько, що Вивірколапці почало здаватися, буцім вони самі просто перетворилися на купу багна. Коли коти були настільки брудні, вони зливалися з навколошнім середовищем. Потвори стояли гендалеко і нічим не виказували, що планують рухатися до них.

— Мені в око трапило багно! — заквилив Березко.

— Цить! — відрізала Папоротехмарка, і Березко затих.

Серце Вивірколапки важко гупало. Ще кілька лисячих хвостів — і вони вийдуть на хребет схилу, який поведе їх геть від багна і потвор. Нараз вона почула звук, від якого кров у її жилах закрижаніла. Десь біля потвор завив пес. Коли Вивірколапка підвела голову, аби глянути туди, собака кинувся до них; його вуха ляскали на вітрі, а велитенські лапи легко стрибали болотом.

— Пес! — закричала Леопардозірка.

— Тікайте! — наказав Чорнозір.

Вивірколапка панічно роззирнулася. Кошенята і старійшини ніяк не змогли б обігнати собаку! Коли коти помчали вперед, Вогнезір та інші провідники забігали серед своїх Кланів, вигукуючи нові накази.

— Підбирайте кошенят! — наказав Вогнезір.

— Допоможіть старійшинам! — просичала Леопардозора.

Вивірколапка глянула на Березка, але Дощовус уже підняв його і зараз біг до верхівки схилу. Папоротехмарка мчала за ним, але Вивірколапка чула позаду страхітливе завивання пса. Величезне страховисько легко стрибало поритою землею, наближаючись до котів навіть швидше, ніж допіру потвори. Старійшини вже сильно відставали, хоч решта котів підганяла їх уперед, відчайдушно нявкаючи і по змозі підштовхуючи.

Вивірколапка озирнулась на Ожинокіття і перелякано збагнула, що він просто в неї на очах повертається і мчить на собаку. Воронолап і Вохрошубка бігли одразу за ним, хоч їх заледве можна було впізнати під товстим шаром багна, яке налипло на їхнє хутро. Що вони робили?

Вивірколапка заціпеніло спостерігала, як друзі мчать на роз'ярілого, вищиреного пса, і тільки коли вони підбігли впритул, кішка збегнула, що вони роблять. Розділившихся за командою Ожинокіття, вони оточили великого чорного гончака; істота нараз загальмувала, заходилася водити своєю масивною головою з боку на бік, роздумуючи, за яким котом їй гнатися. Тоді пес вступився у Воронолапа і рушив просто на чорного вояка. Воронолап негайно кинувся до Вохрошубки, сковзаючись у багні. Тіньова воячка кинулася повз нього в іншому напрямку, ухилившись від щелеп собаки і ще й вилаявшись йому просто в пику. Пес знову завагався, а тоді, вищирившись, кинувся на Вохрошубку. Вивірколапка заклякла від жаху, коли побачила, що собака наздоганяє її подругу, але Ожинокітоть уже кинувся звіру на спину. Він вчепився в його задні лапи, а коли пес обернувся і погнався за ним, з усіх сил кинувся навтьоки.

Двоноги почали метушню, і один із них кинувся до пса, щось вигукуючи. Ожинокітоть тим часом на цілий лисячий хвіст випереджав блискучі ікла тварюки. Воронолап повернувся і знову побіг на пса, промчавши просто перед його носом, так що той отетерів і різко зупинився. Собака раз-зирався навколо, його очі аж блістіли від люті. Воронолап розвернувся і знову помчав назад. Пес кинувся на нього, його зуби клацнули майже при самому боці кота. Двоніг знову щось гукнув і простягнув уперед передню лапу.

Вивірколапка затамувала подих. «Не дай Двоногу тебе спіймати!» — подумки благала вона Воронолапа. Вони не могли втратити ще одного кота! Тоді лапа Двонога зімкнулась на собачому

нашийнику і потягla його геть. Вивірколапка навіть відчула легеньке запаморочення від полегшення.

Воронолап дременув від Двонога, а Вохрошубка з Ожинокігтем побігли відразу за ним.

— Біжи! — верещав він, наближаючись до Вивірколапки. Вона обернулась і побігла до решти свого Клану. Більшість котів уже вийшла на верхівку і зараз саме спускалася з іншого боку. Вивірколапка видивлялася, шукаючи поглядом котів, яким могла знадобитися її поміч, але останні старійшини, двоє Тіньових котів, геть охлялих від жаху, також рухалися вгору — їх наполовину тягли Бурошубка і Бурешуб. Вони поволі піднялися на верхівку пагорба і майже побігли униз. Вивірколапка йшла за ними.

Вже на півдорозі вона зрозуміла, що допіру саме перетнула кордон Вітряного Клану і вийшла за межі Кланових угідь — востаннє. Запах міток зник за бризками багна, краплями дощу і смородом потвор.

Вивірколапка змусила себе не озиратися. Вони покидали свої домівки. Їхня мандрівка насправді почалася.

Розділ 19

Клани мовчки переходили луг, рухаючись, наче тіні від хмар на землі. Вивірколапка була вдячна Ожинокігтеві за те, що той ішов поруч із нею, затуляючи її від крижаного вітру. Дощ уже потроху вщухав, але хмари розривали гострі повіви, обіцяючи похолодання. Тремтячи, вона підвела голову й побачила попереду гніздо Двоногів, більше навіть за Великий Камінь.

Її лапи боліли від колючого стерня, яке вкривало всі поля, що вони переходили, хотілося знову відчути під ногами м'яке листя. Повітря було сповнене незнайомих запахів — Двоногів, потвор, які снували перехрещеними Громошляхами, свіжого сліду собаки, що долітав від гнізда Двоногів, і нещодавніх поміток бродячих котів. Вивірколапка відчула інстинктивне напруження, як і будь-який кіт, який відбився від своєї території, хоч її оточувало більше вояків Кланів, аніж коли-небудь раніше. Новачка оглянула живопліт, і її серце

завмерло, коли вона побачила, як коричневе бу́кове листя затряслось від чогось більшого, ніж просто вітер.

Неначе жива тінь, зі сковку вийшов Круколап і здивовано витріщився на Клани. Позаду нього з-під паркану вислизнув другий кіт. Вивірколапка впізнала чорно-біле хутро Ячменя — кота, який колись давно пустив Круколапа жити до себе у повітку Двоногів.

— Вогнезор! Це ти? — Круколап смикнув вухами, гукнувши до свого старого друга. Коти Кланів зупинилися й подивилися на нього. Усі знали про чорного новака з Громового Клану, який був змушений втекти через свого виховника Тигрозора. І навіть якщо вони не встигли познайомитися з ним за його недовге життя у лісі, багато хто зустрічав його дорогою до Високих Скель.

— Привіт, Круколапе, — кивнув йому Високозорий.

— Круколапе! — Вогнезір проштовхнувся крізь інших котів, щоби привітатися зі старим другом.

— Вогнезор! — Круколап торкнувся носом до Громового провідника. Він розширнувся навколо. — А де Сіросмуг?

Вогнезір кліпнув.

— Сіросмуга нема з нами.

— Він помер? — у Круколапа від шоку хутро стало дики.

Вогнезір похитав головою.

— Його спіймали Двоноги.

— Двоноги? — перепитав Круколап. — Чому?

— Вони почали нас відловлювати, — згорьовано нявкнув Вогнезір. — Ми були змушені покинути ліс.

— Що? — Круколап підвів носа, щоб покуштувати повітря. — Це з тобою Вітряний і Річковий Клани? І Тіньовий теж?

— Двоноги руйнують наші домівки, — пояснив Вогнезір. — Нас би розчавили їхні потвори, якби ми залишилися. Хіба що ми б померли від голоду раніше.

— Ви й так ледь живі, — зауважив Ячмінь, підійшовши ближче.

— Привіт, Ячменю, — мовив Вогнезір. — Як полювання?

— Так здається, що в мене краще, ніж у тебе, — прямолінійно відповів той.

— Куди ви прямуєте? — спитав Круколап.

— Спочатку на Високі Склі, а потім... — Вогнезір повернувся й запитально глянув на Ожинокіття, але вояк лише мовчки відвів погляд.

— Ви сьогодні залишитесь на ніч у нас? — запитав Круколап. — Цієї повні добрий улов. У повітці повно щурів, які ховаються від холоду.

— Круколапе, стривай, — застеріг Ячмінь. — Стільки котів ніколи не помістяться у повітку. У Двоногів станеться напад, коли вони прийдуть по сіно для корів.

— Це правда, — сказав Круколап. — Але має бути якийсь спосіб допомогти.

— Я думаю, вони могли б зупинитися в розваленому гнізді, — запропонував Ячмінь.

— Звісно! — Круколап повернувся до Вогнезора. — Ти знаєш це місце — де ви із Синьозіркою були після нападу щурів?

Вогнезір глянув угору на хмари, що наливалися червінню.

— Я сподівався, що ми до ночі доберемося до Високих Скель.

— Ми не можемо відмовитись від пропозиції поїсти! — заперечив Чорнозір.

Вогнезір кивнув.

— Твоя правда, — він повернувся до Круколапа. — Дякую.

— Нумо вас розселяти; тоді ми зможемо показати воякам найкращі місця для ловів, — нявкнув Круколап. — Здобичі вистачить на всіх.

Вивірколапка почула захоплене мурмотіння поміж Кланами. Тепер, коли з'явився шанс бути нагодованими, кошенята почали вже вголос нагадувати про свій голод.

— Ти навіть не уявляєш, наскільки нам зараз потрібен відпочинок і їжа, — нявкнув Вогнезір.

Круколап глянув на замазане багном хутро свого друга.

— О, Вогнезоре, — промурмотів він. — Думаю, уявляю.

***

У розваленого гнізда Двоногів не було покрівлі, але дощ уже зупинився, а кам'яні стіни досить добре захищали від вітру.

— Я впізнаю це місце, — прошепотіла Золоніжка, Вітряна королева. — Ми спали тут, коли Вогнезір вів нас додому після того, як нас вигнав Зорелом.

— Ніколи не думав, що ми побуваємо тут знову, — прогарчав Павотеніг.

Кошенята і старійшини вдячно почали заходити до гнізда, радіючи змозі лягти. Круколап та Ячмінь відвели вояків на полювання, а новаки,

серед яких були й Вивірколапка з Воронолапом, залишилися охороняти інших. Попелюшка та Листолапка ходили поміж котами й перевіряли, чи ніхто не поранився під час їхньої відчайдушної подорожі через пустир.

— Вивірколапко? — гукнула Листолапка. — Можеш принести знадвору трохи того промоченого моху? Деякі королеви і старійшини надто змучені, щоб виходити.

Вивірколапка кивнула і поспішила відривати жмутки промоченого моху від старого каміння, з якого складалися стіни їхнього притулку.

Коти охоче його в ней приймали, злизуючи воду, яку витискали передніми лапами. Коли остання Вітряна старійшина напилася, Вивірколапка вирішила, що тепер і сама може дати трохи спочинку своїм натомленим лапкам. Щойно вона зручно вмостилася в кутку, зі свіжиною повернулися вояки. Гніздо наповнилось теплими й пріємними ароматами, і Вивірколапка аж затремтіла від радості, коли Ожинокіготь поклав перед нею пухкого пацюка.

— Поділимось? — запропонувала вона.

— Ні, — нявкнув Ожинокіготь. — Він весь твій.

Доки Вивірколапка розправилася з вечерею, в неї вже почав боліти живіт від незвички, але та-кий дискомфорт лякав її набагато менше за голод, і оце вперше, відколи повернулася до лісу, вона була сита й нагріта.

— Це гарне місце для відпочинку, — промуркотіла Маківка. — Я не думаю, що мої кошенята витримали би ще одну ніч просто неба. Учора під дощем вони мало не померзли.

— Сьогодні їм буде тепленько, — погодилася Папоротехмарка.

Коли Ожинокігть повернувся, було вже темно. Він вмостився біля Вивірколапки зі своїм уловом, який був далебі не менший за той, що він приніс їй.

Вогнезір із Піскоштормою лежали поруч, сплівши разом свої хвости — блідо-рудий і темно-червоний.

— Ти сьогодні побудеш з нами? — нявкнув провідник до Круколапа, який стояв біля входу й дивився на котів, що разом вечеряли.

— Так, я б хотів.

Він підійшов до кутка, в якому зібрався Громовий Клан. Тіньовий Клан притулився навпроти, а Річковий та Вітряний Клани розселилися в окремих кутках.

— Я ніколи не думав, що колись ішле спатиму разом із Кланом, — промурмотів Круколап.

— Шкода, що за таких обставин, — зітхнув Вогнезір.

Очі Круколапа потемніли.

— Як ви знайдете новий дім?

— Зореклан нам підкаже, — нявкнула Вивірколапка. Вона глянула на Ожинокігтя, але той не підвів погляду. — Хіба ні? — вона подивилася на Листолапку й відчула, як у лапах поколює від непевності. Листолапка лише склонила голову й нічого не сказала.

***

Коли Вивірколапка прокинулась, у гніздо вже било холодне сонячне світло. Вона розім'яла лапи, міркуючи, наскільки вже пізно. Спала вона

міцно. Підвівши погляд, новачка побачила свого батька, який стояв на поваленому камені посеред гнізда. Навколо нього сонно підводили голови коти, мружачись від світла.

— Ми проспали надто довго, — нявкнув Богнезір. — Уже сонцепік. Ми повинні рухатися далі до Високих Скель. Куди б ми не йшли, перед нами ще довга дорога.

Багнокіготь підвівся із впертим виразом обличчя.

— Чому б нам залишати місце, де так вигідно полювати?

— Мої кошенята вже багато повень не їли як слід! — встрияла Маківка.

— Тут дуже багато здобичі, — погодився Високозорий. Вітряний провідник здавався втомленим і розбитим, незважаючи навіть на те, що вони так довго спали.

— Круколап запросив нас залишитися тільки на ніч, — заперечив Богнезір.

— І що? Що він нам зробить, якщо ми вирішимо залишитись на довше? — Чорнозір виклично глянув на Круколапа. — Моєму Клану потрібна їжа і притулок, і вони візьмуть їх силою, якщо доведеться.

Ожинокіготь підвівся.

— Це місце не для нас, — нявкнув він. — Я не знаю точно, куди ми йдемо, але знаю, що не сюди.

Вивірколапка кивнула.

— Чому би Зореклан змусив нас піти аж до Сонцеспаду, якби він вирішив, що ми повинні оселитися тут? Для цього нам би не потрібен був знак.

Воронолап смикнув вухами.

— Ми маємо завершити подорож, яку почали, — прогарчав він.

— Погоджуся, — нявкнув Бурешуб із кута Річкового Клану.

— Я теж, — потягнулася Вохрошибка, вигнувши спину. — Ми повинні йти далі.

— Я думаю, вони мають рацію, — неочікувано нявкнула Леопардозірка. — Тут навколо забагато Двоногів. А якщо якийсь із їхніх собак вирветися на волю? У такому місці нам буде небезпечно.

Чорнозір примружив очі.

— Що ж, гаразд, — буркнув він.

Маківка неохоче підвелася й почала будити своїх кошенят.

— Вставайте, маленькі, — прошепотіла вона. — Ми йдемо.

— Але тут так тепло, — нявкнуло одне.

— І тут є їжа, — пискнуло інше.

— Але нам все одно треба йти, — сказала Маківка. Її голос був безбарвний від утоми. Вивірколапка співчувала хоробрій Тіньовій королеві. Маківка пішла до виходу, а за нею потьопали її кошенята зі скуйовдженим хутром.

— Я піду з вами до Високих Скель, — запропонував Круколап, торкнувшись хвостом Вогнезора.

Коти мовчки почали виходити з притулку, прямуючи до щербатих гребнів Високих Скель, які височіли вдалині, темніючи на тлі ясного неба. Вивірколапка здригнулася від подуву вітру, який скуйовдив її хутро. Сонцепік уже минув. Якщо вони триматимуться в темпі старійшин і кошенят, то до заходу сонця ніяк не дійдуть до Високих Скель.

— То хто зараз воєвода Громового Клану? — запитав Круколап Вогнезора.

Вивірколапка кинула погляд на Ожинокіття, але той не зводив очей зі стежки.

— Сіросмуг, — прогарчав Вогнезір.

Круколап здивовано глянув на свого друга.

— Але ж його нема.

Очі Громового провідника болісно заблищають.

— Хіба не досить вже того, що ми мусили покинути наш дім? Не проси мене покинути ще й моого друга. Я знаю, що він мене б ніколи не покинув, — Вогнезір повернувся й пішов далі. — У Громового Клану є воєвода, і в нас нема жодної потреби вибирати нового.

***

Сонце вже опустилося нижче, і Високі Скелі здавалися судільною синьо-чорною тінню. Коти наче цілу вічність піднімалися крутым кам'янистим схилом, збивши лапи у dennій подорожі. Зараз вони вже вимучено лежали біля Устя Матері. Вивірколапка заглянула до великого чорного тунелю, що вів до Місяцескелі. Провідники Кланів та їхні медикоти зникли там, як тільки вони прийшли.

— Шкода, що ти не пішла з ними, — промурмотіла Вивірколапка до сестри. — Ти б могла мені розповісти, що повідомив Зореклан.

— Леопардозірка сказала, що зараз не час для новаків, а Вогнезір з нею погодився, — нявкнула Листолапка.

— Як думаєш, Зореклан ім щось розкаже?

— Хтозна, — муркнула Листолапка.

Раптом почувся звук каміння, що захрумтіло під лапами, і з тунелю вийшов Богнезір, а за ним з'явилися Високозорий, Леопардозірка та Чорнозір. Вони розійшлися між своїми Кланами, не виказуючи жодної емоції.

— Я хочу знати, що сталося! — форкнула Вивірколапка.

— Вони нам не можуть нічого розповісти про церемонію, — нагадала їй Листолапка.

Вивірколапка відчула мурашки від роздратування. Листолапка була спокійна, у неї був власний особливий зв'язок із Зорекланом. Хіба не можна трохи допомогти котам, у яких його не було?

— Вивірколапко! — гукнув Ожинокіготь. Смугастий вояк пробирається до неї. — Ми зустрічаємось он там! — прошепотів він і кивнув на верхівку скелі. — Ми мусимо вирішити, куди йти далі.

Вивірколапка схилила голову набік.

— Я думала, що ми йдемо до Сонцеспаду, щоб знайти Північ.

— Це наш останній шанс упевнитись, чи це правильне рішення, — відповів Ожинокіготь. — Після цього ми поведемо наші Клани на територію, де вони раніше ніколи не були. Ходи.

Вивірколапка подалася за ним угору, подалі від решти Кланів. Вони побачила Бурешуба, який поспішав на верхівку з боку Річкового Клану; його сіре хутро мигтіло в місячному свіtlі. Вохрошубка та Воронолап уже сиділи на пощербленій скелі, вирізняючись на тлі зоряного неба.

Потойбіч Високих Скель простягнувся затінений світ, велетенський чорний простір, від вигляду якого у Вивірколапки перехопило подих. Там були гори зі сніговими шапками, незнайомі коти,

небезпечні істоти і Сонцеспад — безкрайній обшир води, де жила Північ. Вивірколапка здригнулася. *Ох, Зореклане, що ми робимо?*

— Усі погоджуються з тим, що нам слід рушати до Сонцеспаду і шукати Північ? — запитав Ожинокіготь.

Очі Вохрошубки округлилися від хвилювання.

— Я не можу придумати іншого виходу, але що, як її там уже нема?

— Це довга й небезпечна дорога, — погодився Бурешуб.

— Я була така впевнена, що ми приведемо їх до безпечноного нового дому, — нявкнула Вивірколапка, пригадавши свій захват, коли вона почула повідомлення Півночі. — Ми мали їх урятувати.

— А натомість можемо наразити на небезпеку, — промурмотів Ожинокіготь.

— Чому Зореклан не міг обрати інших котів, щоб передати це повідомлення? — зітхнув Бурешуб.

Вивірколапці було так його шкода. Він пережив стільки втрат. Його сестра загинула під час першої подорожі, а тепер Двоноги забрали батька. Вона підійшла ближче і притулилась до нього боком.

— Думаєте, наші предки нас покинули? — нявкнула Вохрошубка, озвучуючи страх, який снував і в їхніх головах теж.

— Ну, вони не послали знак, який обіцяла Північ, — визнав Ожинокіготь. — Хтось із вас бачив вмирущого вояка?

— Може, це був Багношуб? — припустив Бурешуб.

— Він був медикотом, — зауважила Вивірколапка.

— Але хіба Північ знає різницю? — промурмotalа Вохрошубка.

Коти мовчки дивилися одне на одного.

— Але Багношуб помер на Річковій території! — раптом до Вивірколапки закрався болісний сумнів. — Якщо знаком була смерть Багношуба, отже, ми пішли не туди!

П'ятеро котів переглядалися, із жахом уявляючи, як їм доведеться казати своїм провідникам, що вони мусять знову вести Клани до лісу і знову зіштовхуватися з потворами.

Ох, Зореклане, невжje mi нeправильno все зрозуміли? Вивірколапка підвела погляд до неба і заплющила очі, а коли знову розплющила, то її увагу привернув блискавичний рух. Вона зойкнула, і решта котів простежила за її поглядом. Над ними упала зірка, майнувши своїм сріблястим хвостом, і зникла єдиним зблиском світла.

— Вмирущий вояк! — видихнула Вивірколапка. Це був знак, якого вони чекали — один із вояків Зореклану, який згорів дотла, щоби вказати їм шлях. Крихкий, наче павутинка, вогнистий слід зорі висів у небі, простягаючись до горизонту, де височіли щербаті вершини гір.

— Тепер ми знаємо, куди нам іти, — промурмotalів Ожинокіготь.

— Через гори, — нявкнула Вивірколапка.

Розділ 20

Холод світанку розбудив Листолапку, і вона тісніше притулилася до Попелюшки. Камінь, на якому вона лежала, здавалося, висмоктав із її тіла все тепло, а повітря було таке холоднюче, що вона, розплющивши очі, побачила, як її власне дихання вихоплюється назовні білими хмаринками. Новачка підвелась і потягнулася. Каміння у блідому свіtlі досвітніх променів поблизувало памороззю, а запах, що линув у повітрі, був такий смачнющий, що рот миттєво наповнювався сльною. То Круколап крокував угору схилом, тримаючи в зубах свіжовпольованого кроля.

Інші Громові коти ще спали, забившись у розколину в камені за кілька лисячих хвостів від місця, де на ніч повмощувалися інші Клани. Але запах кроля розбудив і їх, і вони почали підводити голови услід за Круколапом, який ішов поміж ними. Коли чорний кіт поклав здобич до лап Громового провідника, Вогнезір уже встав і потягувався, а біля нього прокидалася Піскошторма.

— Подарунок на прощання, — нявкнув Круколап.

Вогнезір вступився в нього.

— Якби ж ти міг піти з нами, — нявкнув він. — Я вже втратив Сіросмуга — не хотілося б залишити тут іще одного друга.

Круколап похитав головою.

— Мій дім тут, але я обіцяю, що ніколи тебе не забуду. Я завжди на вас чекатиму.

Листолапка, відчувши болючий щем, подумала, чи доведеться їм ще колись зустрітися. Вона знала, що перед ними пролягає довгий шлях, але й гадки не мала, наскільки довгий.

— Ми стільки всього пережили разом, — промурмотів Вогнезір, в очах якого заблищають спогади. — Ми разом бачили смерть Синьозірки, поразку Тигрозора... — Він зітхнув. — Так багато всього сталося, а ніби просто вода відшуміла в річці.

— І ще більше води витече, перш ніж ти приєднаєшся до Зореклану, — запевнив його Круколап. — Це не кінець. Це початок. У цій подорожі тобі знадобиться левина відвага.

— Важко знайти відвагу серед стількох утрат, — Вогнезорові очі затягла паволока. — Я ніколи не думав, що доведеться залишити ліс! Навіть коли прийшов Кривавий Клан, я готовий був загинути, аби тільки вберегти свій дім.

Круколап лагідно провів хвостом по боці Вогнезора.

— Якщо я побачу Сіросмуга, то скажу йому, куди ви пішли, — пообіцяв він. Тоді церемонно схилив голову. — Бувай, Вогнезоре, і щастя тобі.

— Бувай, Круколапе.

Коли чорний самітник рушив униз пагорбом, Листолапка відчула у серці щем за своїм батьком. Він залишав тут своїх найдавніших і найвідданіших друзів. Вона побачила, як Піскошторма притиснулася до провідника щокою, ніби нагадуючи йому, що він не сам.

Попелюшка ж одну за одною потягувала лапи.

— Слід оглянути котів і пересвідчитися, що всі вони готові до мандрівки, яка чекає на нас попереду, — нявкнула вона до Листолапки.

Новачка кивнула. Вона подумала про попередню ніч, коли Вивірколапка з іншими котами повернулися зі скелі. Їхні очі палали.

— Ми бачили вмирущого вояка! — нявкіт Ожинокіття заглушили захоплені вигуки.

— Вам було знамення? — зірвався на лапи Богнезір, який доти куняв обіч Піскошторми.

— Як ви можете знати напевне? — запитала Попелюшка.

— У небі спалахнула зірка, а тоді зникла, — пояснила Вивірколапка. — Вона впала за горами.

Чорнозір надбіг від Тіньового Клану, що з'юрмився на скелі.

— Це те знамення, якого ми чекали на Великому Камені?

Вохрошубка дивилась на нього так, ніби її оце щойно осяяло.

— Ну звісно! Певно, це і був той великий камінь, про який казала Північ! Високі Скелі, а не камінь біля Чотиридерева!

Бурешуб кивнув.

— Північ ніколи не була в лісі. Вочевидь, вона бачила щось подібне до Великого Каменя, хоча для нас воно й означало щось зовсім інше.

Наперед проштовхалася Леопардозірка.

— То що лежить за горами?

— Горами? — Папоротехмарка підсунула Березка ближче до себе.

— Коли ми востаннє перейшли гори, то знайшли Сонцеспад, — пояснив Ожинокіготь. — Але цього разу, здається, зірка впала значно далі.

— То нам доведеться шукати нову дорогу? — примружився Шулікокриг.

— Не зовсім, — сказав йому Ожинокіготь.

— Безпечноше буде, якщо ми перейдемо гори так само, як і того разу, — нявкнула Вохрошибка. — Інакше ми ризикуємо заблукати, а сніговиця може початися в будь-яку мить.

— До падучої зірки зможемо вирушити, коли перейдемо гори, — втрутилась Вивірколапка.

Листолапка побачила, як смикнулися вуса її сестри, а Ожинокіготь вчепився кігтями в камінь, ніби вже готовувчись до мандрівки. Але був у їхніх очах і якийсь загнаний вираз. Вони боялися того, що чекає попереду, бо знали, що саме їх там могло чекати. Трохи стривожившись, Листолапка замислилась, чому це Зореклан обрав саме *вмирущого* вояка, аби показати їм шлях. Здається, всі надії Кланів були зосереджені на велими похмурому знаменні.

— Ходімо, Листолапко! — голос виховниці повернув її назад у морозний ранок.

— Попелюшко, — нерішуче нявкнула Листолапка. — Як гадаєш, це знамення означає, що Зореклан із нами?

Сіра медикішка зміряла її довгим замисленим поглядом.

— Сподіваюсь на те.

— Але ти непевна? — гадала Листолапка.

Попелюшка роззирнулася. Поблизу нікого не було.

— Коли ми вчора пішли до Місяцесклі, я за-ледве й чула Зореклан, — зізналась вона.

— Але ж вони щось сказали? — насторожено запитала Листолапка.

Попелюшка примуржилась.

— Я знаю, що вони говорили зі мною, але не можу розібрати, що саме казали. Так, ніби їхні го-лоси тонули у витті могутнього вітру.

— Ти геть нічого не розібрала?

— Нічого, — Попелюшка на мить заплющила очі. — Але вони були там.

— Напевно, вони страждають не менше від нас, — нявкнула Листолапка. — Мабуть, жахливо спостерігати за тим, як нищать ліс, і не знати, як цьому завадити. Зрештою, колись це був і їхній дім також.

Попелюшка кивнула.

— Твоя правда. Але, як і ми, вони отямлять-ся — все буде добре, поки існують п'ять Кланів.

— Але ж вони знайдуть нас у нашій новій до-мівці? — допитувалась Листолапка. — Вони зна-тимуть, де нас шукати?

— На деякі питання ми не можемо відпові-сти, — Попелюшка випросталася, а її голос рап-том став різкий. — Ходімо. Нас чекають побра-тими.

Листолапка побрела туди, де Круколап зали-шив кроля. Неторканна тушка лежала біля її бать-ка. Вояцький патруль уже виправився на пошуки нової здобичі.

— Можна віднести це Папоротехмарці з Березком? — запитала вона, проте Вогнезір, здається, глибоко поринув у власні думки.

— Звісно, — нявкнула Піскошторма.

Листолапка с тривожено глянула на свою маму.

— З ним усе буде добре?

Вогнезір обернувся до неї.

— Звісно що так, — нявкнув він. — Іди віднеси Папоротехмарці пойсти.

Листолапка підняла кроля і поквапилася туди, де Папоротехмарка сиділа, обгорнувшись навколо Березка. Плямисте кошеня дрижало від холоду, а Папоротехмарка з усіх сил облизувала його, аби зігріти.

— Зараз надто холодно, аби спати надворі! — поскаржилася Папоротехмарка, щойно надійшла Листолапка. — Я ледве й прилягла, — вона глянула на Березка повними страху очима. Листолапка здогадалася, що кішка боялася навіть зімкнути очі, аби, прокинувшись, випадково не виявити, що її маля померло.

— Тримай, — вона поклала кроля на землю. — Це має допомогти.

Очі Папоротехмарки засяяли. Вдячно глянувши на Листолапку, вона відірвала від тушки задню лапу і поклала її перед Березком.

— Скуштуй. Колись ми постійно їли кролів, але вони перевелися вже багато повень тому.

— Ти теж обов'язково поїж, — порадила Листолапка Папоротехмарці.

— Поїм, — пообіцяла кішка.

У Листолапки забурчало в животі, тож вона подумки побажала, щоби патруль повертається чимшивидше. Новачка розширнулася, пильнуючи, чи

ще комусь із котів не потрібна її допомога, але більшість із них поводилася доволі-таки піднесено, розминала закостенілі кінцівки та дибала скелями у пошуках води, яка позбиралася в мілких заглибинах. Декілька котів, зокрема й Ожинокіготь із Вивірколапкою, сиділи біля верхівки, яка у свіtlі вранішнього сонця поволі перетворювалася із сірої на рожевувату.

Листолапка почула, як Білолапка випитує Ожинокігтя.

— Розкажи нам, як воно там. Будь ласка!

Ожинокіготь озирнувся через плече на дальній край гряди.

— Скорі самі дізнаєтесь.

— Але якщо ти нам скажеш, ми будемо готові геть до всього! — зауважив Косариколап.

— Його правда, — нявкнула Білолапка. — Ти мусиш нас підготувати.

Ожинокіготь обгорнув лапи хвостом і розчаровано зітхнув.

— Ну, там багацько овець — то такі білі пухнасті кудлаті штучки, трохи схожі на хмарки на ніжках. Вони нешкідливі, але коли бачиш їх — треба остерігатися собак, бо Двоноги за їхньою допомогою контролюють овець. І ще Громошляхи, звісно. Вони переважно маленькі, але їх там чимало. А ще ж гори...

Його голос поступово притих, і Листолапка відчула, як холодний вітер проникає під її хутро. Що ж саме в горах так сильно лякало цих котів? Як їм перевести кошенят і старійшин через таке місце? *Де ж ти, Зореклане?* Якби тільки вона могла вірити, що Зореклан із ними, то їй було б не настільки страшно.

Листолапка ніколи й не уявляла, що за Високими Скелями існує настільки розлогий світ. Він простягався перед ними, поле за полем, поцяткований вівцями, що мали достату такий вигляд, як описував Ожинокіготь. Вивірколапка пробрела повз неї, її дихання клубочилось в морозному повітрі.

- Ти це пригадуєш? — запитала Листолапка.
- Трохи, — нявкнула Вивірколапка.
- То ми правильно йдемо?
- Так.

Листолапка замислилась, чому це її сестра так неохоче говорить. Вона дивилася, як та обмінюються стривоженими поглядами з Ожинокігтем. Він уже цілий ранок походжав серед котів, заходячи то з одного, то з іншого боку, ніби боявся, що хтось загубиться.

Листолапка відчула, як повітря затремтіло, а гуркіт на віддалі змусив її завмерти. Звучало так, ніби наблизалася буря, але небо було чистісіньке. Вона задерла носа і принюхалась до повітря. Громошлях.

- Великий, — застерегла Вивірколапка.

Коли вони підійшли ближче, гуркіт перетворився на рев, а гострий сморід почав обпалювати горлянку. Коти, які йшли попереду, пригальмували, збившись докупи, але таки тримаючись біжче до свого Клану, ніж до інших. Вивірколапка пробилася наперед, і Листолапка пішла за нею, аж поки вони обидві не вийшли до схилів, що круто здіймалися вгору. За ними був Громошлях.

— Спершу треба перенести на той бік кошнят, — сказав Вогнезір і рушив вузеньким видо-

линком. Листолапка зістрибнула до Карохвістки, сковзаючись на слизькій траві. Повз них в обох напрямках мчали потвори, і вона аж здригалась від того, як земля тремтіла в неї під лапами.

— Кожен Клан має покладатися сам на себе, — наполягав Багнокіготь.

— Річковий Клан піде першим, — заявив Шулікокриг.

— Не всі вояки такі сильні, як Річкові, — зуважила Леопардозірка. — Вогнезір каже правду: нам слід допомогти слабшим Кланам.

— Мій Клан вашої допомоги не потребує! — прошипів Багнокіготь. — Тим паче, то ж буде хаос! Ніхто не знатиме, кого слухати!

— То чому б тобі не віддавати накази нам усім? — відрізав Вогнезір.

— Ніхто, крім мене, не буде нічого наказувати Тіньовим воякам! — прогарчав Чорнозір.

Ожинокіготь проштовхався через юрбу і став біля Вогнезора. Листолапка стояла достатньо близько, аби відчути, як від нього відгонить страхом.

— Коти можуть загинути, поки ви тут чубитеся! Може, не так і важливо, хто керує, поки всі не опиняться в безпеці з іншого боку Громошляху?

Чорнозір прищулів вуха, а Шулікокриг загрозливо замахав хвостом.

— Нехай говорить, — застеріг Вогнезір.

— Я поведу Громовий Клан, — нявкнув Ожинокіготь. — Воронолап поведе Вітряний Клан. Вохрошубка візьме на себе Тіньовий, а ти, Бурешубе, — Річковий.

— Воронолап не може вести Вітряний Клан, — засперечався Багнокіготь. — Він лише новак.

— Ти раніше переходив цей Громошлях? — запитав Ожинокіготь.

— Ні, — відрізав Багнокіготь. — Але я раніше командував Кланом!

— Воронолап поведе! — прошипів Ожинокіготь.

Ігноруючи їх обох, Бурешуб лизнув хвоста і повів своїх побратимів до краю Громошляху, де присів, готовучись подати сигнал. Повз них із ревінням промчала потвора, поблискуючи на сонці своєю шубкою. Щойно вона зникла, Бурешуб гукнув, і Річкові коти, зірвавшись із місця, кинулися через Громошлях. Листолапка вишкувала Світоквітку, швидко запримітила її світло-сіру шубку і відчула величезне полегшення, коли побачила двох Річкових котів, які допомагали їй переносити кошенят.

Коли коти поволі почали юрмитися на верхівці насипу з іншого боку, Листолапка почула загрозливе ревіння іншої потвори. Дякуючи Зореклану за те, що весь Річковий Клан перейшов безпечно, вона відвела погляд, аби перевірити, наскільки далеко від них та потвора. Її серце ніби зупинилося. Багнокіготь наказав своєму Клану переходити Громошлях, не чекаючи наказу від Воронолапа!

Воронолап, охоплений панікою, витріщився на потвору, що мчала просто на них.

— Швидше! — він рвонув уперед, підхопив кошеня і щодуху побіг із ним на інший бік. Пожбуривши кошеня на схил, новак кинувся назад. — Несіть кошенят! — наказав він. Сковзаючись і намагаючись зачепитися за слизьку поверхню, Воронолап ухопив за карк іще одне кошеня і знову побіг до протилежного боку. Вояки і новаки

похапали останніх кошенят і кинулися за чорним котом, одразу ж за ними мчали королеви. Але Ранньоквітка, Вітряна старійшина, відстала.

— Біжи! — закричала Листолапка.

Над нею, над самим Громошляхом, сидів Вогнезір. Він дивився на потвору, зважуючи, чи встигне вчасно дістатися до Ранньоквітки.

— Залишайся на місці! — зашипів на нього Ожинокіготь.

Вогнезір опустився нижче і пришулив вуха.

— Уперед! Ти встигнеш! — гукнув він Вітряній кішці. Потвора ураганом летіла на них, аж раптом звернула убік Громошляху і рушила прямісінько на Вогнезора. Листолапка відчула приплів жаху і заплющила очі, очікуючи мерзотного звуку, з яким рветься хутро і ламаються кістки.

Звуку так і не було. Новачка ледь-ледь розплющила очі та побачила, як потвора промчала настільки близько від Вогнезора, що здійняти вітер розкуювдив його хутро. Потвора погуркотіла далі, навіть не сповільнюючись. Листолапка широко розплющила очі. Ранньоквітка рішуче кульгала Громошляхом, з протилежного боку якого за нею спостерігав Вітряний Клан. Вогнезір задкував від краю, його боки важко надимались і опадали.

— Усе добре, він у безпеці, — Карохвістка носом торкнулася Листолапчиного плеча.

— Я вже думала, його уб'ють, — прошепотіла вона.

— Твій батько хоробрий, — промурмотіла Карохвістка, — але він не дурень.

Листолапка озирнулась на Тіньовий Клан, який уже готувався переходити. Вона сподівалася, що нерозсудливість Багнокігтя навчила Чорнозора

обережності. Тіньовий провідник дивився на Вохрошубку.

Один новак кинувся вперед.

— Верни! — прошипіла Вохрошубка. На звук її голосу новак просто-таки застиг на місці, а тоді кинувся назад до решти котів.

— Підемо разом! — наполягла вона, зиркнувшись на Чорнозора. Той кивнув.

Потвор не було видно. Чорнозір обережно ступив уперед, задерши носа, щоби понюхати повітря.

— Зараз! — гукнув він, і Тіньові коти всі позастрібували на схил канави і кинулися Громошляхом. Кошенята Маківки були в безпеці — їх несли вояки, а сама королева бігла за рідним Кланом, ніби плинула за течією. Листолапка полегшено зітхнула, коли побачила, що всі коти перебігли на той бік саме перед тим, як під вагою потвори знову задвигтіла земля.

— Підемо після цієї, — озвався Ожинокіготь.

Аж раптом здалеку почувся тихенький плач. Листолапка заціпеніла. Одне з кошенят Маківки виблукало назад на Громошлях! Воно збентежено кружляло твердою дорогою, нявкаючи за своєю мамою.

Порохощуб і Мишошубка поприсідали до землі, готові кинутися за кошеням.

— Чекайте! — наказав Ожинокіготь. — Надто небезпечно.

Клан вичікував.

Маківка почала пробиватися назад через масу Тіньових котів до свого кошеняти, але одна з Річкових королев виявилася ближчою. Світоквітка стрибонула на Громошлях і вихопила кошеня

з-перед потвори. Вона винесла маля назад на схил, поклала його на траву і заходилась вилизувати.

Зненацька королева спинилася і збентежено облизнулася, збагнувши, що кошеня не її власне. Вона присоромлено дивилася то на одного, то на іншого кота із власного Клану, а тим часом Маківка підійшла і забрала в неї малюка. Листолапка напружилася, сподіваючись, що Маківка не обралася на таке втручання Річкової королеви. Але її очі сяяли вдячністю, і Тіньова королева схилила голову перед Світоквіткою, перш ніж забрати своє кошеня геть.

***

— Ось тут Перохвоста і врятувала мене з тої огорожі, — Вивірколапка носом вказала на блискучу колючу нитку, натягнуту між дерев'яними стовбурацями. Тепер Громошлях був позаду них, а лапи Листолапки нарешті припинили тремтіти. Вона була вдячна своїй сестрі за те, що та відволікала її байками про свою першу подорож у ці краї. — Поки інші знай сперечалися, що їм робити, — провадила Вивірколапка, — Перохвоста змастила мені хутро якимось пережованим листям, і я прослизнула, як рибка.

— І залишила по той бік половину своєї шуби, — нагадав їй Бурешуб, а Вивірколапка у відповідь грайливо вдарила його лапою.

Тут, здавалося, не було небезпеки, не було свіжих запахів Двоногів чи собак, лише безліч овець, які галасливо товклися при купі, не дуже й зважаючи на котів. Подорожні розсипалися лугом, але кожен Клан і досі тримався осібно. Лише Воро-

нолап, Вохрошубка, Ожинокіготь, Вивірколапка і Бурешуб відбилися від своїх побратимів і знайгасали туди-сюди, визираючи, чи ніхто не відстає.

Високозорий натомлено брів уперед. Одновус цілий день не відходив від нього. Інші провідники час від часу позирали на старого Вітряного кота, явно турбуючись за нього.

— Нам треба знайти, де перепочити, — порадив Короморд, коли небо потемніло, а прохолодний вітер почав куйовдити котяче хутро.

— Он попереду молодняк, — нявкнув Богнезір. — Пошукаємо притулку там.

Інші провідники кивнули, і коти полізли вгору пагорбами, які все вище і вище здіймалися з рівнини, а тоді ввійшли до лісу. Листолапка вдячно опустилася на купу моху.

— Пахне лисицею, — застеріг Чорнозір.

— Запах старий, — спостерегла Леопардозірка, принюхавшись до повітря.

— Але вона може повернутися, поки ми будемо спати, — нявкнув Багнокіготь.

— Усім Кланам варто спати разом, — озвалася Світоквітка, хвостом стримуючи своє кошеня, пухкенького круглолицього котика, аби той не поблукав геть від неї навздогін мокриці. — Падоньку, ану лягай, — наказала вона.

— Кошенятам і королевам слід спати в центрі, — запропонував Одновус. — Тут їм буде найбезпечніше, — він зиркнув на Високозорого. — Старішинам слід приєднатися до них.

— Гаразд, — погодився Чорнозір. — Кожен Клан виставить по двоє стійкових.

Листолапка підійшла до Карохвістки, вдячна їй за гніздечко, облаштоване серед орляку. «Сьогод-

ні, — подумала вона, — Папоротехмарка поспить спокійно: чотири Клани і густий підлісок напевне зігрють Березка». У лісі було тихо, морозне мовчання порушувало тільки ухкання сови. Це не був їхній дім, а від змішаних запахів чотирьох різних Кланів у Листолапки крутило в носі, але тут їй здавалося достатньо безпечно, аби можна було згорнутися клубочком біля Попелюшки і поринути в сон.

***

Дорогою до призахідного сонця Листолапка поволі привычайлась до Громошляхів. Клани досі переходили нарізно, але тепер уже королеви приглядали за кошенятами одна одної, побачивши, наскільки швидко малюків збиває з пантелику шум і сморід потвор. Ніби павутиння у дощ, межі між Кланами почали поволі розчинятися.

— Нині до вечора маємо бути у горах, — оголосив Ожинокіготь, коли Листолапка робила свій вранішній обхід Клану, виглядаючи ран та слідів інфекції.

— Ми що, настільки близько? — вона глянула на верхів'я, які з тоненької лінії на видноколі вирости у загрозливу кам'яну масу. Новачка здригнулася, побачивши сніг, що вкривав найвищі верховини. Деякі з котів уже почали кашляти, збудивши в Листолапці тривогу перед зеленим кашлюком — хворобою, яка могла викосити цілий Клан за єдиний гололіст.

— Листолапко! — гукнув Вогнезір. — Ти б не хотіла трохи попоплювати?

— Так, будь ласка, — із запалом відповіла вона.

Листолапка так забігалася, дбаючи про Клан, лікуючи рани павутинням, замазуючи подряпини щавлем, намагаючись витиснути все можливе із трав, які вони з Попелюшкою знаходили дорогою, що вже кілька повень не полювала.

— Тоді йди з Ожинокітєм і Вивірколапкою, — наказав Вогнезір. — Може, й спіймаєш мишку-другу.

Вивірколапка негайно підбігла до неї.

— Куди нам іти?

— У тих полях мало би бути вдосталь мишей, — Ожинокіготь хвостом вказав на відкрите поле, що лежало за смugoю чагарів.

— Ну то ходімо, — гукнула Вивірколапка.

Ожинокіготь кинувся за рудою новачкою, а Листолапка — за ним, і, щойно продершивсь крізь чагарі, вони потрапили на розлогий і трав'янистий вигін.

Ожинокіготь із Вивірколапкою побігли краєм поля, а Листолапка рушила просто в густі й високі трави, прибиті додолу вітром і дощем. І майже негайно винюхала мишку. Після численних голодних повеней у збіднілому на здобич лісі, який вони нарешті покинули, Листолапка просто не могла повірити своїй удачі. Припавши до землі, вона попрошкувала травою, аж поки не знайшла найсвіжіший слід. Уже за мить новачка помітила пробліск бурого кольору у траві — і стрибонула.

Мишка чкурнула геть, перш ніж її лапи торкнулися землі, тож вона лише прим'яла до землі траву, на якій здобич сиділа ще за мить до її приземлення.

— Я так бачу, ти звикла полювати в лісі, — Листолапка аж підскочила від украдливого нявчання

Шулікокрига. Озирнувшись, вона побачила Річкового вояка, який спокійнісінько дивився на неї, обгорнувши лапи хвостом.

— У тебе що, немає кращих занять? — виклично нявкнула Листолапка. — Не хочеш попоплювати для свого Клану?

— Та я вже зловив трьох мишей і дрозда, — нявкнув він. — Гадаю, я заслужив на відпочинок.

Поки Листолапка шукала дошкульної відповіді, Шулікокриг задер угору носа і принюхався до повітря.

— Собака! — прошипів він. — Іде до нас.

Тепер і Листолапка почула важку ступу, що перла через траву. Вона нажахано роззирнулася, гадаючи, куди їй бігти.

— Назад до чагарів! — наказав Шулікокриг.

Листолапка кинулася бігти, але від лютого гарчання застигла на місці. Озирнувшись через плече, вона побачила Шулікокрига, який вигинав спину перед чорно-білим собакою, що гарчав на все горло. Річковий вояк зашипів і відстрибнув назад, махнувши передніми лапами, аби вдарити кігтями псові по морді.

— Ожинокігто! Вивірколапко! Допоможіть! — закричала Листолапка.

Пес знову кинувся вперед; Шулікокриг відстрибнув від нього, але собака миттю розвернувся і клацнув щелепами в повітрі, де ще мить тому був вояк.

— Бережись! — Ожинокігто випорснув із трави позаду Листолапки і застрибнув собацю рі на спину. Він вчепився у нього своїми гострими кігтями, а той брикався, завивав і намагався струсити із себе вояка. Ожинокігто тримався, але

собака закинув голову назад і клацнув щелепами всього за кілька мишаших хвостів від обличчя Ожинокіття. Нажахано зашипівши, вояк відпустив його і негайно полетів на землю. За ту коротку мить, яка знадобилася йому, щоб отямитися, пес уже став над ним, аж здригаючись від люті.

Тут саме вчасно Шулікокриг кинувся наперед Ожинокіття, націливши свої гострюші, як лезо, кігті просто в морду собаки. Ожинокіготь зіп'явся на рівні й теж приєднався до атаки. Листолапка стояла, заціпенівши від жаху, і спостерігала, як двоє вояків крутяться навколо пса, ступають, поводячи масивними плечима, ніби один із них був відображенням іншого.

Пес почав задкувати, затиснувши хвоста між лапами. Шулікокриг зіп'явся на задні лапи і зашипів так загрозливо, що пес зойкнув і кинувся до чагарів.

— Ожинокітю, все добре? — видихнула Листолапка.

— Так, я в нормі.

— Добре, що я нагодився тебе врятувати, — пирхнув Шулікокриг.

— Я врятував *тебе*, раптом ти забув, — відрізав Ожинокіготь.

Шулікокриг знизав плечима.

— Мабуть, так, — невдячно визнав він.

— Ну, ти цю шавку також незле відлякав, — ввічливо відповів Ожинокіготь.

— Що відбувається? — вихопилася з високої трави Вивірколапка. — Пахне собакою.

— Він атакував нас. Ожинокіготь і Шулікокриг відлякали його, — відзвітувала Листолапка.

— Жартуєш! — видихнула Вивірколапка.

— Я повертаюся, — різко оголосив Шулікокриг. Від такої небезпеки він не став ні на крихту привітнішим, тож Листолапка не без полегшення спостерігала за тим, як вояк іде геть.

— Ходіть, пополюємо далі, — нявкнув Ожинокіготь і побрів від них через трави.

— Ходімо, Листолапко! — через плече гукнула Вивірколапка. — Тобі треба добре пойти, перш ніж ми підемо в гори.

Листолапка глянула на побілені снігом верхівки гір. Хотіла б вона мати сестрину хоробрість. Кланам нелегко далась дорога навіть сюди — то як же кошенята і старійшини впораються з камінням, кригою та стрімкими, запаморочливими скелями? І, як на те пішло, що робитимуть вояки і новаки? Вона заплющила очі та стала безмовно молитися Зореклану, але відчувала, що всередині в неї стає порожньо від жаху, коли її слова та само порожнью відлунюють у відповідь — так, ніби ніхто її не чує.

Розділ 21

Клани ступили на стежку, що вела до верховіть, які нависали над ними, а назустріч їм віяв гірський вітер. Важкі хмари повивали небо, і Листолапка вже з жовтавого пружка навколо них бачила, що скоро почне сніжити.

Ожинокіготь і Бурешуб вели їх попід одним із боків замкненої в стрімкі схили долини. Ці землі настільки відрізнялися від лісу, наскільки Листолапка тільки могла собі це уявити. Дерев було хіба декілька, та й ті присадкуваті й покорчені, зачеплені за гладеньке сіре камінняччя — там на вівіть здобичі ніде було б заховатися. Після повені відчайдушного голоду хутро Вітряних котів стало геть тоненьке і беззахисне проти холоду, але вони все одно похмуро ступали вперед, понуривши голови. Високозорий здавався тендітним, як листок, він часто спирається на Одновуса, який майже не відходив від провідника. Коти Тіньового Клану мали ненабагато кращий вигляд, їхні очі були

натомлені, а ступа повільна. Річковий же Клан був геть пошарпаним, від їхніх блискучих шубок залишився хіба спогад, та й то напівзабутий, як і дні, коли коти востаннє їли дос舒心у.

Одне з кошенят Маківки поглядало на стрімчки очима, широко розплющеними від подиву.

— Ми справді будемо йти аж туди?

— Так, — безвиразно відповіла Маківка.

Ранньооквітка спинилася, тоді незgrabно підняла одну лапу і лизнула подушечку.

— Усе добре? — поцікавилась Листолапка у старої киці. З-проміж кігтів Ранньооквітки цебеніла кров. Листолапка глянула вперед колони, туди, де пліч-о-пліч крокували Вивірколапка з Ожинокітєм. — Вивірколапко!

Та нараз повернулася.

— Ми можемо зупинитися? Мені треба обробити Ранньооквітчину лапу.

— Я скажу Вогнезорові, — почулось у відповідь.

— Тобі щось треба? — нявкнув Ожинокіт.

— Павутиння і живокіст, якщо можна, — Листолапка оглянула голий пейзаж, не надто й сподіваючись, що там вийде знайти щось корисне.

Орлякошуб, який стояв просто посеред величезного потоку котів, підвів голову.

— Ми щось знайдемо, — пообіцяв він. Тоді замурмотів до котів, що стояли навколо нього. Юрбою прокотилося нявкання, і вояки усіх кланів розсипалися поміж скель у пошуках трав.

Листолапка оглянула Ранньооквітчину лапу.

— Її треба тримати в чистоті, — нявкнула вона. — Але якщо ти продовжиш її вилизувати, то ранка ніколи не затужавіє.

Короморд проштовхався до них.

— Що не так?

— Просто натерлась від ходи, — пробурмотіла Ранньоквітка.

— Це підійде? — Бурошубка підійшла до неї і виплюнула на землю жмуток листя.

Листолапка обережно обнюхала їх. Запах був зовсім не такий, до якого вона звикла. Перш ніж куснути, вона лизнула листок, аби відчути його аромат язиком. Гірчило, але в гіркості відчувалася терпка нотка, яка нагадувала їй чернобривці.

— Згодиться, — вона глипнула на Короморда. — Спробуємо?

Короморд обнюхав листок.

— Трохи нагадує те, що ми використовували на болотах.

— Ну, можна спробувати, — запропонувала Ранньоквітка. — Якщо спрацює — можна буде так лікувати інших. Я тобі скажу, чи не засильно болить.

Листолапка розжувала листок і втерла його зелений сік у лапу Ранньоквітки.

Стара кішка здригнулась, аж Листолапка схнулась від неї.

— Усе добре, — простогнала Ранньоквітка. — Вщипнуло трошки. Продовжуй.

До них підшкандиніала Мільгокрила, передня лапа якої була обмотана липким павутинням.

— Чудово, дякую! — Листолапка обережно зняла павутиння з її простягнутої лапи і, як могла, обліпила ним розпухлу подушечку Ранньоквітки. — Дай знати, якщо воно щипатиме.

— Дам, — Ранньоквітка обережно ступила лапою на землю. — Незле, — нявкнула вона.

Ожинокіготь поспішив до них із чола колони, і всі коти знову зупинилися. Вивірколапка тихо йшла поруч із Листолапкою, понуривши голову.

— Ви сюдою повертались додому? — трошки перегодя нявкнула Листолапка.

— Зда... Здається, так, — нявкнула Вивірколапка.

Листолапка здивовано глянула на неї. Вони пішли цим шляхом, бо Вохрошубка сказала, що легше буде йти дорогою, якою вони вже проходили раніше. Вона припускала, що Вивірколапка цю дорогу також знає. Вона вказала вперед, туди, де долина звужувалась, аж поки ставала звичайною розколиною в скелях.

— Це місце тобі знайоме?

Вивірколапка кліпнула.

— З цього боку все здається інакшим. Того разу нас переважно вели коти Племені.

Листолапка замислилась. Чи зустрінуть вони дорогою когось із Племені — вимощених багном котів, які вклонялися дивним предкам і виживали у світі каменю та криги?

Клани здиралися вперед, вище і вище, і тільки Бурешуб, схоже, почувався тут на своєму місці. Він так легко переплигував із каменя на камінь, що здавався не дуже й подібним до Річкового кота, навіть його хутро добре зливалося із сірим довкіллям.

***

Сходження на гору здавалося нескінченним — і цього дня, і наступного, і наступного після нього. Схили ставали крутішими і більш каменистими, але вершини скель досі нависали високо над

головами. Лапа Ранньоквітки трошки загоїлась, а Листолапка постійно виглядала свіжих запасів тих трав, якими її лікувала.

— Ми точно йдемо в правильному напрямку? — прошепотіла Карохвістка. — Ця стежка все вужчає.

Вона мала рацію. Коти опинилися на вузенькому прискалку, що спіралями здіймався вгору, на запаморочливо високе урвище. З одного боку стежки гора різко вривалась донизу, а з іншого — здіймалася вертикально вгору. Вітер провівав через шпарину в скелі, ніби вода, що сочилася крізь гать, куйовдячи хутро Листолапки. Вона примружила очі, захищаючись від крижаних поривів, і її очі зосередились на дорозі попереду.

Коти розтяглися на прискалку довгою стъожкою.

— Переносьте кошенят! — гукнув Чорнозір решті черги, і його крик примарно відлунив від стін урвища.

Прискалок тягнувся далі до закруті гори, здіймаючись до вузенького проходу поміж двох гір. Схили відлунювали гуркотінням каміння, а краї стежки кришилися під котячими лапами і потоками землі осипалися в тіні, що темніли внизу. Листолапка йшла так близько до скелі, як тільки могла, і її серце шалено гупотіло. Позад себе вона відчувала тепле дихання Карохвістки.

Раптом спереду долинуло виття, і великий шматок скелі прогуркотів у бездонну прірву. Посеред вузької стежки зяла діра, в яку — в ніщо — провалився Димолап, Тіньовий новак. Якусь мить він іще відчайдушно чіплявся за край, дряпаючи кігтями по камінню. Бурошубка, Тіньо-

ва воєвода, кинулася за ним, але під надлишковою вагою каміння почало розсипатися ще швидше, і той край, на якому повис Димолап, просто зірвався вниз. Бурешубка відплигнула назад, залядве встигнувши порятуватися. Новак упав, шалено перекручуючись у повітрі, і щез у темряві.

Тіньова королева поглянула вниз.

— Димолапе!

— Назад! — загорлав Бурешуб. Він рибиною прослизнув до краю і відтягнув її назад.

Коти завмерли від жаху, а Листолапка лише благала Зореклан швидко забрати новака. Чорнозір визирнув за край.

— Ми тут нічого не вдіємо, — нявкнув він, ви-простуючись. — Треба йти далі.

— Ти його залишиш? — завила королева.

— Він ніяк не міг пережити падіння, — сказав їй Чорнозір. — І його тіло ми підняти не зможемо, — він мордочкою торкнувся боку кішки. — Пробач, Ночекрило. Тіньовий Клан не забуде Димолапа, обіцяю тобі.

Геть спустошені від шоку і скроботи, коти знову рушили вперед, так тісно притискаючись до скелі, що вона дряпала їм хутро. Але падіння Димолапа залишило пролом у прискалку. На щастя, Довгохвіст був серед тих котів, які йшли по-переду Тіньового новака — Листолапка нервово глитнула від думки про те, як би вони допомагали незрячому коту переправлятися через урвище, ширину якого він жодним чином не здатен був зміряти, — але по той бік страхітливої ями теж залишались коти.

Бурешуб клякнув на дальньому березі, впившись кігтями в камінь.

— Ну ж бо, — гукнув він до Ласколапа, Вітряного новака. — З цього боку безпечно. Можеш спокійно стрибати.

Ласколап витрішився в темряву, широко розплющивши очі.

— Тут інші позамерзають, поки тебе дочекаються, — буркнув Бурешуб, утрачаючи терпець. — Стрибай!

Ласколап підвів голову і кліпнув. Він присів, перенісши всю вагу на задні лапи, а тоді стрибонув, простягнувши передні лапи так далеко, як лише міг. Щойно новак приземлився, Бурешуб вхопив його за карк, застогнавши від натуги. Тоді підштовхнув Ласколапа далі по стежці та повернувся до наступного кота.

— Мої кошенята не зможуть перестрибнути! — загорлала до нього Маківка.

— Ти можеш їх перекинути? — нявкнув Бурешуб.

Маківка прищулила вуха.

— Надто далеко!

— Я їх візьму, — Воронолап обережно протиснувся повз Бурешуба і перестрибнув провалля, приземлившись просто перед Маківкою. Вона дивилася на нього широко розплющеними від страху очима.

— Я їх не впушу, — пообіцяв новак. Тоді підхопив найменше і підійшов до краю пролому. Кошеня борсалося десь під його бородою, його наляканий нявкіт відлунив у безодні. Маківка все так само нажахано спостерігала за стрибком Воронолапа. З-під його лап униз полетіли дрібні камінці, але новак зберіг рівновагу. Листолапка була вражена його спритністю.

— Клади його обережно, — нявкнула вона, коли Вітряний кіт опускав кошеня на прискалок. Тоді він повернувся і стрибнув, аби зібрати наступне.

Коли всі троє були безпечно переправлені на інший бік, Маківка стрибнула вслід за ним, легко здолавши розлом завдяки своїм довгим лапам.

— Дякую, — видихнула вона. Тоді притислася мордочкою до кожного з кошенят, перш ніж лагідно підштовхнути їх далі, вгору схилом.

— Так, нумо переправимо інших, — нявкнув Воронолап до Бурешуба. — Залишайся із цього боку, я піду на інший.

Коли настала черга Листолапки, її лапи тримтели так сильно, що вона боялася мимохіть упасти за край.

— Усе добре, — промурмотів Воронолап. — Це не так важко, як здається.

Листолапка відчула його гаряче дихання на своєму хутрі, і спробувала зосередитись на ньому, а не на провалі перед собою. Вона знала, що вдома, коли під ногами була тільки м'яка лісова долівка, вона б не вагаючись стрибнула на таку відстань. Але тут провалля, здавалося, затягувало її, ніби чорна річка, тягло її униз, униз, униз...

— Не думай про це! — гукнув Бурешуб.

Листолапка замружила очі, відчуваючи під своїми лапами краєчок безодні. *Зореклане, помоги!* Вона присіла і стрибнула, після приземлення ще трохи проїхавшись по землі, аж у лапах запекло.

— Молодець! — загорлав Бурешуб.

Листолапка обернулась і побачила, що Карохвістка також наготовувалася до стрибка. Вона відсахнулась — і тієї ж миті вояовниця полетіла

в її напрямку, небезпечно захитавшись на самому краю. Листолапка потягнулась і вхопила її за карк.

— Дякую, — тремтячим голосом відповіла Карохвістка.

— Усе добре, — промурмотіла Листолапка з повним ротом плямистого хутра.

— Чкуряй до інших, — нявкнув Бурешуб. — Ми подбаємо, щоб і решта опинилася тут цілою.

Вони обережно побрели вгору. Маківка вже зникла у вузькому проході, а Листолапка пішла за нею, кваплячись забратися з прискалка. За верхівкою проходу відкрився крутий видолинок, який, зрештою, закінчувався ще одним проходом. З одного боку до неба здіймалася величезна скеля. З іншого — схил піднімався дещо плавніше, аж до місця, де поміж камінням боролися за простір кущики вересу і якісь трави. Коти тінями сновилися поміж каміння. Попелюшка вже бродила по між них, перевіряючи, чи з усіма там усе гаразд.

У животі в Листолапки забурчало. Вона сподівалася, що в западинах і розколинах вдасться знайти якусь дрібну здобич. Коти, відколи потрапили в гори, майже нічого не їли. Багаті на здобич поля на угіддях Двоногів тепер видавалися далеким спогадом, а тут, здається, здобичі не вистачило б, аби нагодувати навіть один Клан — не те що всі чотири.

— Здається, дехто вже пішов на полювання, — нявкнула Карохвістка. Вохрошубка на чолі невеликого патруля здиралася вгору схилом. Чорнозір прямував до трохи дальших розсипів каміння в супроводі двох Тіньових вояків.

— Листолапко! Карохвістко!

Листолапка почула окрик свого батька і поквапилась до нього.

— Ожинокіготь організовує мисливський патруль, — навкнув він. — Ви двоє можете піти з ним.

— Хіба мені не слід допомогти Попелюшці? — запитала Листолапка.

Вогнезір озирнувся на сіру медикішку.

— Поранених у нас немає, просто деякі коти шоковані. Попелюшка сказала мені, що впорається і сама.

— Гаразд, — навкнула Листолапка, і вони з Карохвісткою побігли до Ожинокігтя.

— З Березком усе добре? — Листолапка спинилася, коли вони пробігали Папоротехмарку.

— Усе гаразд, — запевнила її королева. Тоді глянула на хмари. — Але коли почне сніжити...

Березко, побачивши Листолапку, примуржувся.

— Чому Коді не пішла з нами? — пропхинькав він. — Ти їй сказала не йти?

Листолапка похитала головою.

— Вона має свій дім, — лагідно відповіла вона йому.

— Але з нею було так весело!

— У тебе вистачить часу на веселощі, коли ми прийдемо у наш новий дім, — пообіцяла Папоротехмарка.

— Якщо ми туди дійдемо, — пробурмотіла Ка-рохвістка, коли вони відійшли.

— Ясно, що дійдемо, — сказала їй Листолапка, сподіваючись, що надала своєму голосу достатньо впевненості.

Вони підійшли до Вивірколапки, і та повернулась до них.

— Ожинокіготь пояснює, як полює Плем'я, — прошепотіла вона. — Ми подумали, що це може допомогти.

— Тут, у горах, у полюванні слід покладатися на вміння не рухатися, а не на потайливість, — нявкав Ожинокіготь.

— Але ми не коти Племені, ми коти Кланів! — засперечався Дошовус. — Чого б то ми мали полювати так, як вони?

— Бо це не ліс, — відрізав Ожинокіготь. — Без прикриття підліску здобич помітить тебе миттєво. Тут потрібно вичікувати, і вичікувати так нерухомо, щоби зливатися з горою. Тоді здобич сама прийде до вас.

— І яка ж здобич буде настільки тупою? — форкнув Ласколап.

— Цьому мене навчило Плем'я! — очі Ожинокігтя спалахнули. — Якщо ви не хочете голодувати, то маєте навчитися полювати так, як вони! — Він махнув хвостом. — Косариколапе, ти зі мною. Вивірколапко, ти підеш із Дошовусом, а ви, — він поглянув на Листолапку і Карохвістку, — ви двоє йдіть разом.

— Де ж нам полювати? — Листолапка роззирнулась долиною, загрозливими прискалками та затіненими западинами і, здригнувшись, подумала про величезного кота, який убив Перохвосту. — Тут узагалі безпечно?

— Так, якщо пильнувати, — Ожинокіготь вказав хвостом на прискалок, що виступав просто над ними. — Спробуйте спершу там, — запропонував він.

Карохвістка кивнула і подерлася вгору схилом, скидаючи на котів, що стояли під нею, цілий водоспад пилу і камінців. Листолапка обтрусилася і рушила за нею. Натоміні лапи боліли, але вона йшла, аж поки не дісталася прискалка. Карохвістка махнула хвостом, закликаючи мовчати, і Листолапка негайно відчула знайомий запах миші. Вона припала до землі біля подруги і вступила в кущик жорсткої трави, що пробивався з розколини. *Не рухатись.* Листолапка пригадала пораду Ожинокіття, але важко було терпляче чекати, коли вона була така голодна.

Трава почала тримтіти, і Карохвістка поволі заходилася скрадатися вперед. Раптом стебла розступилися, і з-проміж них вибігла миша, кваплячись до розколини в камінні. Листолапка нажахано спостерігала, як Карохвістка стрибає за нею і, спотикаючись, валиться просто за край.

Пам'ять Листолапки негайно наповнилась спогадами про Димолапа, який щезнув у прірві, тож вона ледве змусила себе глянути вниз. На її велике полегшення, Карохвістка була дуже навіть жива, тільки заверещала від жаху, коли їй довелося наполовину впасти, а наполовину з'їхати з крутосхилу. Вона загальмувала об покорчений кущ глуоду, який затріщав і прогнувся під її вагою, проте не дав з'їхати ще далі.

— Карохвістко, — гукнула вона. — Все гаразд?

Громова воячка підвела на неї очі, сповнені шоку.

— Усе добре, — нявкнула Карохвістка. — Тільки трохи обдерла лапи, — вона заходилася видряпуватись назад на схил.

До них примчав Ожинокіготь, насторожений цілим водоспадом каміння, який спустила за собою Карохвістка.

— Що сталося?

— Я послизнулась, та й усе, — сказала йому воячка, хоч її очі ще й досі блищають від жаху.

— Треба ж обережніше! — просичав Ожинокіготь. Нараз він зупинився і втупився кудись позад них.

— Що це? — Листолапка теж обернулась, відчуваючи, як важко калатає її серце. Із превеликим полегшенням вона зрозуміла, що вояк просто за-примітив мишку, яка вилазила з розколини в камені.

— Не рухайтесь, — пошепки наказав Ожинокіготь.

— Але я її спіймаю за один стрибок, — видихнула у відповідь Карохвістка.

— Чекай, — прогарчав Ожинокіготь.

Листолапка вловила тихе биття крил над ними. Глянувши вгору, вона побачила величезного птаха кольору орляка, який кружляв над ними. Вона неспокійно глитнула, гадаючи, яку саме здобич примітив тут цей птах — мишку чи їх?

— Якщо пощастиТЬ, — промурмотів Ожинокіготь, коли орел склав свої крила і шутнув униз, швидко і безгучно, як Зоряний вояк, — він полетить на мишку, і ми зможемо принести Клану щось достатньо велике для всіх.

— А якщо не пощастиТЬ? — пробурмотіла Карохвістка. Ожинокіготь не відповів.

Орлині крила над ними розпростерлися, здається, ширше, ніж ріка, що відділяла Громовий Клан від Річкового. Листолапка ледь могла опи-

ратись бажанню розвернутися й побігти геть. Птах був усе ближче і ближче, аж вона могла розгледіти кожну пір'їнку на його масивних крилах, а ще його очі, що поблизувалися, ніби маленькі чорні камінці.

— Чекай, чекай, — крізь стиснуті зуби видихнув Ожинокіготь. І вже коли Листолапка могла розгледіти сухожилля на жовтих лапах птаха, той пролетів повз них, ігноруючи і мишу, і котів на прискалку. Він летів просто до Кланів, що збилися внизу долини!

Ожинокіготь метнувся до краю і визирнув з-за нього.

— Стережись! — гукнув він.

Маса золото-брунатного пір'я наче вибухнула посеред котів, які загорлали від жаху і розбіглися в усіх напрямках. Тільки вояки тримали позиції, підстрибуючи на задніх лапах і вимахуючи в повітрі гострими пазурами, а орел тим часом злетів ішле раз, здіймаючи вітер своїми могутніми крилами. Листолапка побачила маленьке створіння, що борсалося, затиснуте в його довгих пазурах, і почула жалісне квиління нажаханого кошеняти. *Hi!*

— Грузъко! — вискнула Маківка.

Нараз Орлякошуб здійнявся в повітря, ніби піднесений вітром. Своїми кігтями він ухопив орла за лапи, перш ніж той устиг піднятися над краєм долини. Орел закричав і струснув із себе брунатного вояка. Орлякошуб бухнувся на землю, але його атаки вистачило, щоби розчепити орлиний хап, тож кошеня впало на землю просто біля нього.

Листолапка кинулась униз із прискалка, незgrabно приземлилась і зісковзнула схилом аж до самої долини. Камінці зачіплялися за її кігті.

Ожинокіготь і Карохвістка спотикалися вслід за нею, зигзагами збігали з крутосхилу, аби не полетіти стрімголов униз. А от Листолапка летіла й летіла. Кущ загальмував її падіння, перш ніж вона встигла впасти на дно, гіляччя заплуталось у її хутрі. Цього виявилося достатньо, щоб її сповільнити, тож вона зіп'ялась на лапи і побігла каменистою долівкою улоговини.

— Перевір Орлякошуба! — наказала вона Карохвістці. — Я подивлюся, як там Грузько.

Маківка вже схилилася над маленьким клубочком хутра, що лежав на каменистій землі. Папоротехмарка тулилася до Тіньової королеви, намагаючись її заспокоїти, хоча й сама розуміла її жах.

Листолапка схилилась над кошеням і лизнула його груди. Вона відчувала, як надимаються його боки і як у грудях тріпотить малесеньке серце. Плече кровило, але поріз був неглибокий.

— З ним усе буде добре, — пообіцяла Листолапка. — Якщо будемо тримати його в теплі, він оклигає від шоку, — вона підвела голову і з полегшенням побачила Попелюшку, яка вже крокувала до них.

— Залижи ранку так добре, як лише зможеш, — наказала Попелюшка. — У нас надто мало цілющих трав, щоб ми могли ризикувати інфекцією.

Листолапка негайно послухалась, відчуваючи на языку солону нотку крові кошеняти.

Маківка пригорнула інших кошенят ближче до себе, досі тремтячи від жаху.

— Куди ви нас привели? — загорлала вона, розглядаючись у пошуках котів, які привели їх у гори.

— Я не думала, що орел нападе на стількох котів! — відповіла Вивірколапка, дибаючи до них.

— Ти знала, що таке може статися? — люто запитав Чорнозір.

— Ми знали, що орли нападали на Плем'я, але Плем'я їх завжди відганяло, — непереконливо відповіла Вивірколапка.

— Ми не Плем'я, — засичав Чорнозір. — Треба було нас попередити, щоб ми знайшли прихисток.

— Який ще прихисток? — плакалась Маківка. — Тут ніде ховатися. Тут ніде полювати. Тут *ми* — здобич!

— Це правда, — нявкнула Світоквітка, її голос теж був гучний і високий від паніки. — Нас тут переловлять по одному.

— Ні, якщо ми будемо триматися купи, — зачепечив Порохощуб.

— Так, — погодилася Бурошубка. — Наступного разу ми будемо готові.

— Якщо нападе ще одна птаха — ми відженемо її, перш ніж вона підлетить до кошенят, — пообіцяв Шулікокриг.

— Та й десяток Кланів не змогли б відігнати таку птаху! — горлала Маківка.

— Може, й ні, — нявкнула Леопардозірка. — Але кожен із нас готовий померти у боротьбі ради наших кошенят, — вона оглянула всі чотири Клани, і кожен новак і вояк занявчали їй у відповідь, погоджуючись.

Листолапка кліпнула. Вони більше не були чотирма Кланами, які вирушили в цю небезпечну подорож. Вони були єдиним Кланом, пов'язаним спільним страхом та безпорадністю. Вона віді-

йшла від Грузька і Маківки. Тепер із ними був Дрібнохмар.

— З Орлякошубом усе добре? — гукнула вона, підходячи до Карохвістки, яка сиділа біля золотавого вояка.

— Усе гаразд, — нявкнув Орлякошуб, спинаючись на лапи.

— Я пригляну за ним, — пообіцяла Карохвістка.

Листолапка носом тицьнула свою сестру в бік.

— Гірше ж уже не буде? — промурмотіла вона.

Вивірколапка мовчки дивилася на неї затуманеними горем очима. У відчай Листолапка глянула на небо, благаючи Зореклан про заступництво і гадаючи, чи її молитви долинуть до предків крізь обтяжені снігом хмари.

Ніби у відповідь, із неба почали падати перші крижані пластівці.

Розділ 22

На гребні вгорі Вивірколапка завважила якийсь рух. Вона зупинилася, тонучи лапами в насипі снігу, і підвела голову. За кілька хвостів над ними, на кам'яному прискальку сокіл шматував землерийку. Вивірколапка розуміла, що її руде хутро мало би вирізнятися на тлі снігу, як призахідне сонце у блідому небі, тож стояла нерухомо, сподіваючись, що сокіл її не помітив.

Дотик снігу трохи полегшував біль у її натертих лапах. Новачка вагалася, чи стане їй сили стрибнути вгору і впіймати сокола. Мабуть, ні. Останні дні висмоктали з неї стільки сили, що вона практично не могла вже полювати.

Сокіл притис землерийку до скелі й почав виривати з неї шматки плоті. Вивірколапка відчула приступ заздрощів, коли живіт її стиснув голод. Повільно, наче тала крига, вона почала підкрадатися ближче, благаючи Зореклан, щоб густий снігопад приховав її хутро.

Вивірколапка мусила впіймати якусь здобич. Холод почне вбивати котів швидше за будь-якого орла, якщо Клани будуть і далі голодувати. Незважаючи на їхні хоробрі обіцянки Маківці, шок від утрати Димолапа, а тоді від нападу на Грузька похитнув упевненість навіть найсильніших вояків. Вивірколапка відчула такий сильний жаль, що аж мусила зупинитися. Вона допомогла привести Клани до їхньої загибелі. Новачка навіть не була певна, що змогла би знайти до них дорогу, якби впіймала сокола. Вивірколапка лише знала, що вони були десь неподалік, тулилися один до одного в снігу і молилися до Зореклану про спасіння.

Якби ж вона могла бути впевнена, що Клани вже дійшли до ловища Племені. Тоді вони принаймні могли б отримати допомогу від котів, яких уже знали. Бурешуб викликався на нічну варту поміж засніжених вершин. Здавалося, тільки йому було комфортно на цій пустельній землі. Вона знала, що він шукав Студню чи принаймні якогось знаку Племені, але поки що нічого не знайшов. Племені не були потрібні ні кордони, ні помітки. Ніхто більше не зазіхав на їхні суворі ловища.

Сокіл наїжачив пір'я, струшуючи сніг, і думки Вивірколапки повернулися до полювання. Вона напружила натомлені м'язи, приготувавшись до стрибка.

Раптом над нею промайнуло чиєсь хутро, так що новачка аж відсахнулась. Троє струнких вимощених багном котів стрибнули зі скелі над соколом. Один із них впіймав птаха своїми довгими кігтями, а двоє інших кинулись на Вивірколапку, вибивши з неї подих. Вона відчула, як могутні

лапи пришпилили її до снігу, і запруchalася, але вони були надто сильні, і за кілька жахливих мітей Громова кішка вже лежала смирно, хрипло і рвано дихаючи.

— Вивірколапко?

Новачка почула, як знайомий голос прогарчав її ім'я, і ті самі лапи почали витягувати її зі снігу. Вона кліпнула, струшуючи з повік холодні крижинки, й побачила Пазура, який з подивом витріщався на неї.

За ним стояли двоє вартових печери, поширивши очі від несподіванки.

— Що ти тут робиш? — запитав він.

Доки Вивірколапка намагалася зібрати докути свої сплутані думки, вона впізнала ще одного з вартових печери. То був Щерб* — один із вигнанців, які повернулися рятувати своїх одноплемінників від Гострозуба. Вивірколапка вже знала двох котів, які були перед нею, і від цього їй стало трохи краще.

— Ми пішли з лісу, — пояснила вона. — І зараз переходимо через гори.

Пазур примружив очі.

— Знову?

— Цього разу ми всі пішли.

— Усі?

— Чотири Клани, — нявкнула Вивірколапка. — Ми більше не могли залишатися в лісі. Усе було зруйноване. Але ми ніколи не думали, що ця подорож буде така складна! Димолап упав у провалля, а тоді одне кошеня — Грузька — мало не вкрав орел... — її голос затих.

* У книзі «Північ» автор не згадує ім'я цього кота, розповідаючи про вигнанців.

— Кошенята? — запитав Пазур. — Тут? Ви подуріли? Ви мусите повести всіх цих котів до Печери Стрімкої Води і відпочити. Де ти їх залишила?

— Ми стали на ніч під якимсь скелями. Там над ними нависало дерево, ніби гіантський кіготь.

Пазур глянув на вартових печери.

— Деревна скеля, — нявкнув він. — Підіть туди.

Вартові побігли через сніговий намет, прищувивши вуха через снігопад.

— Треба знайти ці твої Клани, перш ніж вони замерзнуть на смерть, — нявкнув Пазур і підібрав ще теплого сокола зубами.

Вивірколапка ледве встигала за котом, який помчав за вартовими.

— Коли ми приведемо їх до Печери Стрімкої Води, вони вже будуть у безпеці, — гукнув Пазур через плече, на мить випустивши сокола з рота. Надія додала Вивірколапці сили, і вона продовжувала бігти, доки не перебралася через намет, а тоді помчала вздовж скельного виступу, який був захищений від снігу гострим навісом. З-під її лап вниз летіло каміння, але вона не зупинялася.

— Орел!

Вартові печери різко спинилися на місці, де виступ переходив у провалля. Оглянувши край долини, Вивірколапка побачила прискалок, під яким залишила Клани. Серед хутровини вона розгледіла темні плями їхнього хутра. Над ними Вивірколапка впізнала хижий коловий лет орла, і її живіт стиснуло від жаху.

Вартові присіли на задні лапи, а тоді перескочили через глибоку ущелину, що лежала між

ними та Кланами. За ними поспішив Пазур, легко перестрибнувши через провалля, хоч і ніс у зубах мертвого сокола.

Вивірколапка глянула через пролам, а тоді зазирнула вниз, у вирву. Гострі скелі, мов зуби, прорізали сніг, який заповнив безодню. Зібравши всю свою силу по краплинах, вона стрибонула на кам'яний виступ, де чекав Пазур. Відчайдушно витягнувши передні лапи, новачка вхопилася за виступ і затарарабанила задніми лапами в повітря. Пазур нахилився, і вона відчула його зуби, які вчепилися в її загривок і потягнули нагору.

Тільки-но відчувши тверду землю під ногами, Вивірколапка помчала далі за котами Племені. Орел над ними вже склав крила і пішов у піке.

— Березку! — крик Папоротехмарки розітнув повітря. Бурошубка підстрибнула, вхопила кошеня і відштовхнула його з матір'ю в тіні під скелею. Ожинокіготь підштовхував туди ж Світоквітку з її кошенятами. Шулікокриг кинувся до Одновуса, і вони разом заступили Високозорого від нападу.

Орел летів на них, наготовивши довгі пазурі, як раптом вартові печери кинулися поміж Кланів. Щерб зачепив крило птаха, а інша вартова стрибнула на нього, вискубуючи з хвоста пір'я. Птах струсонув повітря, затріпавши своїми гіантськими крилами, і, запищавши, ринув угору, у сніжницю.

Клани вилізли зі сховку під скелею і зачудовано витріщилися на своїх рятівників. Коти були такими обшарпаними, жалюгідними і миршавими, що Вивірколапка раптом злякалася, аби вартові Племені не сказали їм покинути цю затію і повернутися додому, щоб перечекати до тепла, а тоді знову почати свою подорож.

До них підбіг Ожинокіготь, розбризкуючи сніг з-під лап.

— Пазуре! Щербе! — він радісно привітався носами із вартовими.

Воронолап підійшов і поплескав Пазура хвостом по плечу.

— Вчасно ви, — нявкнув він.

— Це Пазур, — оголосила Вивірколапка решті котів. — І Щерб, і...

— Ніч-Без-Зірок, — нявкнула третя вартива. В її голосі чувся незнайомий акцент, який Вивірколапка вже встигла забути. Гарно було знову його почути.

Пазур роззирнувся.

— Де Бурешуб?

— Пішов на полювання, — пояснила Вохрошубка.

До них наперед протиснувся Вогнезір.

— Ви можете нам допомогти? Кошенята замерзають, — нявкнув він. — Одне може от-от померти.

— Покажіть мені його, — наказав Пазур.

— Сюди! — вигукнула Листолапка з-під навісу, де Маківка вилизувала своє мляве кошеня. Ніч миттю підхопила його зубами і поклала Маківці на бік.

— Не клади його на землю, — прогарчала кішка Племені. — Камінь висмоктує з нього тепло. І не вилизуй. Від вологи йому буде тільки холодніше, — вона почала сильно розтирати кошеня передніми лапами, розчухуючи його вогке хутро, аж доки кошеня не заворушилося. — Продовжуй розтирати, — сказала Ніч Листолапці. — Пам'ятай: не можна облизувати.

Тіньова королева вдячно подивилася на варто-
ву, але кішка Племені тільки кивнула і звернулась
до Богнезора.

— Як довго ви тут? — спитала вона.

— Надто довго, — пробурмотіла Вивірколапка.
Вона раптом відчула, як тепер, коли небезпека
вже минула, слабкість від голоду поверталася. Від
холоду їй хотілося спати.

— Ми відведемо вас усіх до печери, — запро-
понував Пазур. — Там ви зможете зігрітися і по-
їсти.

— Ми мусимо йти далі, — блиснув очима Чор-
нозір. — Нам треба вийти з гір, доки сніг не по-
силився.

— Ви всі загинете, якщо не підете з нами, —
нявкнув Пазур.

Чорнозір прищулів вуха. Богнезір поглянув на
Тіньового провідника і тихо нявкнув:

— Кошенята і старійшини не подолають цей
перехід.

— І Високозорому потрібно відпочити, — до-
дав Одновус. Вітряний провідник здавався висна-
женим і змарнілим не менше за старійшин.

— Нам усім потрібно відпочити, — встрияла Лео-
пардозірка.

— Але Воронолап сказав, що вересовище по-
чинається вже за горами, — заперечив Багнокі-
готь. — Нам треба йти туди.

Чорнозір повернувся до Дрібнохмара.

— Що ти про це думаєш?

— У старійшин не вистачить сили йти далі, —
нявкнув медикіт. — А кошенята позамерзають без
їжі.

— Оце помре до світанку, якщо його не перенести в тепліше місце, — вигукнула Листолапка. Вона розтирала Грузька, а Маківка пильно за цим стежила.

— Що ж, гаразд, — Чорнозір глянув на Пазура. — Ми підемо з вами.

Пазур подивився на Багнокігтя. Вивірколапка міркувала, чи не вирішив він, що Багнокіготь був одним із провідників, — оскільки Високозорий уже надто ослаб, щоб говорити від імені Вітряних котів.

— Ми також підемо, — пробурмотів Багнокіготь.

Пазур поважно схилив голову.

— Добре.

Маківка підняла своє кошеня за загривок. Грузько завовтузився і легенько пискнув.

— Не бійся, маленький, — муркнула його мама. — Скоро будеш у безпеці.

Інші коти почали обтрушуватися і спинатися на лапи, готовучись іти за вартовими Племені до печери.

Раптом із-за навісу з'явилася темна постать і помчала до них.

— Ожинокігто! Я завітрев Плем'я! — то був Бурешуб. Він спинився, помітивши здивовані обличчя, а тоді нарешті впізнав Пазура. — Ви тут!

— Ми знайшли Вивірколапку, — сказав Пазур.

Бурешуб підійшов до вартового і торкнувся його носом.

— Як Студня? — спитав він.

— Чудово, — відповів Пазур. — Але нам вже варто йти, — він глянув на Щерба і Ніч. — Я поведу, а ви двоє замикайте.

Вивірколапка відчувала, як її лапи важчають від утоми. Вона допомагала провести Клані невидимими стежками, які вели до водоспаду, і спинилася лише тоді, коли вони дійшли до розколини у скелі, звідки з гуркотом в озеро стримів водоспад. Ожинокіготь, Воронолап, Бурешуб та Вохрошубка стали біля неї.

— Ми повернулись, — видихнула Вивірколапка.

Бурешуб глянув на земляний насип, який позначав могилу його сестри.

— Я й не вірив, що ми ще колись побачимо це місце, — промурмотів він.

Клані проходили повз них, ідучи за Пазуром до вузького виступу, який вів поза стіну води.

— Ходімо, — нявкнув Бурешуб. — Ми будемо потрібні Кланам. Вони ж раніше ще не зустрічалися з Племенем.

Він поспішив уперед, а Ожинокіготь, Вивірколапка та Вохрошубка пішли за ним. Воронолап затримався ще на мить, задивившись на могилу Перохвостої.

Коти повільно заходили за водоспад, і їхнє хутро одразу темніло від близок води. Бурешуб, Ожинокіготь та Вохрошубка прослизнули крізь них. Вивірколапка побачила Золошуба, який зупинився на краю grimучої водяної стіни.

— Нам треба зайти *туди*?

За водоспадом світло грато на вологій скелі.

— Ходи, — підбадьорила Золошуба Вивірколапка. — Там усередині тепло, чесне слово.

Вояк Громового Клану зайшов усередину, і Вивірколапка ступила за ним. На неї нахлинули напівзабуті запахи, і, коли її очі призвичайлися

до темряви, вона побачила Плем'я, яке стояло і спантеличено дивилося на гостей.

Одна юна кішка, смугасте хутро якої було ледве видно під шаром багна, із захопленням чи навіть радістю роззиралася навколо. Це була Студня-Де-Пірнають-Рибки — звіроловиця, яка подружилася з котами Кланів під час їхнього першого візиту до печери. Вивірколапка побачила, як та відчайдушно вдивляється в обличчя новоприбулих, і зрозуміла, що вона шукає лише одного кота.

Вивірколапка відчула доторк чийогось хутра — повз неї пробіг Бурешуб. Він кинувся на впростець до Студні, і вони торкнулися носами з такою ніжністю, що Вивірколапці стало їх невимовно жаль. Було очевидно, що Бурешуба попереду чекає ще одне потрясіння, коли прийде час вдруге залишати кішку Племені.

Розділ 23

Листолапка зайшла до печери, намагаючись роздивитись щось у темряві. Від реву водоспаду повітря тремтіло, а світло, яке пробивалося крізь завісу води, мерехтіло на кам'яних стінах. Струмок, що блисків, наче іній, збігав зарослою мохом скелею і перетікав у невелике озерце на долівці печери. Два тунелі обабіч задньої стіни вели далі в пітьму, а із високої стелі звисали вузькі кам'яні кігти.

Листолапка відчула, як коти Племені дивляться на неї, блимаючи в темряві очима. Вона підійшла до Вивірколапки.

— Вони нас наче не бояться.

Вивірколапка кліпнула.

— А чому їм боятися? Ми такі худі, що взагалі не схожі на якусь загрозу. І до того ж тут поблизу більше немає котів. Тепер, коли Гострозуб помер, єдиними ворогами Племені залишилися орли.

— Я забула про Гострозуба, — нявкнула Листолапка. — Але все було би набагато гірше, якби він і досі бродив горами.

— Так, — погодилася Вивірколапка. Її погляд пом'якшав. — Коли Peroхвоста загинула, то вона не тільки врятувала Плем'я. Вона ще й нас захистила.

Коли очі Листолапки пристосувалися до темряви, вона почала розрізняти окремі постаті — одні стрункі та ставні, інші мускулясті й широкоплечі. Проте всі вони були меншими за котів Кланів — навіть за Вітряних котів, — худіші, із широкими головами і тонкими шиями.

Кошенята, які гралися біля входу до одного з тунелів, зупинилися і глянули на котів Кланів. Очі малюків були широкими від цікавості. Сіро-біла королева підійшла до Листолапки й обнюхала її хутро.

— Це Тінь, — пояснила Вивірколапка. — Вона доглядала за Вохрошубкою, допомагала їй вилікуватись від шурячого укусу.

Королева Племені кивнула.

— Скелевидець говорив, що ви прийдете, — нявкнула вона. — Плем'я Вічного Половання сказало йому, що старі друзі повернуться і приведуть із собою нових друзів.

Незважаючи на втому й голод, Листолапка відчула, як у ній зростає цікавість.

— Звідки він знав? — прошепотіла вона до Вивірколапки.

— Скелевидець спілкується із предками Племені так само, як ти із Зорекланом, — тихо відповіла Вивірколапка.

До них підійшов Пазур.

— Тут є здобич, — запропонував він, махнувши хвостом у бік кагату свіжини.

Листолапка кліпнула.

— Вам хіба вистачить поділитися з нами всіма?

— Їжте, — Пазур знову вказав хвостом на кагат. — Щовб упоряджує лови. Незабаром буде вдосталь.

Від запаху кролятини, що долинав від кагату, у животі в Листолапки забурчало, але вона не могла їсти, доки не переконається, що з рештою Клану все гаразд. З повагою вклонившись, новачка залишила Вивірколапку з її гірськими друзями і пішла до Попелюшки, яка сиділа разом з іншими медикотами біля входу.

— Кіт на ім'я Щовб сказав, що ми можемо поїхати он у тих гніздах, — Попелюшка вказала на кілька мілких заглибин в долівці печери, встелених мохом і пір'ям.

— Там вистачить місця? — запитав Дрібнохмар.

— У гніздах мають спати найслабші й ті, хто дуже мерзне, — порадив Короморд. — Решта спатиме там, де знайдеться місце. Принаймні тут нам не загрожують сніг і вітер.

— І тут є їжа, — Листолапка кивнула на кагат свіжини. Деякі коти Племені вже витягували звідти здобич і несли її до Кланів. Пазур поклав кролика біля лап Багнокігтя. Вітряний воєвода глянув на нього голодними очима і вдячно кивнув, перш ніж віднести його до своїх королев і новаків.

— Треба відвести кошенят у гнізда, щоб вони зігрілись, — нявкнула Мільгокрила.

Листолапка приєдналася до решти медикотів, які почали збирати наймолодших кошенят та їхніх матерів і вести до м'яких гніздечок на підлозі. Коли вона допомогла вмоститися Маківці та її малюкам, до неї підійшов довготелесий кіт Пле-

мені. Його хутро було так вимащене багнюкою, що важко було розібрати, якого воно кольору. Лише білі вуса навколо морди видавали вік не-знатомця.

— Хто із вас цілитель? — запитав він.

Листолапка збентежено глянула на нього. Вивірколапка розповідала їй, що у Племені цілителем і провідником був той самий кіт. А кого він хотів бачити? Вона озирнулася на Попелюшку, але та оглядала кошенят Світоквітки.

— Я відведу вас до Вогнезора, — вирішила Листолапка і повела його до свого батька, який стояв і впівголоса про щось розмовляв із іншими провідниками.

— Ми не можемо залишатися надовго, — бурмотів Чорнозір. — Сніг лише посилився, — він озирнувся, коли підійшла Листолапка.

— Це Скелевидець, — Листолапка вклонилася і відійшла трохи назад.

— Ти цілитель? — спитав Скелевидець у Вогнезора.

— Я провідник Громового Клану, — відповів він. — А цілителькою нашого Клану є Попелюшка, — він показав хвостом на медикішку, яка зацікавлено за ними стежила з іншого боку печери. — Це Чорнозір, Леопардозірка та Високозорий, — Вогнезір по черзі кивнув на кожного.

— Ви всі провідники?

— Так, — нявкнула Леопардозірка.

Погляд Скелевидця спинився на Високозорому, який стояв, примруживши очі від утоми.

— Тобі недобре. Ми дамо тобі трави, — він озирнувся й гукнув сіру смугасту кішку. — Птах, принеси підсилювальних трав.

Кішка прослизнула в один із тунелів.

— Плем'я вдячне вашим друзям за те, що вони вбили Гострозуба. Більше за все — Перохвостій. Ми завжди шануватимемо її дух.

— Вона була хороброю, як і її батько, — погодився Вогнезір, і Листолапка відчула, як бринить смуток в його голосі від спогаду про Сіросмуга.

— Вам треба поїсти і відпочити, — продовжив Скелевидець.

— Але після цього ми повинні продовжити нашу подорож, — нявкнув Чорнозір.

Скелевидець кивнув.

— Ми вас не затримуватимемо.

Птаха повернулася зі жмутком трав і поклала їх перед Високозорим.

Листолапка зацікавлено смикула вусами.

— Що це за трави?

Бурштинові очі Скелевидця збліснули в напівтемряві.

— Я вчуся, щоби стати цілителькою, — похапцем пояснила Листолапка. — Я знаю лісові трави, але гірські... — Вона спинилася. — Тут все зовсім інакше.

— Сподіваюся, вона вас не дуже доймає, — долинув ззаду тихий нявкіт Попелюшки. — Вона дуже допитлива.

— Допитливість — хороша риса для цілителів, — крекнув Скелевидець. — Вона багато чого навчиться, — він дружелюбно моргнув Листолапці. — Це жовтозілля і чистець. Добре для сили.

— Можна буде пізніше на них глянути, щоб я могла їх розпізнати потім?

— Звісно.

Листолапка відчула тепло в голосі старого й мудрого кота, і їй захотілося навчитися в нього всього, зрозуміти відмінності між Племенем і Кланом.

— Тінь сказала, що ви знали про наш прихід, — нявкнула вона. — Це правда?

Скелевидець кивнув.

— Плем'я Вічного Полювання мені показало.

— Ви ділитеся снами зі своїми предками? — спитала Попелюшка.

— Ділимося снами? — перепитав він. — Ні, я тлумачу знаки каміння, листя і води, і так розумію, що це голос Племені Вічного Полювання.

— Попелюшка тлумачить знаки для нашого Клану, — запопадливо нявкнула Листолапка. — Знаки, які нам шле Зореклан. А ще вона вчить мене їх тлумачити.

— У неї до цього дар, — додала Попелюшка.

— Тоді, мабуть, вона б хотіла побачити Печеру Шпиллястих Каменів, — припустив Скелевидець.

— Печеру Шпиллястих Каменів? — перепитала Листолапка. — Це як наша Місяцескеля?

— Я не знаю вашої Місяцескелі, — промурм totiv Скелевидець, повернувшись до одного з темних тунелів, що вели з печери. — Якщо це місце, де голоси ваших предків говорять найгучніше, тоді так, це як ваша Місяцескеля.

Посмикуючи хвостом від захоплення, Листолапка пішла за Попелюшкою та Скелевидцем до вузького проходу. Вона міркувала, чи доведеться їм іти так само глибоко під землю, як до Місяцескелі, але вже за кілька хвостів прохід відкрився ще у одну печеру, оточену стінами зі слизького каміння.

Коли її очі трохи привычалися до мороку, Листолапка розширнулася. Ця печера була значно меншою за головну, але зі стелі звисало більше кам'яних кігтів, а деякі й виростали із землі. Кілька з них з'єдналися докупи, ніби лапи, що торкалися одна одної. У блідому свіtlі, що пробивалося крізь щілину в стелі, Листолапка побачила, як вони мерехтять від води, яка стікала в калюжки на твердій долівці.

Скелевидець торкнувся одної з калюжок лапою, збриживши воду.

— Сніг розтане, і ці калюжі побільшають, і коли засяють зорі, я побачу в них, що мені хоче сказати Плем'я Вічного Полювання.

— Як часто ви спілкуєтесь із Плем'ям Вічного Полювання? — спитала Попелюшка.

— Коли утворюються калюжі, — відповів Скелевидець.

— Ми зустрічаємося щоразу в півповню, щоб поговорити із Зорекланом...

Листолапка обвела поглядом печеру. Вона відійшла трохи вбік від Попелюшки і Скелевидця, які обмінювались досвідом, і побрела поміж кам'яними пазурами, аж доки коти не зникли з поля зору. Її лапи здавалися важкими, втома навалилася на неї, ніби вода. Вона прилягла на вогку кам'яну підлогу і занурилася носиком між лапами, приколисана мерехтінням води, що скrapувала зі скелі. Новачка заплющила очі. *Зореклане? Ви тут?*

Її думки закружляли у звуках стрімкої води. Десь далеко Листолапка почула ревіння лева й побачила, як роздираються тінисті хутра — їх новачка не могла впізнати. *«Хто ви?»* — у відчай

спитала вона. Голоси зашепотіли до неї словами, яких Листолапка не розуміла. Її охопила паніка, і вона закліпала, розплющивши очі.

Зореклану тут не було. Вона чула лише голоси предків Племені. Листолапка ще ніколи в житті не почувалася настільки самотньою.

***

Хоч як Листолапка благала свого батька дозволити комусь іншому спати на її місці, Вогнезір наполіг, щоб вона розмістилась біля Попелюшки в одному зі встелених пір'ям гніздечок на долівці печери.

— Зараз Кланові його медикішки потрібні, як ніколи, — сказав він. — Ти повинна добре відпочити.

Та як Листолапка могла відпочити? Все, що вона могла, — це вилизувати своє збите брудне хутро. Новачка тільки сподівалася, що Попелюшка не помітить хвилювання в її очах після відвідин Шпілястих Каменів. *Що ми будемо робити без Зореклану?* Думка промайнула в її голові, ніби миша, загнана у власній норі.

Вивірколапка з Ожинокітєм уже заснули, скрутivшись разом біля стіни. Листолапка примінала м'яке пір'я біля Попелюшки, коли раптом помітила, як із печери вислизнула Студня, а за нею — Воронолап і Бурешуб.

— Куди вони йдуть? — прошепотіла вона до Попелюшки.

— На нічне чування до Перохвостої, — промурмотіла Попелюшка, заплющуючи очі.

Листолапка вмостилася біля своєї виховниці й обгорнула носика хвостом. Вона думала про

те, з чиїми предками зараз полювала Перохвоста. Новачка притулилася ближче до Попелюшки, шукаючи заспокоєння в її теплому сірому хутрі. Як вона могла заснути, знаючи, що Зореклан не пішов із ними в цю дорогу? Проте Листолапка була дуже втомлена, і, тільки-но заплющила очі, її одразу поглинув сон.

Перед нею простягнувся обшир близкучої води, його синя поверхня мерехтіла зорями. Не було жодного руху. Навіть вітер вщух. Листолапка дивилася на воду, надто наляканна, щоб підвести погляд — раптом зорі, які відбивались у воді, були лише ілюзією? Що, як небо порожнє? Це був би ще один знак того, що Зореклану там немає.

Раптом її хутро скуювдив подув вітру. Листолапка вдивилась у темряву. До неї говорила якась кішка, але так тихо, що її було ледве чути. Листолапка підвела носа. Вітер приніс знайомий запах, але надто слабкий, щоб вона могла бути певною, чий він.

— Хто там? — гукнула новачка.

Вітер посилився, шепіт почав гучнішати, і Листолапка змогла розібрати слова: «Куди б ви не пішли, ми вас шукатимемо».

Листолапка повернулась і побачила поруч лагідне лицез Плямолистки. Очі плямистої медикішки мерехтіли, відбиваючи зоряні води, але все її тіло тремтіло, наче міраж, прозоре, ніби ті зорі на воді.

— Ви нас не покинули! — видихнула Листолапка.

Але Плямолистка не відповіла. Вітер стих, і вона розтанула в темряві.

— Ти сьогодні веселіша, — нявкнула Попелюшка, глянувши на Листолапку, яка сиділа поруч і вмивалася під ранковим промінням, що долинало крізь водоспад.

Листолапка спинилася.

— У мене був сон, — зізналась вона.

Попелюшка сіла.

— До тебе говорив Зореклан?

Листолапка кліпнула. Чи може виховниця образитись за те, що Зореклан обрав для свого по-відомлення новачку, а не медикішку Громового Клану?

— Пробач, — почала вона. — Може, вони приходили, коли я спала, а ти ні, і тому вони обрали мене...

Попелюшка перервала її лагідним доторком хвоста.

— Листолапко, все гаразд, — нявкнула вона. — Я завжди знала, що твій зв'язок із Зорекланом сильніший, ніж мені коли-небудь доводилося бачити. Це велика відповідальність, і я пишаюся тим, як добре ти із цим справляєшся.

Листолапка глянула на неї, намагаючись знайти слова, щоб виразити своє полегшення і вдячність.

— То що за сон? — нагадала Попелюшка.

— Він був дуже неясний, — попередила Листолапка. — Але я точно знаю, що Зореклан досі за нами дивиться, і я вірю, що вони будуть з нами, куди б ми не пішли.

До них підійшов Вогнезір. Його вогниста шубка здавалася майже білою у водянистому свіtlі.

— Ми вже йдемо? — спитала Попелюшка.

Вогнезір похитав головою.

— Цілу ніч ішов сніг, і Скелевидець каже, що снігопад тільки посилиться. Плем'я організовує лови, тож у нас буде вдосталь їжі, щоб перечекати негоду.

— То ми тут застягли? — схвильовано нявкнула Листолапка.

— Поки що так, — Вогнезір дивився на Чорнозора, який міряв кроками підлогу біля входу. — Ми підемо, як тільки випаде нагода.

— Листолапко! — до них підбігла Карохвістка. — Хочеш піти пополювати з Плем'ям? — вона глянула на Вогнезора. — Якщо можна?

Провідник повернувся до Попелюшки.

— Можеш її відпустити?

— Так, звісно, — відповіла медикішка.

— Дякую, — нявкнула Листолапка. Після лісу було незвично жити в темній печері, тож, незважаючи на холод, їй хотілося свіжого повітря.

Вона подалася за Карохвісткою до Пазура і Щовба. З ними була Студня, а біля неї стояв Бурешуб. Листолапка збентежено зауважила, наскільки сильно він змінився. Його хутро було вимашене багном, а у м'язах відчувалась якась міць, яка робила його більше схожим на котів Племені, аніж на худорлявих котів Кланів.

— Сподіваюсь, вони не будуть нас дуже затримувати, — пробурмотів Щовб до Студні та Пазура. — Нам треба нагодувати багато ротів.

— Звісно, не будуть, — нявкнула Студня. — Бурешуб став уже добрим звіроловом, коли вони мали піти.

— Ну так, непоганим, — погодився Щовб. Він глянув на Листолапку. — Ти новачка, правильно?

А ким сподівається стати? Звіроловицею чи вартовою печери?

Листолапка витріщилась на нього, нічого не розуміючи.

— Плем'я розділяє обов'язки, — пояснив Бурешуб. — Вартові печери охороняють Плем'я, а звіролови — годують. Студня — звіроловиця, а Щовб — вартовий печери.

— Тоді чому ти йдеш на полювання? — непевно спітала Листолапка у Щовба.

Кіт раптом весело муркнув.

— А хто ж пильнуватиме небо, доки ти будеш зосереджена на здобичі? — запитав він, і Листолапка аж здригнулась, згадавши орла, який напав на Клан. Її трохи обурило зверхнє ставлення Щовба, але вона вирішила не казати йому, що була новачкою медикішки; для кота Племені це могло би звучати так, ніби вона збирається стати провідницею.

— У лісі ми могли пильнувати небезпеку і полювати одночасно, — нявкнула Карохвістка.

— Справді? Ну а як ти почуєш запах орла, який летить вище від тебе на цілу гору? — відрубув Щовб.

— Ходімо, — нетерпляче нявкнула Студня. — Ми гаємо час.

Вона вийшла з-за водоспаду й пішла стежкою, що вивела їх поміж вершинами. Хуртовина вже вщухла, але від товстого шару снігу лапи Громової новачки швидко змерзли. Через холодне повітря дихати було майже боліче, і, щойно вони вийшли з теплої печери, з очей потекло. Проте скаржитися не доводилося — Листолапка хотіла довести Щовбу, що лісові коти можуть витримати

все те саме, що й гірські. Вона втамувала тремтіння і глянула вгору. На верхівках гір клубочилися важкі жовті хмари, обіцяючи ще снігу.

Коли вони підійшли до тернового куща, який вгинався під пухким снігом, Студня спинилася й пригнулася. Щовб із Бурешубом стали обабіч неї й також притислися до землі. Листолапка зробила так само біля Карохвістки. Студня вдивлялася в кущ, посмикуючи носом, ніби чула запах здобичі.

Листолапка принюхалася. Вітер проніс повз неї запах кроля. Вона інстинктивно почала підкрадатися вперед.

— Стій! — застеріг її Бурешуб. — Почекай і подивись, як це робить Студня.

Кішка була непорушна, мов крига, і лише ледь помітне надимання її вимашених боків зраджувало те, що це не був камінь, притрущений снігом. Листолапка вже почала думати, що може обернутися на крижинку, якщо простоїть ще трохи, але раптом з-під куща вистрибнув кролик і заворувшив носом, кушуючи повітря.

Він підстрибнув близче, не помічаючи котів у снігу. Листолапка розтулила рота. Біля куща досі стояв сильний запах здобичі, що було дивно, зважаючи, що кріль вийшов назовні. Може, він ховався там довгий час. Зненацька Студня вистрибнула вперед і кинулася на кроля. Вона спіймала його зубами і нещадно вбила.

Краєм ока Листолапка помітила, як кущ затремтів. Вона кинулася вперед, і враз другий кріль помчав через сніг. Він біг до кам'янистого прискалка, але Листолапка була швидкою — і го-

лодною — і спіймала його, перш ніж він устиг заховатися.

— Гарно зреагувала! — привітала її Студня лагідним муркотом.

— Я почула два запахи, — засапано сказала Листолапка.

Щовб здивовано на неї глянув.

— Ти чула обох кролів одночасно?

— Ми звикли до лісу з усіма його рослинами і здобиччю, — нявкнула вона, намагаючись пояснити. — Тут повітря чистіше, і запахи не такі змішані. Легко помітити різні запахи.

Карохвістка гордо їй підморгнула, а Бурешуб легенько кивнув. Щовб із повагою склонив голову і, піднявши одного з кролів, подався назад до водоспаду.

***

Листолапка сиділа біля входу до печери, зігріта теплим диханням котів навколо неї. Порохощуб лежав біля Одновуса та Високозорого. Косариколап розтягнувся біля Воронолапа. Маківка й Папоротехмарка ділилися язиками, доки їхні кошеннята гралися разом. Навіть Шулікокриг здавався розслабленим, спостерігаючи, як Мільгокрила чистить хутро Ранньоквітки від бліх. Та, незважаючи на таку спокійну картину, Листолапка тримтіла від хвилювання. Вона ще ніколи раніше не бачила, щоб Клани так спокійно уживалися разом, — навіть на Зборищах. Може, Зореклан на них і чекатиме, але чи вдасться зберегти чотири Клани до того часу, як вони знайдуть собі новий дім?

Листолапка вдивилася крізь завісу гуркітливої води й побачила повний місяць, що дрижав

над вершинами. Жоден кіт із Кланів не згадав, що сьогодні була повня — час для Зборища. Для цього не було потреби. Раптом вона почула подих біля вуха і, повернувшись, побачила Скелевидця, який дивився на неї.

— Ти шукаєш знаків у місяці? — нявкнув він.

— Я думала про Зборища, — відповіла Листолапка.

— Зборища? — не зрозумів Скелевидець.

— До того як ми пішли з лісу, чотири Клани збиралися мирно лише у повню.

— Клани не жили в гармонії?

— Не завжди, — мовила Листолапка. — На відміну від вас, у нас були чіткі кордони між нашими ловищами.

Скелевидець роззирнувся.

— Біда вас об'єднала, — зауважив він.

— Але між нами завжди будуть кордони, — наполягала Листолапка.

— Чому? Разом вам легше знайти їжу.

— Чотири Клани будуть завжди. Вірність нашим власним Кланам — це те, що робить нас сильними.

— Але ви всі поділяєте віру у ваш Зореклан?

— Одного дня ми всі станемо вояками Зореклану, — промурмотіла Листолапка. Вона глянула на місяць — розмитий білий диск за стіною води.

Очі Скелевидця засяяли.

— Ти ще першачка, але ти вже така мудра.

Відчуваючи, як її вуха починають палати, Листолапка відвела погляд.

— У нас буде власне Зборище сьогодні, — продовжив Скелевидець. Він підвищив голос. — Коти Кланів та Племені, ми ще не відсвяткували наше

визволення від Гострозуба, — нявкнув він. — Натомість ми були в жалобі за Peroхвостою, яка загинула, рятуючи нас. Проте сьогодні ми вшануємо котів, які прийшли здалеку і вбили цю жахливу істоту.

Згідливий нявкіт долинув від котів Племені. Кошенята занявчали, а найсміливіші з них підійшли до кошенят Маківки, які гралися з Березком.

— Ходімо, поділітесь з нами, — запропонувало одне кошеня Племені.

Березко глипнув на свою маму, а та кивнула; її очі випромінювали тепло. Маківка і Світоквітка швидко дали згоду, і кошенята Кланів, не довго думаючи, поспішили за кошенятами Племені на інший бік печери.

Коти Племені один за одним підводилися і підбирави свіжину з кагату, а тоді підходили до котів Кланів і клали її перед кожним із них. Ті лише дивилися й чекали, не знаючи, що робити.

Очі Листолапки розширились від подиву, коли Щовб поклав їй до лап кроля.

— Можна з тобою поділитися? — запитав він. Вона присоромлено кивнула.

Скелевидець вийшов на середину галечини.

— Ми будемо бенкетувати на славу Peroхвостої, — оголосив він. — Її дух завжди житиме у Племені Вічного Полювання. Ми також вшануємо котів, які відмовилися нас покинути і повернулися, щоби сповнити пророцтво наших предків, — він схилив голову по черзі перед Ожинокігтем, Вивірколапкою, Вохрошубкою, Воронолапом та Бурешубом, які гордовито випросталися. — А тепер їжмо! — вигукнув Скелевидець, і його нявкіт луною пронісся над печерою.

Щовб відкусив шматок кроля, якого поклав на землі, а тоді передав його Листолапці. Здогадавшись, що це такий звичай Племені, вона відкусила собі шматок і передала назад. У лісі коти також ділилися їжею, але зазвичай вистачало кожному, так що розділяти здобич не доводилося. Вона подумала, що такий формальний звичай ділитися їжею виник через недостатню кількість здобичі в горах.

Після трапези нагодовані коти полягали й почали тихо ділитися язиками. Високозорий дошкутильгав до середини печери і глянув на котів, які згодом затихли. Одновус стояв біля нього, підтримуючи крихке тіло Вітряного провідника своїм власним.

— А хто цей худий і старий крук? — нявкнуло кошеня Племені.

— Цить! — різко урвала його мати. — Це дуже поважний провідник Клану!

Хоч Високозорий і мусив спиратися на молодого вояка, його очі сяяли такою силою й рішучістю, ніби він був лише на першому своєму житті, а не на останньому. — Воронолап?

Вітряний новак збентежено підвів погляд.

— Воронолап вірно служив своєму Кланові, — голос Високозорого здригнувся, і він мусив втамувати кашель. — Він уже давно мав отримати своє вояцьке ім'я, — крекнув провідник. — Але трагедії останніх повень завадили цьому. Сьогодні, якщо Скелевидець зробить мені ласку й дозволить провести церемонію Клану в домівці Племені, я б хотів ушанувати чудові здібності й відвагу Воронолапа і надати йому вояцьке ім'я.

З боку Вітряних котів почулося згідливе мурмотіння, але коли Воронолап виступив наперед,

воно перейшло у здивований нявкіт. Це не було частиною вояцької церемонії назовництва.

— Високозорий, чи можу я дещо попросити? — нявкнув він.

Високозорий примружив очі й кивнув.

— Я б хотів сам обрати собі вояцьке ім'я. Якщо так можна, я б хотів зватися Воронокрилом, — Воронолап говорив так тихо, що його голос майже губився за гуркотом води. — Я хочу зберегти пам'ять про... про кішку, яка не повернулася з подорожі в гори і яка мене окриляла.

Бурешуб смикнув вухами і вступився вниз на власні лапи.

Після цього запала довга пауза, а тоді Високозорий мовив:

— Це шляхетне прохання. Нехай так і буде. Я називаю тебе Воронокрилом. Нехай Зореклан оберігає тебе і прийме тебе як вояка Вітряного Клану — як у цьому житті, так і після нього.

Вітряні коти попідскакували зі своїх місць і пішли вітати побратима.

— Це була геніальна ідея! — підбігла Вивірколапка до Воронокрила. Ожинокіготь, Вохрошубка та Бурешуб підійшли разом з нею.

— Це чудове ім'я, — погодилася Вохрошубка, а Ожинокіготь прихилився до Воронокрила й замуркотів. Бурешуб торкнувся до нього мордочкою, неначе був занадто зворушений, щоби щось сказати.

— Дякую, — промурмотів Воронокрил. Він глянув повз них на водоспад, який мінився сріблом у сяйві місяця. — Я відбуду своє чування біля могили Перохвостої.

Листолапка дивилася, як він віддаляється від своїх друзів та побратимів і виходить із печери.

— То він уже вояк, так? — спитав її Щовб, допитливо блимаючи очима.

— Так, — Листолапка підвела. — Дякую, що поділився зі мною, — промурмотіла вона. Самотній місяць кликав її геть із переповненої печери, вона прагнула побачити чисте небо і Срібносмугу.

Вийшовши з-за водоспаду, новачка здерлася на скелю і сіла над озером, в якому пінилась і шипіла вода. Листолапка дивилася на Воронокрила, а зорі мерехтіли над нею. Вояк сидів із похилою головою біля невеликого кам'яного насипу, який позначав могилу Перохвостої. Невже вона справді була у Племені Вічного Полювання, а не в Зореклані? «Прийміть її до себе, ким би ви не були», — мовчки загадала Листолапка.

Вона ще якусь мить споглядала за Воронокрилом, співчуваючи його втраті. Тоді підвела голову і глянула понад вершинами, міркуючи, чи дивився на нього і Зореклан. У цьому високогір'ї панував такий спокій, якого Листолапка давно не відчувала, ще відколи востаннє лежала під деревами у лісі. У ясному місячному свіtlі щось привернуло її увагу — їй здалося, що на невеликому виступі напроти входу до печери вона бачить дві сріблясті шубки, що мерехтять під зорями. Листолапка була майже певна, що там стоять дві кішки і дивляться вниз на Воронокрила; одна була трохи вища за іншу, але їхні шубки мали однакові плямки, ніби вони були родичками.

Перохвоста і Срібнострумка?

Листолапка моргнула, а коли розплющила очі, то сріблясті кішки вже зникли.

Розділ 24

Вивірколапка поспішала слідом за Бурешубом кам'яною стежкою, яка всього кілька днів тому була захована під шаром снігу завтовшки із хвіст. Вояк, здавалося, був готовий перейти всі гори у пошуках здобичі. Талий сніг скrapував, посилаючи скелями луну: *кан, кан, кан.* Навіть найвищі кучугури потроху танули. Темно-сірі дощові хмарі насувалися на гори, принесені легким вітром, який визволив вершини від сніжаного й крижаного полону.

Вивірколапка дивувалася, чому Річковий вояк попросив її піти з ним на лови, коли решта Кланів у печері збиралася вирушати. Вони не зможуть понести із собою здобич; може, Бурешуб хотів наловити трохи свіжини на знак подяки Племені за їхню гостинність.

— А чому Студня з нами не пішла? — засапано спитала новачка. Останніми днями звіроловиця всюди ходила за Бурешубом, наче його тінь.

Та Бурешуб був зосереджений на тому, щоб перестрибнути на камінь, і не відповів.

— Ви посварилися?

Річкового вояка вочевидь щось хвилювало. Його плечі були зсутулени, і він не сказав практично ні слова, відколи вони вийшли з печери. Вивірколапка незграбно залізла на кругляк біля нього, її голова паморочилася від думок. Може, Бурешуб попросив Студню приєднатися до Кланів і піти з ними до їхнього нового дому? Від цієї думки у Вивірколапки задрижав хвіст. Це був би не перший раз, коли хтось чужий приєднується до Кланів. Її власний батько виріс кицюнею. Та Вогнезір принаймні народився біля лісу. Студня була гірською кішкою, і Вивірколапка знала: де би Клани не оселилися, там точно не буде так, як у цьому пустельному місці.

На верхівці вона помітила мишу, яка тихенько кралася з розколини в пошуках їжі. Вона зашипіла Бурешубові, який враз спинився і принишкнув, вичікуючи, доки миша вийде трохи далі на стежку. Хоч як Вивірколапці хотілося самій її упіймати, вона розуміла, що Бурешубове хутро значно важче помітити, тож якомога ближче притислася своїм помаранчевим животиком до землі, сподіваючись, що не викаже своєї присутності.

Бурешуб вичекав ще мить, а тоді скочив. Він перехопив мишу за хребет і повернувся до Вивірколапки зі здобиччю, що звисала в нього із зубів.

— Це прощальний подарунок для Студні? — лагідно спитала Вивірколапка.

Бурешуб кліпнув.

— Слухай, що сталося? — запитала новачка, більше не в змозі бачити свого друга таким занепокоєнім.

Бурешуб поклав мишу на землю і раптом здався вкрай виснаженим. Коли він підвів голову, його очі були затуманені сумнівом.

— Я вирішив залишитися з Племенем.

— *Що?*

— Я вже втратив Перохвосту і Сіросмуга, а Срібнострумку ніколи й не знав. У мене більше не залишилося родичів у Кланах. Навіть мій виховник, Каменешуб, загинув. Окрім Перохвостої, він був мені найближчим у Річковому Клані. У мене більше немає дому. Я почиваюся так, наче в мене все відбрали, одне за одним.

— Але як же твій Клан? — запротестувала Вивірколапка. — Ти потрібен Річковому Клану.

— У Річкового Клану є хороші сильні вояки, — він глянув Вивірколапці у вічі і, мабуть, побачив у них стурбований вираз. — Навіть Шулілокриг, — нявкнув Бурешуб, ніби прочитав її думки. — Річковий Клан буде в безпеці й без мене.

— Але це зовсім інше місце, — мовила Вивірколапка. — Коли ми знайдемо наш новий дім, ти зможеш почати все знову...

— Ох, Вивірколапко, як ти не розумієш? Я кохаю Студню і хочу залишитися з нею.

— Я думала, ти попросиш її приєднатися до Кланів! — вибовкнула Вивірколапка.

Бурешуб похитав головою.

— Вона буде розгублена без гір. Але я знаю, що зможу тут жити. Тут є вода — гучніша за річку, але все ж вода. Тут повно здобичі, а я вже

вмію полювати, як коти Племені. І тут дух моєї сестри... — Він протяжно зітхнув. — Усі Клани втратили свій дім, але я почиваюся так, ніби втратив більше за інших. Оце вперше за багато повень я відчуваю, що справді щось знайшов.

— Більше не треба нічого казати, — сумно прошепотіла Вивірколапка. — Я розумію.

Думки несамовито роїлися у її голові, доки вони поверталися до печери. Усе знову змінилося, саме коли вона вже подумала, що втрачати більше нічого. Друзі прослизнули за водоспад, і Бурешуб поніс мишу до кагату свіжини, а Вивірколапка розгублено спинилася біля входу.

— Вивірколапко! — поспішила до неї Листолапка. — Скелевидець дав нам підсилюальні трави, щоб поділити на всі Клани.

Вивірколапка глянула на неї.

— Ц... це чудово, — нявкнула вона.

— У тебе все добре?

— Листолапко! — гукнула Попелюшка з того боку печери.

— Я мушу йти, — видихнула Листолапка й повернулася. — Вітряний Клан чекає на трави.

Вивірколапка дивилася їй услід, потроху призначаючись до темряви в печері. Перед нею замаячіла ще одна постать. Вона впізнала кремезні смугасті плечі, і в неї аж серце йокнуло. Що міг Шулікокриг від неї хотіти?

— Вивірколапко?

Вона кліпнула. Це був Ожинокіготь.

— Ти заходиш? — нявкнув він. — Ми повинні простежити, щоб усі поїли.

У Вивірколапки запаморочилося в голові.

— Щось не так? — пильно глянув на неї вояк.

Вивірколапка безпорадно похитала головою. З іншого боку печери стояв Бурешуб і щось муркотів до Студні. Ожинокіготь простежив за її поглядом.

— Бурешуб залишається, так?

— Він хоче залишитися зі Студнею, — прошепотіла Вивірколапка.

Запала довга пауза.

— Ти за ним сумуватимеш?

— Ну звісно! — відповіла Вивірколапка, здивована його питанням. Вона обернулася на Ожинокігтя й помітила якийсь зблиск у його бурштинових очах. Невже він ревнував? — Ох, Ожинокігто, — зітхнула вона. — Моє серце належить Громовому Клану, хіба ти цього не знаєш? — вона легенько провела хвостом по його хутру. — Моє серце належить тобі.

Він заплющив очі, і Вивірколапка раптом злякалася, що сказала щось не те. Та тоді Ожинокіготь їх розплющив і так ніжно на неї глянув, що їй захотілося стояти так вічно.

— Ми всі повинні слухати своє серце, — промурмотів він. Усі страхи Вивірколапки про те, що на них чекає попереду, неначе розвіялися, як мрячка в зеленлисти. Вона втратить друга, коли Бурешуб залишиться тут, але вона ніколи не буде самотньою.

Її увагу привернув якийсь рух. На середину печери вийшов Скелевидець.

— Клани вже йдуть, — оголосив він своєму Племені. — Я хочу, щоб дехто з вас пішов із ними й показав їм дорогу з гір. Вони прямують до підгір'я, а не на захід, тож поведіть їх стежкою, що йде до Великої Зірки.

Вивірколапка відчула приплив захоплення. Може, коти Племені відведуть їх саме туди, де за грядою гір зник вмирущий вояк?

Скелевидець схилив голову перед кожним із провідників Кланів.

— Я бажаю котам Зореклану вдалого полювання.

— Дякую, Скелевидцю, — кивнув Вогнезір. — Твоє Плем'я проявило таку приязнь, на яку ми не могли й сподіватися, і нам шкода вас залишати. Але на нас чекає інше місце, обіцяне нашими предками-вояками, — він повернувся до інших провідників. — Високозорий, Вітряний Клан готовий?

Вітряний провідник глянув на нього затуманеними від збентеження очима, а тоді подивився на Одновуса, який стояв біля нього. Одновус заочочувально кивнув, але, перш ніж Високозорий устиг щось сказати, Багнокіготь підвів голову.

— Ми готові, — нявкнув він.

— Тіньовий Клан також готовий, — гукнув Чорнозір.

Леопардозірка підняла хвоста.

— Усі мої коти готові.

— Не всі, — вийшов наперед Бурешуб. — Я залишаюся тут.

Усі коти раптом замовкли. Першим заговорив Порохощуб:

— Ти не можеш покинути свій Клан зараз!

— Він вільний сам обирати, — промурмотіла Маківка. Вона лагідно і з розумінням глянула на Студню.

— Кошеня Сіросмуга не зробило би цей вибір просто так, — додала Піскошторма.

Вогнезір задумано глянув на Бурешуба.

— Я пам'ятаю, як важко Сіросмугові було обирати між Срібнострумкою і своїм Кланом, — нявкнув він. — Але від цього складного вибору народилися ви з Перохвостою. Без вас обох все було би інакше як для Племені, так і для Кланів. Перохвоста вбила Гострозуба, а ти завершив складну подорож, щоб принести нам повідомлення Зореклану. Ніхто не поставить під сумнів твою вірність і відвагу, і ніхто не критикуватиме твій вибір. Твій батько довів: якщо слухатися свого серця, наслідки завжди будуть хороші.

Печерою пролунало згідливе мурмотіння, але Леопардозірка змусила його стихнути різким криком.

Вивірколапка затремтіла. Чи відпустить Леопардозірка свого вояка?

Річкова провідниця глянула на Бурешуба, притримувши очі.

— Бурешубе, — нарешті нявкнула вона. — Річковому Клану бракуватиме твоєї відваги і навичок, але в нашему житті стільки змін, що, можливо, ми ще зустрінемося — у цьому житті чи в наступному, — вона схилила голову, приймаючи Бурешубове рішення без зlostі. — Я бажаю тобі всього найкращого.

Студня погладила Бурешуба хвостом. Клани почали повільно виходити з печери. Вивірколапка сумно озирнулася на свого друга, сподіваючись, що він принаймні піде в тому патрулі, який супроводить їх до межі земель Племені. Але Бурешуб стояв на місці, сіре хутро переливалося від мінливого світла, а в його очах був великий жаль. Як би сильно він не хотів жити в Племені, Вивір-

колапка знала, що дивитися, як Клани йдуть без нього, Бурешубові було так само важко, як знову втратити Срібнострумку, Перохвосту та Сиромута.

— Як думаєш, з ним усе буде добре? — запитала вона Ожинокіття.

Він лизнув її вушко.

— Думаю, так.

Вони пішли за іншими котами від перевалу на вершини. Сонце світило збоку, доки вони прямували гірським хребтом.

— Думаєш, вони ведуть нас правильною дорогою? — прошепотіла вона до Ожинокіття.

Вояк кліпнув

— Схоже на те, — він витягнув шию. — Здається, ми йдемо в тому напрямку, куди впала зоря. Я лише сподіваюся, що вони не заведуть нас надто далеко і ми не пропустимо те місце.

Тим часом коти Племені змінили їхній курс і почали спускатися звивистою стежкою. Земля раптом опустилася, і перед ними простягнувся краєвид, пагорб за пагорбом, трав'янистий схил тут, затінок лісу там. Із того високого ґрунтя, де стояли коти, така картина здавалася незвичною після нескінченної сіро-бліої палітри скель. У сяйві сонця Вивірколапка бачила струмки, що мерехтіли поміж голих дерев, наче срібляста кора берез у діброві.

— То це воно? — видихнув Ожинокіт.

— Пагорби, діброви для сховку, річки, — пропицувала Вивірколапка пророцтво Півночі.

— Але воно таке велике! — прослизнула між них Вохрошубка. — Як ми дізнаємось, де зупиниться?

Ожинокіготь похитав головою, і вони мовчки продовжили дивитися вдалечінь, аж доки погляд Вивірколапки не привернув рух над їхніми головами. Щось рухалося на верхівці скелі, яка обрамовувала гірську стежку. Від страху її хутро стало дібки. Це був орел? Вона змусила себе підвести погляд і побачила, що то був не птах. Це були Бурешуб та Студня, які мчали хребтом, на ходу вигукуючи прощання Кланам.

Бурешуб спритно перестрибував з каменя на камінь, а Студня бігла пліч-о-пліч із ним, так що їхні шубки торкалися одна одної на кожному стрибку. Бурешубове хутро, вимашене багном, було помітно лише коли він переходив через намети снігу, і Вивірколапка ніяк не могла позбутися думки, що Річковий кіт ніби був народжений у Племені.

Розділ 25

Листолапка струсила мгичку з вусів і подала-ся за іншими котами вгору, на вкритий вересом схил. Вони йшли цілий ранок, залишивши позаду сніг і гори, а за ними з гір спустився і дощ.

— Ти помітила Високозорого? — прошепотіла Карохвістка, яка брела поруч.

Вітряний провідник ішов біля Одновуса через вересові зарости. Незважаючи на дощ, він більше не спирається на Одновуса, а впевнено крокував, наче нарешті вірив, що вони були вже близько від нової домівки його Клану. Раптом провідник нагострив вуха, і в ту ж мить з-за кругляка попереду вискочив кріль. Одновус глянув на Високозорого і, коли той кивнув, кинувся за здобиччю. Клаптевух та Павотеніг помчали за ним.

— Я думаю, що запах вересу трохи повертає Вітряному Кланові старий дух, — промуркотіла Листолапка.

Проте не лише Вітряний Клан — всі коти здавалися значно більше розслабленими після гір.

Чорнозір ішов біля Вогнезора. Порохощуб крокував через верес біля Бурошубки, приязно розмовляючи з Тіньовою воєводою.

— Ніколи б не подумала, що побачу Порохощуба, який так комфортно почувається з іншими Кланами, — зауважила Листолапка.

— Незабаром він стане таким, як раніше, — ніби між іншим відповіла Карохвістка, — коли ми розселимося в нашій новій домівці й все повернеться до норми.

— Чотири Клани завжди існуватимуть, — промурмотіла Листолапка більше до себе. Але чи справді так буде? Розширнувшись навколо, вона із шоком усвідомила, що в цьому великому потоці котів неможливо було сказати, де закінчувався один Клан і починався інший.

— Я просто рада, що ми нарешті вийшли з гір, — нявкнула Карохвістка. — Бурешуб такий відважний.

— У нього мало що залишилося в Кланах, — промурмотіла Листолапка.

— Ну, мені краще було б тут, — вирішила Карохвістка.

— Навіть якщо ми не знаємо, куди йдемо? — здивовано запитала її Листолапка.

— Поглянь на це місце! — Карохвістка махнула хвостом. — Ні тобі потвор, ні розораної землі. І гарно знову відчувати запах здобичі, — вона смачно облизнулася.

Тим часом до Кланів повертається Одновус, несучи в зубах кроля. Листолапка знала, що її подруга має рацію — це місце здавалося безпечнішим за будь-яке з тих, де вони бували за багато останніх

днів та ночей — проте чи було воно справді їхнім новим домом без знаку від Зореклану?

***

— Листолапко!

Голос Попелюшки різко висмикнув її зі сну. Вона розплющила очі. Було ще темно.

— Усе гаразд? — запитала вона, спинаючись на лапи й роздивляючись навколо тінистого молодняка, де Клани стали на нічліг. Між деревами гуляв холодний вітер.

— Вогнезір хоче вирушити якомога раніше, — сказала їй Попелюшка.

— Чому ми не можемо лишитись тут? — почула Листолапка обурений нявкіт Березка. Її очі вже звикли до передсвітанкового світла, і вона побачила, як він дивиться на свою маму, сидячи між корінням дерева.

— Ми ще не можемо зупинятися, — продзвінів глибокий нявкіт Ожинокіття, перш ніж Папоротехмарка встигла щось відповісти. — Зореклан скаже нам, коли ми знайдемо свій новий дім.

— Але знак може прийти, якщо ми почекаємо і тут, — нявкнув Порохощуб.

— Почекаємо тут? — Багнокіготь глянув на Громових котів. — Може, ці дерева й схожі вам на дім, але нам — ні.

— І струмки недостатньо широкі для риби, — зауважила Леопардозірка.

Вивірколапка кивнула.

— Ми мусимо йти далі.

— Далі — це куди? — прогарчав Шулікокриг.

Вивірколапка примружила очі.

— Ми повинні знати все?

Ожинокіготь смикнув хвостом, щоб вона за-
спокоїлась, а тоді глянув на Попелюшку.

— У тебе були якісь знаки від Зореклану?

Попелюшка похитала головою.

— У мене — ні. Але в Листолапки був сон, —
нявкнула вона.

Ураз усі звернули погляди на новачку, блимаю-
чи очима в напівтемряві, і в Листолапки йойкну-
ло серце.

— Я... я не знаю, чи це був знак, — швидко
нявкнула вона. — Мені снилося, що я сиділа пе-
ред широкою смugoю близкучої води...

— Близкучої води? — перебила Леопардозір-
ка. — Тобто річки?

Листолапка похитала головою.

— Ні, не річки. Ці води були гладкі й спокійні.
Я бачила в них відображення Срібносмуги, і всі
зорі світили так ясно, ніби вони плавали в небі.

— Це все? — запитав Чорнозір.

— Там ще була Плямолистка, і вона мені ска-
зала, що Зореклан знайде нас, — Листолапка зму-
сила себе глянути в очі Тіньовому провіднику,
хоч її лапи й дрижали від страху.

— То нам треба прямувати до води? — з надією
нявкнув Високозорий.

Листолапка смикнула вухами.

— Я думаю, що це був лише сон, — прошепот-
тіла вона. — Звідтоді я не бачила жодного зна-
ку від Зореклану, — новачка глянула на власні
лапи. — Я вже починаю думати, що мені просто
насnilося те, що я хотіла побачити.

— Отже, в нас нема нічого, — буркнув Чорно-
зір і відвернувся.

— Ти впевнена, що це був лише сон? — спитав Листолапку Ожинокіготь.

Вона шукала правди у своєму серці.

— Я не знаю.

Вона раніше ніколи не помилялася щодо своїх снів, але якби ж то в цьому сні насправді було повідомлення від їхніх предків-вояків або якийсь знак.

— Що ж, нам треба просто йти далі.

Ожинокіготь рушив геть із лісу. Попереду простягався трав'янистий схил, що вів у вузьку долину. За нею в синє небо здіймався хребет, затінений лісом.

Коти почали виходити з молодняка, все ще потягуючись та мружачись. Листолапка звела погляд до неба. Зорі ховалися за хмарами.

— Не турбуйся через знак, — голос батька захопив її зненацька, і вона повернулася й побачила його поруч. — Ти ще новачка медикішки, — промурмотів він. — Ти не маєш почуватися відповідальною за мовчання Зореклану.

Вона вдячно глянула в його смарагдові очі.

— Я тобою пишауся, — продовжив батько. — І Вивірколапкою теж, хоч і пророцтво Попелюшки довгий час мене лякало.

— Пророцтво Попелюшки? — перепитала Листолапка.

— Знак Зореклану про те, що вогонь і тигр зруйнують Клан.

Листолапка кліпнула. Зловісне застереження Попелюшки здавалося таким далеким.

— Зараз я думаю, що розумію його, — Вогнезір знайшов поглядом Вивірколапку й Ожинокігтя, які вели котів у долину. Їхні шубки виблискува-

ли, наче місяць та його гало у пітьмі. — Доњка Вогнезора і син Тигрозора таки зруйнували Клан, — нявкнув він. — Але не так, як я боявся. Вони вивели нас із нашого старого дому, подалі від небезпеки, у невідомість. Багато хто злякався би тих небезпек, які їх спіткали, але вони не зрадили своїй вірі й привели нас у безпеку, — він глянув на Вохрошубку та Воронокрила, які обережно скрадалися обабіч Кланів. — Коти, які першими перейшли гори — чи залишились вони з нами, чи живуть тепер серед інших вояків — завжди матимуть пошану від усіх Кланів за їхню відвагу.

Він смикнув хвостом, а тоді побіг наздоганяти Піскошторму. Листолапка відчула приплив гордощів за сестру і вдячність батькові за те, що він так охоче довіряв Ожинокітеві та Вивірколапці вести їх у bezpeчne місце.

Коли вони дійшли до піdnіжжя схилу і знову почали підйом на інший бік долини, вона пропралася до Карохвістки.

— Я голодна, — поскаржилася Карохвістка.

— Уже майже світанок, — відповіла Листолапка. — Я впевнена, що незабаром зможемо попоплювати.

— Здається, тут принаймні гарна територія для полювання, — сказала Карохвістка, задивляючись у буковий молодняк на схилі.

Листолапка почула сестрин голос, що долинав з-перед них.

— Я чую запах здобичі, і листя, і папороті — так, ніби ми знову в лісі! — Вивірколапка бігла назад до них. — Сподіваюся, що тут нам прийде якийсь знак, — вона зазирнула крізь дерева

на Ожинокігтя, чиє хутро мигтіло в тінях, наче рибинка. — Сподіваюся, з ним все добре. Він сьогодні такий мовчазний.

— Він просто хвилюється, — заспокоїла її Листолапка.

— Як думаєш, який буде знак? — стурбовано спитала Карохвістка.

Листолапка похитала головою.

— Я не знаю, — зізналась вона.

У тіні дерев вона ледве бачила навіть власні лапи, але йшла за запахами своїх побратимів, які невпинно рухалися вгору.

Напруга тріщала в Кланах, змушуючи м'язи ціпеніти, а хутро ставати дібки; всі ніби чогось чекали. Вони перейшли безлісий хребет єдиним строєм, вирізняючись на тлі тьмяного неба. Над ними подув холодний вітер, і Листолапка відчула, як він кошлатить їй хутро. Вона на мить заплющила очі й послала Зореклану відчайдушну молитву.

«Нехай слова Плямолистки будуть правдою. Покажіть мені, що ви на нас чекаєте», — заблагала вона.

Вітер посилився, пробираючись крізь її хутро, а високо над ними хмари розступилися, і показалося кружало місяця, що ясно засяяло на котів унизу.

Листолапка розплющила очі, і в неї перехопило подих. На дальньому краю хребта земля круто спускалася до гладкої широчіні води. Усі зорі Срібносмути відбивалися в озері, сріблясто переливаючись на синьому тлі, ніби плавали у нічному небі.

Серце Листолапки переповнилось радістю. Тепер вона знала, що вони досягли кінця своєї мандрівки. Її віри виявилось достатньо, і предкі-вояки справді весь цей час на них чекали.

Листолапка підвела погляд. Ген далеко зачервонів обрій — це світанок прийшов на зміну ночі, поступово відкриваючи перед Кланами їхній новий дім.

Це місце, яке ми мали знайти, і Зореклан — тут.

Зміст

Громадянство	5
Пролог	11
Розділ 1	15
Розділ 2	29
Розділ 3	44
Розділ 4	54
Розділ 5	74
Розділ 6	84
Розділ 7	102
Розділ 8	124
Розділ 9	136
Розділ 10.	154
Розділ 11.	160
Розділ 12.	170
Розділ 13.	183
Розділ 14.	193
Розділ 15.	207
Розділ 16.	220
Розділ 17.	238
Розділ 18.	245
Розділ 19.	257
Розділ 20.	269
Розділ 21.	288
Розділ 22.	305
Розділ 23.	315
Розділ 24.	334
Розділ 25.	343

Scanning & book-mastering

Художнє видання

Для середнього шкільного віку

Серія «Коти-вояки»

Ерін Гантер

Цикл «Нове пророцтво»

Книга третя: «Світанок»

Редактор: *С. В. Бондаренко*

Коректор: *Н. С. Станібула*

Художнє оформлення: *О. І. Панченко*

Комп'ютерне макетування: *О. Ю. Подорожна*

Підписано до друку 20.08.2019. Формат 84x108 1/32.

Папір офсетний. Друк офсетний.

Умов.-друк. арк. 17,64. Наклад 4000 прим.

Країна походження: Україна. Термін придатності: необмежений.

Надруковано у ПП «Юнісофт»
61036, м. Харків, вул. Морозова, 136

UNISOFT

www.unisoft.ua

Свідоцтво ДК №3461 від 14.04.2009 р.

ПП «ACCA»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів
видавничої продукції сер. ДК № 4024 від 28.03.2011 р.

З питань оптових поставок звертатися:

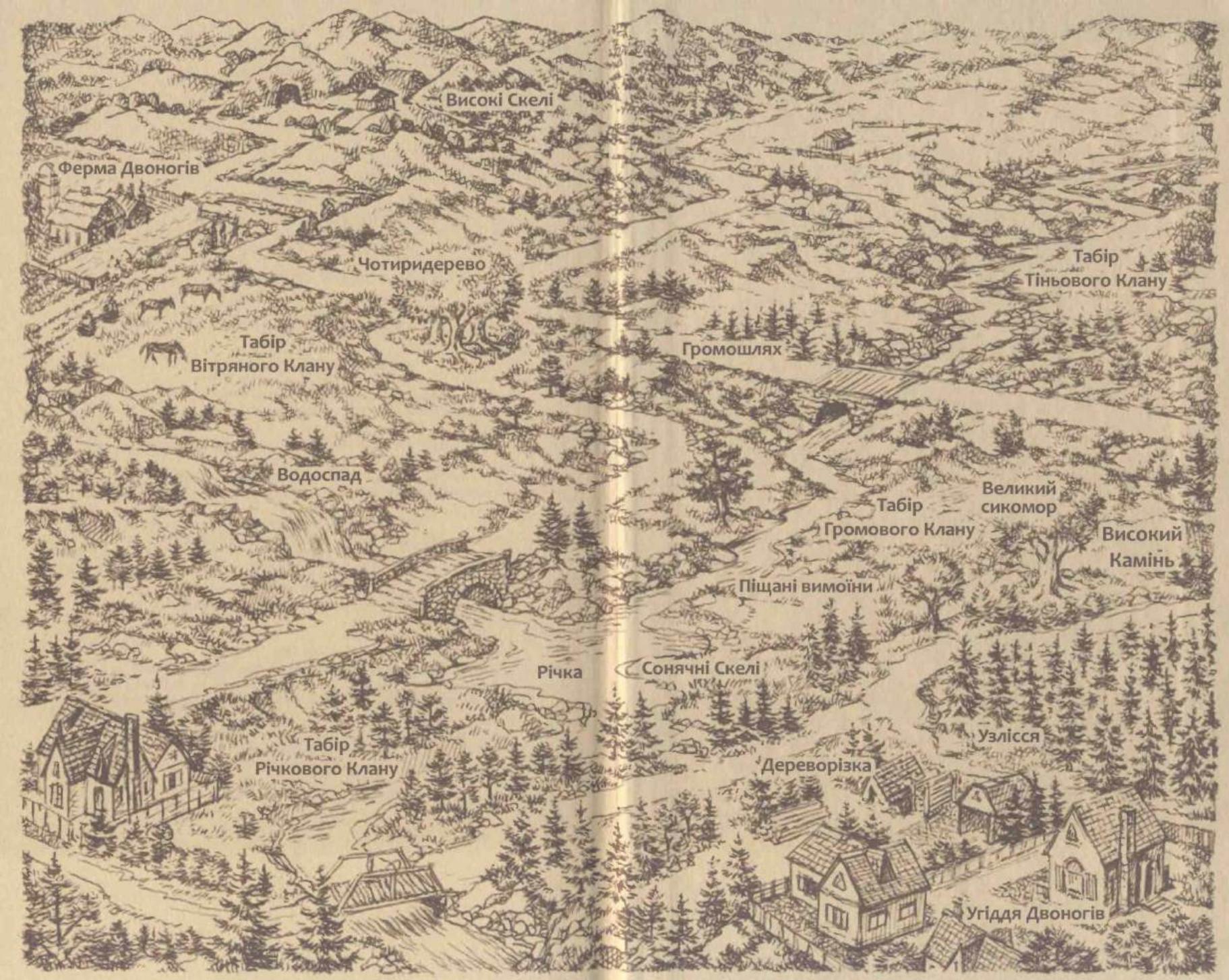
Видавництво «ACCA»

www.acca.ua

Тел.: +38 068 7677767

E-mail: info@assa.kh.ua

*Ліс зруйновано, його серце знищено.
І ніщо вже не буде таким, як раніше.
Та навіть після найтемнішої ночі настає
світанок. Варто лише вірити і йти вперед
за своєю провідною зорею.*

КОТИ-ВОЯКИ

Цикл

«ПРОРОЦТВА ПОЧИНАЮТЬСЯ»

- «На волю!»
- «Вогонь і крига»
- «Ліс таємниць»
- «Здіймається буря»
- «Небезпечний шлях»
- «Темні часи»

Цикл

«НОВЕ ПРОРОЦТВО»

- «Північ»
- «Сходить місяць»
- «Світанок»
- «Стожари»
- «Сутінки»
- «Захід»

СПЕЦВИДАННЯ

- «Шлях Богнезора»
- «Таємниці Кланів»

ISBN 978-617-7660-41-4

9 786177 660414 >

ІНТЕРНЕТ-МАГАЗИН
www.acca.ua

warriors.com.ua